

**ŠTÁTNA VETERINÁRNA A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
Botanická č. 17, 842 13 BRATISLAVA

***Výročná správa
a verejný odpočet
za rok 2007***

Bratislava, marec-apríl 2008

Predkladá: MVDr. Ján Pliešovský, CSc., ústredný riaditeľ ŠVPS SR

Identifikácia organizácie

Názov**Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky****Sídlo****Botanická 17, 842 13 Bratislava****Rezort**

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Forma hospodárenia

rozpočtová organizácia

Kontakt

tel. 02/60257212, 213; fax 02/6542 0745,

e -mail: pliesovsky@svsr.sk ; matus@svssr.sk;**Ústredný riaditeľ:****MVDr. Ján Pliešovský, CSc.****Členovia vedenia v roku 2007:**

Odborný riaditeľ:

MVDr. Miloš Juráš

riaditeľ ekonomiky:

Ing. Mgr. Juraj Bučko

vedúci kancelárie ústredného riaditeľa:

MVDr. Martin Chudý

vedúca osobného úradu :

Mgr. Eleonóra Gulárová

vedúca odboru hygieny potravín živočíšneho pôvodu:

MVDr. Gabriela Virgalová

Hlavné činnosti:

Postavenie ŠVPS SR bolo **v roku 2007** upravené zákonom č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov a na úseku potravinového dozoru v rozsahu svojej pôsobnosti vyplývajúcej zo zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

1. ŠVPS SR je rozpočtovou organizáciou s finančnými vzťahmi zapojenými na rozpočet Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MP SR“).
2. ŠVPS SR vykonávala štátnu správu vo veterinárnej oblasti v zmysle zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov. Vo veciach potravinového dozoru jej pôsobnosť vyplýva zo zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.
3. ŠVPS SR je orgánom kontroly kvality rastlinných a živočíšnych produktov podliehajúcich spoločnej organizácii trhu v zmysle nariadení Európskej únie a zákona č.491/2001 Z.z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
4. ŠVPS SR vykonávala dozor nad dodržiavaním zákona č. 147/2001 Z.z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 23/2002 Z.z.
5. ŠVPS SR vykonávala kontroly v zmysle Dohody o delegovaní činností uzavretou medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a ŠVPS SR, v zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle zákona č. 144/1998 Z.z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 526/2002 Z.z., vykonávala kontroly v zmysle platnej legislatívy o vinohradníctve a vinárstve; o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona ; o krmivách a o liekoch

Činnosť ŠVPS SR v zmysle a v súlade s legislatívou - v rámci svojej činnosti v roku 2007

1. riadi a usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy, ktorý uskutočňujú krajské veterinárne a potravinové správy - KVPS (8), regionálne veterinárne a potravinové správy - RVPS (40),
2. vykonáva hraničnú veterinárnu kontrolu prostredníctvom hraničných veterinárnych staníc na vonkajšej hranici EÚ (3)
3. riadi, usmerňuje a kontroluje štátne veterinárne a potravinové ústavy (3) a štátny veterinárny ústav a ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv
4. navrhuje národné pohotovostné plány, ktorými sa určujú opatrenia pri podozrení na chorobu alebo pri výskyte chorôb zvierat
5. vykonáva klasifikáciu chovov, regiónov alebo oblastí z hľadiska výskytu chorôb
6. vykonáva prostredníctvom veterinárnych inšpektorov kontroly a inšpekcie prevádzkárni, chovov rýb a zón rýb, miest oddychu zvierat všetkých schválených , povolených alebo evidovaných zariadení
7. schvaľuje pri vývoze alebo výmenách do členských štátov alebo pri vývoze do tretích krajín prevádzkárne, produkujúce alebo manipulujúce s produktmi živočíšneho pôvodu (okrem mliekárni), chovy rýb a zóny rýb, prevádzkárne na produkciu násadových vajec, jednoduchých kurčiat, chovnej hydiny a úžitkovej hydiny,
8. schvaľuje miesta oddychu zvierat pri preprave, inseminačné stanice, tímy na odber a prenos embryí
9. vyjadruje sa k osvedčeniam k registrácii krmív
10. schvaľuje referenčné štátne veterinárne laboratóriá, iné akreditované referenčné laboratóriá a laboratóriá na vykonanie laboratórnych analýz a vyšetrení v rámci vlastných kontrol vykonávaných prevádzkovateľom pri uvádzaní produktov živočíšneho pôvodu na trh a pri spracovaní odpadov živočíšneho pôvodu
11. kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému identifikácie a registrácie zvierat

V zmysle zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

1. vykonáva potravinový dozor nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu
2. potravín živočíšneho pôvodu. Okrem poskytovania služieb spoločného stravovania a potravín
3. potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny a zemiakov a ostatných poľnohospodárskych výrobkov (v poľnohospodárskej prvovýrobe po zbere úrody), nápojov vrátane potravín s niektorými zložkami živočíšneho pôvodu (zmiešaný pôvod), okrem poskytovania služieb spoločného stravovania a potravín
4. tabakových výrobkov okrem poskytovania služieb spoločného stravovania
5. geneticky modifikovaných potravín
6. je kontaktným miestom SR pre systém rýchlej výmeny informácií pre potraviny a krmivá
– viac na str. 114

Poslanie organizácie
a strednodobý výhľad

ŠVPS SR bola zriadená (z oblastnej veterinárnej správy so sídlom v Bratislave) v roku 1.1.1969 ako Štátna veterinárna správa ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR. Po postupoch v reštrukturalizácii štátnej správy bol zmenený názov štátnej veterinárnej správy SR zákonom č. 23/2002, ktorý mení a dopĺňa zákon č. 152/1995 na Štátnu veterinárnu a potravinovú správu SR (ďalej len „ŠVPS SR“).

Poslaním ŠVPS SR ako orgánu štátnej správy je hlavne výkon, riadenie, kontrola a usmerňovanie aktivít a činností v oblasti veterinárnej starostlivosti zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, ekológie, veterinárnej farmácie, potravinového dozoru a hygieny potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu, špeciálnych komoditných režimov, prislúchajúcej laboratórnej diagnostiky a rýchleho výstražného systému.

V roku 2007 boli stanovené nasledovné priority

v oblasti ochrany zdravia zvierat

- prijatie národných ozdravovacích programov alebo ich aktualizáciu v zmysle platnej legislatívy a nálezovej situácie (napr. modrý jazyk, vtáčia chrípka)
- finančné pokrytie naplnenia národných ozdravovacích programov chorôb zvierat (napr. IBR, para TBC + programy kofinancované EÚ)
- proces priznania štatútu SR ako krajiny bez výskytu Aujezského choroby ošípaných na získanie dodatočných garancií vo vzťahu k obchodovaniu s ošípanými
- v spolupráci s lesníckou sekciou MP SR a MŽP SR – vypracovanie spoločného návodu pre občanov SR týkajúci sa postupov vo vzťahu k vtáčej chrípke
- legislatívne uzákonenie kompetencie orgánov štátnej správy zriaďovania registra pasov spoločenských zvierat a jeho finančné krytie (implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a rady 998/2003)
- vylepšovať systém identifikácie a registrácie hospodárskych zvierat

v oblasti ochrany zvierat (animal welfare)

- welfare brojlerových kurčiat
- zákaz uvádzania na trh dovozu a vývozu kožušín zo psov a mačiek
- napĺňanie protokolu 37 o ochrane zvierat (príloha Zmluvy o založení spoločenstva) týkajúceho sa prihladaniu ochrany zvierat pri prijímaní právnych predpisov v SR (zabránenie zmenám v platných súčasných ustanoveniach na ochranu zvierat – napr. zrušenie zákazu odstraňovania neobnoviteľných častí tiel zvierat)
- zavádzať prvky pohody aj u ostatných druhov zvierat (ovce, kozy, HD)

v oblasti veterinárnej certifikácie, dovozov a vývozov

- implementácia nového zákona o veterinárnej starostlivosti a vykonávacích predpisov k nemu do praxe
- zavedenie do praxe novej verzie č. 3 systému TRACES
- dôsledného vykonávanie hraničných veterinárnych kontrol živých zvierat a živočíšnych produktov dovážaných z tretích krajín do EÚ
- zavedenie do praxe nových veterinárnych certifikátov pre vývoz do Ruskej federácie
- priebežné poskytovanie informácií veterinárnym inšpektorom a verejnosti o platnej veterinárnej legislatíve v oblasti dovozov z tretích krajín a pri obchode vo vnútri Spoločenstva (e-mailové správy, web)
- kontroly na RVPS so zameraním sa na kontroly v mieste pôvodu a veterinárnu certifikáciu pri obchode vo vnútri Spoločenstva a pri vývozech do tretích krajín, na kontroly v mieste určenia pri obchode vo vnútri Spoločenstva a pri dovoze z tretích krajín
- vykonanie plánovaných kontrol HIS zameraných na vykonávanie hraničnej veterinárnej kontroly pri dovoze z tretích krajín

- dôkladná príprava a úspešné absolvovanie nasledujúcich FVO misií
 - a) všeobecná misia pre hodnotenie SR (jún- júl 2007)
 - b) obchod vo vnútri Spoločenstva so živými zvieratami (september 2007)

v oblasti legislatívy

- dopracovať, predložiť do legislatívneho procesu a následne na schválenie návrhy vykonávacích právnych predpisov k zákonu o veterinárnej starostlivosti.
- v nadväznosti na prijatie nového zákona o veterinárnej starostlivosti si vypracovanie vyhlášok MP SR a nariadení vlády SR:
 1. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o ochrane spoločenských zvierat a požiadavky na chovné zariadenia, karanténne stanice a útulky pre zvieratá*
 2. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o organizácii, spôsobe a formách postgraduálneho vzdelávania veterinárnych lekárov, ktorí vykonávajú štátne veterinárne činnosti, požiadavkách na kvalifikáciu a ďalšie vzdelávanie osôb s odbornou spôsobilosťou a ďalších zamestnancov orgánov veterinárnej správy a štátnych veterinárnych laboratórií*
 3. *Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o ochrane voľne žijúcich zvierat a požiadavky na ustajnenie voľne žijúcich zvierat*
 4. **Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii spoločenských zvierat.**
 5. **Nariadenie vlády SR, ktorým sa vydáva sadzobník poplatkov za vykonávanie veterinárnych inšpekcií a veterinárnych kontrol.**
 6. **Nariadenie vlády SR o úhradách za vykonanie štátnych veterinárnych činností súkromnými veterinárnymi lekármi.**
- za účelom implementácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 , ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu vypracovanie
 1. *Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na činnosti a osoby, ktoré priamo dodávajú výrobcom malé množstvá prvotných produktov alebo malé množstvá mäsa z hydiny a zajacovitých zvierat zabitých na farme konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam ,ktoré priamo zásobujú konečného spotrebiteľa a o požiadavkách na užívateľov poľovníckych revírov, ktorí dodávajú malé množstvá voľne žijúcej zveri alebo zveriny z voľne žijúcej zveri priamo konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré ju priamo dodávajú konečnému spotrebiteľovi.*
 2. *Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o označovaní mäsa zvierat osobitnou zdravotnou značkou, ktoré boli naliehavo zabité mimo bitúnku a požiadavky na jeho uvádzanie na domáci trh v Slovenskej republike. Pôjde o podrobnú úpravu označovania mäsa zvierat naliehavo zabitých na bitúnku a jeho uvádzania na trh SR*
 3. *Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o vymedzení okrajovej, miestnej a obmedzenej činnosti maloobchodných prevádzkarní, ktoré vykonávajú činnosti a operácie na účely dodávania potravín živočíšneho pôvodu iným maloobchodným prevádzkarniam a ktoré nepodliehajú schvaľovaniu.*
 4. *Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na maloobchodné prevádzkarne, ktoré vykonávajú výrobné operácie a činnosti na účely priameho predaja potravín živočíšneho pôvodu konečným spotrebiteľom na mieste.*
- z dôvodu povinnej transpozície smernice Rady č. 2005/94/ES o opatreniach Spoločenstva na kontrolu vtáčej chrípky a o zrušení smernice 92/40/EHS, predloženie do

legislatívneho procesu *Nariadenie vlády Slovenskej republiky o opatreniach na kontrolu vtácej chrípky.*

v oblasti laboratórnej diagnostiky

- rozšírenie spektra analýz vykonávaných v rámci potravinového dozoru, zavádzanie nových vysokocitlivých analytických metód.
- činnosti národných referenčných laboratórií najmä v oblastiach, pre ktoré sú menované nové Komunitné referenčné laboratóriá.
- úspešné zapájanie sa do plánovaných monitoringov v rámci rozborov potravín a surovín, ktoré organizuje Európska komisia.
- zvyšovanie efektivity práce pri využívaní systému Rapid Alert- zlepšenie využívania počítačovej techniky v rámci všetkých organizácií riadených ŠVPS
- pokračovať v ekonomizácii činností v rámci laboratórnej diagnostiky na Slovensku

v oblasti hygieny produktov živočíšneho pôvodu

- zosúladienie zdokumentovaných postupy úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu, ktorých cieľom je jednotný výkon týchto úradných kontrol a ich dôsledne vysoká kvalita.
- zosúladienie zdokumentovaných postupov podľa novej hygienickej legislatívy a zaškolením veterinárnych inšpektorov zaviesť vykonávanie externých auditov prevádzkarní pre produkty živočíšneho pôvodu ako jednej z techník úradnej kontroly
- vykonávanie úradných kontrol, ako jedného z činiteľov bezpečnosti potravín, ktorými sa sleduje a overuje, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov dodržiavajú požiadavky ustanovené v príslušnej hygienickej legislatíve
- v súvislosti s nárastom rôznych potravinových škandálov v Európe (pokazené mäso v Nemecku, výroba tvarohu z mlieka s obsahom antimikrobiálnych látok vo Veľkej Británii) zabezpečiť primerané finančné zdroje na organizovanie efektívnych úradných kontrol (t.j. finančné ohodnotenie práce veterinárnych inšpektorov) pri zachovaní súčasného počtu veterinárnych inšpektorov orgánov veterinárnej správy.

v oblasti surovín a potravín rastlinného pôvodu

- uplatňovanie „Päťročného plánu úradnej kontroly“ (zavedenie a kontrola)
- kontrola dodržiavania plánu odberu vzoriek založeného na hodnotení rizika
- kontrola vykonávania auditov na prevádzkach a účasť na interných auditoch na RVPS a KVPS
- mesačné vyhodnocovanie úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu a návrhy na nápravné opatrenia v prípade nedostatkov
- vypracovanie metodických pokynov pre inšpektorov úradnej kontroly potravín
- školenia inšpektorov úradnej kontroly potravín podľa predloženého plánu
- vzdelávanie výrobcov a predajcov potravín v oblasti novej legislatívy, technológie výroby a hygieny potravín
- vzdelávanie spotrebiteľov v oblasti bezpečnosti potravín
- zavedenie spoplatnenia následných kontrol a kontrol potravín rastlinného pôvodu dovezených z tretích krajín

v oblasti organizácie trhu

- zintenzívnenie a zvýšenie frekvencie cielených kontrol kvality ovocia, zeleniny a vína na zabezpečenie zvýšenia obchodnej kvality
- aktívna účasť na pracovných stretnutiach pri tvorbe legislatívy pre produkty spadajúce pod spoločnú organizáciu trhu s poľnohospodárskymi produktmi
- zorganizovanie 12.medzinárodného školiaceho kurzu OECD v Mojmirovciach v oblasti harmonizácie hodnotenia kvality ovocia a zeleniny

- zabezpečenie výkonu kontrol na požiadanie PPA v rámci Dohody o delegovaných činnostiach
- školenia inšpektorov vykonávajúcich kontroly v rámci spoločnej organizácie trhu

v oblasti hygieny krmív a veterinárnej farmácie

- udržať vysokú úroveň bezpečnosti potravín v záujme ochrany spotrebiteľa kontrolou rezíduí cudzorodých látok v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu prostredníctvom národného plánu kontroly rezíduí a monitoringov ako rádiohygienická kontrola, koordinovaný cielený monitoring, monitoring spotrebného koša a monitoring poľovnej zveri a rýb.
- prostredníctvom zvýšeného počtu vzoriek a kontrol u živých zvierat a produktov živočíšneho pôvodu odhaliť a zamedziť prieniku cudzorodých látok do potravinového reťazca.
- zamedzovanie výskytu nelegálnej distribúcie veterinárnych liečiv prostredníctvom sprísnených kontrol na všetkých stupňov, kde sa manipuluje s liekmi, v súlade s platnou legislatívou.
- prostredníctvom spolupráce s organizáciami zastrešujúcimi liekovú politiku zabezpečiť pohyb lieku na trhu v súlade s platnou legislatívou a ich vystopovateľnosť.
- prostredníctvom zvýšeného počtu kontrol na úseku hygieny krmív a v oblasti živočíšnych vedľajších produktov u schválených prevádzkovateľov zabezpečiť dodržanie podmienok legislatívy v tejto oblasti a tým zabezpečovať potravinovú bezpečnosť.
- zabezpečiť potravinovú bezpečnosť prostredníctvom efektívneho monitoringu transmisívnych spongiformných encefalopátií pri dodržaní všetkých podmienok legislatívy.

v oblasti zahraničných aktivít

- organizácia a koordinácia zahraničných inšpekcí(FVO, inšpekcie z III. krajín) týkajúcich sa rozsahu činnosti a pôsobnosti ŠVPS SR
- koordinácia a technické zabezpečenie programov odbornej zahraničnej pomoci (PHARE, TWINNING a ďalších špecifických projektov EÚ ako aj ďalších relevantných organizácií (OIE, WHO, FAO, WTO)).
- koordinácia činností týkajúcich sa viacročných národných plánov
- príprava odborných pozícií a stanovísk na rokovania zástupcov ŠVPS SR v európskych štruktúrach v koordinácii s vedúcim kancelárie ústredného riaditeľa (ako člena RKS na MP SR)
- presadzovanie národných požiadaviek na rokovaniach Európskych Komisií, OIE, WTO atď.

ČINNOSTI, KTORÉ BY MALA ORGANIZÁCIA KONTINUÁLNE V BUDÚCNOSTI VYKONÁVAŤ
Okrem všetkých menovaných úloh je do úloh a realizovaných aktivít zahrnuté

- ✚ kontinuuálne pracovať na dopracovaní a implementácii „Viacročného národného plánu kontrol“ v zmysle Nariadenia (ES) č. 882/2002 EP ER o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá
- ✚ na základe OIE štandardov garantovať zlepšovanie zdravia domácich a voľne žijúcich zvierat, verejného zdravia, podieľať sa na zvyšovaní ochrany zvierat, bezpečnosti potravín a znižovaní podvýživy a chudoby
- ✚ spĺňanie základných princípov etického kódexu zamestnancov ŠVPS SR ohľadom ďalšieho napredovania veterinárnych a ostatných činností v zmysle požiadaviek OIE
 1. profesijné riadenie a rozhodovanie (pozícia vzdelávania, skúseností – základné, kontinuuálne)
 2. nezávislosť (osobná nezávislosť na komerčných, finančných, hierarchických a politických tlakoch, ktoré môžu ovplyvňovať odborné rozhodnutia)
 3. nezaujatosť
 4. bezúhonnosť, charakter
 5. objektívnosť
- ✚ zabezpečovať veterinárnu ochranu štátneho územia prostredníctvom 3 hraničných inšpekčných staníc, ktoré sú vstupnými miestami nielen do SR ale celého spoločného priestoru Európskej Únie (Vyšné Nemecké, Čierna n/Tisou, Bratislava letisko)
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu BSE a TSE s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa
- ✚ realizovať opatrenia na minimalizáciu rizika výskytu, rozširovania a cirkulácie pôvodcu vtáčej chrípky s cieľom ochrany zdravia spotrebiteľa
- ✚ venovať pozornosť kontrole zdravotného stavu včiel, vodných živočíchov a voľne žijúcej zveri tak z pohľadu ochrany zdravia zvierat vrátane prenosu nebezpečných nákaz na domáce zvieratá, ale i ochrany verejného zdravia
- ✚ od všetkých pracovníkov na každej úrovni riadenia a odbornej činnosti – vyžadovanie vysokej profesionality, odbornej zodpovednosti so zdravým riskovaním, dobrá komunikatívnosť, kreatívnosť umocnená flexibilitou, morálna bezúhonnosťou a kolegiálnosťou
- ✚ v súvislosti s uplatňovaním programu vlády SR vo vzťahu k redukcii štátnych zamestnancov prehodnotiť pracovnú vyťaženosť organizácií ŠVPS SR vo väzbe na zabezpečenie výkonu odborných činností.
- ✚ plnenie výkonu kontrol v rámci „Dohody o delegovaných činnostiach“ Pôdohospodárskou platobnou agentúrou MP SR a kategorizácie tiel jatočného hovädzieho dobytku
- ✚ ďalší rozvoj sieťového informačného systému KIC určený na záznam jednotlivých kontrolných inšpekčných činností a na ich vyhodnocovanie.
- ✚ realizácia nového veterinárneho informačného systému zabezpečujúceho komplexný prístup k veterinárnym činnostiam.
- ✚ uvedenie do reálnej praxe informačného systému CESKO na vykonávanie kontrol najmä z hľadiska ochrany zdravia zvierat.
- ✚ ďalší rozvoj informačného systému VLAS na vyhodnocovanie informácií z oblasti laboratórnej diagnostiky.

Činnosti organizácie

Zabezpečenie odborných garancií a činnosti bolo založené na spolupráci a komunikácii medzi ŠVPS SR, jej riadenými organizáciami a ostatnými odbornými, výrobnými, riadiacimi a kontrolnými organizáciami na národnej úrovni a v medzinárodnom meradle a ochotou vzájomne spolupracovať. Od pracovníkov veterinárnych a potravinových organizácií na Slovensku sa vyžadovala permanentne zvyšujúca sa odborná erudícia, komplexný pohľad s multidisciplinárnym myslením, profesijná rozhodovacia činnosť s uplatňovaním i osobnej zodpovednosti a zdravým riskovaním, využívanie odborných a vedeckých skúseností v analýze a syntéze poznatkov, stály prístup k informačným technológiám aj v cudzom jazyku a ochotou často pracovať nad rámec pracovných a odborných povinností.

Legislatívny proces

V roku 2007 v oblasti prípravy a prijímania právnych predpisov vo veterinárnej oblasti a potravinovej oblasti boli pripravené a schválené nasledujúce právne predpisy:

1. februára 2007 nadobudol účinnosť zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti, ktorý upravuje veterinárne požiadavky v oblasti zdravia zvierat, ochrany zvierat, v oblasti produktov živočíšneho pôvodu ako aj práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo veterinárnej oblasti zahŕňajúc organizáciu, pôsobnosť a právomoci orgánov štátnej správy vo veterinárnej oblasti. Predmetným zákonom dochádza k adaptácii relevantných právnych aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie vo veterinárnej a potravinovej oblasti.

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky spolupracovala s Ministerstvom pôdohospodárstva Slovenskej republiky na príprave zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov, ktorý bol uverejnený v zbierke zákonov pod č. 195/2007 Z.z. a nadobudol účinnosť 1. mája 2007.

Vládou SR boli schválené nasledujúce nariadenia vlády SR

- nariadenie vlády SR č. 367/2007 Z.z. o opatreniach na kontrolu moru hydiny, ktorým bola do právneho poriadku SR prebratá smernica Rady 2005/94/ES a ktoré nadobudlo účinnosť 15. augusta 2007.

- nariadenie vlády SR č. 615/2007 Z.z., ktorým sa vydáva sadzobník poplatkov za vykonávanie veterinárnych kontrol, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 2008.

Okrem toho bola schválená vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 480/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postgraduálnom vzdelávaní veterinárnych lekárov a ďalšom vzdelávaní zamestnancov orgánov veterinárnej správy a úradných veterinárnych laboratórií s účinnosťou od 1. novembra 2007.

Zdravie zvierat

Na úseku zdravia zvierat ŠVPS SR v roku 2007 plnila povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti. Hlavné úlohy spočívajú v príprave nástrojov riadenia, usmerňovania a koordinácie výkonov štátnej správy vykonávanej krajskými veterinárnymi a potravinovými správami (8 KVPS) a regionálnymi veterinárnymi a potravinovými správami (40 RVPS) na úseku kontroly dodržiavania požiadaviek na identifikáciu a registráciu zvierat, na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí z hľadiska výskytu istých chorôb zvierat, na implementáciu programov na kontrolu, monitoring a eradikáciu chorôb a na kontrolu dodržiavania požiadaviek na prevádzkovanie stredísk na zhromažďovanie zvierat, trhov so zvieratami, zberných stredísk pri obchode so zvieratami, insemináčnych staníc, chovov zvierat a iných zariadení na chov a držbu zvierat podliehajúcich schváleniu alebo povoleniu orgánom veterinárnej správy.

ŠVPS SR v roku 2007 na úseku zdravia zvierat predložila Ministerstvu pôdohospodárstva SR (ďalej len „MP SR“) návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 367/2007 Z.z. o opatreniach na kontrolu moru hydiny, návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 557/2007 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 308/2003 Z. z., ktorým sa upravujú opatrenia na kontrolu niektorých chorôb zvierat a špecifické opatrenia vo vzťahu k vezikulárnej chorobe ošipáných v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 494/2003 Z. z., návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa transponuje do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernica Rady č. 2006/88/ES o zdravotných požiadavkách na živočíchy a produkty akvakultúry a o prevencii a kontrole niektorých chorôb vodných živočíchov a návrh vyhlášky MP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii spoločenských zvierat.

ŠVPS SR na úseku zdravia zvierat v roku 2007 vypracovala a predložila MP SR na schválenie osem národných programov na eradikáciu, kontrolu alebo prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike:

1. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v krdľoch nosníč kury domácej (*Gallus gallus*) produkujúcich vajcia na ľudskú spotrebu v Slovenskej republike v rokoch 2008 - 2010,
2. Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v rokoch 2007 - 2009,
3. Národný ozdravovací program chovov hydiny od salmonelových infekcií na Slovensku v roku 2008
4. Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2008
5. Plán eradikácie klasického moru ošipáných v diviákej populácii na Slovensku v roku 2008
6. Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku v roku 2008
7. Plán prieskumu (surveillance) katarálnej horúčky oviec na Slovensku na rok 2008
8. Národný program monitoringu moru včelieho plodu na roky 2008 - 2009

ŠVPS SR v rámci svojich právomocí počas roka 2007 vypracovala na úseku zdravia zvierat Plán veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na rok 2008 (ďalej len „VPO 2008“) a usmernenie na vykonávanie kontrol na dodržiavanie požiadaviek na klasifikáciu chovov, regiónov a oblastí súvisiace s veterinárnymi požiadavkami na premiestňovanie zvierat na základe istých zdravotných štatútov. VPO 2008 zahŕňa plán diagnostických akcií a očkovaní hradených zo štátneho rozpočtu alebo chovateľom, pre dvanásť skupín zvierat (hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy, hydina, kone, ryby, včely, voľne žijúce zvieratá, všetky druhy zvierat, voľne žijúce vtáky a zoo zvieratá) s celkovým počtom stodesať druhov preventívnych a diagnostických akcií.

ŠVPS SR v roku 2007 na úseku zdravia zvierat zabezpečila okrem školení úradných veterinárnych lekárov aj školenia pre členov Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky, pre Slovenskú poľnohospodársku a potravinársku komoru a pre Slovenský poľovnícky zväz.

Okrem uvedených úloh odbor zdravia a ochrany zvierat ŠVPS SR počas roka 2007 zabezpečil na úseku zdravia zvierat metodické usmernenie vo vzťahu k odborným veterinárnym činnostiam súvisiacich s vydávaním pasov spoločenských zvierat, zaznamenávaním odborných veterinárnych úkonov v pasoch, prípravu rozhodnutí o povolení súkromných veterinárnych lekárov na vydávanie pasov spoločenských zvierat (47 z celkového počtu 405 veterinárnych lekárov).

Zamestnanci ŠVPS SR zaradení na odbore zdravia a ochrany zvierat na úseku zdravia zvierat sú počas roka 2007 zúčastnili na rôznych pracovných skupinách odborníkov organizovaných Európskou Komisiou a Radou Európskej únie, úspešne sa podieľali na odborných seminároch a v poradných a kontrolných orgánoch Európskej Komisie, tzv. Task Force pre zdravie zvierat v podskupine pre besnotu a v podskupine pre salmonelové infekcie hydiny.

Plnenie povinností na úseku zdravia zvierat na ŠVPS SR do novembra 2007 zabezpečovali piati veterinárny lekári, z ktorých jeden plnil aj povinnosti na úseku ochrany zvierat. V mesiaci november 2007 prišlo na tomto úseku k redukcii počtu zamestnancov o dvoch veterinárnych lekárov.

Identifikácia a registrácia zvierat

ŠVPS SR vydala a aktualizovala v roku 2007 metodické pokyny na odborné usmernenie veterinárnych inšpektorov pri výkone kontroly Centrálnnej evidencie hospodárskych zvierat pre druhy hovädzí dobytok, ošípané, ovce/kozy.

Bol vydaný:

Metodický pokyn č. 2/2007 pre kontrolu identifikácie a registrácie oviec a kôz na bitúnku.

Ďalej boli aktualizované

1. Metodický pokyn pre vykonávanie kontroly systému identifikácie a registrácie oviec a kôz na mieste
2. Metodický pokyn pre vykonávanie kontroly systému identifikácie a registrácie HD na mieste
3. Metodický pokyn pre vykonávanie kontroly systému identifikácie a registrácie ošípaných na mieste

ŠVPS SR sa podieľala na príprave novej Vyhlášky MP SR č. 407/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii ošípaných, Vyhlášky MP SR č. 372/2007 Z.z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytká a o zmene vyhlášky MP SR č. 206/2007 Z.z. o klasifikácii jatočne opracovaných tiel oviec, o odbornej príprave a o osvedčení a odbornej spôsobilosti, a Vyhlášky MP SR č. 371/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii oviec a kôz

Veterinárny inšpektori orgánov veterinárnej správy v roku 2007 skontrolovali 1.669 chovov hovädzieho dobytká z celkového počtu 14.707 registrovaných chovov v SR. V SR bolo k 31.12.2007 evidovaných 517.370 kusov živého hovädzieho dobytká spolu. Veterinárny inšpektori vykonali 1.943 kontrol na identifikáciu a registráciu HD na mieste, počas ktorých skontrolovali 131.286 kusov HD z celkového počtu 186.768 zvierat na kontrolovaných farmách. V priebehu vykonaných kontrol bolo uložených 503 veterinárnych opatrení a v 68 chovoch boli uložené sankcie.

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch hovädzieho dobytká na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2007.

Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	1285	205
2. Nedostatky v IR	3770	211
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti a presunov	4532	619
4. Nedostatky v pasoch	1988	171
5. Zvieratá/chovy len s jedným nedostatkom z bodov 1-4	5859	501
6. Zvieratá/chovy s viac ako jedným nedostatkom z bodov 1-4	3764	192
7. zvieratá/chovy s nedostatkami spolu (body 5 a 6)	9623	693

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	647	83
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	3819	62
3. Zneškodnenie zvierat	0	0
4. Iné opatrenia	-	358

Spolu	4466	503
-------	------	-----

Veterinárni inšpektori regionálnych veterinárnych správ v roku 2007 vykonali celkom 227 kontrol chovov ošípaných zameraných na plnenie požiadaviek na registráciu chovov a identifikáciu zvierat. Počas kontrol bolo skontrolovaných celkom 91.148 ošípaných z celkového počtu 142.544 ošípaných na kontrolovaných farmách. Na základe zistených nedostatkov bolo na mieste uložených 62 veterinárnych opatrení a v jednom prípade príslušná RVPS uložila pokutu.

Výsledky kontrol vykonaných v chovoch ošípaných na mieste pri kontrolách identifikácie a registrácie za rok 2007.

Nedostatky podľa kategórií	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	21
2. Nedostatky v IR	26
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti a presunov	76

Opatrenia	Zvieratá	Chovy
1. Zákaz premiestňovania individuálnych zvierat	0	0
2. Zákaz premiestňovania všetkých zvierat v chove	3023	10
3. Zneškodnenie zvierat	0	0
4. Iné opatrenia	14	1
Spolu	3037	11

V chovoch malých prežúvavcov bolo v roku 2007 vykonaných celkom 329 kontrol identifikácie a registrácie v 313 chovoch. Celkový počet skontrolovaných oviec a kôz predstavoval 57.394 zvierat.

Nedostatky podľa kategórií	Zvieratá	Chovy
1. Nedostatky v identifikácii	1459	54
2. Nedostatky v IR	1934	38
3. Chyby a nedostatky pri nahlasovaní narodenia, smrti a presunov	1112	51
4. Nedostatky v dokumentácii na premiestňovanie	142	15
5. Zvieratá/chovy len s jedným nedostatkom z bodov 1-4	2956	77
6. Zvieratá/chovy s viac ako jedným nedostatkom z bodov 1-4	480	19
7. zvieratá/chovy s nedostatkami spolu (body 5 a 6)	3436	96

Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí

Slovenská republika si počas roka 2007 naďalej udržala štatút krajiny úradne bez výskytu tuberkulózy hovädzieho dobytku, brucelózy hovädzieho dobytku, enzootickej bovinnej leukózy a brucelózy oviec (*Brucella melitensis*). Na udržanie štatútov bolo v SR počas roka 2007 vykonaných celkom 77695 tuberkulinácií hovädzieho dobytku, približne 70000 sérologických vyšetrení na brucelózu hovädzieho dobytku a rovnaké množstvo

vyšetrení na enzootickú bovinnú leukózu. Na brucelózu oviec (*Brucella melitensis*) bolo vyšetrených celkom 5% oviec a kôz starších ako 6 mesiacov veku a všetky plemenné barany.

Na základe výsledkov ozdravovania a monitoringu Aujeszkyho choroby bola SR 7. septembra 2007 schválená Rozhodnutím Komisie č. 2007/603/ES za krajinu úradne bez výskytu Aujeszkyho choroby, čo zjednoduší obchodovanie s ošípanými v rámci EÚ a umožní požadovaním dodatočných garancií chrániť chovy ošípaných pred opätovným zavlečením Aujeszkyho choroby.

Z dôvodov zachovania si uznaných štatútov a z dôvodu prevencie šírenia chorôb zvierat ŠVPS SR vypracovala VPO 2008 a metodické usmernenie Klasifikácia chovov, opatrenia na postupné zavádzanie siete dohľadu a zdravotné požiadavky pri premiestňovaní živých zvierat a zárodočných produktov – usmernenie na rok 2008 z 20. decembra 2007.

Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat v Slovenskej republike

Orgány veterinárnej správy v SR v roku 2007 v rámci kontroly zdravia zvierat zaznamenali vznik 20 rozličných chorôb zvierat z ktorých klasický mor ošípaných (4 prípady) a trichinelóza (3 prípady) boli zaznamenané u len u voľne žijúcich zvierat. Ostatné choroby boli diagnostikované u domácich zvierat. Zoznam chorôb, postihnutý druh a počet ohnísk a zvierat sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

VÝKAZ NÁKAZ za SR - SUMÁR JANUÁR - DECEMBER 2007

	Nové ohn.	priebeh mes.				<-koniec mes.->				
		Počet novom ohn.	Počet vniin. vniin.	zvierat chorých uhynut.	v ohnisku uhynut.	Zanik. ohn.	Zamor. ohn.	Poč.zv v ohn.	utrát. odpor.	
A130 fau Klasický mor ošipaných	4	0	0	1	0	1	0	2	4	0
B056 sui Leptospiroza	1	736	750	12	0	0	0	1	0	0
B059 bov Paratuberkulóza	4	2097	156946	144	8	2	90	3	25	13282
B110 bov Infekčná bov.rinotracheitída	11	7140	286425	28260	754	0	724	8	43	23523
B115 bov Spongif. encefalopatia dobytky	2	762	440	55	1	53	1	2	0	439
B156 ovi Infekčné zmetanie oviec	1	720	0	10	0	0	0	0	1	750
B160 ovi Klusavka	2	1995	20738	5	2	0	1	1	5	2848
B161 ovi Naedi-Visna	1	462	4656	43	43	0	0	0	1	501
B251 sui Šípavka	1	640	2380	425	116	64	0	0	1	2507
B252 sui Cysticerkóza ošíp. (C.cellul.)	1	350	1143	18	0	0	0	0	1	298
B255 fau Trichinelóza	3	0	0	3	0	2	0	3	1	0
B257 sui Respiratórny a repr. syndróm	1	1061	19266	10	4	0	0	1	1	1032
B258 sui Dyzentéria (treponemová)	9	20649	180818	24086	4397	218	0	4	10	18646
B452 api Mor včelieho plodu	82	1242	6530	1354	82	1116	42	32	128	679
C611 ovi Listeriόza	3	1553	0	47	27	0	0	3	1	635
C619 bov Salmonelόzy	5	2219	7091	71	39	0	0	5	2	410
C619 sui Salmonelόzy	4	8975	16265	337	63	0	0	4	2	5587
C655 bov Trichofytόza	9	2899	16823	292	1	0	0	8	3	1804
C802 sui Aktinobacilová pleuropneumonia	18	46360	284333	24100	6980	61	3389	22	4	13670
C803 sui Parvovirόza	0	0	2120	0	0	0	0	2	2	1079
C855 avi Aviárne salmonelόzy-mimo týfu	7	211300	244239	50194	2646	47465	0	7	1	31435

Besnota

Besnota je vždy smrteľné ochorenie teplokrvných živočíchov v prípade zistenia klinických príznakov. Z uvedeného dôvodu Národný program eradikácie besnoty na Slovensku na rok 2007 (ďalej len „eradikačný program besnoty“) bol zameraný na prevenciu šírenia besnoty a na jej včasnú a bezpečnú diagnostiku v prípade vzniku rizika jej šírenia prostredníctvom poranenia potenciálne besným zvieratom. Eradikačný program besnoty bol implementovaný prostredníctvom povinnej vakcinácie domácich mäsožravcov proti besnote na náklady chovateľa a prostredníctvom orálnej vakcinácie líšok proti besnote uskutočnenej v dvoch sezónnych kampaniach - jar a jeseň 2007, hradenej z prostriedkov štátneho rozpočtu, spolufinancovanej Európskou úniou. Orálna vakcinácia líšok proti besnote bola zabezpečená kombináciou leteckej pokládky na celom území SR a ručnou pokládkou v okolí vybraných veľkých miest (Bratislava, Banská Bystrica, Bojnice, Košice, Nitra, Piešťany, Poprad, Prešov, Trenčín a Zvolen).

Sezónna kampaň	Počet dávok	
	Letecká pokládka	Ručná pokládka
Jarná kampaň 2007	844.900 dávok	12.000 dávok
Jesenná kampaň 2007	844.900 dávok	12.000 dávok

Laboratórnou diagnostikou kontroly účinnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote a podozrivých zvierat sa overuje a zabezpečuje ochrana zvierat a ľudí pred šírením besnoty. V roku 2007 nebol na území SR potvrdený žiadny prípad besnoty, napriek celkovému počtu 4313 zvierat vyšetrených na besnotu. Počty jednotlivých vyšetrených druhov alebo skupín zvierat sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Počet testovaných zvierat																									
Domáce zvieratá										Voľne žijúce zvieratá															
pes	mačka	hovädzí dobytok	koňovité	ovce	kozy	ošípané	túlavé psy	iné	nešpecifikované	líška hrdzavá	psík	medviedikovité	medvedík čistotný	vlk	jazvec	kuna	iné lasicovité	iné mäsožravce	diviak	jeleň	srna	daniel	iné	netopier	nešpecifikované
286	159	4	1	2	2	0	0	22	0	3751	0	0	0	0	6	16	1	2	8	3	1	1	43	1	4

Ostatný výskyt besnoty u domáceho zvieratá (pes) bol zaznamenaný v roku 2005. Ostatný prípad besnoty u voľne žijúceho zvieratá (líška) bol zaznamenaný v rámci kontroly účinnosti orálnej vakcinácie líšok proti besnote v auguste 2006.

Klasický mor ošípaných

Monitoring klasického moru ošípaných (KMO) v chovoch domácich ošípaných ako aj monitoring KMO v diviacej populácii bol vykonaný v súlade s Plánom eradikácie klasickému moru ošípaných v diviacej populácii na Slovensku v roku 2007, ktorý bol schválený Európskou komisiou a spolu financovaný s prostriedkov EÚ.

V priebehu roku 2007 sa v Slovenskej republike nevyskytol žiadny prípad klasického moru ošípaných v chovoch domácich ošípaných. Na základe vývoja epizootologickej situácie v súvislosti s KMO u diviakov, aj napriek doposiaľ vykonávaným opatreniam, populácia diviakov zostáva v Slovenskej republike naďalej prirodzeným zdrojom vírusu KMO.

Všetky prípady výskytu KMO u diviakov boli lokalizované v južnej časti banskobystrického a nitrianskeho kraja a s najväčšou pravdepodobnosťou súvisia s výskytom KMO u diviakov v Maďarskej republike.

P o č e t vyšetrených vzoriek

	detekcia protilátok		detekcia vírusu		ohniská
	vyšetrené	pozitívne	vyšetrené	pozitívne	
diviaky	14962	1619	15503	10	4
domáce ošípané	30895	9	214	0	0

V decembri 2007 došlo k významnej zmene v regionalizácii územia Slovenskej republiky vo vzťahu ku KMO. Európska komisia rozhodnutím komisie č.2007/862/ES vyčiarila zo zoznamu infikovaných oblastí všetky infikované okresy trenčianskeho kraja (Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Ilava, Prievidza a Partizánske) a naopak do zoznamu infikovaných oblastí zaradila južné oblasti okresov Komárno, Nové Zámky a Levice.

Súčasťou Plánu eradikácie klasickému moru ošípaných v diviačej populácii je aj „Program núdzovej vakcinácie pre orálnu imunizáciu diviakov proti klasickému moru ošípaných (KMO) na Slovensku“. Program bol realizovaný v troch kampaniach, v ktorých bolo rozložených

408.000 vakcinačných návnad v 14-tich okresoch trenčianskeho a banskobystrického kraja.

Aujeszkyho choroba

Cielený monitoring Aujeszkyho choroby (MA) v chovoch ošípaných v roku 2007 sa vykonával na základe schváleného ozdravovacieho programu s cieľom odhaliť latentné ohniská MA na území Slovenskej republiky, minimalizovať výskyt nových ohnisk a splniť podmienky na pridelenie štatútu bez výskytu MA pre Slovenskú republiku.

V septembri 2006 bol úspešne ozdravený posledný chov ošípaných od MA a Aujeszkyho choroba ošípaných sa v roku 2007 nevyskytla v žiadnom novom ohnisku. SR požiadala Európsku komisiu (EK) o pridelenie štatútu bez výskytu MA, avšak na splnenie podmienky EK (12 mesiacov bez výskytu protilátok proti terénnemu vírusu MA) bolo nevyhnutné pokračovať v plnení požiadaviek vyplývajúcich z ozdravovacieho programu aj v roku 2007.

P o č e t vyšetrených vzoriek

	detekcia celkových protilátok		detekcia vírusových protilátok (gE)		ohniská
	vyšetrené	pozitívne	vyšetrené	pozitívne	
domáce ošípané	35893	159	2219	1	0

V septembri 2007 EK akceptovala výsledky ozdravovacieho procesu a monitoringu MA na území SR a rozhodnutím Komisie č. 2007/603/ES zahrnulo Slovensko do zoznamu regiónov bez výskytu MA. Z tohto dôvodu nie je potrebné realizovať ozdravovací program od MA aj v roku 2008, avšak na základe garancii Slovenskej republiky v rámci schvaľovacieho procesu je nevyhnutné vykonávať pravidelný monitoring MA aj v tomto roku.

Pozitívny trend je aj v podstatnom znížení detekcie celkových protilátok, čo korešponduje s úplným zákazom vakcinácie proti MA od roku 2006 na celom území SR.

Infekčná boviná rinotracheitída

Monitoring IBR/IPV v chovoch hovädzieho dobytku v roku 2007 sa vykonával na základe schváleného ozdravovacieho programu – Plán eradikácie infekčnej bovinnej rinotracheitídy (IBR/IPV) na Slovensku v roku 2007. Cieľom programu je ozdraviť chovy

hovädzieho dobytku od IBR/IPV na celom území Slovenskej republiky. Ozdravením chovov sa zlepšil zdravotný stav a odbúrajú sa obchodné prekážky v domácom ako aj v zahraničnom obchode.

ŠVPS SR v roku 2007 zaznamenala určitú stagnáciu v ozdravovaní chovov hovädzieho dobytku od IBR/IPV. Hlavné dôvody boli na jednej strane nevyjasnené finančné krytie potrebné na dokončenie úvodného (vstupného) monitoringu a na záverečné vyšetrenia chovov negatívnych v úvodnom (vstupnom) monitoringu a na druhej strane nezabezpečením vakcíny verejným obstarávaním. Keďže vo veľkej väčšine veľkých a stredných chovov bol úvodný monitoring vykonaný už v priebehu roka 2006, v roku 2007 boli vykonávané hlavne záverečné monitoriny na uznanie štatútov a začalo ozdravovanie chovov na základe individuálnych ozdravovacích programov.

Stav ozdravovania v roku 2007:

V rámci úvodného – vstupného monitoringu a po záverečných vyšetreniach v roku 2006 a 2007 stav bol nasledovný:

Chovy	Úradne bez výskytu	Bez výskytu – chovy ozdravené	Ozdravované	Po úvodnom monitoringu neozdravované a s neznámym štatútom
Malé chovy	3584	1	328	2433
Stredné chovy	460	11	207	380
Veľké chovy	116	31	716	306

Choroby hydiny a voľne žijúceho vtáctva

V oblasti monitorovania chorôb hydiny, tak ako v každom roku, aj v roku 2007 bola pozornosť zameraná na najzávažnejšie ochorenia hydiny, ktoré priamo ohrozujú zdravie nielen samotnej hydiny, ale aj ľudskej populácie. Dôraz sme kládli na monitorovanie salmonelôz a aviárnej influenzy. Tieto závažné ochorenia okrem zdravotných problémov spôsobujú aj nemalé finančné straty pre chovateľov.

Salmonelové infekcie

Pozorovanie salmonelových infekcií sa uskutočňovalo v rámci nasledovných 2 programov a jednej štúdie prevalencie salmonel.

Národný ozdravovací program chovov hydiny od salmonelových infekcií na Slovensku v roku 2007

V rámci tohto programu sa vyšetrovali nasledovné druhy a kategórie hydiny:

- úžitkové chovy kury domácej;
- reprodukčné a úžitkové chovy moriek;
- reprodukčné a úžitkové chovy domácej vodnej hydiny;

- reprodukčné a úžitkové chovy farmovej pernatej zveri;
- reprodukčné a úžitkové chovy vtákov z nadradu Bežce.

V roku 2007 bolo vyšetrených z hore uvedených druhov a kategórií hydiny spolu 6400 vzoriek, z ktorých 251 bolo pozitívnych na *Salmonella spp.*

Podrobný prehľad výsledkov a izolovaných sérovarov v rámci Národného ozdravovacieho programu chovov hydiny od salmonelových infekcií na Slovensku v roku 2007 je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Druh hydiny	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek	Izolované sérovary (počet pozitívnych vzoriek na príslušný sérovar)	
Nosnice druhu kura domáca	1172	37	S. Enteritidis (26) S. Agona (5) S. Bareilly (2)	S. Derby (1) S. Infantis (2) S. Kentucky (1)
Brojlery druhu kura domáca	4548	182	S. enteritidis (104) S. typhimurium (13) S. Abony (1) S. Bareilly (22) S. Bredeney (3)	S. Infantis (11) S. Kentucky (7) S. Lille (14) S. Senftenberg (1) S. enterica (1)
Kačica – chovné krdle	13	5	S. enteritidis (1) S. Typhimurium (1)	S. Blockley (1) S. Kottbus (3)
Kačica - výkrm	46	8	S. Typhimurium (2) S. hadar (1) S. indiana (1) S. Kapemba (1)	S. Kottbus (1) S. Senftenberg (1) S. enterica (1)
Hus – chovné krdle	3	0		
Hus - výkrm	11	1	S. Enteritidis (1)	
Morky – chovné krdle	373	9	S. Senftenberg (9)	
Morky - výkrm	155	7	S. Kiambu (1)	S. Saintpaul (6)
Farmový chov pernatej zveri	67	2	S. Bareilly (1)	S. Infantis (1)
Vtáky z nadradu Bežce	12	0		

Národný kontrolný program pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v Slovenskej republike v rokoch 2007 – 2009

Týmto kontrolným programom sa implementuje Nariadenie č. 2160/2003/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o kontrole salmonely a ostatných špecifikovaných zoonotických pôvodcov pochádzajúcich z potravín. Cieľom tohto programu je znížiť výskyt *Salmonella enteritidis*, *Salmonella hadar*, *Salmonella infantis*, *Salmonella typhimurium* a *Salmonella virchow* u chovných krdľov *Gallus gallus* tak, aby do 31. decembra 2009 zostalo pozitívnych maximálne 1% alebo menej z dospelých chovných krdľov zahrňujúcich minimálne 250 kusov. Počas prvého roka trvania programu, spolu bolo vyšetrených 919 vzoriek, z ktorých 9 bolo pozitívnych, avšak potvrdzujúcimi vzorkami boli vylúčené všetky pozitívne prípady.

Podrobný prehľad vyšetrení v rámci Národného kontrolného programu pre salmonelové infekcie v reprodukčných krdľoch kury domácej (*Gallus gallus*) v roku 2007:

Štúdiá prevencie salmonel v krdľoch moriek Slovenskej republiky (od 1. októbra 2006 do 30. septembra 2007)

Na základe metodického pokynu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č. 2805/06 – 227 od 1. októbra 2006 do 30. septembra 2007 sa vykonala štúdiá prevencie salmonel v krdľoch moriek (*Meleagris gallopavo*) v súlade s rozhodnutím Komisie č. 2006/662/ES z 29. septembra 2006 v Slovenskej republike. Odber vzoriek sa uskutočnil v každom výkrmovom a chovnom krdli moriek, ktoré počas obdobia trvania prieskumu boli naskladnené.

Cieľom štúdie bolo získanie informácií o prevalencii salmonel v krdľoch moriek v Slovenskej republike pri zohľadnení možných sezónnych variácií. Prieskum sa zameriaval na zoonotickú salmonelu, *Salmonella pullorum* a *Salmonella gallinarum* boli vylúčené z oblasti prieskumu

Výsledky štúdie – prevalencia izolátov *Salmonella spp.* v testovaných vzorkách:

Izoláty	Počet testovaných vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek	Prevalencia
<i>S. Saintpaul</i>	235	68	28,93 %
<i>S. Kiambu</i>	235	2	0,85 %
<i>S. Senftenberg</i>	235	5	2,12 %
<i>Salmonella spp.</i>	235	75	31,91 %

Zo 47 testovaných krdľov, 23 krdľov bolo pozitívnych, čo predstavuje prevalenciu *Salmonella spp.* v krdľoch moriek v Slovenskej republike 48,93 %:

Prevalencia izolátov *Salmonella spp.* v testovaných krdľoch výkrmových moriek

Izolát <i>Salmonella Spp.</i>	Počet testovaných krdľov	Počet pozitívnych krdľov	Prevalencia %
<i>Salmonella Saintpaul</i>	25	4	16 %
<i>Salmonella Kiambu</i>	25	2	8 %
<i>Salmonella spp.</i>	25	6	24 %

Prevalencia izolátov *Salmonella spp.* v reprodukčných krdľoch moriek

Izolát <i>Salmonella spp.</i>	Počet testovaných krdľov	Počet pozitívnych krdľov	Prevalencia %
<i>Salmonella Saintpaul</i>	22	18	81,81 %
<i>Salmonella Senftenberg</i>	22	1	4,54 %
<i>Salmonella spp.</i>	22	19	86,36 %

Prevalencia izolátov *Salmonella spp.* vo všetkých testovaných krdľoch:

Izolát <i>Salmonella spp.</i>	Počet testovaných krdľov	Počet pozitívnych krdľov	Prevalencia %
<i>Salmonella Saintpaul</i>	47	22	46,8 %
<i>Salmonella Kiambu</i>	47	2	4,25 %
<i>Salmonella Senftenberg</i>	47	1	2,12 %
<i>Salmonella spp.</i>	47	23	48,93 %

Aviárna influenza a pseudomor hydiny

ŠVPS SR v roku 2007 realizovala „Plán prieskumu aviárnej influenzy u hydiny a voľne žijúcich vtákov na Slovensku“ a „Plán prieskumu pseudomoru hydiny na Slovensku“. Do týchto plánov boli zahrnuté chovy hydiny a voľne žijúce vtáky. Na aviárnu influenzu sérologickým vyšetrením bolo vyšetrených spolu 1959 vzoriek pochádzajúcich od hydiny a virologickým vyšetrením 392 vzoriek od hydiny a 193 vzoriek pochádzajúcich od voľne žijúcich vtákov.

Sérologický monitoring vtácej chrípky na Slovensku v roku 2007

Druh hydiny		AIV			
		Počet vyšetrených vzoriek	Počet vyšetrených fariem	Počet pozitívnych vzoriek	Počet pozitívnych fariem
hrabavá hydina	spolu	1225	148	0	0
vodná hydina	spolu	219	8	0	0
morky		111	12	0	0
farmové vtáky	spolu	404	46	0	0
celkom		1959	214	0	0

Detekcia vírusu vtácej chrípky a pseudomoru hydiny na Slovensku v roku 2007

Ochrana zvierat

Na úseku ochrany zvierat ŠVPS SR v roku 2007 plnila povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti. Hlavné úlohy spočívajú v príprave nástrojov riadenia, usmerňovania a koordinácie výkonov štátnej správy vykonávanej krajskými veterinárnymi a potravinovými správami (8 KVPS) a regionálnymi veterinárnymi a potravinovými správami (40 RVPS) na úseku kontroly dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat chovaných na farmárske účely, na ochranu zvierat počas prepravy, na ochranu zvierat používaných na pokusné účely, na ochranu zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania a na ochranu spoločenských zvierat a voľne žijúcich zvierat chovaných v zajatí.

ŠVPS SR v roku 2007 na úseku ochrany zvierat predložila MP SR návrh vyhlášky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat a o požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá a návrh vyhlášky o podrobnostiach o ochrane voľne žijúcich zvierat a požiadavky na ustajnenie voľne žijúcich zvierat.

ŠVPS SR v roku 2007 predložila návrh projektu Phare „Vývoj softvéru pre posilnenie veterinárnych kontrol v oblasti ochrany zvierat na farme a v čase ich zabíjania“. Cieľom projektu je vyvinúť elektronický systém umožňujúci on-line zadávať výsledky kontrol, vyhodnocovať

Druh hydiny		AIV		NDV	
		Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek	Počet vyšetrených vzoriek	Počet pozitívnych vzoriek
hrabavá hydina	spolu	291		1	
vodná hydina	spolu	10	1	4	
morky	morka	1		3	
farmové vtáky	spolu	86		52	
okrasné vtáky	papagáj, andulka	4 ²⁴			
voľne žijúce vtáky	spolu	193		8	3
celkom		585	1	68	4

ich a pripravovať plán kontrol na nasledujúce obdobie na základe hodnoty rizika.

Kontrol ochrany zvierat chovaných na farmárske účely

Úradné kontroly vykonávali úradní veterinári lekári príslušných RVPS na základe plánu nediskriminačným spôsobom alebo na základe podnetu občanov. V závislosti od druhu alebo kategórie farmových zvierat, chovaných alebo držaných na farme, ktorá je predmetom kontroly, sa tieto kontroly zameriavali na posúdenie veterinárnych požiadaviek podľa nariadení vlády

č. 730/2002 Z.z., č. 735/2002 Z.z. alebo č. 736/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorých splnenie kontrolujú RVPS SR v súlade s § 4 nariadenia vlády č. 730/2002 Z.z., § 5 nariadenia vlády č. 735/2002 Z.z. a § 8 nariadenia vlády č. 736/2002 Z.z..

Minimálna frekvencia kontrol ochrany farmových zvierat v pôsobnosti RVPS SR je v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, plánovaná podľa miery rizika nedodržania alebo porušenia požiadaviek na ochranu zvierat chovaných na farmárske účely (ďalej len „miera rizika“). Miera rizika sa hodnotila podľa nasledujúcich kritérií:

- a) druh chovaných zvierat,
- b) veľkosť farmy hodnotená počtom zvierat,
- c) prevládajúci spôsob chovu intenzívny/extenzívny,
- d) vek jednotlivých chovných budov (viac ako 10 rokov),
- e) vek technológií dôležitých pre zabezpečenie pohody zvierat v jednotlivých chovných budovách (viac ako 10 rokov),
- f) výsledky predchádzajúcich kontrol ochrany zvierat vrátane spätných hlásení z bitúnkov.

Každá skupina má na základe počtu jedincov chovaných na farme (tabuľka č.1) priradenú minimálnu frekvenciu kontrol ochrany farmových zvierat. Táto frekvencia je udaná minimálnym počtom fariem, ktoré majú byť kontrolované alebo % fariem, ktoré musia byť skontrolované v priebehu jedného kalendárneho roka (tabuľka č. 2). V prípadoch, kde je uvedená frekvencia kontrol 20% z fariem v regióne sa tým rozumie, že má byť skontrolovaných 20% z fariem, ktoré ešte neboli kontrolované v predchádzajúcom období tzn., že všetky farmy budú skontrolované najmenej raz za päť rokov. Do stanovenej frekvencie sa nezapočítavajú kontroly na overenie splnenia uložených opatrení.

Rozdelenie skupín jednotlivých druhov a kategórií zvierat podľa počtu jedincov chovaných na farme

tabuľka č. 1

Druh a kategória zvierat	I. skupina **	II. skupina	III. skupina	IV. skupina	V. skupina
HD so zameraním najmä na teľatá	1	2-10	11-100	101-500	>500
ošípané	1	2-10	11-100	101-500	>500
ovce a kozy	1-10	11-100	>100	-	-

kone na farmárske účely	1-2	>3	-	-	-
kožuštinové bylinožravce *	1-10	11-50	> 50	-	-
kožuštinové mäsožravce	1-20	21-100	> 100	-	-
nosnice	do 350	> 350	-	-	-
iná hydina	1-500	> 500	-	-	-
iné farmové zvieratá	1 ≤	-	-	-	-

* pri hodnotení rizika sa počítajú len dospelé jedince

Rozdelenie skupín jednotlivých druhov a kategórii zvierat podľa minimálnej frekvencie kontrol ochrany farmových zvierat

tabuľka č. 2

Druh a kategória zvierat	I. skupina **	II. skupina	III. skupina	IV. skupina	V. skupina
HD so zameraním najmä na teľatá	5	5% **	20%	20%	20%
ošípané	5	5% **	20%	20%	20%
ovce a kozy	1	10%	20%	-	-
kone na farmárske účely		3	-	-	-
kožuštinové bylinožravce *		5%	50%	-	-
kožuštinové mäsožravce		25%	100%	-	-
nosnice		100%	-	-	-
iná hydina		2	-	-	-
iné farmové zvieratá	1	-	-	-	-

* pri hodnotení rizika sa počítajú len dospelé jedince

** plánované kontroly možno nahradiť kontrolami vykonanými na základe podnetu

Ďalším ukazovateľom pre zostavenie plánu kontrol je vek technológií použitých v jednotlivých ustajňovacích priestoroch. Čím je vek použitej technológie vyšší, tým sa zvyšuje i miera rizika a preto podlieha táto farma kontrole ochrany zvierat v čo najskoršom termíne.

Plánované kontroly sa vykonávali neohlásené s výnimkou kontroly splnenia opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri predchádzajúcich kontrolách. Za obdobie roku 2007 bolo z celkového počtu 6457 chovov jednotlivých druhov farmových zvierat, vykonaných 303 kontrol (15,95 %) zameraných najmä na ochranu teliat, 412 kontrol v chovoch ošípaných (17,63 %), 45 kontrol v chovoch nosníc (97,83%) a 436 kontrol (20,06 %) v chovoch iných druhov farmových zvierat. Počas týchto kontrol bolo zistených 260 porušení jednotlivých ustanovení, pričom bolo uložených 255 opatrení na odstránenie nedostatkov a 11 sankcií.

Kontrola ochrany zvierat počas prepravy

Úradné kontroly ochrany zvierat počas prepravy vykonávali úradní veterinárni lekári príslušných RVPS na základe plánu kontrol nediskriminačným spôsobom. Kontrole dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat počas prepravy podliehajú všetky zásielky živých zvierat (stavovcov) vykonávané v súvislosti s ekonomickou aktivitou, na ktoromkoľvek úseku prepravy zvierat počnúc nakládkou v mieste odoslania a končiac vykládkou v mieste určenia.

Prepravu zvierat môžu v súlade s Nariadením Rady (ES) č. 1/2005 o ochrane zvierat počas prepravy a súvisiacich činností a o zmene a doplnení Smerníc 64/432/EHS a 93/119/EHS a Nariadenia (ES) 1255/97 (ďalej len „nariadenie Rady č. 1/2005“) vykonávať len prepravcovia, ktorým príslušný orgán (ŠVPS SR) vydal rozhodnutie o povolení prepravcu v súlade s článkom 10 alebo 11 nariadenia Rady č. 1/2005 a za zvieru je počas prepravy zodpovedná odborne spôsobilá osoba (osvedčenia vydávajú RVPS) a v prípade prepravy na dlhé cesty (nad 8 hodín) aj s použitím schváleného dopravného prostriedku (schvaľujú RVPS).

V roku 2007 bolo na základe žiadosti vydaných 276 povolení prepravcov, 486 rozhodnutí o vydaní certifikátu o odbornej spôsobilosti pre zamestnancov prepravcov zvierat a stredísk na zhromažďovanie zvierat a rovnaký počet Osvedčení o spôsobilosti vodičov a sprievodcov ako aj 112 rozhodnutí o schválení cestného dopravného prostriedku na dlhé cesty a 112 osvedčení o schválení cestného dopravného prostriedku na dlhé cesty na základe výsledku overenia spôsobilosti cestného dopravného prostriedku na dlhé cesty a posúdenia dopravného prostriedku ako vhodného na prepravu jednotlivých druhov a kategórií zvierat.

Kontroly podľa nariadenia Rady č. 1/2005 vykonávali veterinárni inšpektori príslušných RVPS v spolupráci s príslušníkmi policajného zboru, ktorí sú oprávnení zastaviť dopravný prostriedok počas prepravy. Pri príprave plánu kontrol sa bral do úvahy najmä rozsah prepravy živých zvierat, prítomnosť hlavných ťahov pri medzinárodnej a vnútroštátnej preprave zvierat, prítomnosť bitúnkov a veľkých chovov.

Veterinárni inšpektori vykonávajúci dozor na bitúnkoch vykonávali kontroly ochrany zvierat pri preprave s nasledovnou frekvenciou: bitúanky s nízkou kapacitou najmenej 20% prepráv živých zvierat za mesiac a bitúanky s priemyselnou kapacitou najmenej 10% prepráv živých zvierat za mesiac. Tieto kontroly boli rovnomerne rozložené na celý mesiac, na rôzne dni v týždni a na rôzne časy príjazdu. Frekvencia kontrol bola vypočítaná z počtu zásielok živých zvierat prijatých na bitúanku v mesiaci predchádzajúcom mesiacu prípravy plánu kontroly ochrany zvierat (na mesiac december je rozhodujúci počet zásielok živých zvierat z mesiaca október).

Na zabezpečenie jednotného uplatňovania postupov pri výkone kontrol ochrany zvierat pri preprave nediskriminačným spôsobom sa pri výkone týchto kontrol postupovalo podľa metodického pokynu vydaného Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) nasledovným postupom:

- Kontrola registrácie prepravcu
- Kontrola odbornej spôsobilosti osoby vykonávajúcej prepravu zvierat
- Kontrola spôsobilosti dopravného prostriedku na prepravu zvierat
- Kontrola prepravovaných zvierat najmä kontrola spôsobilosti zvierat na plánovanú prepravu, správnosti spôsobu prepravy prepravovaných druhov a kategórií zvierat
- Dokladová kontrola
- Identifikačná kontrola
- Fyzická kontrola

Za obdobie roka 2007, ako uvádza tabuľka č.3, bolo pri preprave jednotlivých druhov zvierat vykonaných 7 077 inšpekcií, v rámci ktorých bolo 1 649 dokumentačných kontrol. Najväčší počet skontrolovaných zvierat bol zo skupiny druhov „domáce vtáctvo a králiky“ (32 938 782 ks), čo predstavovalo 34,49 % z celkového počtu prepravovaných jedincov v tejto skupine. Najvyšší podiel (52,97%) skontrolovaných zvierat k počtu prepravovaných, bol v kategórii druhu „koňovité“.

Tabuľka č. 3

	Počet dopravných prostriedkov	Počet dotknutých zvierat					
		HD	Ošípané	Ovce a kozy	Koňovité	Domáce vtáctvo a králiky	Iné druhy
Prepravované zvieratá (v ks)		196 874	984 580	142 693	421	95 515 408	19 619 917
Počet inšpekcií	7 077	28 046	313 121	9 672	223	32 938 782	1 545 131
Počet porušení predpisov	30	69	595	5	0	7 312	0
Pomer kontrolovaných zvierat/prepravovaných (v %)		14,25%	31,80%	6,78%	52,97%	34,49%	7,88%

Kontrola ochrany zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely

V roku 2007 ŠVPS SR na základe zákona č. 39/2007 Z.z. a nariadenia vlády SR č. 289/2003 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 289/2003 Z.z.“) vykonala prostredníctvom inšpektorov ochrany zvierat v súlade s § 6 ods. 2 písm. h) zákona č. 39/2007 Z.z. a § 21 nariadenia vlády SR č. 289/2003 Z.z.

17 kontrol v zariadeniach na vykonávanie pokusov na zvieratách a v zariadeniach na chov a na dodávanie zvierat na pokusné účely za účelom posúdenia vhodnosti zariadenia na vykonávanie pokusov na zvieratách, kontroly dodržiavania požiadaviek na umiestnenie a starostlivosti o zvieratá, kontrolu na ochranu zvierat pri vykonávaní pokusu a následné kontroly odstránenia uložených veterinárnych opatrení.

Počet a druhy vykonaných kontrol v schválených pokusných zariadeniach v SR ku dňu 31.12.2007

Druh kontroly	Počet kontrol
Posúdenie vhodnosti zariadenia na vykonávanie pokusov	5

Kontrola dodržiavania požiadaviek na starostlivosť o zvieratá	6
Kontrola ochrany zvierat pri vykonávaní pokusov	1
Následná kontrola	5
Spolu	17

Celkový počet schválených zariadení v Slovenskej republike ku dňu 31.12.2007

Druh zariadenia	Počet zariadení
Pokusné zariadenie	47
Pokusné zariadenie s chovom zvierat pre vlastnú potrebu	20
Chovné zariadenie	7
Dodávateľské zariadenie	1
spolu	75

ŠVPS SR v súlade s § 6 ods. 2 písm. i) bod 3. zákona č. 39/2007 Z.z. vydala v správnom konaní v súlade so zákonom č. 71/69 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov 300 rozhodnutí o schválení pokusu na zvieratách.

V schválených pokusoch bolo použitých spolu 23 653 zvierat.

Počet zvierat použitých v schválených pokusoch													
Myš laboratórna	Potkan laboratórny	Morča domáce	Králik domáci	Ostatné hlodavce	Pes domáci	Mačka domáca	Ošípané	Ovce	Ostatné cicavce	Prepelice	Ostatné vtáky	Ryby	Ostatné stavovce
11906	8060	687	1125	156	48	0	152	1	7	290	1171	50	0

ŠVPS SR v roku 2007 v rámci Európskeho sociálneho fondu vzdelávania zorganizovala 3 školenia, na ktorých boli vyšškolení zástupcov schválených pokusných zariadení v oblasti platnej legislatívy súvisiacej s ochranou zvierat používaných na pokusné a na iné vedecké účely, o požiadavkách na ochranu zvierat používaných na pokusné alebo iné vedecké účely, o spôsobe vyplňania žiadosti o schválenie pokusu a o právach a povinnostiach žiadateľov o schválenie pokusu v súlade s nariadením vlády SR č. 289/2003 Z.z.

Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania

Orgány veterinárnej správy vykonávajú kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrčovania v súlade s § 8 ods. 3 písm. a) bod 3. zákona č. 39/2007 Z.z. a podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 315/2003 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na ochranu zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrčovania v znení nariadenia vlády č. 497/2003 Z.z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 315/2003 Z.z.“). Kontrolu dodržiavania požiadaviek na ochranu zvierat v čase zabíjania vykonávajú veterinárni inšpektori RVPS, pričom sa zameriavajú na podmienky vykladania zvierat z dopravných prostriedkov pri doprave na bitúnok, na podmienky ustajnenie na bitúnku, na manipuláciu a presuny zvierat na bitúnku, na znehybnenie, omráčenie a vykrvenie zvierat. Kontroly boli vykonávané v stanovených frekvenciách (raz mesačne). O výsledkoch kontrol RVPS predkladala KVPS hlásenia, z ktorých vyplýva, že v roku 2007 bolo vykonaných celkom 2661 úradných kontrol ochrany zvierat v čase zabíjania alebo usmrčovania, počas ktorých bolo zistených 9 nedostatkov, na základe čoho veterinárni inšpektori na mieste uložili 3 opatrení a príslušné RVPS začali 6 správnych konaní.

	Počet							Trestných podaní
	Kontrol	Zistení	Opatrení (§14 ods. 2)	Priestupkových konaní (§ 48)		Správnych konaní (§ 50)		
				Začatých	Ukončených	Začatých	Ukončených	
Ustajnenie	614	6	2	-	-	4	-	-
Manipulácia	695	-	-	-	-	-	-	-
Omračovanie	657	3	1	-	-	2	-	-
Vykrvovanie	695	-	-	-	-	-	-	-

Hygiena krmív

Činnosť v roku 2007 bola zameraná na veterinárny dozor pri výrobe krmív, kde sa zapracováva spracovaná živočíšna bielkovina, na hygienu používaných krmív pre hospodárske zvieratá priamo na farmách vrátane odberu úradných vzoriek krmív a dozoru pri získavaní, nakladaní a likvidácii živočíšnych vedľajších produktov. Činnosť veterinárnych inšpektorov bola zameraná aj dozor v schválených prevádzkarniach v súlade s Nariadením (ES) č. 1774/2002 o živočíšnych vedľajších produktoch.

Spolu bolo vykonaných **3 570** úradných kontrol.

	celkový počet kontrol	počet odobratých vz. v rámci kontrol	počet kontrol s nedostatkami	počet správnych konaní	výška uložených pokút (celkovo)
Slovenská republika	3 570	1 213	220	30	38 900,- Sk

	počet kontrol	počet odobratých vz. v rámci kontroly	počet kontrol s nedostatkami	počet správnych konaní	výška uložených pokút
dovoz	111	82			
výrobcovia krmív pre HZ	309	256	13		

výrobcovia "petfood"	69	39	7	2	
závody na spracovanie koží, vlny a peria	34	2	5	3	v riešení
producenti ŽVP	693	20	59	9	500,- Sk
spracovateľské závody	39	99	3	1	20 000,- Sk
zariadenie na predbežné spracovanie	11	5	4		
spaľovne	3				
spoluspaľovne	9		1		
sklady ŽVP	11	1			
bioplyn / kompost	6	2			
spracovanie hnoja					
spracovanie krvi	4				
oleochemické závody	2	2			
technické závody	2				
prepravcovia ŽVP	8		1	1	10 000,- Sk
úprava loveckých trofejí	4				
odberatelia podľa článku 23	166	1	8	5	
špecializované predajne krmív	479	101	41	4	3 400,- Sk
chovy HZ	1 271	603	78	5	5 000,- Sk
skrmovanie kuchynského odpadu	339				
SPOLU	3 570	1 213	220	30	38 900,- Sk

Vyhodnotenie VPO krmivá za rok 2007

Podľa plánu VPO krmivá na rok 2007 mali veterinárni inšpektori naplánovaných na odber 1 700 úradných vzoriek krmív. V skutočnosti bolo odobratých 1 733 úradných vzoriek, nakoľko bolo dodatočne nariadený odber 24 úradných vzoriek na vyšetrenie prítomnosti melamínu v krmivách pre spoločenské zvieratá. Z celkového počtu 1 733 úradných vzoriek bolo 49 nevyhovujúcich čo predstavuje 2,8 % nevyhovujúcich vzoriek. Celkovo bol plán VPO krmivá splnený na 101,9 %.

cieľ vyšetrenia	plánovaný počet vzoriek	počet odobratých vzoriek	počet nevyhov. vzoriek	počet uložených opatrení
bakter. ¹ - rybia múčka	42	43		
bakter. ¹ - krvné produkty	3	4		
bakter. ¹ - sprac. živ. bielkovina	32	26	1	4
bakter. ¹ - rybí olej a tuky	30	24		
bakter. ¹ - mliečne ŽVP	25	26	1	1
bakter. ¹ - surové krmivo pre spol. zvieratá (výroba)	20	21	6	9
bakter. ¹ - spracované krmivo pre spol. zvieratá (výroba)	28	31	2	8
bakter. ¹ - surové alebo sprac. krmivo pre spol. zvieratá (obchodná sieť alebo dovoz)	40	44		
konzervy pre spol. zvieratá ²	82	83		
bakter. ¹ - spracovaný hnoj	4	2		
bakter. ¹ - kompost	2	2		
kontrola sterilizačného procesu	36	30		
odpadové vody - clostridium perfringens	42	36	1	1
voda - mikrobiológia	38	42	6	9
voda - NO ₃ a NO ₂	38	41	1	1
voda - kovy	38	40	4	2
celkové nerozpustné nečistoty v tukoch	38	26		
ČKT + peroxidové číslo	40	44	2	2
NH ₃ (amoniak)	50	52	2	2
aflatoxín B ₁	50	51		
ochratoxín A	50	51	1	1
DON	50	50	2	
fumonizíny	50	50		
zearalenon	50	51		
T-2 a HT-2 toxín	50	50		
dioxíny	35	35		
PCB	40	40		
chlórované uhľovodíky	25	25		
organofosfáty	25	25		
rádioaktivita	9	9		
ťažké kovy	120	124	6	6
mikroprvok Zn	50	52	2	1
mikroprvok Cu	50	48	1	
mikroprvok Se	40	39		
kokcidostatiká ³	150	157	5	5
medikované krmivo - koncentrácia účinnej látky	40	48	5	4
hormóny β agonisti	15	15		
hormóny tyreostatiká	20	20		
zakázané aditíva ATB+kokcid. ⁴	80	80		
zakázané ATB - avilamicin	25	25		
zakázané ATB - tylosin	10	10		

zakázané ATB - tetracyklin	10	10	1	1
zakázané kokcid. - nicarbasin	10	11		
kontrola účinnosti dezinfekcie	18	16		
toxické látky	0	0		
melamín	0	24		
SPOLU	1700	1733	49	57

¹ salmonely a enterobaktérie respektíve enterokoky alebo E. coli

² anaeróbne sporujúce mikroby a termostatová skúška

³ salinomycín, narasin, diclazuril, robenidin, monensin, lasalocid, nicarbasin, doramectin, maduramycin, halofuginon

⁴ kokcidostatiká a ATB ako aditíva - mikrobiologická skúška

Vyhodnotenie krížovej kontaminácie za rok 2007

Podľa plánu VPO krmivá na rok 2007 mali veterinárni inšpektori naplánovaných na odber 300 vzoriek krmív na vyšetrenie na krížovú kontamináciu (diagnostika živočíšnych proteínov v krmivách). Celkovo bolo odobratých všetkých 300 plánovaných vzoriek a tým bol plán VPO krmivá na rok 2007 splnený na 100 %.

		počet odobratých vzoriek	počet nevyhov. vzoriek
výroba KKZ	rybia múčka	2	0
	KKZ	14	0
	DKZ	4	0
	sója	0	0
	šrot	0	0
samovýroba KKZ	rybia múčka	6	0
	KKZ	71	0
	DKZ	57	0
	sója	2	0
	šrot	1	0
chovy HZ	KKZ	62	0
	DKZ	58	0
	sója	5	0
	šrot	17	0
predajne KKZ	KKZ	0	0
	DKZ	1	0
	sója	0	0
	šrot	0	0
SPOLU		300	0

Nakladanie so živočíšnymi vedľajšími produktmi (ŽVP)

V roku 2007 na Slovensku vykonávali činnosť 3 spracovateľské (kafilierické) závody:

1. N-ADOVA spol. s.r.o., Nitra - materiál kategórie 1,2 a 3 na finálne výrobky kategórie 1;

2. VAS s.r.o., Mojšová Lúčka - materiály kategórie 1, 2 a 3 na finálne výrobky kategórie 1 a 3;

3. Kafileria a.s., Senec - materiály kategórie 3 na finálne výrobky kategórie 3. Ku dňu 30.6.2007 bola činnosť v Kafilerii a.s., Senec ukončená.

Ďalšími spracovateľskými závodmi, ktoré sa v roku 2007 podieľali na spracovávaní živočíšnych vedľajších produktov boli spoločnosti:

1. JAV-AKC s.r.o., Vlčany - zvoz a spracovanie materiálov kategórie 3 (tuk) na finálne výrobky kategórie 3
2. SLOV - ITAL s.r.o., Cabaj Čápor - spracovanie materiálov kategórie 3 (mezenterálny tuk) na finálne výrobky kategórie 3
3. GeLiMa a.s., Liptovský Mikuláš - spracovanie materiálov kategórie 3 (ŽVP z výroby želatíny) na finálne výrobky kategórie 3
4. LIPTOSPOL spol. s.r.o., Liptovský Mikuláš - spracovanie materiálov kategórie 3 (tuk z koží) na finálne výrobky kategórie 3 (tuk)

množstvo ŽVP za rok 2007 v SR - sumár (kafilérie + ostatné spracovateľské závody):

druh ŽVP	množstvo zvezených ŽVP v tonách	množstvo spracovaných ŽVP v tonách	množstvo finálnych výrobkov v tonách	
materiál kategórie I.	15 326,00	20 359,00	mäsokostná múčka kat. I.	7 528
materiál kategórie II.	12 384,00	8 860,40	spracovaná živočíšna bielkovina	10 347
materiál kategórie III.	75 422,00	65 424,40	živočíšny tuk kat. I.	1 996
SPOLU	103 132,00	94 643,80	živočíšny tuk kat. III.	17 881

Sumár za Slovenskú republiku (kafilérie):

druh ŽVP	množstvo zvezených ŽVP v tonách	množstvo spracovaných ŽVP v tonách	množstvo finálnych výrobkov v tonách	
materiál kategórie I.	15 326,00	20 359,00	mäsokostná múčka kat. I.	7 528
materiál kategórie II.	12 384,00	8 857,50	spracovaná živočíšna bielkovina	6 994
materiál kategórie III.	56 577,70	31 150,20	živočíšny tuk kat. I.	1 996
SPOLU	84 287,70	60 366,70	živočíšny tuk kat. III.	2 754

Kontrola rezíduí a veterinárnej ekológie

V oblasti kontroly rezíduí a veterinárnej ekológie, bol v roku 2007 vykonaný monitoring rezíduí cudzorodých látok prostredníctvom viacerých monitorovacích plánov a programov, ktoré na základe platných právnych predpisov vypracovala Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky. Krajské veterinárne a potravinové správy (ďalej len „KVPS“) a Regionálne veterinárne a potravinové správy (ďalej len „RVPS“) boli v priebehu roka neustále školené a usmerňované pri výkone ich činností v oblasti kontroly rezíduí.

Kontrola rezíduí cudzorodých látok v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu prebiehala aj v roku 2007 prostredníctvom:

- ✚ Národného plánu kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike (ďalej len „NPKR“);
- ✚ Monitoring poľovnej zveri a rýb (ďalej len „MPZ“);
- ✚ Koordinovaný cielený monitoring (ďalej len „KCM“);
- ✚ Monitoring spotrebného koša (ďalej len „MSK“);
- ✚ Rádiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov

vyrobených na Slovensku (ďalej len „RHK“).

NPKR

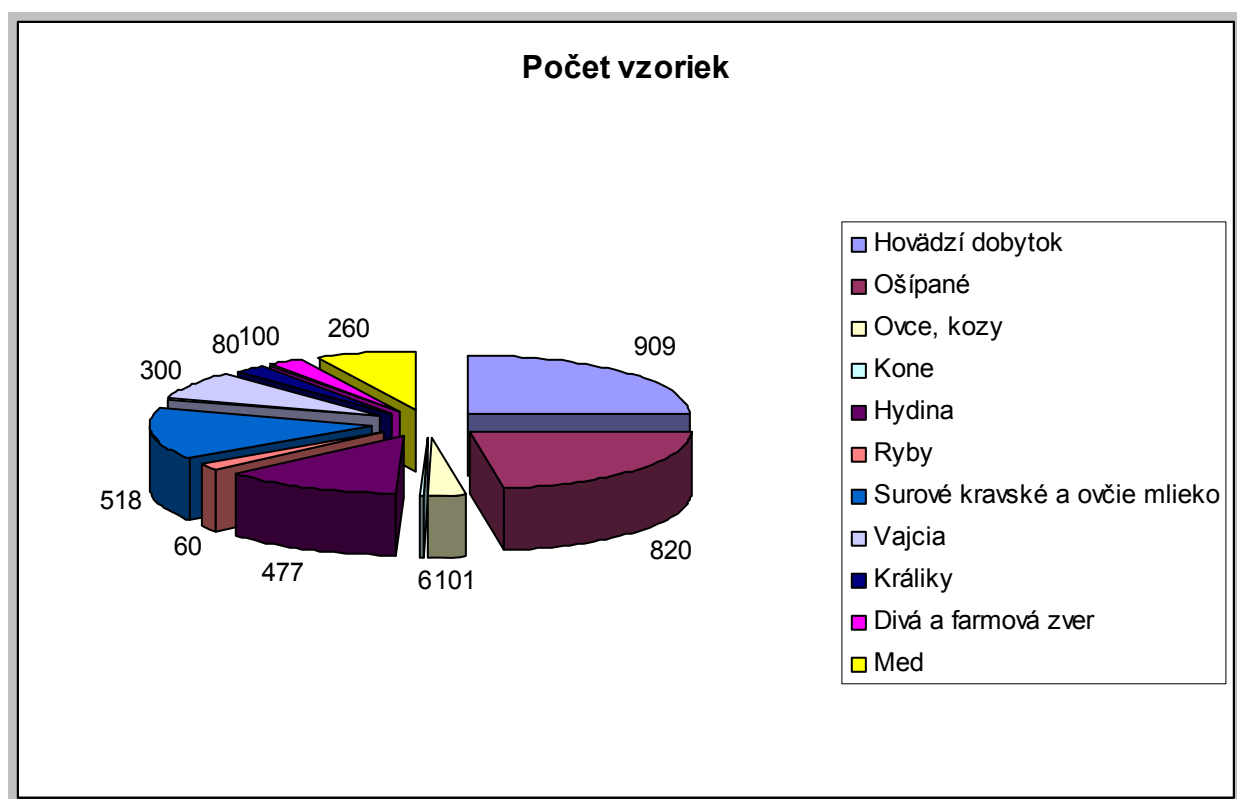
pre rok 2007 bol schválený Európskou Komisiou. Prostredníctvom NPKR boli v živých zvieratách určených pre ľudskú spotrebu a v produktoch živočíšneho pôvodu sledované rezíduá zakázaných látok, veterinárnych liekov a látok, ktoré môžu byť použité na veterinárne účely a v neposlednej miere rezíduá kontaminantov. Každoročne je NPKR inovovaný podľa aktuálnej situácie v Slovenskej republike a podľa aktuálnych požiadaviek expertov z Európskej únie. V NPKR sa sleduje škála veterinárnych liekov a látok, ktoré sú najčastejšie používané v Slovenskej republike a taktiež škála tých veterinárnych liekov a látok, ktorých rezíduá boli zistené v predchádzajúcom roku.

- ✚ Neustále rozširovanie analytov zo skupín zakázaných látok a zavádzanie citlivejších laboratórnych metód skvalitňuje kontrolu rezíduí a dôslednejšie chráni konzumenta pred nepriaznivými účinkami rezíduí cudzorodých látok. Kontrola rezíduí zakázaných látok je dôležitá na zabránenie zneužívania hormónov pri produkcii mäsa, ale taktiež na zabránenie zneužívania látok na iný účel ako sú určené, čiže ide o prípady nelegálneho ošetrovania. Hormóny stimulujú rast zvyšovaním účinnosti krmiva a u zvierat, ktorým sa aplikujú hormóny, dochádza oveľa účinnejšie ku konverzii krmiva na svalovinu na úkor tuku. Použitie hormónov ako 17 - beta estradiol, progesterón, testosterón, zeranol, trenbolon a melengestrol acetát - MGA za účelom urýchlenia rastu vo výkrme zvierat vyvoláva riziká pre konzumentov. Nepriaznivé účinky zahrňujú vývojové, neurobiologické, genotoxické a karcinogénne účinky. Tieto účinky možno pripísať buď pôvodnej látke alebo ich metabolitom. Kvalita kontroly rezíduí zakázaných látok, vrátane hormonálnych látok, je závislá na laboratórnom vybavení a laboratórnych metódach. Neustály rýchly vývoj nových a citlivejších analytických metód vedie k znižovaniu limitov detekcie a tým k zachyteniu už čoraz menšieho množstva týchto látok. Laboratórne metódy sú pod neustálym vývojom na detekovanie čoraz väčšieho množstva metabolitov týchto zakázaných látok. V priebehu roka dochádza neustále k rozširovaniu škály analyzovaných substancií, či už zakázaných alebo používaných veterinárnych liekov a látok. Počet vzoriek, ktoré budú v danom roku odobraté a následne analyzované závisí od počtu zvierat zabitých na bitúnkoch v Slovenskej republike za predchádzajúci rok a od množstva vyprodukovaných surovín živočíšneho pôvodu v predchádzajúcom roku.

V roku 2007 boli v rámci NPKR analyzovaných 3 631 vzoriek odobratých a analyzovaných od živých zvierat a z produktov živočíšneho pôvodu, krmív a napájacej vody pre zvieratá. Požiadavkám platnej legislatívy nevyhovovalo 11.

V každom prípade nevyhovujúceho nálezu nariadili veterinári inšpektori regionálnych veterinárnych a potravinových správ bezodkladné vykonanie opatrení na zabránenie prieniku cudzorodých látok do potravinového reťazca, v prípade zistenia nevyhovujúcich krmív to bol zákaz skrmovania a následne postupovali v zmysle platnej legislatívy týkajúcej sa šetrenia príčin a ukladania sankcií.

Komodita	Počet odobratých a analyzovaných vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Hovädzí dobytok	909	0
Ošípané	820	0
Ovce, kozy	101	1
Kone	6	1
Hydina	477	0
Ryby	60	4
Surové kravské a ovčie mlieko	518	2
Vajcia	300	1
Králiky	80	0
Divá a farmová zver	100	0
Med	260	2
Spolu počet vzoriek	3 631	11

Monitoring životného prostredia v Slovenskej republike pozostáva z 10 – tich častí a jednou z týchto častí sú Cudzorodé látky v požívatinách a krmivách. Táto časť pozostáva z troch subsystémov: - Koordinovaný cielený monitoring

1. Monitoring spotrebného koša

2. Monitoring poľovnej zveri a rýb

Cieľom je získať reálne údaje o kontaminácii surovín, potravín a krmív vo vzájomnej príčinnej súvislosti s kontamináciou životného prostredia Slovenskej republiky na jednej strane a expozíciou obyvateľstva na strane druhej.

V oblasti kontroly cudzorodých látok, vykonávajú kompetentné organizácie pre konkrétne zložky potravinového reťazca ich kontrolu na obsah cudzorodých látok a v súčasnosti sa sleduje približne 268 ukazovateľov zo skupín rezíduí veterinárnych liečiv, kontaminantov, rezíduí pesticídov, polychlóvaných bifenylov, dusitanov, dusičnanov, aditívnych látok a endogénnych cudzorodých látok a od roku 2002 je sledovaná aj rádioaktívna kontaminácia. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky v oblasti kontroly rezíduí cudzorodých látok zabezpečuje odber vzoriek krmív, napájacej vody, surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na analýzy v Štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch v rámci svojich kompetencií. Cudzorodé látky sa prostredníctvom krmív dostávajú do tela živých zvierat, ktoré sú taktiež kontrolované na rezíduá a následne sú tieto rezíduá monitorované aj v surovinách a v produktoch. Z hľadiska bezpečnosti je najvhodnejšia kontrola rezíduí už na najnižších stupňoch potravinového reťazca, čo znamená už na úrovni pôdy, z ktorej sa cudzorodé látky dostávajú do rastlín, ktoré slúžia ako krmivo, prípadne na výrobu rastlinného krmiva. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky garantuje kontrolu krmív na cudzorodé látky v rámci svojich kompetencií, pričom kontrole podliehajú krmivá z domácej produkcie, z vnútrospoločenskej výmeny a v neposlednej miere aj krmivá z importu z tretích krajín. V rámci MPZ sa sledujú staré enviromentálne záťaž, na oblasti ktorých sa vzťahujú opatrenia na zabránenie prieniku rezíduí cudzorodých látok do potravinového reťazca. MPZ sa realizuje za účelom pokračovať v získaní podkladov a informácií o vplyve ekologických faktorov vonkajšieho prostredia na vybraný druh poľovnej zveri v určených regiónoch Slovenskej republiky. Monitoring bol ďalej v roku 2007 zameraný na získavanie podkladov o enviromentálnych záťažach, konkrétne o výskyte a hladinách kontaminantov, konkrétne polychlóvaných bifenylov, perzistentných organických polutantoch, dioxínov a rizikových prvkov v rybách ulovených z riek a jazier východoslovenského regiónu. Podrobné výsledky z MPZ zhodnocuje správa za rok 2007 z monitoringu poľovnej a voľne žijúcej zveri a rýb .

Ďalším monitoringom, ktorý je v Slovenskej republike vykonávaný je **Radiohygienická kontrola poľnohospodárskych surovín, polotovarov a produktov vyrobených na Slovensku**. V roku 2007 metódou HPGe gamaspektrometrie bolo analyzovaných 363 vzoriek, v 44 vzorkách SKM pre monitoring Európskej únie bola okrem toho podľa požiadaviek JRC Ispra stanovovaná aj aktivita ⁹⁰Sr.

Počty analyzovaných vzoriek na vyšetrenie v programe RHK v roku 2007 **Tabuľka**

Komodita	Odobraté a analyzované vzorky
Surové kravské mlieko – národná kontrolná sieť pre monitoring EÚ	44
Bravčové mäso:	48
Hovädzie mäso:	38
Surové kravské mlieko – kontrola produkcie na farmách:	41
Vajcia slepačie	15
Ovčie mlieko:	26
Med včelí kvetový / medovicový:	39
Baranie / ovčie mäso:	24
Svalovina z voľne žijúcej zveri:	88
Spolu:	363

V žiadnej z analyzovaných vzoriek v rámci RHK v roku 2007 neboli nájdené aktivity

antropogénnych rádionuklidov, stanoviteľných gamaspektrometricky (^{137}Cs , ^{134}Cs , ^{131}I) alebo po rádiochemickej extrakcii (^{90}Sr), ktoré by prevyšovali platné limity v Európskej únii a Slovenskej republike.

Veterinárna farmácia

Na úseku veterinárnej farmácie Štátna veterinárna a potravinová správa (ďalej len „ŠVPS SR“) každoročne vydáva aktualizovanú metodiku štátneho farmaceutického dozoru a kontroly ako aj na rok 2007 a jej doplnok pre druhý polrok 2007, na základe ktorých vykonali krajské veterinárne a potravinové správy (ďalej len „KVPS“) kontrolu výkonu štátnej správy na úseku veterinárnej farmácie na regionálnych veterinárnych a potravinových správach (ďalej len „RVPS“), RVPS štátny farmaceutický dozor a kontrolu výrobcov veterinárnych liekov, veľkodistribútorov veterinárnych liekov, verejných lekární so sortimentom veterinárnych liekov, súkromných veterinárnych lekárov, vlastníkov alebo držiteľov (chovateľov) zvierat produkujúcich potraviny – farmy a výrobcov medikovaných krmív a ÚŠKVBL farmaceutický dohľad a dozor výrobcov veterinárnych liekov, veľkodistribútorov veterinárnych liekov a výrobcov medikovaných krmív. Všetky uvedené kontroly boli vykonané v súlade s platnou legislatívou a to v zmysle zákona č. 140/1998 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 140/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov“), nariadenia vlády č. 41/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na prípravu, uvádzanie na trh a používanie medikovaných krmív (ďalej len „nariadenie č. 41/2004 Z.z.“) a zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z.z.“).

Výsledky štátneho dozoru a kontroly na úseku veterinárnej farmácie za rok 2007:

RVPS

Subjekt	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov
výroba veterinárnych liekov	2	0	0
veľkodistribútori	246	25	25
verejné lekárne, ktoré vydávajú a predávajú veterinárne lieky	725	32	32
súkromní veterinárni lekári	785	20	20
chovatelia (držitelia alebo vlastníci hospodárskych zvierat)	3465	85	85
výrobcovia medikovaných krmív	115	1	1

ÚŠKVBL

Subjekt	Počet vykonaných kontrol	Počet zistených nedostatkov	Počet opatrení na odstránenie zistených nedostatkov
výroba veterinárnych liekov	19	8	8
veľkodistribútori	24	25	25
výrobcovia medikovaných krmív	11	2	2

Najzávažnejšie nedostatky zistené pri vykonávaní štátneho dozoru a kontroly na úseku veterinárnej farmácie sa týkali prekročenia expiračnej doby veterinárnych liekov, nedostatočnej evidencie príjmu a výdaja veterinárnych liekov, nesprávneho predpisovania a uchovávanía veterinárnych liekov, nedostatočného vedenia evidencie používania veterinárnych liekov a nedodržania ochrannnej lehoty v chove zvierat a nesprávneho označenia medikovaných krmív.

Na odstránenie zistených nedostatkov RVPS uložili opatrenia za účelom dôsledného dodržiavania podmienok distribúcie, výdaja, uchovávanía a používania veterinárnych liekov a medikovaných krmív podľa platných právnych predpisov a tým na zabránenie vzniku rezíduí v produktoch živočíšneho pôvodu.

KVPS a RVPS následne kontrolovali plnenie uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a dodržanie nariadeného termínu ich splnenia.

ŠVPS SR analyzovala výsledky štátneho veterinárneho farmaceutického dozoru a kontroly podľa jednotlivých oblastí (t.j. výroba a veľkodistribúcia veterinárnych liekov, verejné lekárne, súkromní veterinárni lekári, chovatelia a výrobcovia medikovaných krmív) a prijala adekvátne opatrenia a závery pre zlepšenie vykonávania veterinárneho farmaceutického dozoru na krajskej a regionálnej úrovni.

ŠVPS SR ako kompetentná autorita v priebehu roka zabezpečuje riešenie úloh vyplývajúcich z praktického uplatňovania zákona č. 140/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov.

ÚŠKVBL priebežne v súlade s platnou legislatívou vydáva a na svojej webovej stránke uverejňuje aktuálne zoznamy novo registrovaných veterinárnych liekov, zmien registrácie veterinárnych liekov, zrušení registrácie veterinárnych liekov a predĺžení registrácie veterinárnych liekov, zoznamy držiteľov povolení na výrobu veterinárnych liekov a veterinárnych prípravkov, držiteľov povolení na veľkodistribúciu veterinárnych liekov a veterinárnych prípravkov a držiteľov povolení na prípravu a uvádzanie na trh medikovaných krmív, zoznamy registrovaných premixov a registrovaných voľnopredajných veterinárnych liekov a biopreparátov a súhrny charakteristických vlastností (SPC) a písomné informácie pre používateľov registrovaných veterinárnych liekov.

V oblasti legislatívy dňa 1.2.2007 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 39/2007 Z.z. a dňa 1.6. 2007 nadobudol účinnosť zákon NR SR č. 270/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 140/1998 Z.z. v znení ďalších predpisov upravujúci dodávanie veterinárnych liekov chovateľom potravinových zvierat na základe veterinárneho lekárskeho predpisu a ktorého uplatňovanie zohľadňuje aj doplnok metodiky štátneho farmaceutického dozoru a kontroly pre druhý polrok 2007.

Hraničné veterinárne kontroly , veterinárna certifikácia a kontroly pri výmenách, dovozoch a vývozo

Hraničná veterinárna kontrola sa vykonáva predovšetkým za účelom ochrany územia Slovenskej republiky a ostatných členských štátov Európskej únie

- pred zavlečením nákaz zvierat a chorôb zvierat prenosných na ľudí z tretích krajín
- pred dovozom produktov, ktoré by mohli ohroziť zdravie zvierat a ľudí

Hraničnú veterinárnu kontrolu môžu vykonávať na území Slovenskej republiky iba hraničné inšpekčné stanice (ďalej len "HIS") schválené ŠVPS SR a finálne schválené Európskou komisiou a publikované na zozname podľa rozhodnutia Komisie **2001/881/ES**.

V Slovenskej republike je členenie HIS nasledovné

- **HIS Vyšné Nemecké** – je schválená ŠVPS SR (list č. 13301/03-240 z 23.12.2003) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – kopytníkov „U“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“; nie je schválená pre vykonávanie kontrol ostatných zvierat „O“!
 - Inšpekčné stredisko pre produkty – produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia
- **HIS Čierna nad Tisou** – je schválená ŠVPS SR (list č. 13301/03-240 z 23.12.2003) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
 - produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia; nie je schválená pre vykonávanie kontrol živých zvierat!
- **HIS Bratislava letisko** – je schválená ŠVPS SR (list č. 1245/05-240 z 8.3.2005) a Európskou komisiou pre vykonávanie kontrol
 - Inšpekčné stredisko pre zvieratá – ostatných zvierat „O“ a registrovaných zvierat koňovitých „E“; nie je schválená pre vykonávanie kontrol kopytníkov „U“!
 - Inšpekčné stredisko pre produkty – balených produktov živočíšneho pôvodu určených ako aj neurčených na spotrebu ľuďmi, vrátane vedľajších živočíšnych produktov a vybraných produktov rastlinného pôvodu a to v množstve len do 500 zásielok ročne; toto schválenie sa týka všetkých teplotných režimov t.j. prepravy a skladovania pri mraziarenskej, chladiarenskej teplote alebo teplote prostredia.

Hraničnú veterinárnu kontrolu na vonkajšej hranici EÚ v roku 2007 zabezpečovali 3 hraničné inšpekčné stanice

- Vyšné Nemecké – cestný hraničný priechod na hranici s Ukrajinou

Na HIS bola zabezpečená nepretržitá prevádzka 24 hodín denne. Hraničnú veterinárnu kontrolu vykonávalo 6 úradných veterinárnych lekárov. V roku 2007 bolo prejednaných na HIS celkom 30 zásielok, z toho bolo 13 zásielok produktov živočíšneho pôvodu určených na spotrebu ľuďmi (najmä med z Ukrajiny a Moldavska), 10 zásielok produktov živočíšneho pôvodu neurčených na spotrebu ľuďmi (najmä rohy a kopytá z Ukrajiny a vlna z Ruskej federácie), 7 zásielok zvierat (najmä športové kone z Ukrajiny)

- Čierna nad Tisou – železničný hraničný priechod na hranici s Ukrajinou.
Pracovná doba na HIS bola zabezpečená od 7,00 do 16,30 hod. každý kalendárny deň. Hraničnú veterinárnu kontrolu vykonávali 2 úradní veterinárni lekári. V roku 2007 bolo prejednaných na HIS 123 zásielok (sušené mlieko zo Švajčiarska do Ruska)
- Bratislava-letisko
Na HIS bola zabezpečená nepretržitá prevádzka 24 hodín denne. Hraničnú veterinárnu kontrolu vykonávalo 5 úradných veterinárnych lekárov. V roku 2007 bolo prejednaných na HIS 39 zásielok, z toho bolo 20 zásielok produktov živočíšneho pôvodu určených na spotrebu ľuďmi (najmä chladené ryby z Tanzánie), 14 zásielok produktov živočíšneho pôvodu neurčených na spotrebu ľuďmi (najmä sperma býkov z Kanady a krmivá pre zvieratá z Kanady a USA), 5 zásielok zvierat (najmä akváriové ryby z Thajska)

Používanie systému TRACES v SR

- v súlade s rozhodnutím Komisie **2004/292/ES** sa systém TRACES zaviedol v Slovenskej republike od 1.5.2004 (t.j. dňom pristúpenia SR do EÚ)
- v Slovenskej republike sú v rámci systému spojené nasledujúce jednotky
 - 1 centrálna veterinárna jednotka – ŠVPS SR
 - 40 lokálnych veterinárnych jednotiek – RVPS v SR
 - 3 hraničné inšpekčné stanice
- do systému TRACES sa v roku 2007 zadávali v Slovenskej republike nasledujúce informácie
 - v rámci obchodu vo vnútri Spoločenstva zadávali RVPS do systému
 - = pri vývoze do členských štátov informácie o zásielkach všetkých živých zvierat a niektorých živočíšnych produktov, na ktoré sa vyžadoval certifikát a zároveň vystavovali v rámci systému veterinárne certifikáty
 - = pri dovoze z členských štátov informácie o kontrole zásielok vykonávaných v miestach určenia
 - pri dovozoch z tretích krajín zadávali HIS do systému informácie o zásielkach všetkých živých zvierat ako aj živočíšnych produktov; v rámci celej EÚ takáto povinnosť platí od 1.1.2006

V rámci odboru sa vykonalo

- príprava novely nariadenia vlády č. 313/2003 Z. z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní, výmene s členskými štátmi a dovoze zvierat, spermy, oocytov a embryí
z tretích krajín v znení nariadenia vlády č. 498/2003 Z. z. a 504/2005 Z. z.

- príprava a realizácia kontrol zásielok živých zvierat a živočíšnych produktov počas prepravy pri obchode medzi členskými štátmi ako aj v rámci Slovenskej republiky. Kontroly boli vykonané dňa 29.3.2007 v úzkej spolupráci s Hraničnou a cudzineckou políciou Slovenskej republiky
- príprava dotazníka k laboratórnym vyšetreniam vzoriek odobratých na HIS, ktorého vyplnenie požadoval Potravinový a veterinárny úrad z Dublinu
- vypracovanie dotazníkov týkajúcich sa vývozov tovarov podliehajúcich veterinárnej kontrole do Kórei, Japonska, Taiwanu a Číny
- vypracovanie dotazníkov pre účely novembrového zasadnutia Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat, týkajúcich sa cirkusov a zariadení schválených v súlade so Smernicou Rady 92/65/ES
- zabezpečenie a realizácia sprísnených ochranných opatrení v súvislosti s výskytom SLAK, aviárnej influenzy, KMO, AMO, bluetongue v EU a tretích krajinách
- príprava a realizácia opatrení vyplývajúcich zo zistení nedostatkov v súvislosti s vývozmi hovädzieho dobytku do Talianska a Holandska, ošípaných do ČR a dovozmi hovädzieho dobytku z Rakúska, Nemecka, Francúzska, Holandska a ošípaných z Holandska, Poľska a Maďarska
- monitoring dovozu a vypracovanie odborných stanovísk pri dovoze hovädzieho, bravčového a hydinového mäsa a produktov rybolovu z Číny, Ruska, Thajska, Iránu a Južnej Ameriky
- zabezpečovanie veterinárnej certifikácie pri vývoze tovaru podliehajúceho veterinárnej kontrole do Ruskej federácie - príprava prekladu veterinárnych certifikátov na vývoz tovaru podliehajúceho veterinárnej kontrole do Ruskej federácie, za účelom využitia slovenskej jazykovej mutácie týchto certifikátov v systéme TRACES
- príprava bilaterálnych certifikátov na vývoz na Ukrajinu chovného hovädzieho dobytku, spermy býkov, rýb a produktov rybolovu, konzervovaného mäsa
- príprava a realizácia kontrol RVPS týkajúcich sa systému TRACES a vykonávania veterinárnej certifikácie pri obchode v rámci EÚ a pri vývozoch do tretích krajín – KVPS Banská Bystrica a Trnava, RVPS Lučenec, Michalovce, Rožňava, Veľký Krtíš a Zvolen
- spracovanie a publikovanie informácií na webovej stránke ŠVPS SR týkajúcich sa platnej legislatívy EÚ a SR v oblasti obchodu vo vnútri Spoločenstva a dovozov z tretích krajín – základná legislatíva podľa komodít, zoznamy schválených tretích krajín a schválených prevádzkarní, vzory certifikátov, bezpečnostné opatrenia prijaté Európskou Komisiou
- zabezpečovanie prekladov a distribúcie informácií Európskej Komisii týkajúcich sa obchodu vo vnútri Spoločenstva a dovozov z tretích krajín v súvislosti so systémom TRACES
- zabezpečenie komunikácie s členskými štátmi EÚ za účelom notifikovania zistených nedostatkov pri zadávaní informácií do systému TRACES a pri certifikácii
- zabezpečenie realizácie úloh, ktoré vyplynuli z rokovaní pracovných skupín Európskej komisie pre veterinárne kontroly (vrátane pomoci HIS v Rumunsku a Bulharsku), TRACES systém, pracovnej skupiny Codex Alimentarius a Poradného výboru pre prístup na trh (problematika Číny)

- plnenie úloh v rámci pracovnej podskupiny pre prípravu stanovísk MP SR pre PS Rady pre konkurencieschopnosť a rast a v rámci Poradného výboru pre prístup na trh EK
- príprava a zabezpečenie školení pracovníkov ŠVPS SR, KVPS v SR, RVPS v SR a HIS v SR na tému
 - vykonávanie hraničných veterinárnych kontrol v súlade s požiadavkami veterinárnej legislatívy EÚ (máj 2007)
 - veterinárne podmienky EÚ platné pre dovoz živých zvierat, zárodočných produktov, produktov živočíšneho pôvodu a vybraných produktov rastlinného pôvodu z tretích krajín (október a november 2007)
 - systém TRACES a veterinárna certifikácia tovarov podliehajúcich veterinárnej kontrole pri obchode v rámci EÚ a pri vývoze do tretích krajín (jún 2007)

Pracovná náplň odboru

1. Obchod vo vnútri Spoločenstva – vývoz do členských štátov

- aktualizácia pokynov k veterinárnej certifikácii podľa platnej legislatívy Spoločenstva
- vedenie databázy kódov pridelených na jednotlivé druhy certifikátov
- vedenie databázy pridelených čísel certifikátov a jednotlivých vývozov
- vedenie databázy úradných veterinárnych lekárov majúcich oprávnenie potvrdzovať certifikáty
- archivácia žiadostí o pridelenie čísel na certifikáty
- archivácia kópií vydaných certifikátov
- zabezpečenie publikovania na Intranete pokynov k veterinárnej certifikácii, ako aj databázy úradných veterinárnych lekárov majúcich oprávnenie potvrdzovať certifikáty
- vykonávanie kontrol RVPS v SR v súvislosti s certifikáciou
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti
- rokovania s veterinárnymi autoritami členských štátov v tejto oblasti, ako aj vo vzťahu k príprave certifikátov pre obchodovanie vo vnútri Spoločenstva s neharmonizovaným tovarom

2. Obchod vo vnútri Spoločenstva – dovoz z členských štátov

- príprava návrhov právnych predpisov, ako aj novelizácia platných nariadení vlády v oblasti obchodu vo vnútri Spoločenstva
- príprava návrhov certifikátov pre dovoz neharmonizovaného tovaru z členských štátov
- zabezpečenie publikovania na webovej stránke ŠVPS SR informácií, týkajúcich sa dovozu z členských štátov a ich pravidelnej aktualizácie
- komunikácia s veterinárnymi autoritami členských štátov a s Európskou Komisiou
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti

3. Dovoz z tretích krajín

- príprava návrhov právnych predpisov, ako aj novelizácia platných nariadení vlády v oblasti dovozu z tretích krajín
- zabezpečenie publikovania na webovej stránke ŠVPS SR informácií, týkajúcich sa zoznamov schválených tretích krajín, schválených organizácií, zariadení a prevádzkarní a vzorov certifikátov a ich pravidelnej aktualizácie
- konsolidácia legislatívy EÚ za účelom publikovania na webovej stránke ŠVPS SR konsolidovaných zoznamov tretích krajín a vzorov certifikátov pripravených aj v slovensko-anglickej jazykovej mutácii
- rokovania s veterinárnymi autoritami tretích krajín v tejto oblasti – zoznamy prevádzkarní schválených veterinárnou autoritou tretej krajiny pre vývoz produktov rybolovu do Spoločenstva, jazykové mutácie vzorov certifikátov podľa legislatívy EÚ, negociovanie certifikátov pre dovoz neharmonizovaného tovaru
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti
- komunikácia s veterinárnymi autoritami členských štátov a s Európskou Komisiou v prípade neharmonizovaného tovaru

4. Vývoz do tretích krajín

- príprava pokynov k veterinárnej certifikácii zásielok určených na vývoz do tretích krajín a ich priebežná aktualizácia
- príprava certifikátov podľa požiadaviek veterinárnych autorít tretích krajín v rôznych jazykových mutáciách
- vedenie databázy kódov pridelených na jednotlivé druhy certifikátov
- vedenie databázy pridelených čísel certifikátov a jednotlivých vývozov
- vedenie databázy úradných veterinárnych lekárov majúcich oprávnenie potvrdzovať certifikáty
- archivácia žiadostí o pridelení čísel na certifikáty
- archivácia kópií vydaných certifikátov
- zabezpečenie publikovania na Intranete pokynov k veterinárnej certifikácii, certifikátov v rôznych jazykových mutáciách, ako aj databázy úradných veterinárnych lekárov majúcich oprávnenie potvrdzovať certifikáty
- vykonávanie kontrol RVPS v SR v súvislosti s certifikáciou
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti
- rokovania s veterinárnymi autoritami tretích krajín v tejto oblasti

5. Hraničné veterinárne kontroly

- príprava návrhov právnych predpisov, ako aj novelizácia platných nariadení vlády v oblasti hraničných veterinárnych kontrol
- príprava usmernení ŠVPS SR vo vzťahu ku kontrolným postupom na hraničných inšpekčných staniciach podľa legislatívy EÚ – požiadavky na schvaľovanie HIS, tranzit, zníženie frekvencie fyzických kontrol, zoznam tovarov podliehajúcich kontrole na HIS, plán odberu vzoriek, plán čistenia a dezinfekcie, likvidácia zadržaných zásielok, kontrola odstraňovania kuchynského odpadu

- príprava metodiky kontrol HIS a vykonávanie kontroly HIS veterinárskymi inšpektormi z ŠVPS SR
- stanovovanie podmienok pre schvaľovanie HIS, pripomienkovanie projektovej dokumentácie, jej schvaľovanie cez FVO v Dubline, pripomienkovanie počas stavebného konania, pripomienkovanie počas kolaudačného konania
- schvaľovanie HIS a zavádzanie ich režimu vrátane aktualizácie režimu
- riadenie činnosti HIS
- spracovávanie údajov z počítačového programu na HIS, spracovávanie štatistiky a archivácia písomností a informácií z HIS
- rokovania s orgánmi podieľajúcimi sa na hraničných kontrolách (CR SR, ÚKSUP, ŽSR, Železničná spoločnosť a.s., MF SR, MDPT SR, MP SR), ako aj príprava zmlúv
- zabezpečenie publikovania na webovej stránke ŠVPS SR informácií, týkajúcich sa zoznamov schválených hraničných inšpekčných staníc v EÚ a ich pravidelnej aktualizácie
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti

6. Slobodné colné zóny, slobodné colné sklady, colné sklady

- príprava návrhov právnych predpisov, ako aj novelizácia platných nariadení vlády v tejto oblasti
- príprava usmernení ŠVPS SR vo vzťahu ku kontrolným postupom v slobodných colných zónach, slobodných colných skladoch, colných skladoch
- schvaľovanie slobodných colných zón, slobodných colných skladov, colných skladov po predbežnom schválení RVPS
- príprava metodiky kontrol slobodných colných zón, slobodných colných skladov, colných skladov vykonávaných RVPS ako aj ŠVPS SR
- vykonávanie kontrol RVPS veterinárskymi inšpektormi z ŠVPS SR v tejto oblasti
- zabezpečenie publikovania na webovej stránke ŠVPS SR informácií, týkajúcich sa slobodných colných zón, slobodných colných skladov, colných skladov a ich pravidelnej aktualizácie
- vybavovanie agendy v tejto oblasti a zabezpečenie poskytovania informácií podriadeným orgánom a verejnosti

7. Ďalšia agenda

- monitorovanie legislatívy EÚ vychádzajúcej v Úradnom vestníku a poskytovanie informácií o nej ďalším zložkám v rámci odboru
- centrálna veterinárna jednotka v rámci systému TRACES – evidencia vydávaných certifikátov pre obchod vo vnútri Spoločenstva, CVED dokladov pri dovoze zvierat a živočíšnych produktov, monitorovanie činnosti RVPS v SR v rámci systému
- vykonávanie administrátorských prác v rámci systému TRACES
- ADNS systém – príjem informácií týkajúcich sa notifikácie chorôb zvierat v štátoch napojených na tento systém, ich prevod z číselných kódov a ich poskytovanie ďalším zložkám v rámci odboru
- monitorovanie nálezovej situácie u členských krajín OIE na jej webovej stránke

- príprava a vykonávanie školení veterinárnych inšpektorov príp. podnikateľských subjektov
 - obchod vo vnútri Spoločenstva – legislatíva, veterinárna certifikácia, veterinárne podmienky pri dovoze z členských štátov
 - dovozy z tretích krajín – legislatíva, dovozné postupy, zoznamy schválených tretích krajín, schválených organizácií, zariadení a prevádzkarní a vzory certifikátov
 - vývozy do tretích krajín - legislatíva, procedúry, veterinárna certifikácia
 - hraničné veterinárne kontroly - legislatíva, procedúry, superkontroly
 - slobodné colné zóny, slobodné colné sklady, colné sklady - legislatíva, procedúry, superkontroly
 - TRACES systém
- účasť na rokovaní odborných skupín Európskej Komisie

Úradná kontrola potravín

I. Úradná kontrola potravín vykonaná v zmysle zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonávali v roku 2007 úradnú kontrolu nad výrobou, manipuláciou a umiestňovaním na trh potravín živočíšneho pôvodu, potravín rastlinného pôvodu vrátane čerstvého ovocia, čerstvej zeleniny, zemiakov a ostatných poľnohospodárskych výrobkov, nápojov, potravín zmiešaného pôvodu a tabakových výrobkov v zmysle kompetencií vyplývajúcich z § 23 ods. 1 zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Kontrolná činnosť Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky bola v roku 2007 zameraná hlavne na bezpečnosť potravín v celom potravinovom reťazci od výroby až po umiestnenie potravín na trh. Veľký dôraz bol kladený na odhaľovanie falšovania potravín a klamanie spotrebiteľov, dovoz potenciálne rizikových potravín z tretích krajín a nesprávne označené potraviny, aby bola zabezpečená v maximálnej miere ochrana spotrebiteľov. Pri výkone úradnej kontroly sa vychádzalo z ročných plánov kontrol a stanovení priorít na princípoch hodnotenia rizika komodity alebo jednotlivého analytického ukazovateľa. Ďalšími kritériami pri rozhodovaní o kontrolách boli poznatky z predchádzajúcich kontrol, zistenia iných orgánov potravinového dozoru, podnety spotrebiteľov a masmédií, doporučená európskej komisie a informácie z rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF).

I.1. Plánovaná úradná kontrola potravín

Štátna veterinárna a potravinová správa vykonávala v roku 2007 úradnú kontrolu potravín v **20 362** kontrolovaných objektoch. Orgány ŠVPS SR vykonali v zmysle platnej legislatívy v sledovanom období **36 934** kontrol. Nedodržanie ustanovení zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov bolo zistené v **9 269** kontrolovaných objektoch. Dôvodom postihu boli nedostatky najmä v celkovej hygiene

(porušenie ustanovení 1.hlavy druhej časti PK SR), v označovaní (porušenie ustanovení 2.hlavy druhej časti PK SR), v správnej výrobnnej praxi (porušenie ustanovení 8.hlavy druhej časti PK SR), v zložení potravín, kontaminantoch (prítomnosť nežiadúcich látok) a iných nedostatkoch zistených v priebehu kontroly.

Prehľad o počte kontrol a zistených nedostatkoch v jednotlivých kategóriách u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov (podnikateľských objektov) je uvedený v tabuľke č.1.

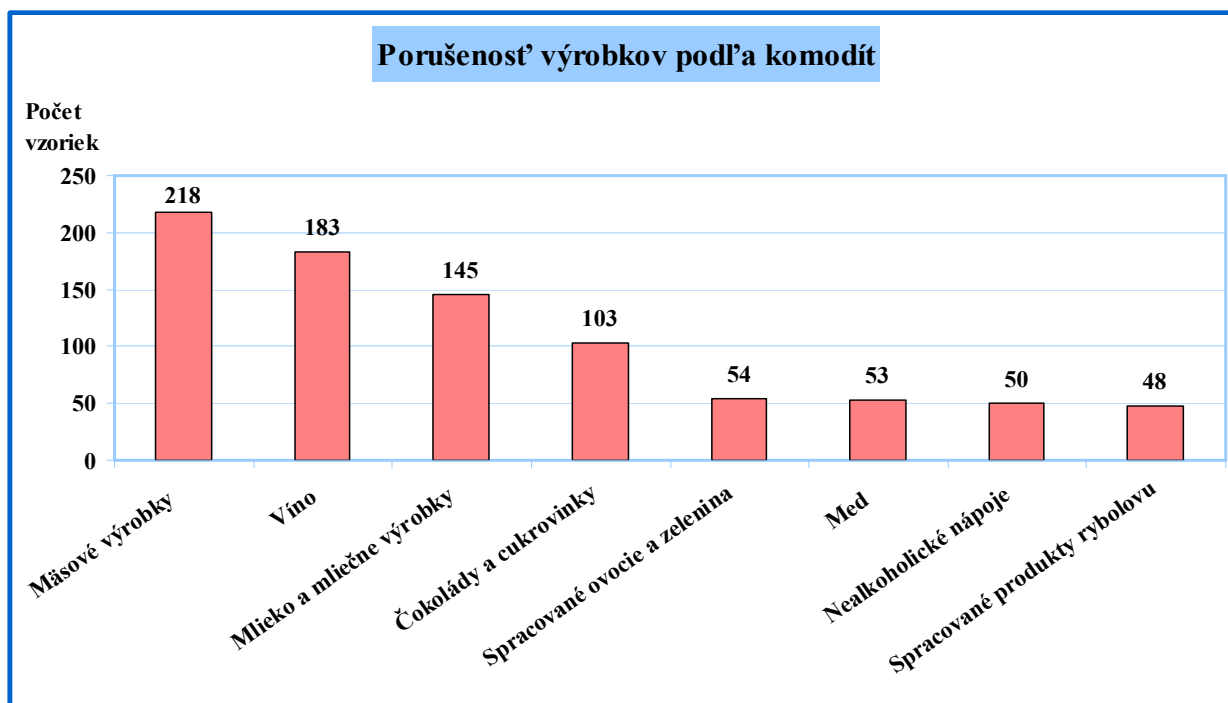
V roku 2007 orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy vykonali u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov rastlinných komodít aj **audity** so zameraním na overenie zhody zavedeného systému **zabezpečenia kontroly hygieny potravín a správnej výrobnnej praxe s platnou legislatívou**. Celkovo bolo vykonaných 122 auditov, pri ktorých bolo zistených 246 nezhôd. Najčastejšie boli zistené nezhody vo verifikácii systému a monitorovaní jednotlivých CCP a následne v nedostatočnom vedení evidencie, ďalej boli zistené nezhody vo vedení evidencie o výkone deratizácii a dezinfekcii, v opise výrobkov chýbal údaj o ich trvanlivosti, nebola vykonaná aktualizácia zásad správnej výrobnnej praxe a tokovej schémy, chýbali záznamy o školeniach zamestnancov a tiež neboli aktualizované mikrobiologické parametre. Prehľad o počte vykonaných auditov u výrobcov potravín rastlinného pôvodu a počte zistených nezhôd je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Miesto výkonu auditu	Počet vykonaných auditov	Počet zistených nezhôd
Výroba sójových výrobkov	1	13
Výroba cestovín	11	18
Výroba pekárskeho výrobku	53	144
Výroba trvanlivého pečiva	5	12
Výroba mlynských výrobkov z obilia	2	2
Výroba extrudovaných výrobkov	2	2
Výroba zemiakových lupienkov	1	1
Výroba pochutín	6	8
Výroba nealkoholických nápojov	9	12
Výroba liehovín	4	6
Výroba piva	1	0
Výroba olejov	3	1
Výroba škrobov	1	3
Výroba cukrovín, čokolády	2	0
Konzerváreň -spracované ovocie a zelenina	4	3
Baliareň potravín	9	15
Sklady a distribúcia potravín	6	10
Pestovateľ hlavy ústrovej a šampiňónov	2	6
SPOLU	122	246

V priebehu roka 2007 bol prevádzkovateľom potravinárskych podnikov (podnikateľským objektom), ktoré podliehali úradnej kontrole potravín vykonávanej orgánmi štátnej veterinárnej a potravinovej správy v zmysle zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov:

- **vydaný zákaz manipulácie s výrobkami** - na 974 merných jednotiek výrobkov v hodnote 110 170 Sk,
- **vydaný zákaz umiestnenia na trh** na 124 475 merných jednotiek nevyhovujúcich výrobkov v hodnote 5 984 391 Sk,
- **vydaný príkaz na stiahnutie** 5 038 merných jednotiek nevyhovujúcich potravín v hodnote 439 138 Sk,
- **vydaný príkaz na zneškodnenie** 889 merných jednotiek nevyhovujúcich potravín v hodnote 103 601 Sk,
- **1 465 uložených opatrení rozhodnutím riaditeľa** na odstránenie nedostatkov, najmä za nevyhovujúcu hygienu a nedodržiavanie správnej výrobnéj praxe,
- **uložených 1 541 pokút rozhodnutím riaditeľa** pri výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh podľa § 28 zákona NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov **v hodnote 17 595 870 Sk** najmä za predaj výrobkov po dátume spotreby, nevyhovujúce výrobky a nevyhovujúcu hygienu,
- **uložených 2 955 blokových pokút fyzickým osobám** pri výrobe potravín manipulácii s nimi a ich umiestňovaní na trh podľa § 29 zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov **v hodnote 1 835 400 Sk**.

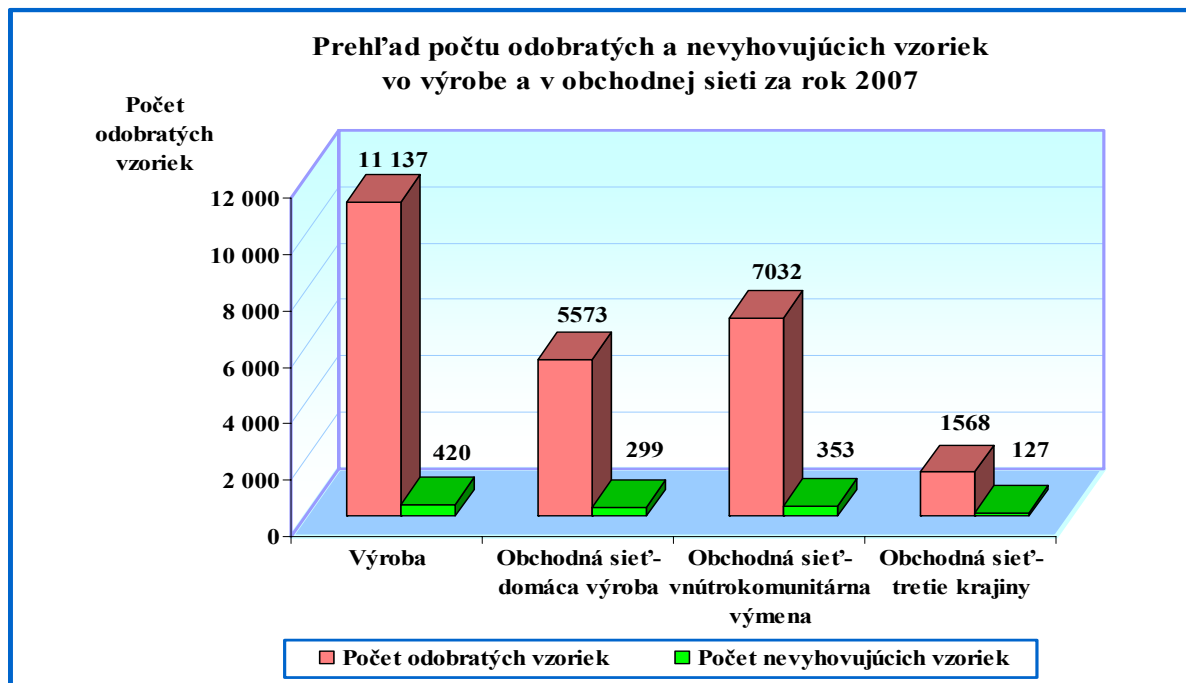
Laboratóriá ŠVPÚ vyhodnotili celkovo v roku 2007 v komoditách výrobkov živočíšneho, rastlinného, zmiešaného pôvodu a tabakových výrobkov v súlade so zákonom o potravinách **25 310** vzoriek, z ktorých **1 199** vzoriek, t. j. **4,74 % nevyhovelo** požiadavkám Potravinového kódexu SR alebo iným záväzným predpisom. Z celkového počtu odobratých vzoriek nevyhovelo platnej legislatíve v mikrobiologických ukazovateľoch 96, v kontaminantoch 104, v aditívnych látkach 102, v označovaní 479, v senzorických ukazovateľoch 179 vzoriek a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch 269 vzoriek. Z pohľadu jednotlivých komodít boli najvyššie počty nevyhovujúcich výrobkov zistené u mäsových výrobkov, vína, mlieka a mliečnych výrobkov, čokolád a cukrovínok, spracovaného ovocia a spracovanej zeleniny, medu, nealkoholických nápojov a koncentrátov na ich prípravu, spracovaných produktov rybolovu. Prehľad o najvyššom počte nevyhovujúcich vzoriek v jednotlivých komoditách je uvedený v grafe:

Analyzované vzorky boli odoberané vo výrobe a v obchodnej sieti podľa ročných plánov odberu vzoriek, ktoré boli vypracované na základe hodnotenia rizika danej komodity, jednotlivých analytických ukazovateľov a tiež aj z výsledkov analýz predchádzajúceho obdobia. Celkovo bolo odobratých vo výrobe 11 137 vzoriek, čo je 44% z celkového počtu odobratých vzoriek. Vzorky potravín živočíšneho pôvodu na ukazovatele bezpečnosti potravín boli vo výrobe odoberané a vyhodnocované v zmysle zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti. Z toho bolo 420 nevyhovujúcich vzoriek (1,66%). V obchodnej sieti bolo celkovo odobratých 14 173 vzoriek, čo je 56% z celkového počtu odobratých vzoriek. Z toho bolo 779 nevyhovujúcich vzoriek (3,08%). V obchodnej sieti sa odoberali vzorky z domácej produkcie, ostatných krajín EÚ a dovozu z tretích krajín.

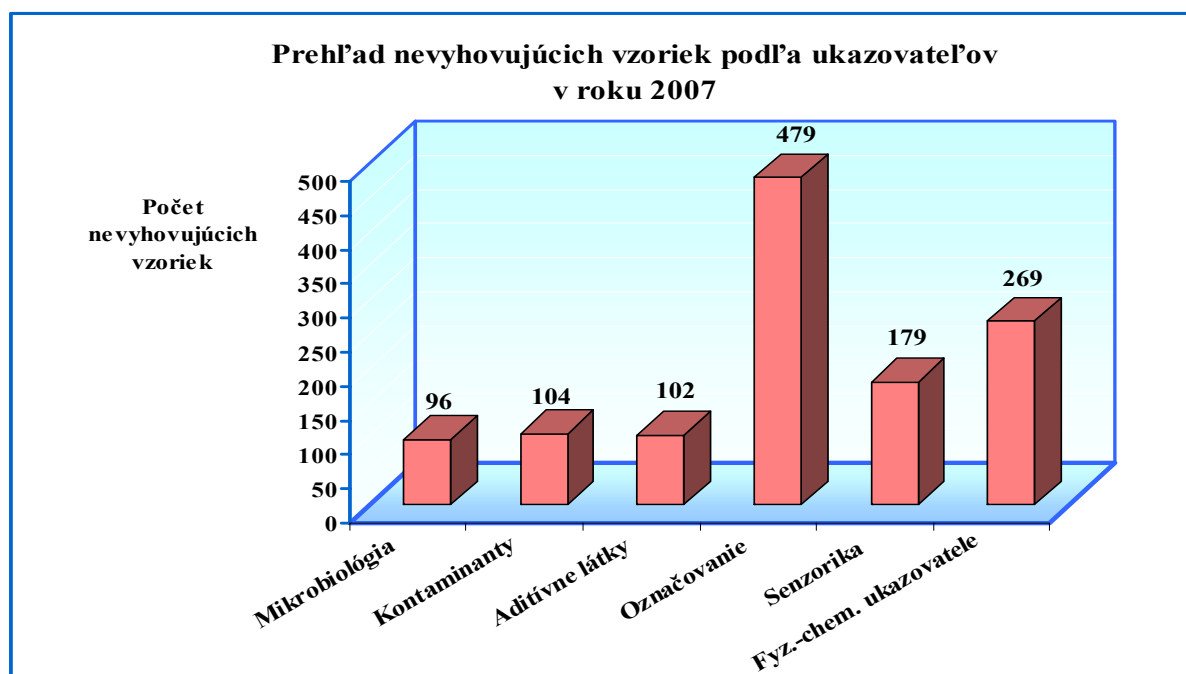
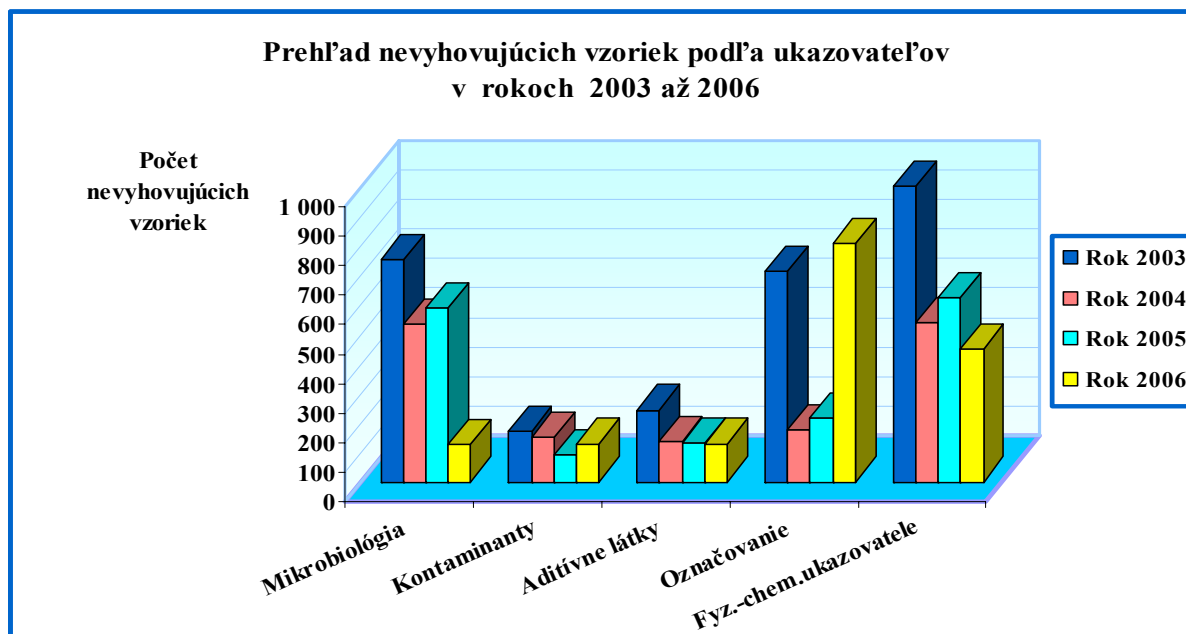
Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe a v obchodnej sieti je uvedený v nasledujúcej tabuľke a grafe:

Miesto odberu		Odobraté vzorky			% porušenosti z celkového počtu odobratých vzoriek
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
Výroba		10 717	420	11 137	1,66
Obchodná sieť	Vzorky domáceho pôvodu	5 274	299	5 573	1,18
	Vzorky z ostatných krajín EÚ	6 679	353	7 032	1,40
	Vzorky z tretích krajín	1 441	127	1 568	0,50
	SPOLU	13 394	779	14 173	3,08
SPOLU – odobraté vzorky		24 111	1 199	25 310	4,74

V porovnaní s rokom 2006, keď bola celková porušenosť 5,36%, **nastalo zlepšenie kvality a zdravotnej neškodnosti u výrobkov o 0,62 %** (Tabuľka č. 2 - analýza nevyhovujúcich vzoriek podľa komodít).

V nasledovných grafoch je uvedený vývoj porušenosti v jednotlivých ukazovateľoch v rokoch 2003 až 2006 a v roku 2007:

1. Mlieko a mliečne výrobky

V roku 2007 bolo vyšetrených v rámci úradnej kontroly 4169 vzoriek mlieka a mliečnych výrobkov, nevyhovelo 145 vzoriek (3,48%), čo je mierne zhoršenie oproti roku 2006 o 0,42%. Najčastejšie mlieko a mliečne výrobky nevyhoveli požiadavkám na označovanie - 55 vzoriek, a to hlavne z dôvodu, že zloženie uvedené na obale nezodpovedalo skutočnosti, pretože výrobky označené ako maslo a syry obsahovali

prítomnosť cudzích tukov. Mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 38 vzoriek. V 7 vzorkách syrov bola zistená prítomnosť patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*. V ostatných vzorkách sa pri mikrobiologickom vyšetrení zistilo prekročenie prípustného množstva mikroorganizmov, ktoré svedčia o nedodržaní hygieny prevádzky (*Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, *Enterobacteriaceae*) Vo všetkých prípadoch zistenia patogénnych mikroorganizmov orgány veterinárnej a potravinovej správy nariadili stiahnutie zdraviu škodlivých výrobkov z trhu, pozastavenie výroby, nariadenie dekontaminácie a opatrenia na zlepšenie hygieny prevádzky. Požiadavkám na zloženie nevyhovelo 37 vzoriek (zistená prítomnosť cudzích tukov v masle a syroch, nedodržanie požiadaviek na obsah sušiny a tuku). Sensorickým požiadavkám nevyhovelo 15 vzoriek. V 1 vzorke sa zistilo nedodržanie najvyššieho prípustného množstva prísady chloridu sodného. Ani v jednom prípade neboli porušené požiadavky na cudzorodé kontaminujúce látky.

2., 3. Vajcia a vaječné výrobky

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2007 odobratých 46 vzoriek vaječnej výroby, jedna vzorka nevyhovela sensorickým požiadavkám. Ďalej bolo odobratých 20 vzoriek vaječných výrobkov, všetky vzorky boli vyhovujúce.

4., 5., 6., 7., 8. Mäso domácich kopytníkov, hydiny, králikov, zveriny, mäsové výrobky, mleté mäso a mäsové prípravky

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2007 vyšetrených 6922 vzoriek domácich kopytníkov, hydiny, králikov, zveriny, mäsových výrobkov, mletého mäsa a mäsových prípravkov, nevyhovelo 265 vzoriek (3,83%), čo je zlepšenie oproti roku 2006 o 2,37%.

V roku 2007 bolo odobratých 37 vzoriek **mäsa domácich kopytníkov**, všetky vzorky boli vyhovujúce, 403 vzoriek **mäsa hydiny a králikov**, nevyhovelo 19 vzoriek (4,71%). V 12 vzorkách sa zistila prítomnosť mikroorganizmov *Campylobacter jejuni*, 4 vzorky nevyhoveli sensorickým požiadavkám a 2 vzorky požiadavkám na označovanie.

Pri úradných kontrolách bolo odobratých 5250 vzoriek **mäsových výrobkov**, nevyhovelo 218 vzoriek (4,15%). Požiadavkám na označovanie nevyhovelo 75 vzoriek (nie je deklarovaný obsah sóje, hydínového mäsa, prídavné látky nie sú správne označené), požiadavkám na zloženie (fyzikálno – chemické ukazovatele) 64 vzoriek (napr.: množstvo celkových bielkovín, nevyhovujúci pomer vody a bielkovín, tuku a bielkovín), požiadavkám na aditívne látky a prísady nevyhovelo 42 vzoriek (prítomnosť farbiva E 128 2G červená, prekročenie najvyššieho prípustného množstva prísady NaCl), 25 vzoriek nevyhovelo sensorickým požiadavkám a 18 vzoriek mikrobiologickým požiadavkám (najčastejšie zistenie patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*, v 2 vzorkách sa zistila prítomnosť salmonel). V 2 vzorkách mäsových výrobkov sa zistilo prekročenie najvyššieho prípustného množstva benzoapyrénu.

V rámci úradnej kontroly bolo odobratých 1229 vzoriek **mletého mäsa a mäsových prípravkov**, nevyhovelo 28 vzoriek (2,28%). 9 vzoriek nevyhovelo sensorickým požiadavkám, 8 vzoriek požiadavkám na označovanie, 5 vzoriek mikrobiologickým požiadavkám a 4 vzorky nespĺnili požiadavky na zloženie (fyzikálno – chemické požiadavky).

9., 10. Produkty rybolovu

V rámci úradnej kontroly bolo v roku 2007 vyšetrených spolu 1009 vzoriek produktov rybolovu, z toho nevyhovujúcich bolo 57 vzoriek (5,65%), čo je zlepšenie oproti roku 2006 o 1,3%. V rámci úradnej kontroly bolo odobratých 113 vzoriek **nespracovaných produktov rybolovu**, nevyhovelo 9 vzoriek (7,96%); najčastejšie porušeným ukazovateľom bolo označovanie – 7 vzoriek; v 2 vzorkách pstruhov sa zistila leukomalachitová zelená. V týchto dvoch prípadoch boli uložené opatrenia, a to zákaz uvádzania rýb na trh a stiahnutie pstruhov z trhu. Pri úradnej kontrole bolo odobratých 896 vzoriek **spracovaných produktov rybolovu**, nevyhovelo 48 vzoriek (5,36%). Najčastejšie porušeným ukazovateľom bolo označovanie (33 vzoriek). Mikrobiologickým požiadavkám nevyhovelo 6 vzoriek (prítomnosť patogénneho mikroorganizmu *Listeria monocytogenes*, prekročenie limitu pre histamín). V 4 vzorkách neboli dodržané požiadavky na cudzorodé kontaminujúce látky (benzoapyrén); bol nariadený zákaz predaja, stiahnutie výrobkov z trhu. Dve vzorky nevyhoveli požiadavkám na aditívne látky (prekročenie najvyššieho prípustného množstva farbív).

11. Med

V minulom roku bolo odobratých 308 vzoriek včelieho medu; 53 vzoriek (17,21%) nevyhovelo. Oproti roku 2007 sa zhoršila kvalita o 6,62%. Hlavnou príčinou bolo nedodržanie požiadaviek na množstvo hydroxymetylfurfuralu. Prítomnosť rezíduí veterinárnych liekov bola zistená v 17 vzorkách medu. Išlo hlavne o rezíduá tylozínu a sulfónamidov. V prípade zistenia rezíduí veterinárnych liekov nariadili orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy zákaz ich uvádzania na trh a stiahnutie z trhu.

12. Želatína

V roku 2007 bolo odobratých 16 vzoriek želatíny, všetky vzorky boli vyhovujúce.

13. Jedlé tuky živočíšneho pôvodu

V roku 2007 bolo v rámci úradnej kontroly odobratých 420 vzoriek, nevyhovelo 16 vzoriek (3,81%), čo je zlepšenie v porovnaní s rokom 2006 o 2,93%; z toho 13 vzoriek pre porušenie analytických ukazovateľov (najčastejšie porušeným ukazovateľom bolo zvýšenie obsahu voľných mastných kyselín). 3 vzorky nevyhoveli požiadavkám na označovanie (neuvedenie antioxidantu na obale).

14. Jedlé rastlinné tuky a oleje

V roku 2007 bolo analyzovaných v laboratóriách ŠVPÚ 205 vzoriek rastlinných tukov a jedlých rastlinných olejov. Do tejto skupiny boli zahrnuté aj výrobky z rastlinných olejov a tukov. Z uvedeného počtu boli nevyhovujúce 3 vzorky, čo predstavuje 1,46 %. V porovnaní s rokom 2006 je to zlepšenie o 2,5 %. Dva výrobky neboli správne označené, jeden nevyhovelo vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch pre nižší obsah sušiny oproti deklarácii na obale výrobku.

15. Majonézy

V uvedenej komodite bolo odobratých 38 vzoriek, z ktorých nevyhoveli 3 vzorky, čo predstavuje porušenosť 7,89 %. Dve vzorky nevyhoveli pri senzorickej posudzovaní, jeden výrobok nemal na obale uvedený zistený mliečny proteín.

16. Dehydrované pokrmy, polievkové prípravky a ochucovadlá

Celkovo bolo analyzovaných 316 vzoriek v komodite dehydrovaných pokrmov, polievkových prípravkov a ochucovadiel, z ktorých 15 vzoriek nevyhovovalo t. j. 4,75%. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní uvedených výrobkov a to z dôvodu neuvedenia percentuálneho podielu zeleninovej zložky v zložení výrobkov a údajov o fyzikálnom stave potraviny. Nedostatky boli zistené u jednej vzorky v senzorických a fyzikálno-chemických ukazovateľoch a u jednej vzorky bola zistená prítomnosť vaječného proteínu.

17. Termosterilizované pokrmy, tepelne opracované mrazené hotové jedlá

V uvedenej skupine výrobkov bolo v minulom roku odobratých 176 vzoriek, z ktorých 3 vzorky nevyhovovali požiadavkám Potravinového kódexu SR, čo je porušenosť 1,70%, zatiaľ čo v roku 2006 v tejto skupine výrobkov bola porušenosť 2,23%. Nedostatky boli zistené hlavne v označovaní a to z dôvodu neoznačenia výrobku názvom vystihujúcim jeho podstatu. Z fyzikálno-chemických ukazovateľov boli zistené nedostatky v nižšej hmotnosti pevného podielu po odkvapkaní nálevu vo výrobku.

18. Ocot, horčica a iné chuťové prípravky

V uvedenej skupine výrobkov bolo v minulom roku odobratých 202 vzoriek, z ktorých 12 vzoriek nevyhovovali požiadavkám Potravinového kódexu SR, čo je porušenosť 5,94%, kým v roku 2006 v tejto skupine výrobkov bola zaznamenaná porušenosť iba 2,23%, čo je zvýšenie porušenia o 3,71%. Najčastejšie nedostatky boli zistené v senzorických ukazovateľoch a to hlavne u horčice, kde bola zistená vôňa po plesni a zatuchnutosť a tiež chuť netypická pre daný druh výrobku, cudzia po plesni. Ďalej boli zistené nedostatky v označovaní a to neuvedenie názvu potraviny a zloženia výrobku v slovenskom jazyku a tiež neuvedenie náhradných sladidiel a konzervačných látok v omáčkach. V jednej vzorke horčice bola zistená prítomnosť oxidu siričitého, ktorý nebol uvedený v označení výrobku.

19. Droždie a sušené pivovarské kvasnice

V komodite droždie a sušené pivovarské kvasnice bolo v roku 2007 v rámci úradnej kontroly potravín odobratých a vyšetrených 23 vzoriek, z ktorých 1 vzorka (4,35%) nevyhovovala požiadavkám Potravinového kódexu SR z dôvodu nedodržania mikrobiologických ukazovateľov.

20. Jedlé obilie vrátane ryže

Jedlé obilie nepatrí medzi vysoko rizikové potraviny. Do tejto skupiny patrí aj ryža. V roku 2007 bolo odobratých celkom 401 vzoriek jedlého obilia a ryže. Z tohto počtu bolo 10 vzoriek nevyhovujúcich, čo tvorí 2,49 %. V jednom prípade bolo vyhodnotenú ako nevyhovujúce označenie u výrobku „ovsené vločky jemné“, kde názov výrobku a časť textu neboli uvedené v slovenskom jazyku, 2 vzorky nevyhoveli vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch (nadmerná vlhkosť, klíčivosť, hmotnosť tisícich zrn a nízka nameraná hodnota obsahu bielkovín) a 7 vzoriek pre prekročený obsah kontaminantov. V prípade kontaminantov bol prekročený obsah ochratoxínu A u pšenici letnej – nameraná hodnota 30,6 µg/kg, NPM max.5 µg/kg, prekročenie najvyššie prípustného množstva kadmia u dlhozrnnej ryže – nameraná hodnota 0,267 mg/kg, NPM 0,20

mg/kg, v 2 vzorkách výrobkov z obilia bola zistená zvýšená hodnota deoxynivalenolu, boli namerané hodnoty 1040,00µg/kg a 1453 µg/kg, NPM 750,00 µg/kg, ďalej ryža dlhozrná nevyhovela pre prekročenie aflatoxínu B1-16,70 mg/kg, (limit: 2,00) a sumy aflatoxínov 18,4 mg/kg (limit: 4,00). V jednom prípade ryža dlhozrná nevyhovela v znaku rezíduá pesticídov, kde bol prekročený obsah permetrínu - nameraná hodnota 0,13 mg/kg (NPM 0,05 mg/kg) a obsah cypermetrínu - nameraná hodnota 0,19 mg/kg (NPM: 0,05 mg/kg). Pri analýze vzorky Ryža dlhozrná lúpaná RISO ITALIANO 1000 g bola zistená prítomnosť nepovolenej geneticky modifikovanej ryže LLRice 601.

21. Mlynské výrobky z obilia

V roku 2007 zo 421 úradne odobratých vzoriek mlynských výrobkov z obilia nevyhovovalo 9 vzoriek, čo predstavuje 2,14%. Z uvedeného množstva nevyhovujúcich vzoriek bolo 6 vzoriek (66,7%) zistených u výrobcu a 3 nevyhovujúce vzorky boli zistené v obchodnej sieti. Najviac nedostatkov bolo zistených vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch, konkrétne v prekročenom maximálnom limite obsahu popola, ktorý je stanovený pre každý druh múky podľa Potravinového kódexu SR. V dvoch prípadoch bol prekročený maximálny limit ochratoxínu A v múke, ktorá sa nachádzala v pekárni. Múky boli vrátené výrobcovi na znehodnotenie. Nesprávnosť v označení bola zistená v 3 mlynských výrobkoch z obilia a súvisela v jednom prípade s neuvedením názvu a zloženia v štátnom jazyku a 2 krát v nesprávnom zaradení typu múky.

22. Cestoviny

V rámci potravinového dozoru bolo celkom odobratých 265 druhov cestovín, z ktorých nevyhovovalo 9 výrobkov (3,40 %). Oproti roku 2006 bola celková porušenosť nižšia o 1,72 %. Najviac nedostatkov bolo zistených v označení cestovín. Porušenosť súvisela s nezaradením cestovín podľa druhu použitej suroviny a obsahu vody podľa príslušnej hlavy Potravinového kódexu SR. Celkovo sa znížila porušenosť týkajúca sa mikrobiologickej kontaminácie. Iba u jednej vzorky cestovín bola zistená prítomnosť Salmonely. V jednej vzorke cestovín bol zistený prekročený limit kontaminantov, konkrétne deoxynivalenolu. Uvedený výrobok bol stiahnutý z obchodnej siete a vrátený na znehodnotenie.

23. Pekárske výrobky

Do skupiny pekárske výrobky patrí chlieb, jemné a bežné pečivo, ale aj ostatné pekárske výrobky (napr. parené výrobky, strúhanka, tyčinky) . Z celkovo preverených 694 vzoriek, nevyhovovalo spolu 14 vzoriek, čo predstavuje 2,02%. Z uvedeného množstva nevyhovujúcich bolo 8 vzoriek , t.j. 57,14% zistených priamo u výrobcu, teda v pekárňach. Ostatné nedostatky 42,86% (6 vzoriek) boli zistené v obchodnej sieti. Najviac nedostatkov bolo opäť v označení pekárskych výrobkov - až 64,29%. Boli to nedostatky týkajúce sa hlavne neuvedenia zloženej zložky (napr. náplne). Ďalšie nedostatky v označení sa vyskytli v uvádzaní obchodného názvu surovín, neoznačení konzervačnej látky v balenom chlebe, v nesprávnom označení druhu náplne. Druhým najväčším nedostatkom bola mikrobiologická porušenosť u strúhanky, kde bol prekročený limit v obsahu plesní. V sensorickej porušenosti sa 1-krát vyskytla porušenosť kôrky a striedky so zapečením cudzej prímеси.

24. Trvanlivé pečivo

V trvanlivom pečive bolo odobratých celkom 329 výrobkov, z ktorých 22 vzoriek nevyhovovalo požiadavkám legislatívy, čo predstavuje celkom 6,69 %. Oproti roku 2006 sa porušenosť v trvanlivom pečive znížila o 4,8 %. Najväčšie nedostatky sa zistili v označení trvanlivého pečiva. Nesprávne označenie trvanlivého pečiva tvorilo až 75 % z celkovej porušnosti. Najčastejší nedostatok v označení bolo neuvedenie prítomnosti konzervačnej látky a farbív v zloženej zložke, neuvedenie percenta náplne, resp. polevy, nečitateľný dátum minimálnej trvanlivosti a zloženie výrobku. V štyroch odobratých vzorkách bola zistená prítomnosť aditívnych látok (konzervačné látky a farbivá), ktoré následne neboli uvedené v označení.

25. Špeciálne výrobky z obilia

V špeciálnych výrobkoch z obilia bolo celkom úradne odobratých 276 vzoriek, z ktorých iba jedna vzorka bola nevyhovujúca, konkrétne v sensorických ukazovateľoch, kde bol porušený obal výrobku s trusom myši domovej. Uvedené množstvo nevyhovujúcich vzoriek predstavuje z celkového množstva odobratých vzoriek 0,36 %.

26. Olejniny

Z kategórie „olejniny“ bolo na kontrolu zdravotnej bezpečnosti odobratých 119 vzoriek. Zvýšený obsah najvyššieho prípustného množstva chemického prvku – kadmia, bol zistený u 3 vzoriek maku modrého. V sensorických ukazovateľoch nevyhovela slnečnica nelúpaná pražená, solená pre nevyhovujúcu vôňu a chuť, ďalšia vzorka slnečnice nevyhovela pre vôňu a chuť po rozložení oleji, mak modrý pre horkú chuť a vôňu po oxidácii tukov, pre cudziu príchuť, nakyslú nahorklú chuť a taktiež výskyt živých škodcov a zámočkov. Z analytických ukazovateľov nevyhoveli vzorky maku modrého pre vysoký obsah blenu čierneho (0,13%, 0,24%, 0,42%, 0,65% - NPM 0,01%) a pre zvýšenú vlhkosť. Z celkového počtu 119 vzoriek bolo celkom 13 nevyhovujúcich, čo tvorí 10,92 %.

27. Strukoviny a výrobky z nich

Z celkového počtu odobratých vzoriek strukovín a výrobkov z nich – t.j. 270, boli 4 vzorky vyhodnotené ako nevyhovujúce čo tvorí 1,48 %. Do tejto kategórie sú zaradené aj rôzne druhy sójových výrobkov. Naklíčená šošovica nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám pre prekročený limit koliformných baktérií, pražená sója na oleji solená morskou soľou nevyhovela sensoricky pre silný pach po zoxidovanom a rozložení tuku a nedostatky boli zistené aj v označení strukovín a výrobkov zo strukovín (potraviny neboli označené tak, aby spotrebiteľ nemohol byť uvedený do omylu: na spotrebiteľskom obale boli uvedené dve rozdielne krajiny pôvodu, názov výrobku nevyjadroval podstatu).

28. Čerstvé ovocie, zelenina a zemiaky

V roku 2007 bolo odobratých na hodnotenie do laboratórií ŠVPÚ spolu 1263 vzoriek čerstvého ovocia a zeleniny. Z toho nevyhovujúcich bolo 39 vzoriek, čo je 3,09%. Oproti roku 2006, kedy bolo odobratých 1533 vzoriek a z tohto počtu bolo nevyhovujúcich 44, čo je 2,87 %, to predstavuje mierne zhoršenie kvality hodnoteného ovocia a zeleniny o 0,22 %. Medzi najzávažnejšie nedostatky zistené pri kontrole čerstvého ovocia a zeleniny patrilo prekročenie limitu rezíduí pesticídov u 26 vzoriek a v 13 prípadoch bol prekročený limit dusičnanov. V jahodách domácej produkcie bolo

v troch prípadoch zistené prekročenie MRL u fludioxonilu, v rajčinách z Maroka v dvoch prípadoch pyrimethanilu, v mrkve z Talianska a SR chlorpyrifosu, v stolovom hrozne bielom z Chile a Maroka fludioxonilu, v keli hlávkovom z Poľska a SR diazinonu a iprodionu, v šaláte hlávkovom z tuzemska cyprodinilu a chlorpyrifosu. Limit dusičnanov bol prekročený v deviatich vzorkách reďkovky červenej, v jednej vzorke kalerábu, jednej vzorke konzumných zemiakov a vo dvoch vzorkách mrkvy – všetko z domácej produkcie.

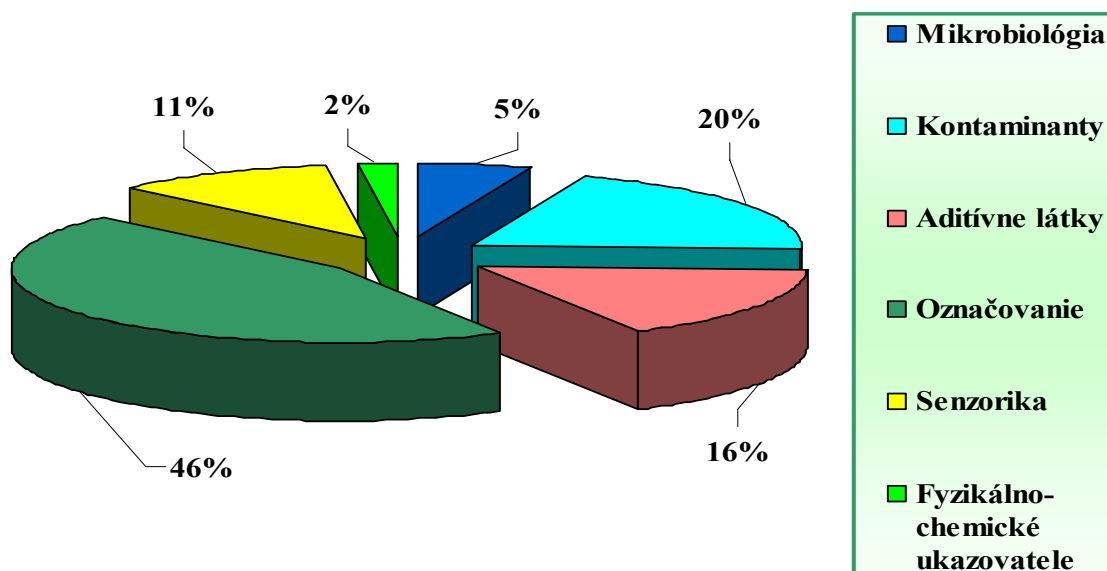
29. Výrobky zo zemiakov

V roku 2007 bolo na hodnotenie odobratých 127 vzoriek výrobkov zo zemiakov. Z tohto množstva nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy tri vzorky, čo je 2,36 %. Vlni bolo odobratých na hodnotenie 120 vzoriek a nevyhovujúce boli dve vzorky v označení, čo predstavuje 1,67 %. Výrobky zo zemiakov boli nevyhovujúce v troch prípadoch - Zemiakové lupienky domácej výroby nevyhoveli v senzorickom znaku vzhľad, boli použité nevhodné, nekvalitné zemiaky, Zemiakové tyčinky v paprike nevyhoveli v znaku označenie - chýbala adresa výrobcu, dovozcu alebo distribútora a v zložení nesprávny údaj: „škrobová príchuť - glutaman sodný“ a Krčmárske zemiačky svojím označením uvádzali spotrebiteľa do omylu.

30. Spracované ovocie a zelenina

Spracované ovocie a zelenina boli hodnotené v počte 1 129 vzoriek. Z toho 54 nevyhovelo požiadavkám platných predpisov, čo predstavuje 4,78 %. V týchto komoditách nastalo mierne zlepšenie kvality oproti roku 2006. V tom roku bolo odobratých 1 108 vzoriek, z toho bolo nevyhovujúcich 77 - čo je 6,95 %. Mikrobiálne narušenie bolo zistené u 3 vzoriek. Vo vzorke hrozienok z Iránu boli prekročené plesne, v kandizovanej pomarančovej kôre z Číny a datliach z Iránu osmofilné kvasinky. Kontaminanty boli prekročené v 11 vzorkách – 1-x ochratoxín A v hrozičkach z ČR a 10-x aflatoxíny v sušených figách z Turecka (prekročenie aflatoxínu B1 a sumy aflatoxínov). Aditívne látky boli zistené v 9 vzorkách: 5-x konzervačné látky boli zistené, resp. prekročené v sušených slivkách z ČR, v sterilizovanom zeleninovom leči z Maďarska, v ananáse dukáte zo SR, kvasenej kapuste domácej produkcie, 4-x obsah syntetických farbív v sušenom a kandizovanom ovocí z Thajska a ČR .V znaku označenie nevyhovelo 25 vzoriek spracovaného ovocia a zeleniny – napr. nedeklarovaná prítomnosť farbív v jahodovom kompóte z Číny, konzervačných látok vo vzorke sušených sliviek z ČR, v kvasenej kapuste v náleve - SR, Poľsko, obsah pevného podielu alebo zloženie výrobku nesúhlasí s údajom na etikete - čalamáda z Maďarska, exotickej zmesi sušeného ovocia zo SR, mrazenej mrkvy s hráškom - SR, chýba označenie v úradnom jazyku - presladený ananás- SR a Thajsko, presladené jahody - ČR, chýba spôsob technologickej úpravy, nezhoda obsahu s deklaráciou na etikete, chýba skupinové označenie, chýba údaj o fyzickom stave výrobku a pod. V senzorických znakoch nevyhovovalo 6 vzoriek, napr. zmenená chuť sušených datlí z Iránu, 3-x sušených sliviek- SR a ČR a 2-x sušených fig z Turecka. Analyticky bola nevyhovujúca 1 vzorka - zmes sušeného ovocia Hawaii - deklarované zloženie nezodpovedá zistenému. Táto vzorka zároveň nevyhovela aj v označení.

Prehľad porušení u spracovaného ovocia a zeleniny

31. Jedlé huby a výrobky z nich

Zo 121 hodnotených vzoriek bolo 5 nevyhovujúcich, čo predstavuje 4,13 %. V minulom roku sa hodnotilo 83 vzoriek, dve boli nevyhovujúce - 2,41 %. Nevyhovujúce označenie bolo zistené v zmesi húb v sladkokyslom náleve z Nemecka - obsah nezodpovedal deklarácii na obale, senzorycky nevyhovujúce boli dve vzorky šampiňónov v mierne slanom náleve z Číny pre obsah cudzích prímiesí a tmavých škvŕn a sušené huby - lesná zmes - SR obsahovali škodcov, vlasy a iné znečistenia. V jednej vzorke - Sterilizované šampiňóny krájané v náleve z Poľska boli zistené konzervačné látky.

32. Koreniny

V priebehu roka 2007 bolo v tejto komodite analyzovaných 629 vzoriek, čo je nárast v počte odobratých vzoriek oproti roku 2006 o 237 vzoriek. Porušenie bolo zistené u 28 vzoriek (4,45 % z celkového počtu vzoriek), čo je nárast o 1,90% oproti roku 2006. Najviac nedostatkov bolo zistených vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch a to hlavne pre nízky obsah piperínu v čiernom korení mletom, nízky obsah kapsaicínu v paprike štiplavej mletej a zvýšený obsah popola nerozpustného v kyseline chlorovodíkovej v paprike sladkej mletej. V porovnaní s rokom 2006 sa v tejto skupine výrobkov podstatne zvýšil počet nedostatkov v zistení aditívnych látok a to hlavne prítomnosť nepovoleného farbiva E128 červená 2G v koreniaciach zmesiach na mäsové výrobky a prítomnosť nepovoleného cviklového farbiva v paprike pálivej mletej. Mikrobiologické ukazovatele boli prekročené u 6 odobratých vzoriek zmesí korenín, korenia čierneho a papriky sladkej mletej a to hlavne z dôvodu prekročenia počtu baktérií *Bacillus cereus*. Ďalej bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva aflatoxínov B₁ a sumy aflatoxínov v muškátovom orechu, paprike pálivej mletej, paprike sladkej mletej a v čili paprike.

33. Nealkoholické nápoje

V roku 2007 bolo odobratých 1371 vzoriek, vrátane ovocných štiav a nektárov, čo je nárast o 242 vzoriek oproti roku 2006, keď bolo v rámci kontroly odobratých celkom 1129 vzoriek nealkoholických nápojov. Požiadavkám smerníc EU, či PK SR v sledovaných znakoch nevyhovelo 50 vzoriek (3,65 % z celkového počtu), teda oproti roku 2006 porušenosť poklesla o 0,96 %. Najviac nedostatkov (28) tak ako aj v predchádzajúcom období bolo zistených v označovaní výrobkov, a to pre neuvedenie správneho názvu výrobku, pre obsah síce povoleného, avšak neoznačeného farbiva. Mikrobiologická porušenosť bola zistená len v jednom prípade a to prekročením povoleného počtu kvasiniek. Prekročenie povoleného obsahu resp. nepovolené použitie cudzorodých aditívnych látok a to kyseliny benzoovej, resp. jej solí, syntetických farbív, či náhradných sladidiel bolo zistené v 15 prípadoch. Tak ako aj v minulosti, išlo predovšetkým o prekročenie povoleného množstva náhradných sladidiel, hlavne cyklamátov, ale aj sacharínu. Pri hodnotení sensorických znakov bolo zistené porušenie v siedmich prípadoch. Jednalo sa o hlavne o cudziu vôňu a chuť, spôsobenú už základnou surovinou, teda vodou.

34. Pivo

V roku 2007 bolo odobratých 303 vzoriek, teda o 72 vzoriek viac ako v predchádzajúcom roku. Požiadavkám Potravinového kódexu SR nevyhovelo sedem vzoriek, čo je rovnaký počet ako v minulom roku, avšak pri vyššom počte odobratých vzoriek to predstavuje iba 2,31 % z celkového počtu vzoriek, čo je pokles o 0,72 %. Porušenosť bola zistená u troch vzoriek vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch, a to pre odchýlku vyššiu ako 0,5 % obj. od hodnoty deklarovanej v označení výrobku. U štyroch vzoriek bolo zistené nesprávne označenie výrobku, predvážne pre chýbajúce požadované údaje v štátnom jazyku.

35. Ovocné vína a medovina

Z uvedených komodít bolo analyzovaných spolu 81 vzoriek, z ktorých nevyhovovali štyri vzorky, čo je 4,94 %. Jedna vzorka nevyhovela v zmyslových znakoch pre vôňu a chuť po narušenej surovine, jedna vzorka pre použitie nepovolenej aditívnej látky pre tento druh výrobku, jedenkrát v analytických znakoch pre nižší obsah alkoholu a jedenkrát pre nesprávne označenie.

36. Miešané alkoholické nápoje

Z tohto druhu výrobkov bolo odobratých spolu 65 vzoriek, z ktorých bolo päť vyhodnotených ako nevyhovujúce, teda 7,69 % z celkového počtu, pričom išlo o nesprávne označenie výrobkov prevažne pre chýbajúce údaje o obsahu aditívnych látok.

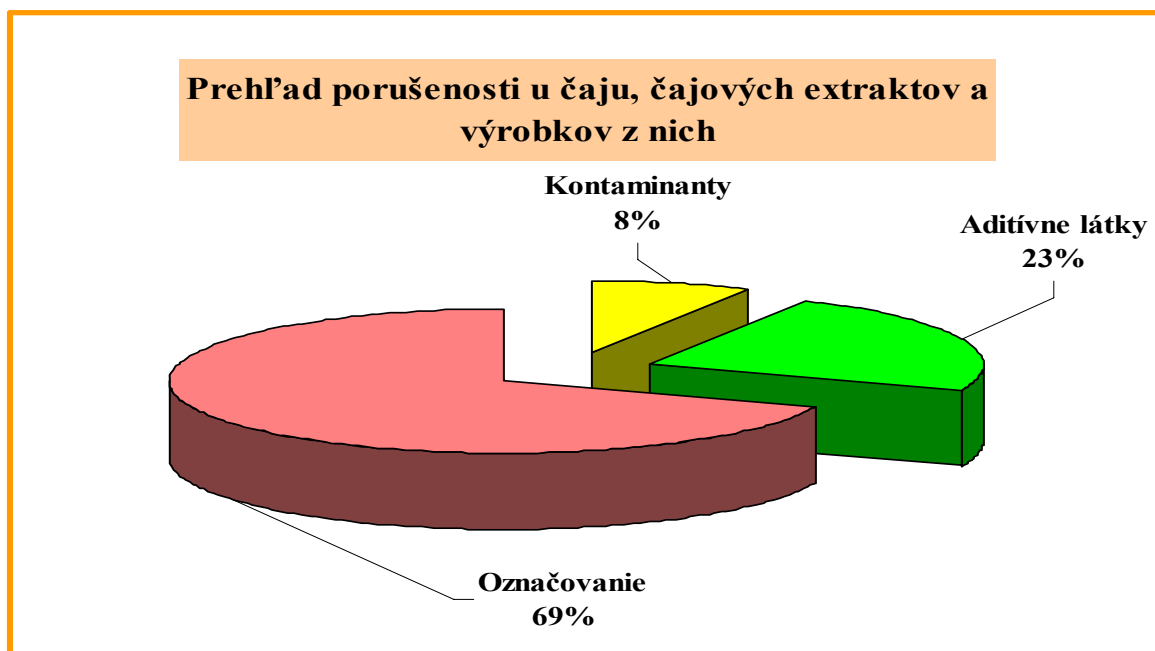
37. Liehoviny

V roku 2007 bolo odobratých 534 vzoriek liehovín, čo je o 159 vzoriek viac ako v roku 2006. Z odobratých vzoriek bolo 13 nevyhovujúcich, čo činí iba 2,43 %, teda pokles o 3,19 % oproti minulému roku. V štyroch vzorkách bol zistený nadlimitný obsah aditívnych látok – syntetických farbív, V deviatich prípadoch sa jednalo o nesprávne označenie výrobkov, predvážne pre chýbajúce, alebo nečitateľné označenie výrobných dávky, v jednom prípade sa zistilo aj porušenie analytického ukazovateľa, a to

nedodržanie maximálne povolenej odchýlky od deklarovanej hodnoty obsahu alkoholu, uvedenej na etikete.

38. Čaj, čajové extrakty a prípravky z nich

V rámci úradnej kontroly potravín bolo v tejto komodite odobratých a analyzovaných 271 vzoriek, z ktorých 13 vzoriek bolo nevyhovujúcich, čo je 4,80%. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní a to pre neuvedenie percenta použitej ovocnej zložky. V porovnaní s rokom 2006 bol v tejto skupine výrobkov zvýšený počet nedostatkov v zistení aditívnych látok a to hlavne prítomnosť nepovolených farbív - košenilová červená a allura červená. V jednej vzorke bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva rezíduí pesticídov – fenvalerátu..

39. Kakao a výrobky z kakaa

Z celkového počtu 178 analyzovaných vzoriek v tejto komodite nevyhovovali požiadavkám Potravinového kódexu SR 4 vzorky (2,25%), čo je výrazné zlepšenie oproti roku 2006 o 3,63%, aj napriek tomu, že bolo o 59 vzoriek odobratých viac ako v minulom roku. Najviac nedostatkov bolo z dôvodu nepresného a neúplného označovania výrobkov, ktoré tvorilo až 75,0% z celkového počtu nevyhovujúcich vzoriek. Nedostatky boli zistené aj vo fyzikálno- chemických ukazovateľoch u jednej vzorky odtučneného kakaového prášku a to pre vyšší obsah kakaového masla v sušine.

40. Káva, kávoviny a výrobky z nich

V tejto komodite bolo v rámci úradnej kontroly potravín odobratých a analyzovaných 311 vzoriek. Porušenosť bola zistená u 2 vzoriek, čo je 0,64% z celkovej porušivosti odobratých vzoriek v tejto komodite. Zistené nedostatky boli v senzorických znakoch u praženej mletej kávy (zatuchnutá vôňa) a vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch praženej mletej kávy bez kofeínu z dôvodu vyššieho obsahu kofeínu.

41. Škrob a výrobky zo škrobu

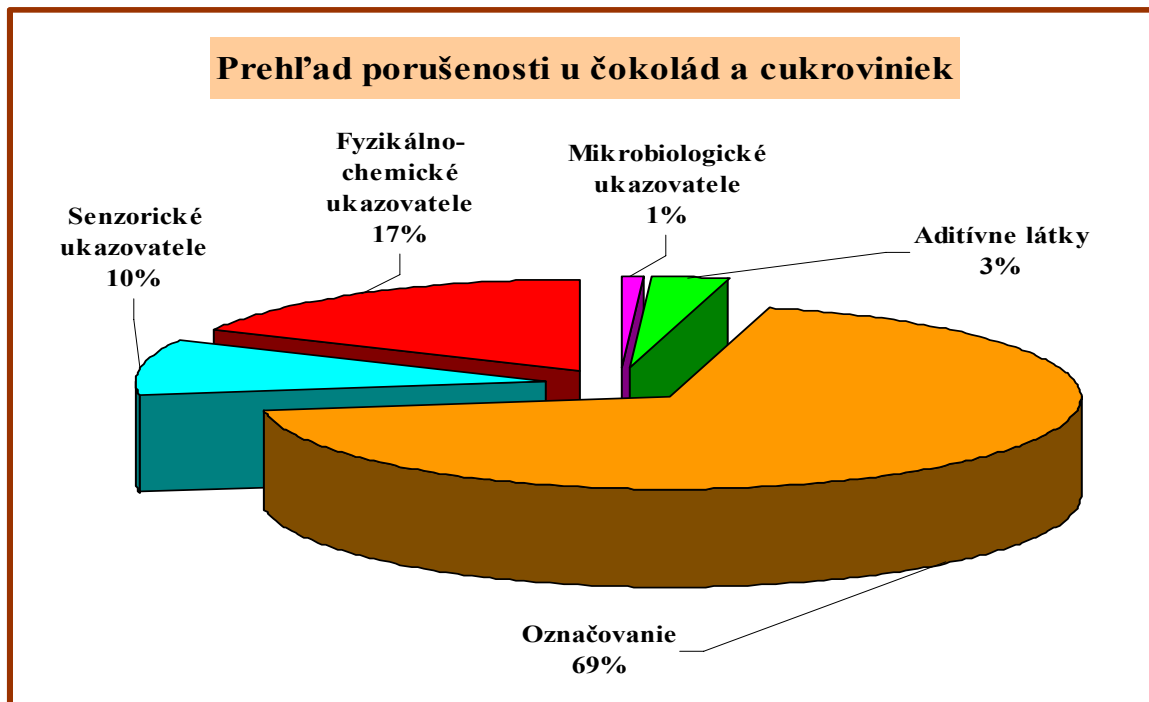
V tejto komodite bolo v roku 2007 odobratých 35 vzoriek. Z tohto počtu nevyhoveli 2 vzorky, obidve pre nesprávne označenie. V jednom prípade nebolo na obale výrobku uvedené zistené farbivo a v druhom prípade zistený obsah bielkovín a tuku vo vzorke nebol v súlade s deklaráciou na obale.

42. Sladidlá

V sladidlách bolo analyzovaných 29 vzoriek , z ktorých nevyhoveli 2 vzorky, čo predstavuje porušenosť 6,9 %. V označení jedného výrobku nebola uvedená použitá zložka a jedna vzorka nevyhovela kvôli zápachu po potuchline.

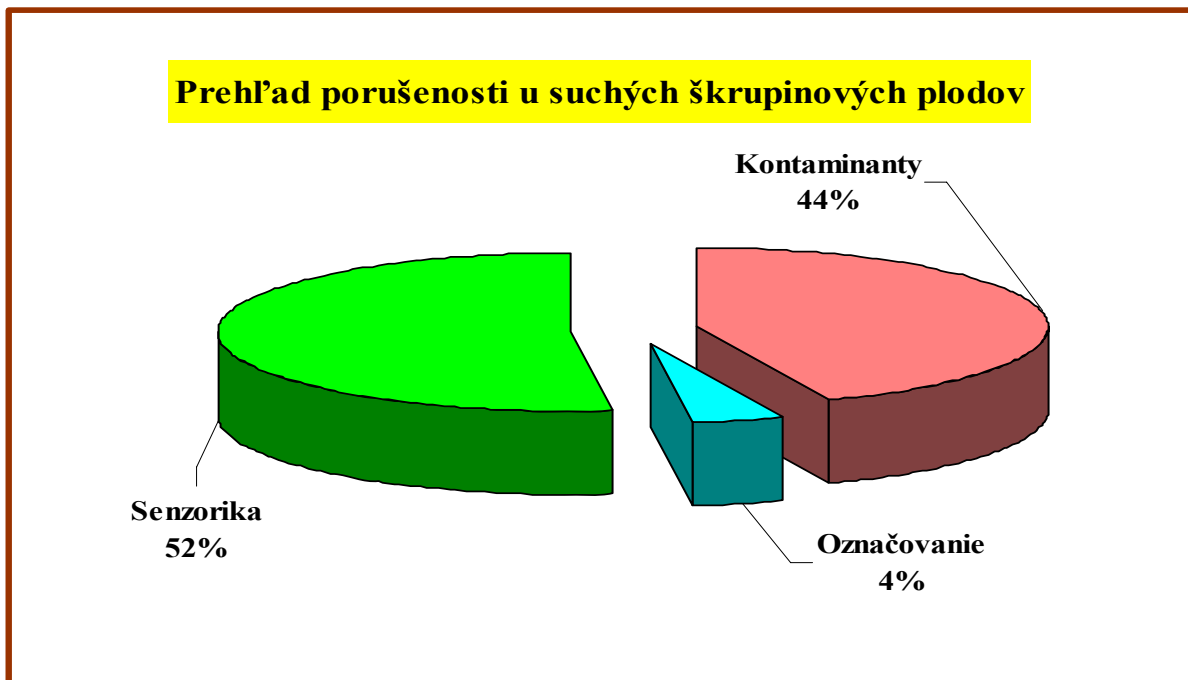
43. Čokoláda a cukrovinky

V roku 2007 bolo v laboratóriách analyzovaných 851 vzoriek čokolád a cukrovínok, z ktorých 103 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy, čo predstavuje porušenosť 12,1 %. Ide o údaj porovnateľný s rokom 2006, kedy porušenosť predstavovala 13,26 %. Najviac nedostatkov bolo zistených v označovaní cukrovínok a čokolád (71), čo tvorí 68,9 % zo všetkých nevyhovujúcich vzoriek. Oproti roku 2006 je to zlepšenie v tomto znaku o 20,44 %. Najčastejšími nedostatkami v označovaní boli: chýbajúca deklarácia syntetických farbív na obale výrobku, nesprávne označenie zloženej zložky, ťažko čitateľné údaje a chýbajúce označenie v štátnom jazyku, 18 vzoriek čokolád nevyhovelo v analytických ukazovateľoch, najčastejšie kvôli zvýšenému obsahu ekvivalentov kakaového masla alebo nízkemu obsahu mliečného tuku v prípade mliečnych čokolád. 10 vzoriek čokolád nevyhovelo pri posudzovaní sensorických vlastností výrobku a to pre prítomnosť živých škodcov, zmenený a deformovaný vzhľad čokolády. V jednom prípade bol v marcipánovom výrobku zistený prekročený počet kvasiniek.

44. Suché škrupinové plody a výrobky z nich

Spolu bolo odobratých 594 vzoriek, z toho bolo 25 nevyhovujúcich (4,21%), čo je oproti vlaňajšku mierne zlepšenie. V roku 2006 bolo hodnotených 285 vzoriek, nevyhovelo 15, teda 5,26 %. V 11 vzorkách boli zistené nadlimitné hodnoty kontaminantov- aflatoxín B1 a suma aflatoxínov - v pistáciách z Iránu a SR, v arašidoch z Číny, Bulharska, ČR, SR a Turecka, v paraorechoch z Peru, v lieskovcoch z Turecka. V sensorických ukazovateľoch bolo nevyhovujúcich 13 vzoriek suchých škrupinových plodov, napr. mandle s poškodenými, scvrknutými jadrami so škodcami a zámoťkami, chuťou a vôňou po zoxidovanom tuku, vlašské orechy s tmavými jadrami, poškodené, s povrchovým povlakom, s cudzou chuťou po zoxidovanom tuku, po potuchnutom tuku, pre horkú chuť, pre vysoký obsah prímiesí, arašidy lúpané pražené pre výskyt plesnivých jadier a potuchnutú chuť, so znakmi akostného narušenia, kešu orechy s cudzou chuťou a vôňou, zmes slaných orechov s cudzou chuťou a vôňou, netypickým vzhľadom, paraorechy s chuťou po plesni. Jedna vzorka arašidov mala nevyhovujúce označenie - chýbal spôsob technologickej úpravy (lúpané).

45. Tabakové výrobky

Kontrola obsahu škodlivých látok – dechtu, nikotínu a oxidu uhoľnatého sa vykonáva len u cigariet. Vzhľadom na STN ISO 8243 Cigarety – odber vzoriek, vzorky cigariet je možné odoberať len priamo v sklade dovozcu alebo distribútora (podľa citovanej normy je potrebné odobrať 800 ks cigariet pre 1 vzorku). Na kontrolné stanovenie obsahu nikotínu, kondenzátu a oxidu uhoľnatého bolo v roku 2007 odobratých celkom 19 vzoriek cigariet. Z celkového počtu nevyhovela 1 vzorka cigariet (t. j. 5,26 %) v ukazovateli fyzikálno-chemické znaky. U cigariet značky „Šláger originál cigarety s filtrom, 19 cigariet s filtrom“, v rámci vnútro-spoločenskej výmeny bol zistený nesúlad s deklaráciou na obale. U analyzovanej vzorky cigariet bol zistený obsah nikotínu 0,6 mg/cigaretu, pričom na obale bol deklarovaný obsah 0,9 mg/cigaretu. Na základe

zisteného nedostatku boli prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku uložené opatrenia v správnom konaní. U ostatných vzoriek hodnoty škodlivých látok, deklarované na obale a zakotvené v zákone MZ SR o ochrane nefajčiarov č. 377/2004 Z.z. neboli prekročené. Limit obsahu nikotínu stanovený uvedeným zákonom je 1,00 mg na 1 cigaretu, dechtu – 10 mg/1 cigaretu a oxidu uhoľnatého 10,0 mg/cigaretu.

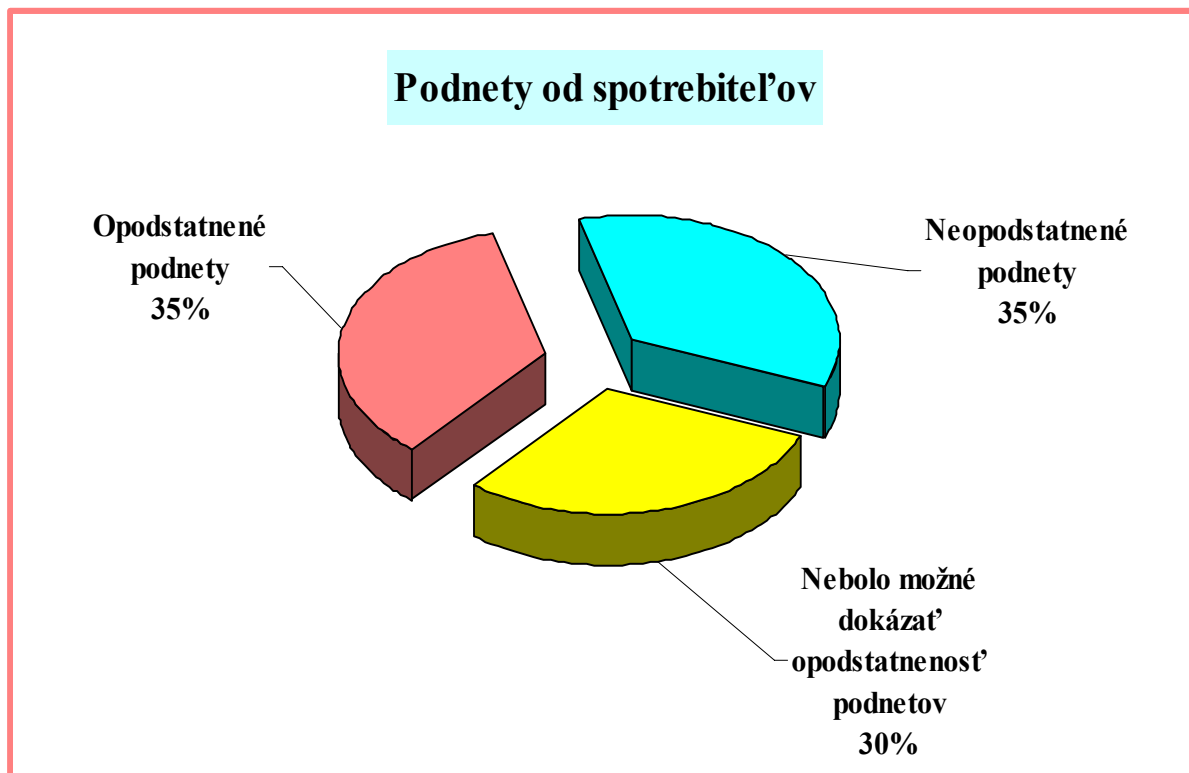
46. Víno

V roku 2007 bolo do laboratórií ŠVPÚ odobratých 754 vzoriek vína. Z čoho 183 vzoriek nevyhovovalo v analyzovaných znakoch. V piatich vzorkách odobratého vína bola zistená porušenosť v prekročenom limite celkového oxidu siričitého. Tieto prekročené limity boli zistené hlavne pri stolových vínach v sudovej forme. Nesprávne označenie bolo zistené u 67 odobratých vzoriek vín. Najčastejšími nedostatkami boli hlavne nesprávne označenie obsahu alkoholu a zbytkového cukru na spotrebiteľskom balení a slovný údaj o obsahu oxidu siričitého – obsahuje oxid siričitý, príp. siričitany. Pri senzorickom komisionálnom hodnotení bolo zistených 59 nevyhovujúcich vzoriek. Vzorky nevyhovovali hlavne v znakoch vôňa a chuť nečistá po jablčno-mliečnej fermentácii, rozklade kvasiniek a autolýze kvasiniek. Vo fyzikálno-chemických ukazovateľov bolo 62 vzoriek vín nevyhovujúcich, z toho v 22 prípadoch bol prekročený obsah kyseliny octovej, v 25-ich vzorkách prekročené hodnoty pre označenie kategóriu obsahu zbytkového cukru a celkového obsahu alkoholu u stolových vín. V 15-ich prípadoch bola zistená vyššia nameraná hodnota alkoholu vo víne ako bolo deklarované na spotrebiteľskom obale. Zistená porušenosť vyjadrená v percentách pri odobratých vzorkách vína bola 24,27 %. Vysoké porušenie v analyzovaných vzorkách vína je spôsobené odberom vzoriek s podozrením na nekvalitu.

Orgány štátnej veterinárnej a potravinovej správy v roku 2007 prijali celkom 1252 podnetov. Z celkového počtu podnetov bolo 436 podnetov vyhodnotených ako opodstatnené, 442 podnetov bolo neopodstatnených a u 374 podnetov nebolo možné dokázať opodstatnenosť. Podnety boli prijaté od spotrebiteľov a tiež boli postúpené aj od iných kontrolných orgánov hlavne zo Slovenskej obchodnej inšpekcie. Najčastejším predmetom podnetov bola nevyhovujúca kvalita potravín, ich zdravotná škodlivosť, predaj potravín po dobe spotreby a minimálnej trvanlivosti, nedostatočné označovanie výrobkov, nevyhovujúce podmienky skladovania potravín, hygienické nedostatky v predajniach, výskyt škodcov a cudzích predmetov v potravinách. Z hľadiska komodít sa podnety týkali najčastejšie mäsa a mäsových výrobkov, mliečnych výrobkov, čerstvého ovocia a zeleniny.

V nasledovnej tabuľke je uvedený prehľad prijatých podaní v jednotlivých krajoch a v grafe percentuálny podiel prijatých podnetov:

KVPS	Celkový počet podaní	Opodstatnené podania	Neopodstatnené podania	Nebolo možné dokázať opodstatnenosť podaní, odstúpené
Bratislava	286	100	62	124
Trnava	90	28	41	21
Nitra	92	26	52	14
Trenčín	114	50	43	21
Žilina	170	61	63	46
B. Bystrica	171	68	55	48
Prešov	83	28	39	16
Košice	246	75	87	84
SPOLU	1252	436	442	374

I.2. Cielené kontroly

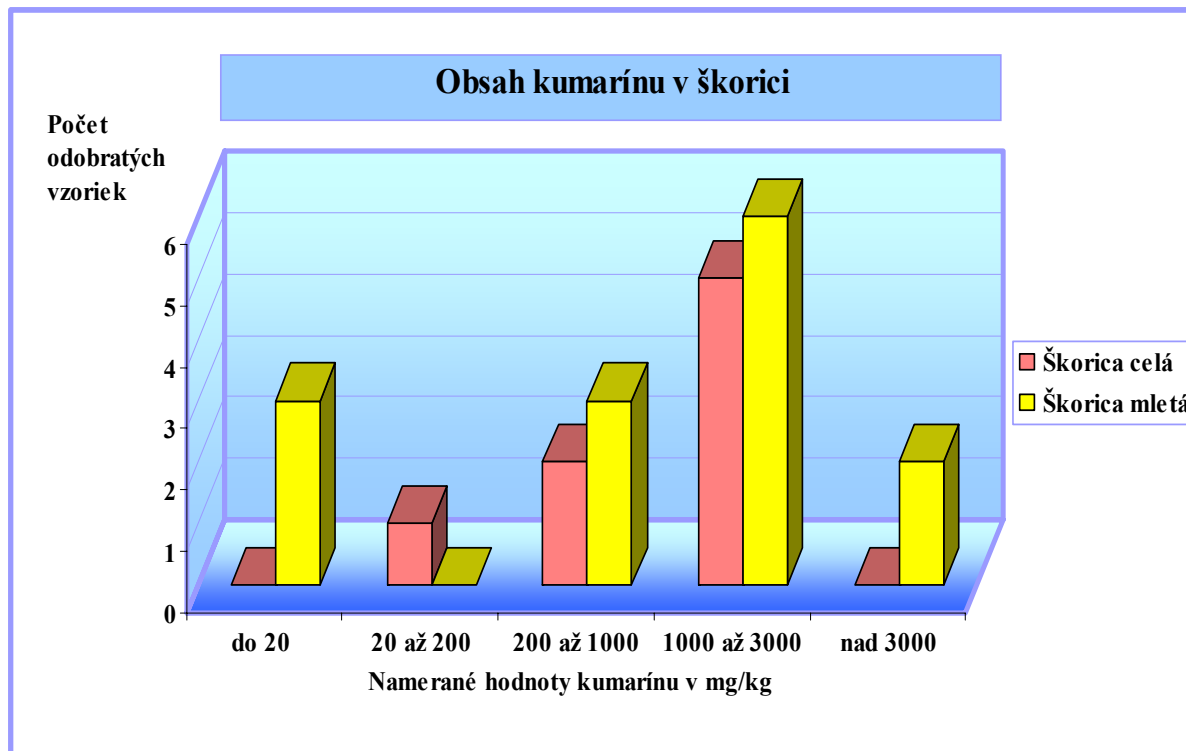
Cielené a mimoriadne kontroly boli kontroly väčšieho rozsahu, ktoré sa uskutočňovali v celej republike alebo v niektorom regióne Slovenska a boli riadené jednotným metodickým pokynom. Ich úlohou bolo prispieť k riešeniu širšej a zložitejšej problematiky v niektorých oblastiach zdravotnej neškodnosti a kvality potravín. V priebehu roka 2007 boli v rámci mimoriadnych úloh vykonané nasledovné kontroly:

1.2.1. Obsah kumarínu v škorici a výrobkoch so škoricom

Vzhľadom k tomu, že v rámci RASFF boli zaslané výstražné oznámenia z viacerých štátov Európskej únie o zistení prekročenia najvyššie prípustného množstva kumarínu vo výrobkoch s obsahom škorice, zahájili sme cieľnú kontrolu, ktorá bola vykonaná v mesiacoch apríl a máj v obchodnej sieti a u domácich výrobcov. Cieľom kontroly bolo zistenie obsahu kumarínu v škorici a výrobkoch so škoricom (cukrovinky, jemné pečivo, špeciálne výrobky z obilia ...).

Pri kontrole bolo odobratých celkovo 120 vzoriek, z toho bolo 22 vzoriek škorice (8 vzoriek škorice celej a 14 vzoriek škorice mletej).

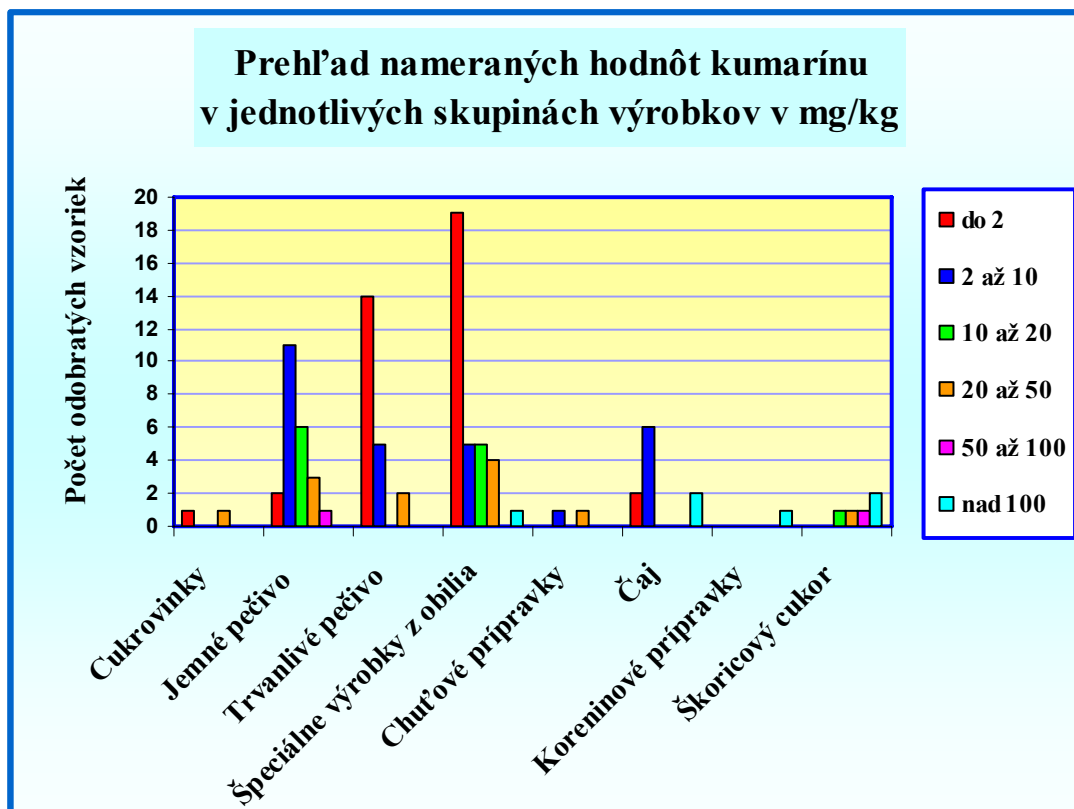
Obsah kumarínu v analyzovaných vzorkách škorice celej a škorice mletej je uvedený v nasledovnom grafe:

Celkovo bolo analyzovaných 98 vzoriek výrobkov so škoricom. V nasledovnej tabuľke je uvedený počet odobratých vzoriek v jednotlivých komoditách:

Názov komodity	Počet odobratých vzoriek
Cukrovinky	2
Jemné pečivo	23
Trvanlivé pečivo	21
Špeciálne výrobky z obilia	34
Chuťové prípravky	2
Čaje	10
Koreninové prípravky	1
Škoricový cukor	5
SPOLU	98

Vo výrobkoch so škorickou boli namerané hodnoty obsahu kumarínu v rozmedzí od 0,2 až do 564 mg/kg a to v koreninovom prípravku na punč. Prehľad nameraných hodnôt je uvedený v nasledovnom grafe:

Nakoľko ustanovenia smernice Rady 88/388/EHS z 22. júna 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa dochucovadiel určených na používanie v potravinách a východných materiálov na ich výrobu nie sú jednoznačné a úplne presné, odobraté vzorky výrobkov so škoricou neboli vyhodnotené a sú považované za monitoring. Zosumarizované výsledky rozborov predmetných vzoriek boli predložené na rokovanie pracovnej skupiny členských krajín pre potraviny ako monitoring za našu krajinu a budú použité pri ustanovení najvyšších prípustných množstiev kumarínu v rizikových potravinách, čo bude súčasťou nového nariadenia EÚ o arómach a zložkách potravín s aromatickými vlastnosťami..

1.2.2. Kontrola olivových olejov

V roku 2007 sa vykonali kontroly olivových olejov, ktoré naväzovali na cieľnú kontrolu z roku 2005. Celkovo sa uskutočnilo 471 kontrol, pri ktorých sa skontrolovalo spolu 1366 druhov olivového oleja. Z uvedeného množstva prekontrolovaných olivových olejov 9 hodnotených olejov vykazovalo nedostatky v označení. V rámci kontroly olivových olejov boli uložené pokuty v hodnote 30 000,- Sk.

1.2.3. Kontrola bioproduktov a biopotravín

V obchodnej sieti a u výrobcov boli vykonané cieľné kontroly bioproduktov a biopotravín. Z celkového počtu 89 vyšetrených vzoriek nevyhoveli požiadavkám legislatívy dve vzorky. V jednom prípade sa jednalo o prekročenie prípustného množstva pre dusičnany v zemiakoch a v druhom prípade o nadlimit kadmia v ryži.

1.2.4. Kontrola čokolád, cukroví, liehovín, ovocia a zeleniny v predveľkonočnom období

V období od 20.03.2007 do 05.04.2007 bolo v obchodnej sieti SR vykonaných 832 kontrol sezónneho tovaru t.j. čokolád, cukroví, liehovín, ovocia a zeleniny. Prekontrolovaných bolo spolu 24 343 druhov tovaru. Do laboratórií ŠVPÚ bolo odobratých na vyšetrenia 379 vzoriek. Najčastejšie nedostatky zistené na mieste sa týkali označenia tovaru.

Pri čokoládových výrobkoch chýbal na obale údaj o množstve kakaovej sušiny vo výrobku, na niektorých výrobkoch chýbalo akékoľvek označenie v slovenskom jazyku, prípadne nebol uvedený výrobca resp. distribútor výrobku alebo označenie výrobku bolo nečitateľné. Bol tiež zistený predaj zdeformovaných čokoládových figúrok a figúrok s poškodeným obalom.

Pri liehovinách bolo zistené nečitateľné označenie výrobné dávky na fľaši, nesprávne uvedenie údajov o obsahu alkoholu v označení výrobku, prípadne chýbalo druhové zatriedenie liehoviny. V jednom prípade bolo zistené prekročenie sumy farbív v likéri.

V predaji sa nachádzali zemiaky, cibuľa, hrozno banány, mandarínky, paprika, šalátové uhorky, reďkovka, jahody, pomaranče, papaya, zeler, jablká so známkami hniloby a tiež plesnivý ananás, mrkva a citróny. V jednom prípade bol zistený predaj kvasenej kapusty bez označenia v slovenskom jazyku. Predaj tovaru po dobe minimálnej trvanlivosti bol zistený u 7 druhov výrobkov (6 x čokoláda a cukrovinky, 1 x liehovina).

Z obehu boli stiahnuté čokolády a cukrovinky v celkovom množstve 1 204,45 kg a v hodnote 395 141 Sk; liehoviny v objeme 32 l a v hodnote 9 616,8 Sk a tiež čerstvé ovocie a zelenina v množstve 667,45 kg v celkovej hodnote 16 265,5 Sk. Na mieste boli

udelené blokové pokuty v hodnote 7 300 Sk a v 39 prípadoch bolo zahájené správne konanie.

1.2.5. Kontrola falšovania čokolád

V záujme ochrany spotrebiteľa pred predajom nekvalitného tovaru boli v období od 18.06.2007 do 10.08.2007 vykonané inšpektormi RVPS v maloobchodnej sieti SR cielené kontroly zamerané na kontrolu falšovania čokolád - t.j. prítomnosť a obsah cudzieho tuku (ekvivalentov kakaového masla) a u vybraných druhov čokolád stanovenie množstva mliečného tuku.

V rámci cielených kontrol čokolád v obchodnej sieti bolo inšpektormi RVPS odobratých 49 vzoriek čokolád. Všetky vzorky boli vyšetrené v laboratóriu ŠVPÚ Dolný Kubín. Z toho v 33 prípadoch išlo o mliečnu alebo bielu čokoládu, v ktorej sa stanovoval aj obsah mliečného tuku.

Z celkového počtu 49 vzoriek (48 druhov čokolád) nevyhovelo v rôznych ukazovateľoch 15 vzoriek, t.j. 30,6 % čokolád. Pri dvoch vzorkách sa pritom jednalo o rovnaký druh čokolády (krajina pôvodu SR) s rozdielnou výrobnou dávkou. **V 11 prípadoch čokolády nevyhoveli požiadavke na minimálny obsah mliečného tuku a v 10 prípadoch nevyhoveli požiadavke legislatívy pre vyšší obsah rastlinného tuku. Z toho 7 čokolád nespĺňalo požiadavky legislatívy v oboch parametroch súčasne.** V jednom prípade boli dodržané analytické ukazovatele, ale na obale čokolády chýbalo označenie, že obsahuje aj iné rastlinné tuky.

V nasledujúcej tabuľke je rozdelenie vzoriek podľa krajiny pôvodu (výrobca), v troch prípadoch bola ako krajina pôvodu uvedená EÚ:

Krajina pôvodu	Počet odobratých vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Belgicko	3	0
Česká republika	9	0
Francúzsko	1	0
Nemecko	10	2
Poľsko	11	10
Rakúsko	1	0
Rumunsko	1	0
Slovensko	3	2
EÚ	3	1
Chorvátsko	2	0
Švajčiarsko	5	0
Spolu	49	15

1.2.6. Kontrola sezónnych vianočných výrobkov

V mesiacoch november a december boli vykonané kontroly podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov so zameraním na kvalitu a bezpečnosť potravín predávaných v predvianočnom období a to hlavne komodity čokolády, cukrovinky, lieh a liehoviny, ovocie a zelenina. V uvedenom období inšpektori vykonali **1 205 kontrol**, nedostatky zisťovali priamo v predajniach a zároveň boli odobraté vzorky potravín na analýzu do laboratórií Štátnych veterinárnych a potravinových ústavov SR.

A. Nedostatky zistené inšpektormi v obchodnej sieti:

Prekontrolovaných bolo spolu 31 888 čokolád a cukrovínok, 26 653 liehovín a 14 279 výrobkov z ovocia a zeleniny, a tiež čerstvej zeleniny a ovocia.

Priamo na mieste bolo zistených v predaji 116 druhov čokolád a cukrovínok, 37 druhov liehovín a 40 výrobkov z ovocia a zeleniny nezodpovedajúcich platným právnym predpisom.

Najčastejšie zistené nedostatky:

Čokolády a cukrovinky

- chýbal obsah kakaovej sušiny v zložení čokolády
- chýbali údaje v úradnom jazyku
- bol zistený predaj po DMT
- chýbal údaj o DMT
- nesprávne označenie zloženej zložky

Liehoviny

- nezaradenie do kategórie liehovín
- pri % liehu chýbal údaj „vol“, resp. „obj.“
- nesúlady údajov na etikete a dolepke
- chýbal dátum plnenia
- zavádzanie spotrebiteľa: pri názve údaj „vyrobené z pravého destilátu“, v zložení: „voda, lieh, destilát, aróma“
- označenie vnútri darčekového balenia- nedostupné spotrebiteľovi

Ovocie a zelenina, suché škrupinové plody:

- kvalitatívne narušené čerstvé ovocie a zelenina
- chýbajúce označenie balenej zeleniny
- neúplné označenie
- chýba údaj o spôsobe technologickej úpravy
- použitý názov výrobku nevystihuje podstatu výrobku
- chýba označenie v úradnom jazyku
- chýba kategória prídavnej látky
- zistený výskyt škodcov

B. Výsledky laboratórnych hodnotení vzoriek odobratých pri cielených vianočných

kontrolách :

Pri kontrolách bolo spolu odobratých **67 vzoriek cukrovínok a čokolád, 59 vzoriek liehovín a 121 vzoriek spracovaného ovocia, zeleniny a suchých škrupinových plodov**. Z uvedeného počtu nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy 19 vzoriek

čokolády a cukroviniek, čo predstavuje porušenosť 28,35 % a 10 vzoriek ovocia a zeleniny a suchých plodov, čo predstavuje 8,26 % odobratých vzoriek. Všetky vzorky liehovín boli vyhodnotené v laboratóriách ŠVPÚ ako vyhovujúce.

Zistené nedostatky:

Čokolády a cukrovinky

- 5 x zistená prítomnosť cudzieho tuku a/alebo nízky obsah mliečného tuku
- 10 x chýbajúce alebo nesprávne označenie zložky
- 1 x senzorické znaky- staré výrobky pomiešané s čerstvými
- 1 x výskyt pavučín, zámočkov a húseníc
- 1 x zistené zavádzajúce označenie- v názve použité „jahodový“, v zložení aróma
- 1 x zistená prítomnosť neoznačeného farbiva

Ovocie a zelenina

- 1 x prekročený limit aflatoxínov
- 2 x prekročený limit dusičnanov
- 3 x zistené zmyslové zmeny výrobkov
- 1 x zistená prítomnosť neoznačeného syntetického farbiva
- 1 x mykologický nález
- 1 x analytické %-tuálne zloženie sušenej zmesi nebolo v súlade s deklaráciou na obale
- 1 x chýbal údaj o fyzikálnom stave potraviny.

1.2.7. Kontrola kvality konzumných zemiakov

V mesiacoch marec až jún 2007 boli vykonané cieľené kontroly kvality konzumných zemiakov u pestovateľov a v sieti veľkoobchodných skladov, hypermarketov a maloobchodných jednotiek. Kontroly boli vykonané na základe podaní spotrebiteľov na kvalitu predávaných zemiakov v mesiacoch december 2006 a január 2007.

V sledovanom období bolo spolu **hodnotených na mieste 976 vzoriek**, z čoho bolo **nevyhovujúcich 86 vzoriek (8,89%)**. Z tohto počtu bolo 395 vzoriek zemiakov tuzemských, 514 vypestovaných v ostatných členských štátoch EÚ a 67 hodnotených vzoriek predstavoval dovoz z tretích krajín.

Z domácich zemiakov nevyhovelo 15. hlavne tretej časti PK SR 7,85%. Ostatné zemiaky boli hodnotené v zmysle čl. 14., bod 2 b) Nariadenia (ES) č. 178/2002 - nevhodné na ľudskú spotrebu. Z prekontrolovaného množstva bolo 10,11 % nevyhovujúcich vzoriek z členských štátov EÚ a 4,45 % nevyhovujúcich vzoriek z tretích krajín.

Spolu boli pri cieľených kontrolách vydané **zákazy na uvádzanie zemiakov do obehu v množstve 35 809 kg**. Z tohto množstva bolo 13 376 kg zemiakov domácej produkcie, 22 154 kg z ostatných členských štátov a 279 kg z tretích krajín.

Cieľená kontrola zemiakov bola ukončená k dátumu 30.06.2007, nakoľko v ponuke boli prevažne konzumné zemiaky skoré vyhovujúcej kvality

1.2.8. Kontrola kvality a správnosti označovania ovocných štiav a nektárov.

V mesiacoch jún až august 2007 bola vykonaná cieľená kontrola zameraná na kontrolu kvality a správnosti označovania ovocných štiav, nektárov, ako aj ovocných nápojov. Výrobky z domácej produkcie, ako aj ostatných štátov EU boli počas uvedeného obdobia odoberané postupne inšpektormi jednotlivých RVPS tak, aby nedochádzalo k duplicitným odberom tých istých výrobkov. Spolu bolo odobratých a vyhodnotených 51

vzoriek predmetných výrobkov, pričom nebolo zistené žiadne porušenie platných právnych predpisov, čo sa týka označovania výrobkov, ako aj obsahu aditívnych látok. Pri porovnaní nameraných hodnôt v parametroch „% refraktometrickej sušiny“ a „hustota“ boli zistené viaceré mínusové odchýlky v porovnaní s navrhovanými limitmi pre príslušné druhy štiav, čo svedčí o nižšej kvalite takýchto výrobkov. Tieto limity však nie sú v súčasnom období právne záväzné, takže vzorky nemohli byť vyhodnotené ako nevyhovujúce.

1.2.9. Cielené preverky produktov živočíšneho pôvodu zamerané na *Listeria monocytogenes*

V súvislosti s hláseniami o nevyhovujúcich potravinách v dôsledku prekročenia limitu pre počet *Listeria monocytogenes* (údený losos) v Rýchlom výstražnom systéme ako aj v súvislosti s informáciami o výskyte listeriózy v Českej republike, nariadila Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky v mesiaci február 2007 vykonať osobitné ciele kontroly zamerané na *Listeria monocytogenes*, ktoré zahŕňali

- selektívny odber vzoriek mliečnych výrobkov v distribučných skladoch a v obchodnej sieti (1524/2007-233 z 9.2.2007), (516/2007-233 z 14.2.2007)
- selektívny odber vzoriek vysokorizikových vákuovo balených rybích výrobkov, ktoré podporujú rast *L. monocytogenes* počas uchovateľnosti v schválených prevádzkarniach a v skladoch, v miestach určenia podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov a náhodne v maloobchodných predajniach (464/07-236 z 12.2.2007)
- osobitné ciele kontroly v schválených a povolených prevádzkarniach, ktoré vyrábajú produkty živočíšneho pôvodu určené na priamu spotrebu, ktoré môžu predstavovať riziko *Listeria monocytogenes* pre verejné zdravie (462/2007-230 z 12.2.2007). Kontroly boli zamerané na dodržiavanie požiadaviek ustanovených nariadením Komisie (ES) č.2073/2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny [či dokumentácia prevádzkarne (plán HACCP a SHP) obsahuje mikrobiologické kritériá podľa uvedeného nariadenia a najmä biologické nebezpečenstvo *L. monocytogenes*, ak ide o potraviny na priamu spotrebu; či plán HACCP obsahuje opatrenia na zistenie príčiny nevyhovujúcich výsledkov a predchádzanie opätovnému výskytu neprijateľnej kontaminácie, či prevádzkovateľ potravinárskeho podniku odoberá vzorky zo spracovateľských priestorov a zo zariadení na dôkaz *L. monocytogenes*; či plán vlastných kontrol obsahuje nápravné opatrenia v prípade zistenia *L. monocytogenes* v spracovateľských priestoroch; či PPP v prípade zistenia nevyhovujúcich výsledkov testovania na *L. monocytogenes* postupuje podľa článku 19 nariadenia (ES) č.178/2002].

Pri týchto kontrolách bolo v distribučných skladoch a v maloobchodnej sieti odobratých 71 vzoriek zrejúcich a čerstvých syrov. Všetky vzorkované výrobky boli v súlade s mikrobiologickými požiadavkami Nariadenia (ES) č. 2073/2005, pokiaľ ide o *Listeria monocytogenes*.

Regionálne veterinárne a potravinové správy od 12.2. do 28.2.2007 vykonali selektívny odber 149 vzoriek vysokorizikových vákuovo balených rybích výrobkov, ktoré podporujú rast *Listeria monocytogenes* v schválených prevádzkarniach a v skladoch, v miestach určenia podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov

a náhodne v maloobchodných predajniach. V 2 vzorkách bola zistená prítomnosť *Listeria monocytogenes*. Išlo o vzorky, ktoré neboli vyrobené v Slovenskej republike. Výrobky boli stiahnuté z trhu.

Regionálne veterinárne a potravinové správy skontrolovali 263 prevádzkarní, ktoré vyrábajú produkty živočíšneho pôvodu určené na priamu spotrebu, ktoré môžu predstavovať riziko *Listeria monocytogenes* pre verejné zdravie. Nedostatky boli zistené v 59 prevádzkarniach (22,4%). Za zistené nedostatky bolo 38 krát začaté správne konanie, boli uložené 4 opatrenia podľa §14 zákona č.39/2007 Z.z. a boli uložené 3 pokuty v hodnote 15 000 Sk.

1.2.10. Kontroly ad hoc Veľká noc

Kontroly ad hoc sa týkali týchto potravín živočíšneho pôvodu: mäso jatočných zvierat a hydinové mäso, mleté mäso a mäsové prípravky, mäsové výrobky, mlieko a mliečne výrobky, vajcia, ryby. V období od 20.3. do 5.4.2007 bolo 233 veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 918 predajní, v ktorých bolo vykonaných 1051 kontrol. Nedostatky boli zistené v 274 predajniach. V 117 schválených a povolených prevádzkarniach a v 37 miestach určenia dodávaných potravín živočíšneho pôvodu z iných členských štátov bolo odobratých 357 vzoriek, *nevyhovelo 5 vzoriek (1,4%), a to: 2 vzorky mäsových prípravkov nevyhoveli pre prekročenie limitu obsahu tuku a 1 vzorka mliečnych výrobkov pre nadlimitný obsah vody -*, za uvedené nedostatky bola udelená pokuta v celkovej sume 1000 S a v jednom prípade zahájené správne konanie. *Ďalej, jednej vzorke mäsového výrobku – Hrádocká čabajka, číslo výrobnej dávky L-71, dátum spotreby 01.05.2007 bola zistená prítomnosť patogénneho (choroboplodného) mikroorganizmu Salmonella-príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa nariadila opatrenia na stiahnutie zdraviu škodlivého výrobku z trhu vrátane informovania odberateľov, ktorým boli tieto výrobky dodané a spotrebiteľov o dôvodoch stiahnutia výrobku; v jednej vzorke rýb – Pstruh dúhový, bol zistený pozitívny nález leukomalachitovej zelenej – v tomto prípade tiež bol výrobok stiahnutý z trhu a uložené opatrenia.*

Pri kontrole **mäsa jatočných zvierat a hydinového mäsa** bolo zistených 78 nedostatkov, najviac pri označovaní (13) a hygiene predaja (24). Za zistené nedostatky bolo uložených 14 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 420kg výrobkov v celkovej hodnote 28386 Sk, bolo uložených 35 pokút v celkovej hodnote 175400 Sk. Za nedostatky zistené pri kontrole označovania hovädzieho mäsa podľa zákona č.39/2007 Z.z. boli uložené 2 pokuty v celkovej sume 1500 Sk.

Pri kontrole **mletého mäsa a mäsových prípravkov** boli zistené 3 nedostatky, najviac pri porušení teplotného režimu (2). Za zistené nedostatky bolo uložené 1 opatrenie v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 3kg výrobkov.

Pri kontrole **mäsových výrobkov** bolo zistených 186 nedostatkov, najviac pri označovaní (49) a hygiene predaja (68). Za zistené nedostatky bolo uložených 31 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 211 kg výrobkov v celkovej hodnote 19630 Sk, bolo uložených 68 pokút v celkovej hodnote 90200 Sk.

Pri kontrole **mlieka a mliečnych výrobkov** bolo zistených 72 nedostatkov, najviac v hygiene predaja (22) a pri označovaní (22). Za zistené nedostatky bolo uložených 14 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 39,6 kg výrobkov v hodnote 4964 Sk, bolo uložených 18 pokút v hodnote 21800 Sk.

Pri kontrole **vajec** bolo zistených 39 nedostatkov, najviac v označovaní (24). Boli uložené 3 opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v správnom konaní, zároveň bolo uložených 7 pokút v celkovej hodnote 8000 Sk.

Pri kontrole **produktov rybolovu** bolo zistených 55 nedostatkov, najviac pri označovaní lovej oblasti (22) a označovaní metódy produkcie (7). Za zistené nedostatky bolo uložených 9 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz predaja na 7kg výrobkov v celkovej hodnote 839 Sk, bolo uložených 9 pokút v celkovej hodnote 12900Sk.

1.2.11. Cílené kontroly na dôkaz prítomnosti cudzích tukov v syroch

V období od 12.júna do 30. júna 2007 vykonali regionálne veterinárne a potravinové správy kontroly ad hoc, ktoré pozostávali z úradného odberu vzoriek, ktoré boli zamerané na dôkaz prítomnosti cudzích tukov v syroch. RVPS pri týchto kontrolách odobrali spolu 126 vzoriek syrov (77 syrov domáceho pôvodu, 49 syrov zahraničného pôvodu); 19 vzoriek (15,1%) nevyhovelo právnym predpisom na označovanie a právnym predpisom na ochranu označovania mliečnych výrobkov. V prípade nevyhovujúcich vzoriek bolo začaté správne konanie.

1.2.12. Kontroly mäsa domácich kopytníkov a hydinového mäsa ad hoc jún 2007

V súvislosti s opatreniami na obmedzenie predaja nevyhovujúcich živočíšnych produktov v obchodnej sieti bolo v dňoch od 21. júna do 27. júla 2007 určenými regionálnymi veterinárnymi a potravinovými správami (Púchov, Žilina, Čadca, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Martin, Poprad, Stará Ľubovňa, Bardejov, Svidník, Humenné) vykonaných 646 kontrol ad hoc, ktoré boli zamerané na mäso domácich kopytníkov (hlavne bravčové mäso, hovädzie mäso) a hydinové mäso.

Z celkového počtu 2446 predajní v pôsobnosti uvedených RVPS, v ktorých sa predáva mäso domácich kopytníkov a hydinové mäso, bolo vykonaných 470 kontrol; v 34 predajniach (19,2,% z počtu skontrolovaných predajní) sa zistili nedostatky. RVPS ďalej vykonali 171 kontrol v 104 povolených a schválených rozrábkarniach, ktoré sú v pôsobnosti uvedených RVPS a 5 kontrol ambulatného predaja. Žiadne nedostatky neboli zistené v rozrábkarniach a pri ambulatnom predaji.

Počas kontrol v predajniach bolo zistené:

- Nevyhovujúca hygiena predaja (16x)
- Nedostatky v osobnej hygiene pracovníkov (8x)
- Nedostatky v sprievodnej dokumentácií (7x)
- Nedostatky v označovaní mäsa (15x)
- Predaj po dátume spotreby (1x)
- Nedodržanie teploty mäsa pri predaji (7x)
- Nedodržanie teploty mäsa pri skladovaní (14x)
- Nevyhovujúce hygienické podmienky pri skladovaní (2x).

Na základe zistených nedostatkov počas vyššie uvedených kontrol príslušné RVPS prevádzkovateľom potravinárskych podnikov uložili 19 rozhodnutí na odstránenie zistených nedostatkov a v 12 prípadoch bolo začaté správne konanie. Uložených bolo 32 pokút v celkovej sume 59 500 Sk.

1.2.13. Kontroly hlbokozmrazených nespracovaných rýb

V období od 3.7.2007 do 17.7.2007 vykonalo 5 vybraných regionálnych veterinárnych a potravinových správ (RVPS) v 5 vybraných predajniach 7 úradných kontrol hlbokozmrazených nespracovaných rýb, ktoré boli zamerané na: kontrolu hygieny predaja a uchovávania, kontrolu dokladov o pôvode, kontrolu identifikačných značiek, kontrolu teploty pre predaji, vystavovaní a uchovávani, kontrolu dátumu minimálnej trvanlivosti; súčasťou úradných kontrol bol aj úradný odber vzoriek rýb, ktoré boli laboratórne vyšetrené na tieto ukazovatele: senzorické vyšetrenie, označovanie a stanovenie množstva rybieho mäsa.

Pri týchto kontrolách sa nezistilo žiadne nedodržovanie požiadaviek na hygienu predaja, teploty, sprievodné doklady, označovanie dátumom minimálnej trvanlivosti a identifikačné označenie hlbokozmrazených rýb.

Pri týchto kontrolách RVPS odobrali 15 vzoriek hlbokozmrazených rýb na laboratórne vyšetrenie. Z týchto vzoriek 4 vzorky (26%) nespĺňali požiadavky ustanovení právnych predpisov na označovanie (hmotnosť pevného podielu pri glazúrovaných rybách neuvedená 2x; neuvedené množstvo pridanej vody 1x; rozdiel medzi deklarovanou netto hmotnosťou pevného podielu bez glazúry a zistenou netto hmotnosťou 1x). Za nesplnenie požiadaviek právnych predpisov bolo vo všetkých prípadoch začaté správne konanie na uloženie pokuty.

1.2.14. Ad hoc kontrola zameraná na predaj, skladovanie a predaj po dátume spotreby a minimálnej trvanlivosti potravín živočíšneho pôvodu v dňoch pracovného voľna

Kontroly predajní počas dní pracovného voľna boli vykonané na základe podnetov spotrebiteľov.

V období od 1.júla do 30. augusta 2007 počas sobôt a nedeľ vykonali regionálne veterinárne a potravinové správy úradné kontroly v 154 predajniach potravín v 5 krajoch (Bratislavský, Banskobystrický, Košický, Prešovský, Žilinský). Úradné kontroly boli zamerané predovšetkým na mlieko a mliečne výrobky a na mleté mäso a mäsové prípravky. Predmetom kontroly bola kontrola teploty počas uchovávania pri predaji, kontrola teploty pri skladovaní a kontrola dátumu spotreby a dátumu minimálnej trvanlivosti.

Nedostatky boli zistené v 44 predajniach (28,6%). 36x sa zistilo nedodržanie teploty pri uchovávani mlieka, mliečnych výrobkov, mletého mäsa, mäsových prípravkov ale aj ďalších potravín živočíšneho pôvodu (mäsové výrobky, mäso, vajcia). 25 x sa zistil predaj po dátume spotreby alebo dátume minimálnej trvanlivosti a 5x nebola dodržaná teplota pri skladovaní potravín živočíšneho pôvodu.

RVPS uložili opatrenia v správnom konaní (31x), 18 pokút v celkovej hodnote 194 000 Sk a v 19 prípadoch bolo začaté správne konanie na uloženie pokuty.

1.2.15. Kontrola farbiva E 128 2G červená v mäsových výrobkoch

RVPS v SR vykonali na základe pokynu ŠVPS SR č. 2655/07 z 19. 9. 2007 v čase od 1. októbra do 30. novembra 2007 v spracovateľských prevádzkarniach na výrobu mäsových výrobkov (vzorky výrobkov domáceho pôvodu) a v maloobchodných predajniach (vzorky výrobkov pochádzajúcich z iných členských štátov alebo z tretích krajín) odber úradných vzoriek mäsových prípravkov z mletého mäsa a mäsových výrobkov na dôkaz farbiva E 128 2G červená.

Všetky vzorky sa laboratórne vyšetrovali na ŠVPÚ Dolný Kubín (Metóda analýzy: Stanovenie farbiva E 128 červená 2G v potravinách metódou HPLC/MS/MS).

V prípadoch preukázania prítomnosti farbiva E 128 červená 2G, ktoré podľa nariadenia Komisie (ES) č. 884/2007 z 26. júla 2007 o mimoriadnych opatreniach, ktorými sa pozastavuje používanie farbiva E 128 červená 2G ako potravinárskeho farbiva (Ú. v. EÚ, L 195, 27.7. 2007) môže predstavovať závažné riziko pre zdravie ľudí, príslušné RVPS :

- u domácich výrobcov mäsových výrobkov a mäsových prípravkov vykonali okrem opatrení na zabránenie riziku a umiestňovaniu výrobkov na trh bezodkladne aj ďalšie úradné kontroly týkajúce sa zdroja a používania prídavných látok so zameraním na ich dodávateľa alebo výrobcu pre účely vysledovateľnosti podľa článku 18 a na začatie postupov podľa článku 19 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 6) v platnom znení prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov;
- u zahraničných výrobkov odobratých v maloobchodných predajniach zakázali ich ďalšie umiestňovanie na trh a postupovali podľa príslušného pokynu pre výmenu informácií v rámci Rýchleho výstražného systému.

Celkovo bolo pri tejto cielej kontrole odobratých a analyzovaných na prítomnosť farbiva E 128 červená 2G 851 vzoriek (843 vzoriek mäsových výrobkov a 8 vzoriek zmesí korenín, prísad a prídavných látok).

Prítomnosť farbiva E 128 sa zistila v

- 31 (3, 7 %) vzorkách mäsových výrobkov [26 pozitívnych vzoriek pochádzalo od slovenských výrobcov a 5 vzoriek z Českej republiky];
- 3 vzorkách zmesí korenín, prísad a prídavných látok [odobratých pri hľadaní zdroja pozastaveného farbiva v mäsových výrobkoch, v ktorých sa zistila prítomnosť farbiva E 128 ; všetky 3 vzorky pochádzali od rovnakého výrobcu zmesí korenín v SR.

1.2.16. Vykonanie cielejých vianočných previerok potravín živočíšneho pôvodu

V období od 5.11.07 do 14.12.2007 bolo 143 veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárných a potravinových správ skontrolovaných spolu 1775 prevádzkarní, v ktorých bolo vykonaných 1924 kontrol. Nedostatky boli zistené v 299 predajniach. Skontrolovalo sa 202 schválených a povolených prevádzkarní a 108 miest určenia. Celkovo bolo odobratých na laboratórne vyšetrenie 502 vzoriek.

Pri kontrole **mäsa** na mieste sa zistilo 88 nedostatkov. Z toho v 65 prípadoch išlo o nedostatky v hygiene predaja, a uskladnenia (skladovanie nezlúčiteľných tovarov, osobná hygiena, námrazy a čistota chladničiek) a v deviatich prípadoch bola preukázaná neúplná dokumentácia. Dátum spotreby bol prekročený v 11 prípadoch, nevyhovujúca teplota skladovania bola nameraná v 4 prípadoch. Celkovo bolo uložených 19 pokút vo výške 28000.- Sk a 19x bolo začaté správne konanie. Na trh sa zakázalo umiestniť 117,84 kg mäsa v celkovej hodnote 8434,80.-Sk. Na mieste bolo ihneď odstránených 37 menších nedostatkov.

Pri kontrole predaja **mäsových výrobkov** bolo zistených spolu 249 nedostatkov, najviac (200) pri hygiene predaja, osobnej hygiene, skladovaní a uplynutí dátumu spotreby, alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, 32x boli nájdené nedostatky v teplotných režimoch a 16x v dodacích listoch a evidencii. Za zistené nedostatky bolo uložených 66 opatrení v správnom konaní a 127 menších nedostatkov bolo odstránených počas kontroly. Uložených bolo 85 pokút v celkovej hodnote 67100.- Sk. Na trh sa zakázalo umiestniť 158,65 kg výrobkov v celkovej hodnote 21653,10.-Sk.

Pri kontrole predaja **mlieka a mliečnych výrobkov** bolo zistených spolu 122 nedostatkov, z toho 44x v dátume spotreby a v dátume minimálnej trvanlivosti, 23x v označovaní a dokumentácii a 36x v hygiene predaja. Teplota skladovania nevyhovovala v 19 prípadoch. Za zistené nedostatky bolo uložených 40 opatrení v správnom konaní, bol vydaný zákaz uvádzania na trh 160,10 kg výrobkov v celkovej hodnote 27669,50.- Sk, bolo uložených 24 pokút v hodnote 38800.-Sk. Zistilo sa 17 menších nedostatkov, ktoré boli odstránené počas kontroly.

Pri kontrole predaja **rýb a produktov rybolovu** bolo zistených 33 nedostatkov. Najviac (27) bolo nájdených v hygiene uskladňovania a predaja, pri hmotnosti mäsovej zložky, pri glazovaní a pri označovaní. Teplota skladovania nevyhovovala v 3 prípadoch. Za tieto nedostatky bolo uložených 7 pokút v celkovej hodnote 14500.- Sk, v 13 prípadoch sa začalo správne konanie a v 23 prípadoch sa menšie nedostatky odstránili vydanými opatreniami priamo na mieste. Bol vydaný zákaz uvádzania na trh 171,13 kg rýb a produktov rybolovu v celkovej hodnote 28847,50.- Sk.

1.2.17. Kontroly medu v SR

RVPS v novembri a decembri 2007 vykonali ad hoc kontroly medu v prevádzkarniach, ktoré vykonávajú zber a balenie medu a v maloobchodnej sieti. Vzorky medu pôvodom zo SR a z ostatných členských štátov EÚ boli laboratórne vyšetrené na rezíduá tertracyklínov, streptomycínu, tylozínu, amitrazu, sulfonamidov a medy dovezené z tretích krajín aj na rezíduá chloramfenikolu a metabolity nitrofuránov. Všetky vzorky medu boli vyšetrené na obsah hydroxymetylfurfuralu. Pri týchto ad hoc kontrolách bolo inšpektormi RVPS odobratých 43 vzoriek medu pôvodom zo SR, z členských štátov EÚ a tretích krajín. Nevyhovelo 30 vzoriek (69,8 %). U 23 vzoriek bol prekročený obsah hydroxymetylfurfuralu (10 vzoriek med pôvodom zo SR, 3 vzorky med pôvodom z ES, 9 vzoriek pôvodom z tretích krajín). V 12 vzorkách bola zistená prítomnosť rezíduí antimikrobiálnych látok [med zo SR 3 vzorky – 2x tylozín, 1x tetracyklín, med z ES 3 vzorky - 1x tylozínu, 2x sulfónamidy, med z tretích krajín 7 vzoriek – 2x tylozín, 4x sulfónamidy, 1x amitrazu). V prípade nevyhovujúcich vzoriek bol príslušnou RVPS zakázaný predaj medu, bolo nariadené stiahnutie medu z trhu o celkovej hmotnosti 97,55 kg.

1.2.18. Úradné kontroly mäsa hydiny z Poľska

V súvislosti s výskytom vtáčej chrípky v Poľsku boli vykonané úradné kontroly mäsa hydiny z Poľska podľa pokynu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR č. 3031-3/2007-230 zo dňa 3.12.2007. Cieľom úradných kontrol bolo overenie, či v súlade s §5 ods. 6 písm. c) Nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z. o podrobnostiach veterinárnych kontrol pri výmenách produktov živočíšneho pôvodu s členskými štátmi v znení neskorších predpisov, každý príjemca vopred ohlásil na príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu (RVPS) príchod zásielky mäsa hydiny pochádzajúceho z Poľska.

Ďalej predmetom úradných kontrol boli tieto kontroly v mieste určenia zásielok: dokladová kontrola – pôvod, označovanie, identifikačná kontrola - súlad s dokladmi, identifikačné značky a fyzická kontrola - hmotnosť, obaly, kontrola teploty, senzorické hodnotenie).

V období od 3.12.2007 do 14.12.2007 v rámci kontroly v mieste určenia bolo 148 veterinárnymi inšpektormi regionálnych veterinárnych a potravinových správ zo všetkých 112 registrovaných miest určenia a z celkového počtu 156 ohlásených príchodov zásielok skontrolovaných 77 miest určenia s celkovým počtom vykonaných kontrol 90. Zistených bolo 5 nedostatkov (nedostatky v označovaní, nedostatky v sprievodnej dokumentácii, neuvedenie schvaľovacieho čísla, schvaľovacie číslo prevádzkarne nebolo uvedené na zozname schválených prevádzkarní, nevhodne uzavretý priamy obal), za ktoré bolo uložených 5 opatrení (zákaz umiestňovania na trh - 550 kg, pozastavenie zásielok).

Súčasne v rámci úradných kontrol pred Vianocami 2007 sa v obchodnej sieti podľa zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov sa vykonalo 386 kontrol pri predaji hydinového mäsa z Poľska. V 4 predajniach boli zistené tieto nedostatky: na etikete chýbalo obchodné meno a adresa distribútora alebo dovozcu, v maloobchodnej prevádzkarni neboli k dispozícii sprievodné doklady a v jednom prípade nebol dodržaný teplotný režim pri predaji a skladovaní). Za tieto nedostatky bolo začaté správne konanie.

Poznámka: Cílené kontroly - bod.č.1.2.9 až 1.2.18 boli vykonané podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a tiež podľa zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších zmien a doplnkov .

I.3. Ostatné kontroly

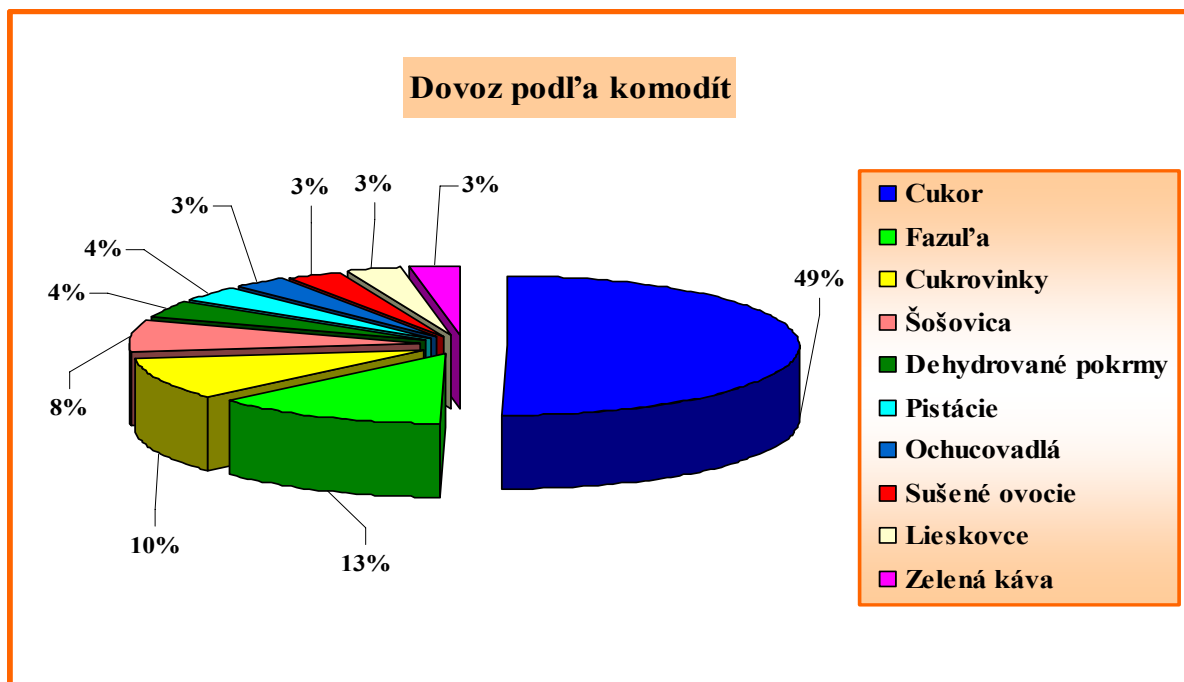
1.3.1. Kontrola potravín rastlinného pôvodu dovážaných z tretích krajín

Štátna veterinárna a potravinová správa ako kompetentná autorita vykonáva v rámci Slovenskej republiky okrem iných činností aj kontrolu kvality a bezpečnosti potravín a surovín rastlinného pôvodu importovaných z tretích krajín na územie SR a Európskej únie. Importné kontroly sa vykonávajú od 1.5.2004, teda od vstupu SR do EÚ. V roku 2007 bolo spolu vykonaných **2 130 hraničných kontrol**.

Pri týchto kontrolách bolo prekontrolovaných 31 331 103,2 kg potravín rastlinného pôvodu. Prepustených do voľného obehu bolo celkom 2 114 dodávok o hmotnosti 31 126 754,92 kg. Neuvoľnených bolo 16 dodávok v množstve 204 348,28 kg. Jednalo sa 3 dodávky lieskocvov z Turecka, 2 dodávky pistácií z Iránu a po jednej dodávke výživových doplnkov z Kanady, extrudovaných sójových výrobkov a ochucovadiel z Chorvátska, dressingov z Vietnamu, rafinovaného oleja, hrachu a dehydrovaných pokrmov z Ukrajiny, instantnej kávy zo Švajčiarska, maku z Pakistanu a cukrovíniek z Brazílie.

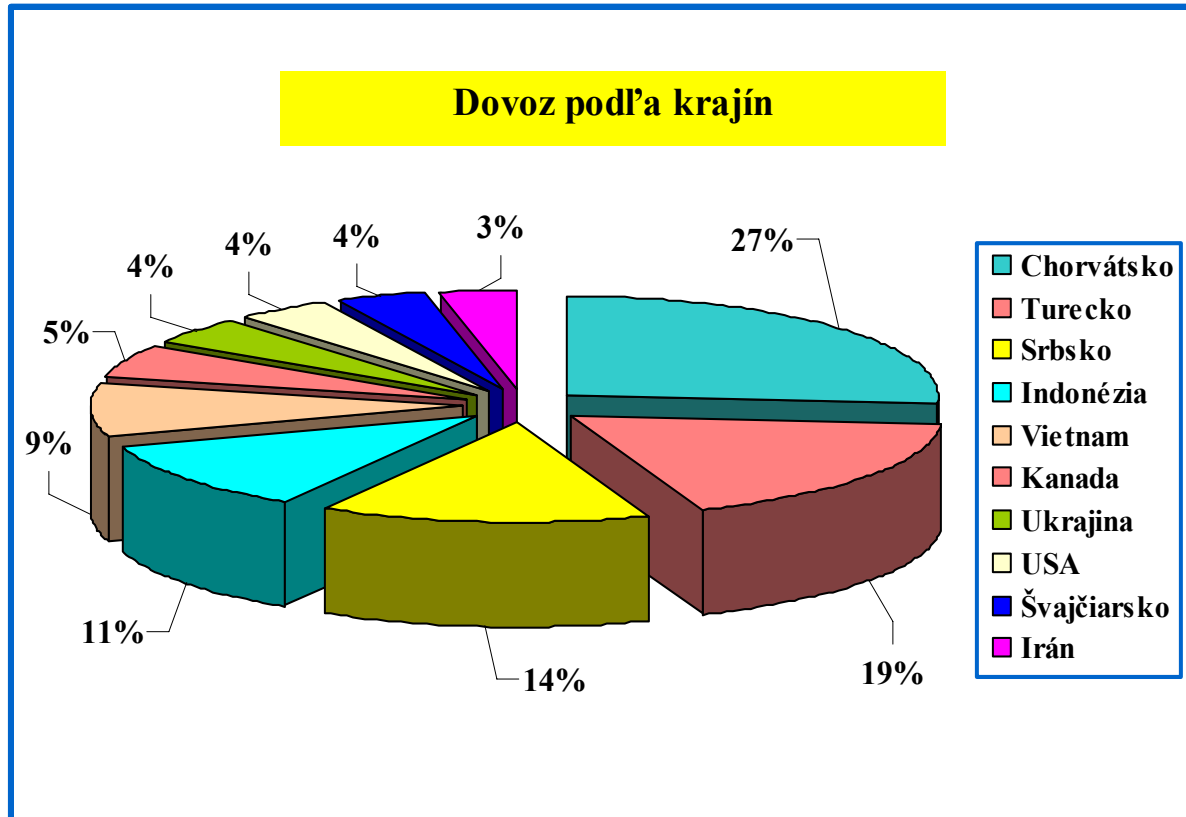
Prehľad dovážaných komodít:

Komodita	Dovezené množstvo v kg	Krajina pôvodu
Cukor, cukorné roztoky	11 345 998,00	Chorvátsko, Srbsko, Japonsko, Maurícius
Fazuľa	2 948 653,00	Čína, Kanada, Etiópia, USA, Argentína
Cukrovinky	2 185 684,42	Turecko, Rusko, Nórsko, Chorvátsko
Šošovica	1 704 897,00	Kanada, Čína
Dehydrované pokrmy	850 057,00	Vietnam, Thajsko, Čína, Ukrajina
Pistácie	821 130,92	Irán, USA, Turecko, Čína
Ochucovadlá	707 693,61	Chorvátsko, Thajsko
Sušené ovocie	681 279,00	Turecko, Thajsko, Filipíny, Čína
Lieskovce	660 440,00	Turecko, Irán, Gruzínsko
Zelená káva	639 040,53	Indonézia, Vietnam, Kongo, Brazília, Honduras

Prehľad tretích krajín s najväčším počtom dovozov:

Poradie	Krajina	Počet dodávok
1.	Chorvátsko	329
2.	Turecko	219
3.	Srbsko	179
4.	Indonézia	142
5.	Vietnam	112
6.	Kanada	66
7.	Ukrajina	54
8.	USA	53
9.	Švajčiarsko	47
10.	Irán	42

V rámci týchto kontrol sa vykonávajú aj kontroly rizikových komodít z rizikových krajín podľa Rozhodnutia Komisie 2006/504/ES na obsah aflatoxínov. Toto Rozhodnutie bolo v priebehu roku viackrát zmenené a doplnené o výrobky z rizikových komodít, o mandle dovážané z USA a arašidy z Brazílie. Výsledky týchto kontrol sú štvrťročne zasielané do Bruselu.

V súčasnosti sa jedná o nasledovné krajiny a komodity:

Čína - arašidy a výrobky z nich- predpísané je 10 %-né vzorkovanie dodávok,

Egypt - arašidy a výrobky z nich- predpísané je 20%-né vzorkovanie dodávok,

Brazília - pre dovoz para orechov je predpísané je 100 %-né vzorkovanie dodávok a pre arašidy je povinné vzorkovanie 50% zásielok,

Irán - pistácie a výrobky z nich- predpísaná je 100 %-né vzorkovanie dodávok,

Turecko - sušené figy, lieskovce a pistácie a výrobky z nich- predpísané vzorkovanie je u fig 5 % a u pistácií 10 % a u lieskovcov,

USA - mandle 100%-né vzorkovanie dodávok nezahrnutých do plánu dobrovoľného odberu vzoriek aflatoxínov. Ostatné dodávky so zdravotným certifikátom podliehajú náhodným odberom a ich analýze na mieste vstupu do Spoločenstva.

Prehľad kontrol rizikových komodít za rok 2007:

Výrobok	Krajina pôvodu	Dovezené množstvo v kg	Počet dodávok	Odobraté vzorky	Vyhovujúce dodávky	Počet a množstvo(kg) nevyhovujúcich dodávok	% nevyhovujúcich vzoriek
Arašidy	Čína	345 983,0	19	1	18	1/19000	5,2
Pistácie	Irán	680 049,0	30	30	29	1/21000	3,3
Sušené figy	Turecko	153 947,0	11	3	6	5/65040	45,5
Lieskovce	Turecko	850 070,0	46	30	46	0	0
Pistácie	Turecko	720,0	1	1	1	0	0
Arašidy	Egypt	0	0	0	0	0	0
Para orechy	Brazília	0	0	0	0	0	0
Arašidy	Brazília	0	0	0	0	0	0
Mandle	USA	19 958,4	1	1	1	0	0

1.3.2. Kontrola označovania geneticky modifikovaných mikroorganizmov

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 z 22. septembra 2003, ktoré sa týka vysledovateľnosti a označovania geneticky modifikovaných organizmov a vysledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov, a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES, zavádza systém na prenos a zachovanie informácií medzi prevádzkovateľmi v každej fáze umiestnenia výrobkov na trhu, ktoré obsahujú alebo pozostávajú z geneticky modifikovaných organizmov, ďalej len „GMO“, alebo potravín a krmív vyrobených z GMO, ale nevyžaduje od operátorov odber vzoriek a testovanie výrobkov, či sú prítomné GMO alebo materiál vyrobený z GMO v každej fáze umiestnenia na trhu.

Podľa článku 9 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1830/2003 sa však od členských štátov vyžaduje zabezpečiť vykonávanie inšpekcií a iných kontrolných opatrení vrátane kontroly a testovania vzoriek (kvalitatívne a kvantitatívne), podľa potreby, aby sa zabezpečil súlad s uvedeným nariadením.

Úradné kontroly boli zamerané na výrobky, ktoré **získali oprávnenia na umiestnenie na trh**, ale bez toho, aby bol dotknutý článok 4 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES (2) s ohľadom na GMO, **ktoré nie sú** v Európskej únii **povolené**.

Odber vzoriek sa vykonával na základe overených vedeckých a štatistických protokolov zahrnutých v rámci platnej legislatívy ES a metodických usmernení ŠVPS SR Bratislava.

Kontrola označovania potravinárskych výrobkov sa vykonávala na základe požiadaviek vykonávacieho predpisu k zákonu o potravinách t.j. Potravinového kódexu SR (PK SR). Druhá hlava, druhá časť PK SR – Označovanie potravín sa v § 3 ods. 6 písmeno b) odvoláva na Nariadenie ES č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách a Nariadenie ES č. 1830/2003 Európskeho parlamentu a Rady týkajúce sa vysledovateľnosti a označovania geneticky modifikovaných organizmov a vysledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov a ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/18/ES.

V týchto nariadeniach je zakotvená povinnosť **označovať potraviny a krmivá**, ktoré pochádzajú, obsahujú alebo sa skladajú z geneticky modifikovaných organizmov, s cieľom informovať spotrebiteľov. Ak je pri výrobe potravín použitá zložka vyrobená z geneticky modifikovaných organizmov, musí byť táto informácia uvedená na obale. Výrobky s nízkym obsahom geneticky modifikovaného materiálu – do 0,9 % nie je povinné označiť za predpokladu, že prítomnosť takéhoto materiálu je náhodná alebo technicky nevyhnutná.

Kontrolu správnosti označovania potravín, vzhľadom na obsah geneticky modifikovaných organizmov, je možné vykonať len na základe zistenia prítomnosti alebo neprítomnosti modifikovaného génu v potravine. Pre posúdenie správnosti označenia vzhľadom na platnú legislatívu, je dôležité stanoviť aj množstvo modifikovaného génu v potravine.

V rámci metodických usmernení na stanovenie GMO pre rok 2007 boli úradné kontroly zamerané na kontrolu **sóje a výrobky z nej, kukurici a výrobky z nej, ryžu a rajčiaky**. V sledovanom období od 01. januára 2007 do 31. decembra 2007 odobrali inšpektori Regionálnych veterinárnych a potravinových správ SR v rámci úradných kontrol celkom

298 vzoriek, ktoré boli analyzované v skúšobných laboratóriách ŠVPÚ Bratislava a ŠVPÚ Dolný Kubín.

ŠVPÚ Dolný Kubín je národným referenčným laboratóriom pre geneticky modifikované potraviny a krmivá.

Prehľad o počte analyzovaných vzoriek v príslušných laboratóriách je uvedený v tabuľke :

Kontrolný ústav	Počet analyzovaných vzoriek za rok 2007
ŠVPÚ Bratislava	97
ŠVPÚ Dolný Kubín (národné referenčné laboratórium)	201
SPOLU	298

V rámci sóje a výrobkov z nej bola v rámci analýz detekovaná sója Roundup Ready[®], pri kukurici a výrobkov z nej (Bt11, Bt176, MON-810, MON863, Bt10, T25, GA21, NK603, TC1507 a CBH351), pri ryži (LLRice601, Bt73 a LLRice62) a v prípade rajčiakov (skrining + detekcia Zeneca).

Prehľad o počte odobratých vzoriek v rámci úradných kontrol podľa jednotlivých krajov je uvedený v nasledovnej tabuľke :

KVPS	Skutočnosť k 31.12.2007
Bratislava	24
Trnava	27
Nitra	44
Trenčín	31
Žilina	59
Banská Bystrica	32
Prešov	47
Košice	35
Spolu ŠVPS SR	298 vzoriek

Vzorky v rámci úradných kontrol boli odoberané u výrobcov a v baliarňach, u dovozcov a distribútorov, vo veľkoobchodných skladoch, v sieti supermarketov ako aj v maloobchodných prevádzkach.

Prehľad o počte odobratých vzoriek je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Miesto odberu vzorky	Počet odobratých vzoriek	%
Výrobca, baliareň	56	18,8
Dovozca, distribútor	30	10,06
Obchodná sieť	212	71,14
SPOLU	298	100%

Prehľad výsledkov analýz je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Prehľad analyzovaných vzoriek za rok 2007 (ŠVPS SR)							
Druh výrobku	Počet odobratých vzoriek	Negatívne	Pozitívne, obsah < 0,10%	Pozitívne, obsah > 0,10%	Pozitívne, obsah > 0,9%	Bez možnosti izolácie DNA	Pozitívne zistenia (neautorizovaný GMO)
sója a výrobky z nej	107	97	9	1	0	0	0
kukurica a výrobky z nej	126	108	10	0	0	8	0
ryža	54	45	6	0	0	0	3
z toho dlhozrnná ryža	36	30	3	0	0	0	3
z toho ostatná ryža	12	9	3	0	0	0	0
z toho výrobky z ryže	6	6	0	0	0	0	0
rajčiaky	1	1	0	0	0	0	0
ostatné vzorky	10	8	2	0	0	0	0
SPOLU	298	259	27	1	0	8	3

Zistenia:

- v prípade 259 vzoriek z celkového počtu 298 bol výsledok **negatívny**
- v prípade 27 vzoriek z celkového počtu 298 bol zistený **pozitívny obsah GMO < 0,10%**
- v 1 prípade bol zistený **pozitívny obsah GMO > 0,10%**
- pozitívny obsah > **0,9% nebol zistený**
- v 8 prípadoch **nebola možná izolácia DNA**
- **1 pozitívne zistenie na neautorizovanú GMO LLRice601** (+ 2 vzorky opakovane odobraté z tej istej šarže).

1.3.3. Kontrola vo verejných skladoch

Zákon č.144/1998 Z.z. o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste a o doplnení niektorých ďalších zákonov, zavádza 2 druhy cenných papierov: skladiskový záložný list a tovarový záložný list, prostredníctvom ktorých je možné získať úver a na zabezpečenie záväzkov s tým spojených, zriadiť záložné právo k hnutelným veciam – výrobkom rastlinného pôvodu, na ktoré znie záložný list.

Kontrolu dodržiavania citovaného zákona vykonávajú inšpektori Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR na požiadanie a v spolupráci s MP SR.

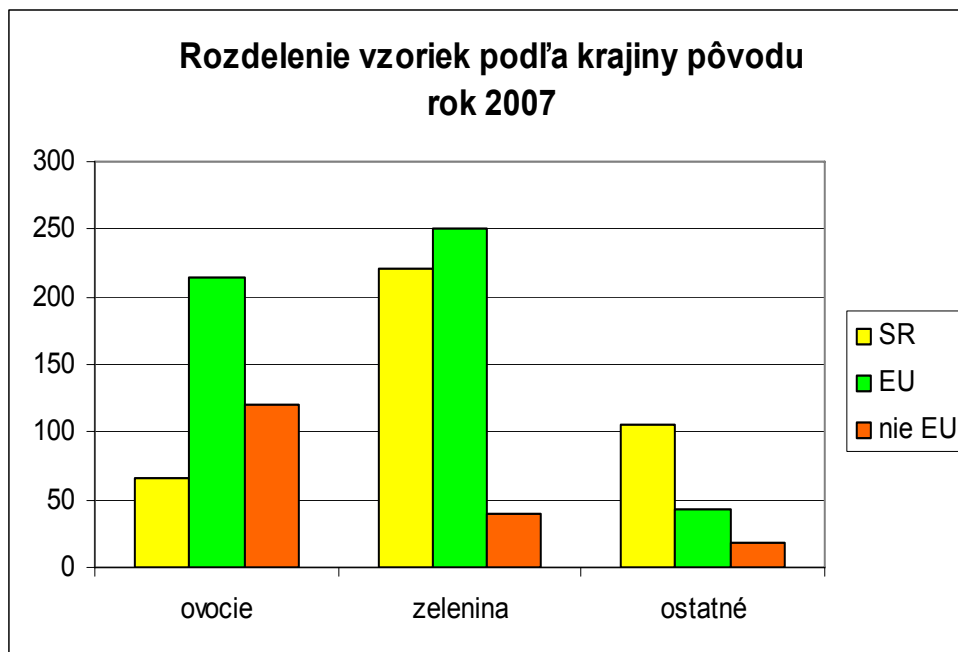
V každom kraji Slovenskej republiky je Ministerstvom pôdohospodárstva SR menovaný konkrétny inšpektor na výkon previerok. Úlohou inšpektora je vykonať kontrolu kvality skladovaného obilia, posúdiť celkovú hygienu vo verejnom sklade. V prípade nového navrhovaného verejného skladu bolo potrebné posúdiť vhodnosť objektu na prevádzku ako „verejný sklad“. V roku 2007 bolo vykonaných 6 kontrol ohľadne vydania osvedčenia na prevádzkovanie verejného skladu a 4 následné kontroly.

1.3.4.Vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu

Kontrola rezíduí pesticídov vychádza z Európskeho monitorovacieho programu a je vykonávaná v súlade s legislatívou EU. Na ŠVPS SR sa každoročne vypracováva „Národný plán kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu, ktorý bližšie určuje druh a počet vzoriek ako aj rozsah analytov, ktoré sa majú v odobratých vzorkách analyzovať. Predmetom kontroly sú vzorky potravín, pochádzajúcich od domácich pestovateľov, vzorky pochádzajúce z krajín EU ako aj vzorky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sa odoberajú v obchodnej sieti ale aj priamo pri ich importe v „mieste vstupu“. Analýzou vzoriek odobratých na zisťovanie prítomnosti a množstva rezíduí pesticídov je poverený Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava, národné referenčné laboratórium pre rezíduá pesticídov.

V roku 2007 bolo na uvedenom pracovisku analyzovaných 1078 vzoriek ovocia, zeleniny, obilia a výrobkov z nich, ktoré pochádzali z domácej produkcie, zo štátov Spoločenstva a z tretích krajín.

Pôvod vzoriek v rozdelení do základných skupín analyzovaných potravín dokumentuje nasledovný graf:

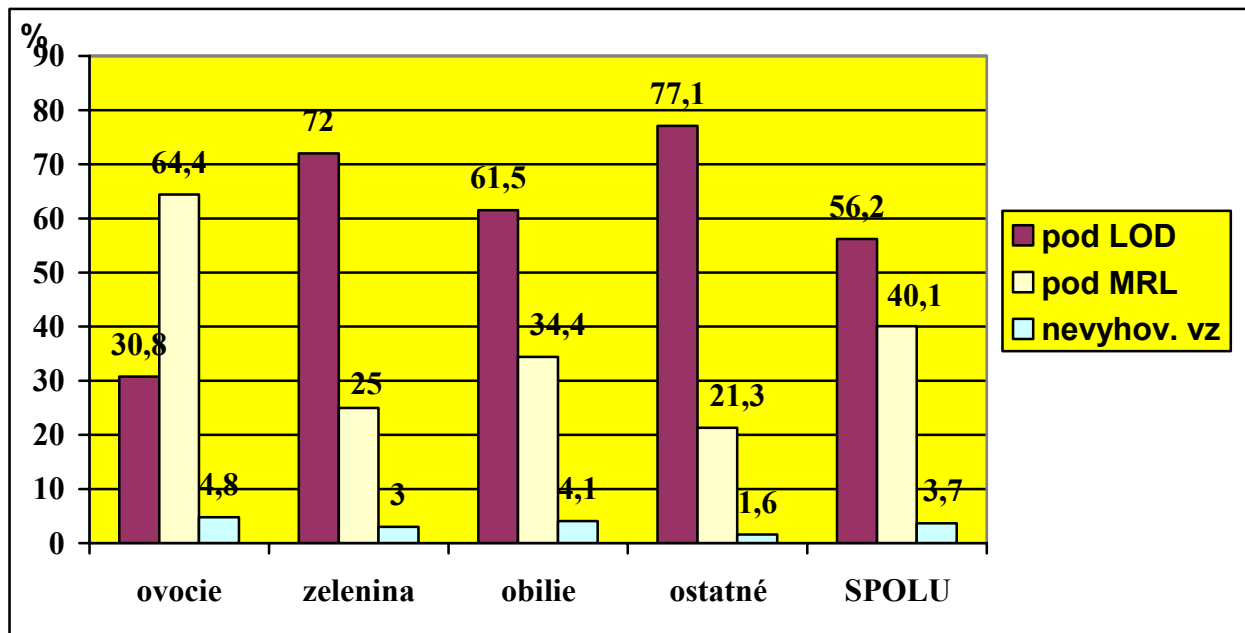

V 606 analyzovaných vzorkách nebol zaznamenaný žiadny nález pesticídov. Pozitívne nálezy boli zistené v 472 vzorkách, pričom z uvedeného počtu porušenie platnej potravinovej legislatívy sme zaznamenali u 40 vzoriek, u ktorých namerané množstvá prekročili stanovené MRL pre dané druhy pesticídov. V 102 vzorkách bola zistená prítomnosť aspoň dvoch druhov pesticídov (tzv. multireziduálny nález), pričom najviac reziduí bolo namerané v 1 vzorke broskýň – 8 rôznych druhov. Vo všetkých analyzovaných vzorkách sa na Štátnom veterinárnom a potravinovom ústave v Bratislave stanovovalo 139 druhov pesticídov – v rámci jednej multireziduálnej metódy a 4 tzv. „single“ metód.

Prehľad výsledkov analýz je zhrnutý v nasledovnej tabuľke:

Kategória potravín	Počet vzoriek			
	celkom	< LOD	>LOD	z toho nevyhovujúcich
Ovocie	396	122	274	19
Zelenina	525	378	147	16
Obilie	96	59	37	4
Ostatné	61	47	14	1
SPOLU	1078	606	472	40

Podiel jednotlivých druhov nálezov pre uvedené kategórie potravín vyjadruje nasledovný graf:

Z grafického znázornenia je zrejmé, že najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek sa vyskytuje u **ovocia**, kde bolo detegovaných aj najviac pozitívnych nálezov až 64,4 % pesticídov (nad limit detekcie analytickej metódy - LOD, ktoré však neprekráčajú stanovený MRL).

Z celkového počtu analyzovaných vzoriek 40 vzoriek bolo vyhodnotených ako nevyhovujúcich pre prekročenie európskeho alebo národného MRL. Porušenie platnej potravinovej legislatívy sa zistilo vo vzorkách ovocia (citrusy, hrozno, broskyne, jablká, jahody, ríbezle), zeleniny (hlávkový šalát, rajčiny, kel, mrkva, kapusta, kaleráb, brokolica) a v jednej vzorke ryže.

Na prítomnosť rezíduí pesticídov boli v roku 2007 kontrolované aj vybrané bioprodukty rastlinného pôvodu (produkty organického poľnohospodárstva). U vzoriek domácej produkcie sme zaznamenali v 4 vzorkách pozitívny nález (nad LOD) – po dve vzorky biošpargle a biomúky.

Podrobné vyhodnotenie Národného plánu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu za rok 2007 bude zostavené podľa požiadaviek Európskej Komisie (EK) a zaslané prostredníctvom MP SR aj na EK v určenom termíne.

1.3.5. Pribežné vyhodnotenie monitoringu akrylamidu v potravinách

Akrylamid ako kontaminant zatiaľ ešte nemá ustanovený limit na úrovni EU (ani v SR). Európska Komisia vydala dňa 3.mája 2007 Odporúčanie č. 2007/331/ES, v ktorom vyzýva členské štáty Spoločenstva monitorovať množstvá akrylamidu v potravinách. Cieľom monitoringu je zhromažďovanie údajov za účelom získania prehľadu o jeho množstve najmä v tých potravinách, o ktorých je známe, že obsahujú vysoké množstvo akrylamidu alebo sú významné z hľadiska ich denného príjmu.

V priebehu rokov 2007 až 2009 sa vykoná na základe uvedeného Odporúčania monitoring akrylamidu v potravinách, pričom každoročne bude odobratých cca 50 vzoriek domáceho pôvodu alebo pochádzajúce z krajín EU. Analýzu vzoriek vykonáva Štátny veterinárny a potravinový ústav v Dolnom Kubíne.

Priebežné výsledky za rok 2007 u 52 odobratých a analyzovaných vzoriek sú nasledovné:

Komodita	Počet vzoriek	Hodnota min. (µg/kg)	Hodnota max. (µg/kg)	Priemerná hodnota (µg/kg)
Zemiakové lupienky	8	<10	4107,5	1016
Predsmažené hranolky	4	57	1406,5	546,2
Chlieb	5	<10	<10	<10
Raňajkové cereálie	4	<10	132	85
Sušienky a detské piškóty	8	<10	71	47,5
Pražená káva	6	175	333	243,5
Instantná a kávovinová káva	8	<10	401	50
Polotovary z múky a zemiakov	9	295	3025	1126,6

Z prehľadu je zrejmé, že vysoké hodnoty tohto kontaminantu boli zistené v zemiakových lupienkoch a polotovaroch zo zemiakov a múky (zemiakové cesto v prášku, zmes na prípravu perníka).

Profesné zväzy výrobcov a spracovateľov zemiakov a obilia na európskej úrovni vydali pre svojich výrobcov príručky, v ktorých je vysvetlený mechanizmus vzniku akrylamidu. V príručkách – letákoch sú zverejnené „súbory nástrojov“, ktorými pri ich aplikácii vo výrobnnej praxi možno znížiť množstvo akrylamidu v potravinách. Monitoring akrylamidu bude pokračovať aj v roku 2008 a 2009, pričom sa zároveň preverí aj uplatňovanie zásad správnej výrobnnej praxe v súvislosti s redukciou akrylamidu v potravinách.

1.3.6. Vyhodnotenie monitoringu dioxínov, furánov a PCB

ŠVPS SR sa v roku 2007 zapojila do európskeho monitoringu dioxínov, furánov a polychlórovaných bifenylov (PCB) vo vybraných potravinách a surovinách na ich výrobu.

Európsky monitoring dioxínov a PCB upravuje Odporúčanie Komisie 2006/794/ES, v ktorom sa odporúča monitorovať uvedené kontaminanty v predpísanom rozsahu pre každý členský štát v priebehu rokov 2007 a 2008.

V zmysle uvedeného odporúčania bolo v roku 2007 odobratých a analyzovaných 20 vzoriek potravín domáceho pôvodu. Vzorky boli zaslané na analýzu na Slovenskú

zdravotnícku univerzitu v Bratislave, do Národného referenčného laboratória pre dioxíny. Podľa odporúčania sa vo vzorkách stanovovali predpísané kongenéry uvedených kontaminantov jednotlivo, a preto sa musela použiť finančne náročná konfirmačná analytická metóda HRGC/HRMS.

Výsledky analýz vzoriek monitoringu sú zhrnuté v tabuľke. Pre sprehladnenie sú namerané hodnoty jednotlivých kongenérov zosumarizované.

Komodita	PCDD/F (pg/g tuku)	PCDD/F+dIPCB (pg/g tuku)	Suma PCB (ng/g tuku)
Pstruh dúhový*	0,087	0,413	3,45
Pstruh dúhový*	0,065	0,330	2,29
Kapor obyčajný*	0,477	1,05	7,38
Kapor obyčajný*	0,179	0,337	2,37
Mäso hovädzie	0,534	1,75	8,42
Mäso hovädzie	0,668	2,05	5,30
Mäso bravčové	0,111	0,282	5,91
Mäso bravčové	0,067	0,111	0,64
Mäso bravčové	0,079	0,107	2,84
Ovčie mäso	0,420	1,13	2,01
Kuracie mäso	0,300	0,377	1,96
Kuracie mäso	0,127	0,360	4,73
Morčacie mäso	0,152	0,379	4,43
Mlieko kravské	0,323	0,803	2,01
Mlieko kravské	0,286	0,707	2,92
Mlieko kravské	0,235	0,748	2,45
Mlieko ovčie	0,172	0,523	1,17
Mlieko ovčie	0,633	1,37	1,64
Slepačie vajcia	0,147	0,253	2,73
Slepačie vajcia	0,405	0,759	11,04

*namerané hodnoty sú vyjadrené na čerstvú hmotnosť

Z nameraných hodnôt ani jeden parameter nepresiahol legislatívne stanovený harmonizovaný alebo národný limit.

Výsledky európskeho monitoringu budú zaslané na Európsku Komisiu v predpísanom formáte a rozsahu.

1.3.7. Vyhodnotenie monitoringu furánu

Európska Komisia vydala Odporúčanie č. 2007/196/ES, v ktorom vyzýva členské štáty Spoločenstva monitorovať množstvá furánu v potravinách v rokoch 2007 a 2008. Cieľom monitoringu je zhromažďovanie údajov za účelom získania prehľadu o jeho množstve

v tepelne ošetrovaných potravinách a tým umožniť vedeckému panelu pre kontaminanty pri EFSA posúdiť riziko pre spotrebiteľa súvisiace s expozíciou furánu z potravín.

ŠVPS SR sa do monitoringu zapojila a v roku 2007 inšpektori RVPS odobrali 50 vzoriek potravín. Vzorky analyzuje ŠVPÚ v Dolnom Kubíne priebežne v rámci svojich kapacitných možností. Väčšina vzoriek sa analyzuje dvakrát: vo forme v akej sú komerčne dostupné a tiež aj vo forme v akej sa konzumujú - to znamená potraviny, ktoré si vyžadujú pred spotrebou tepelnú úpravu sú analyzované pred a po (tepelnej) úprave.

Furán sa analyzoval vo vzorkách kávy, sterilizovaných zeleninových výrobkoch, ovocných a zeleninových šťavách, omáčkach a v koncentrovaných potravinách, vo výrobkoch z karamelu a v pive.

Štatistické vyhodnotenie nameraných hodnôt je spracované do nasledovnej tabuľky. Z hľadiska významnosti zisteného množstva furánu sme samostatne vyhodnotili komoditu „Pražená káva“.

Názov vzorky	Počet vzoriek	Množstvo furánu (µg/kg)					
		min	max	priemer	85 percentil	90 percentil	95 percentil
Všetky analyzované potraviny pred úpravou	42	<5	3778	470	3165	3464	3621
Pražená káva	7	<5	3778	2814	3363	3569	3673
Všetky potraviny bez praženej kávy	35	<5	50	1,8	33	42	46

Rozsah zhromažďovaných údajov o odobratých vzorkách, podmienky ich analýzy a špecifikácia požiadaviek o získaných informáciách a nameraných hodnotách sú upravené v dokumente o predkladaní údajov o furáne, ktorý vydala EFSA spolu s príslušným formulárom.

Monitoring furánu v potravinách bude pokračovať aj v roku 2008 a jeho celkové vyhodnotenie bude spracované do 31.decembra 2008 a zaslané na EFSA a Európsku Komisiu.

II. Úradná kontrola produktov živočíšneho pôvodu v zmysle zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti

II.1. Plánované veterinárne kontroly

II.1.1. Plánované veterinárne kontroly - prehľad

V roku 2007 veterinárni inšpektori vykonali podľa zákona č.39/2007 Z.z. 21 610 kontrol v 2 388 prevádzkarniach.

	Prvovýroba	Výroba a skladovanie	Spolu
Počet prevádzkarní	1136	1252	2388
Počet kontrolovaných prevádzkarní	1136	1252	2388
Počet kontrol	1909	19 701	21610

Pri týchto kontrolách bolo posúdených ako nevhodných na výživu ľudí 148 948 kg produktov živočíšneho pôvodu a boli vydané/nariadené/uložené tieto opatrenia/pokuty podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti:

Druh opatrenia/pokuty	Počet
Opatrenia (rozhodnutia v správnom konaní podľa zákona č.71/1967 Zb.) na odstránenie nedostatkov podľa §8 ods. 3 písm. d) :	
- počte rozhodnutí	161
- počet opatrení	500
Pokuty podľa §8 ods. 3 písm. d):	19 pokút v hodnote 45 300
Opatrenia pri zistení alebo podozrení z vážneho alebo bezprostredného ohrozenia zdravia ľudí produktmi živočíšneho pôvodu podľa §8 ods. 3 písm. e)	125
Opatrenia podľa § 14 ods. 2	423
Zrušenie platnosti schválenia alebo povolenia podľa §43 ods. 2	2
Pozastavenie platnosti schválenia podľa § 43 ods.3	0

II.1.2. Výsledky prehliadky jatočných zvierat a mäsa

V roku 2007 úradní veterinárni lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ vykonali na 121 schválených a povolených bitúnkoch prehliadky pred zabitím a po zabití u 1 233 310 kusov domácich kopytníkov, z toho bolo posúdených ako nepoživateľných 2703 kusov zvierat, u 54 706 659 ks hydiny, pričom bolo posúdených ako nepoživateľné 571 667 ks hydiny a u 161 722 ks králikov, z toho bolo 452 ks posúdených ako nepoživateľné. Ďalej úradní veterinárni lekári vykonali prehliadku 5129 ks voľne žijúcej zveri, z toho boli nepoživateľné 4 kusy veľkej voľne žijúcej zveri. Mäso z nepoživateľných zvierat a hydiny sa nedostalo do potravinového ani krmivového reťazca a bolo neškodne odstránené v zariadeniach na spracúvanie a zneškodňovanie živočíšnych vedľajších produktov.

II.1.3 Výsledky laboratórneho vyšetrenia vzoriek surového mlieka z chovov na produkciu mlieka

V roku 2007 boli v jednej tretine chovov na produkciu surového mlieka v Slovenskej republike odobraté vzorky surového mlieka, ktoré boli vyšetrené na rezíduá antibiotík. Regionálne veterinárne a potravinové správy odobrali spolu 375 vzoriek surového

mlieka (287 vzoriek surového kravského mlieka, 85 vzoriek surového ovčieho mlieka a 3 vzorky surového kozieho mlieka). V jednej vzorke surového kravského mlieka bolo zistené prekročenie maximálneho limitu rezíduí pre benzylpenicilín. Boli vykonané opatrenia podľa zákona č.39/2007 Z.z. Uvedené kontroly surového mlieka boli vykonané mimo odberu vzoriek surového mlieka podľa Národného plánu kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu v Slovenskej republike.

II.1.4 Kontroly označovania hovädzieho mäsa

RVPS podľa § 8 ods.3 písm. l) zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti vykonávali v roku 2007 pravidelné kontroly zabezpečovania systému označovania hovädzieho mäsa a produktov z neho (mletého hovädzieho mäsa) podľa Nariadenia (ES) č.1760/2000/ES a Nariadenia Komisie (ES) č.1825/2000/ES v zmysle § 3 písm. g) zákona č. 39/2007 Z.z.

Celkovo bolo skontrolovaných 86 bitúnkov, na ktorých sa vykonalo 112 kontrol. V jednom prípade sa našiel nedostatok v povinných údajoch, ktorý sa vyriešil opatrením na mieste.

V 257 rozrábkarniach mäsa, v ktorých sa vykonalo spolu 342 kontrol, boli zistené 3 nedostatky v označovaní a dokumentácii pri príjme, 4 nedostatky v povinných údajoch na etikete, 3 nedostatky v registrácii vstupov a výstupov hovädzieho mäsa – nedostatočný systém vysledovateľnosti. Neoznačené odrezky z hovädzieho mäsa sa našli v jednom prípade. Vydaných bolo 7 opatrení a jedno rozhodnutie v správnom konaní. Štyri nedostatky boli odstúpené inej RVPS.

V skladoch hovädzieho mäsa, ktorých bolo kontrolovaných 51, sa vykonalo 66 kontrol, pri ktorých sa našlo 6 nedostatkov. Z toho 2x pri vlastných kontrolách označovania a dokumentácie pri príjme mäsa, 2x označovanie hovädzieho mäsa neumožňovalo presnú identifikáciu. Za uvedené nedostatky boli vydané 4 rozhodnutia a jeden nedostatok bol odstúpený na riešenie inej RVPS.

Pri mletom hovädzom mäse sa vykonali kontroly u 47 subjektov. Spolu v počte 66x. Významnejšie nedostatky tieto kontroly nenašli.

V maloobchodných predajniach sa kontrolovalo spolu 609 subjektov, u ktorých sa vykonalo 670 kontrol. Výsledky povinného označovania hovädzieho mäsa poukazujú na nedostatky v registrácii vstupov a výstupov hovädzieho mäsa (13), v povinných údajoch na etikete (13), spätnej vysledovateľnosti (14), chyby v označení pri predaji hovädzieho mäsa vrátane nebaleného a mletého mäsa (12) a pri vlastných kontrolách označovania a dokumentácie pri príjme mäsa (8). Za uvedené nedostatky bolo celkovo uložených 34 opatrení a rozhodnutí a 4 nedostatky boli odstúpené inej RVPS na preskúmanie.

II.1.5 Kontroly odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu z jatočných tiel hovädzieho dobytku

V roku 2007 vykonali úradní veterinárni lekári regionálnych veterinárnych a potravinových správ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.999/2001, ktorou sa stanovujú pravidlá prevencie, kontroly a eradikácie niektorých spongiformných encefalopatií, 63 kontrol odstraňovania špecifikovaného rizikového materiálu (ŠRM) z jatočných tiel hovädzieho dobytku. Za rok 2007 bolo v pôsobnosti 25-tich regionálnych veterinárnych a potravinových správ skontrolovaných 67 prevádzkarní, z toho 55 bitúnkov, ktoré sú schválené alebo povolené na zabíjanie

hovädzieho dobytku a 12 rozrábkarní, ktoré rozrábajú hovädzie mäso, v ktorých úradní veterinári lekári vykonali 82 kontrol.

Pri týchto úradných kontrolách neboli zistené nedostatky závažného charakteru, menej závažné nedostatky boli odstránené ihneď pri kontrole.

II.2. Cielené kontroly produktov živočíšneho pôvodu vykonané podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti

V tejto časti je uvedený len prehľad cielených kontrol produktov živočíšneho pôvodu podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti. Komentár je uvedený v časti cielených kontrol vykonaných podľa zákona č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov, ktorá obsahuje spoločné výsledky cielených kontrol vykonaných podľa oboch zákonov, pretože cielené kontroly sa týkali rôznych častí potravinového reťazca (výroby, skladovania a maloobchodného predaja). V roku 2007 boli vykonané tieto cielené kontroly podľa zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti:

1. Cielené previerky produktov živočíšneho pôvodu zamerané na *Listeria monocytogenes*
2. Kontroly ad hoc Veľká noc 2007
3. Kontroly mäsa domácich kopytníkov a hydinového mäsa ad hoc jún 2007
4. Kontrola farbiva E 128 2G červená v mäsových výrobkoch
5. Vykonanie cielených vianočných previerok potravín živočíšneho pôvodu
6. Kontroly medu v SR
7. Úradné kontroly mäsa hydiny z Poľska

II.3. Ostatné kontroly

II.3.1 Kontroly zásielok pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu

V roku 2007 sa pri vývoze produktov živočíšneho pôvodu do tretích krajín vykonali veterinárne kontroly pri 964 zásielkach, ktoré predstavovali 9 415 277 kg.

II.3.2. Veterinárne kontroly v mieste určenia podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z.

V roku 2007 vykonali RVPS v 272 zaregistrovaných miestach určenia 1915 veterinárnych kontrol zásielok produktov živočíšneho pôvodu dodávaných z iných členských štátov podľa nariadenia vlády SR č.292/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Pri kontrolách bolo odobratých 609 vzoriek, 19 vzoriek bolo nevyhovujúcich (1.97%). Pri zistení nedostatkov boli uložené 3 rozhodnutia v správnom konaní podľa §8 ods. 3 písm. d), 4 opatrenia podľa §8 ods. 3 písm. e) a 16 opatrení podľa § 14 zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti.

II.3.3. Domáce zabíjačky

Na základe národnej legislatívy (§ 23 ods.1) zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti) a metodických usmernení ŠVPS SR bolo od 1.februára 2007 t.j. od nadobudnutia účinnosti vyššie uvedeného zákona do 31.12.2007 nahlásených 19 844 domácností v SR, v ktorých sa vykonalo 22 712 zabíjačiek domácich ošípaných. Za predmetné obdobie nebol ani v jednej z 12 910 odobratých vzoriek zistený nález „svalovca“ – *Trichinella spiralis*, teda všetky odobraté vzorky boli negatívne.

Zabíjanie hovädzieho dobytku u chovateľa na farme pôvodu pre súkromnú domácu spotrebu za účelom zásobovania farmára a jeho rodiny bolo za účelom monitorovania pôvodcu spongiformných encefalopatií (BSE) u hovädzieho dobytku nahlásených 698 domácností, z ktorých bolo odobratých u hovädzieho dobytku nad 30 mesiacov 592 laboratórnych vzoriek s negatívnym výsledkom.

Kontrola kvality čerstvého ovocia a zeleniny

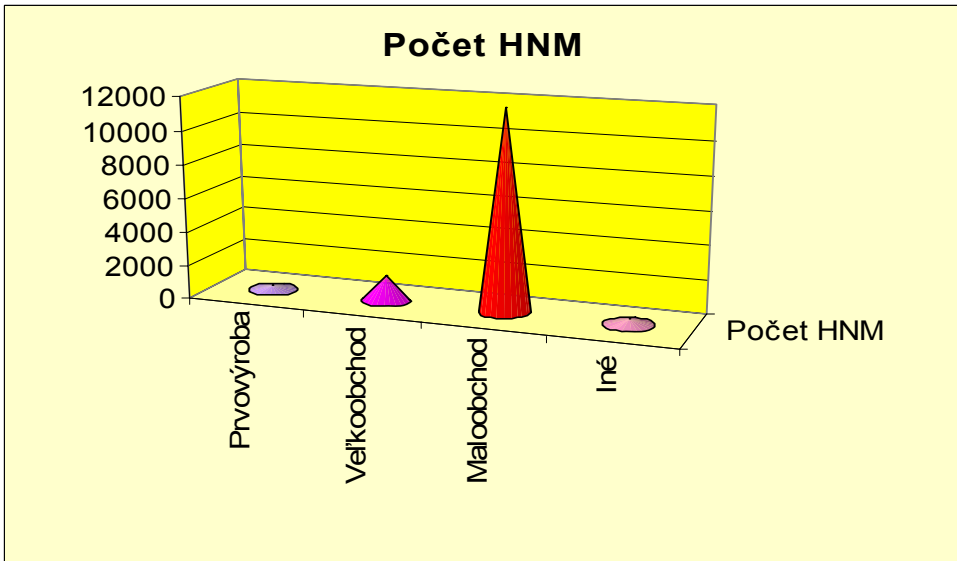
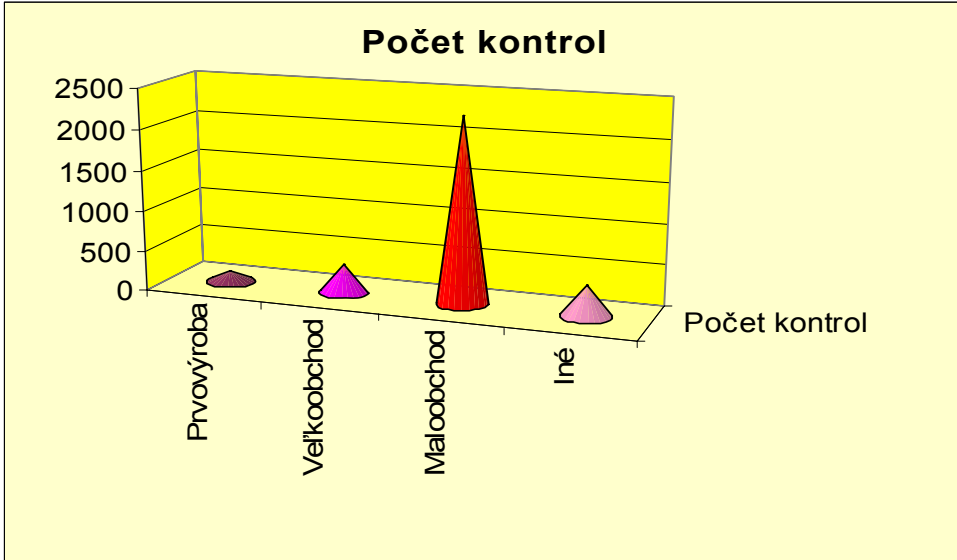

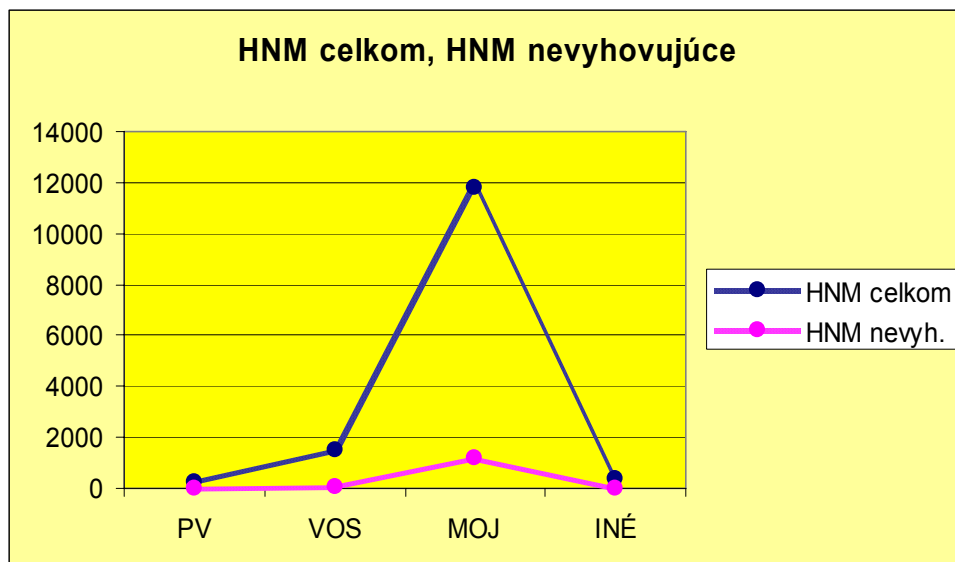
1. Výsledky kontroly

V roku 2007 bolo celkovo vykonaných 3 130 kontrol u podnikateľských subjektov, ktoré sa podieľajú na obchode s ovocím a zeleninou. Z uvedeného počtu kontrol bolo 131 kontrol u prvovýrobcov, 351 kontrol vo veľkoobchodných skladoch, 2 275 kontrol v maloobchodných jednotkách a 373 kontrol v iných prevádzkach. Počas kontroly vykonali inšpektori hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste spolu v 13 911 prípadoch. Z hodnotených vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu 1300. Uvedený počet nevyhovujúcich vzoriek predstavuje 9,3 % porušenosť.

Podiel kontrolovaných subjektov na výsledkoch hodnotenia kvality na mieste

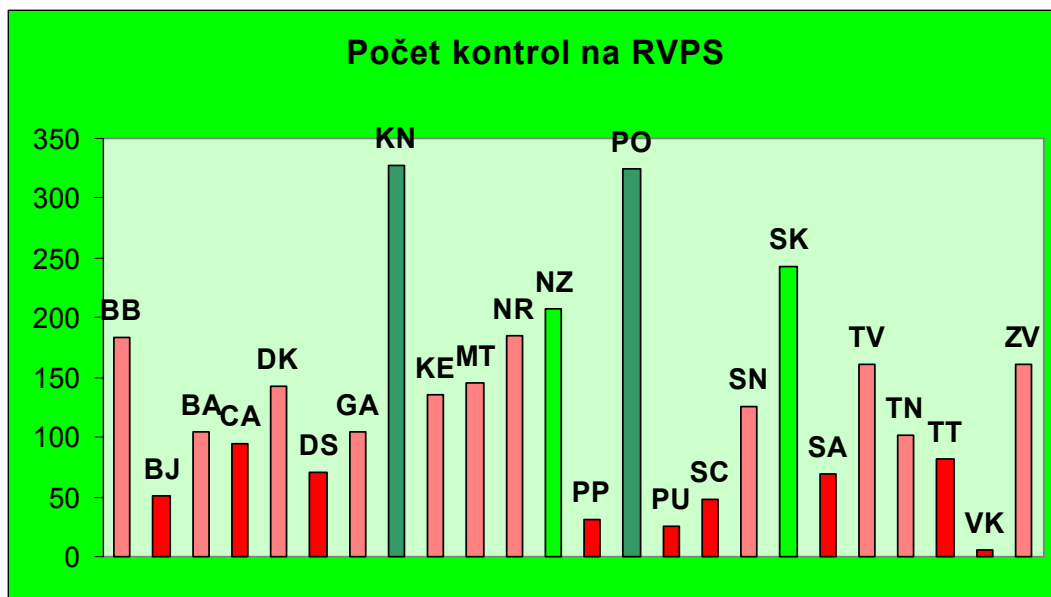
Kategória - subjekt	Počet kontrol	Počet HNM	Z toho nevyhovujúcich HNM počet / (%)
Prvovýroba	131	260	6 / 2,3
Veľkoobchod	351	1 481	92 / 6,2
Maloobchod	2 275	11 802	1 200 / 10,2
Iné	373	368	2 / 0,5
Spolu	3 130	13 911	1 300 / 9,3

Počet kontrol zhody vykonaných na jednotlivých RVPS

RVPS	Počet inšpektorov	Počet kontrol	Počet HNM
Banská Bystrica	1	184	1 297
Bardejov	1	51	159
Bratislava	1	104	466
Čadca	1	95	376
Dolný Kubín	1	143	588
Dunajská Streda	2	70	297
Galanta	1	105	303
Komárno	1	328	2 313
Košice mesto	3	135	286
Martin	1	145	1 064
Nitra	2	185	819
Nové Zámky	1	207	598
Poprad (od 1.10.)	1	31	205
Prešov	1	325	188
Púchov (od 20.7.)	1	25	413
Senec	1	48	119
Spišská Nová Ves (do 30.9.)	1	126	855
Svidník	1	243	758
Šaľa	1	69	274
Trebišov	1	161	504
Trenčín	1	102	389
Trnava	1	82	310
Veľký Krtíš	1	5	47
Zvolen	1	161	1 283
Spolu	28	3 130	13 911

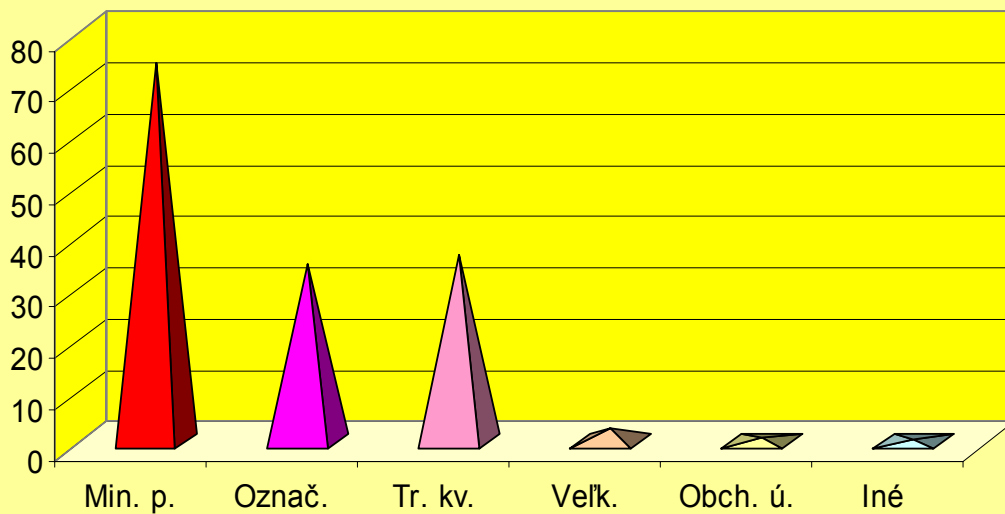
Hodnotenie na mieste - hodnotené množstvá v kg

HNM	Množstvo celkom	vyhovujúce	nevyhovujúce
Spolu	3 350 331,99	3 022 800,37	327 531,62

Zloženie nevyhovujúcich hodnotení podľa znaku

Hodnotený znak	Nevyhovujúce množstvo v kg
Minimálne požiadavky	73 963,28
Označenie	34 427,47
Trieda kvality	36 540,16
Veľkosť	2 406,19
Obchodná úprava	680,00
Iné	274,50

Podiel' nevyhovujúcich hodnotení v tonách

Hodnotenie na mieste – najviac kontrolované plodiny v roku 2007 – hodnotené množstvá v kg

Druh plodiny	Množstvo	Nevyh. množst.	Min. požiad.	Označ.	Tr. kvality	Veľkosť	Úprava	Iné
Avokádo	155,9	5,5	0	0	5,5	0	0	0
Baklažány	980,5	6	0	0	2,6	0	0	0
Banány zelené	227 562,56	0	0	0	0	0	0	0
Broskyne a nektarinky	74 990,15	21 431,80	8 366,90	518,1	301,73	265,2	237	0
Cesnak	110 394,18	1 815,95	1 067,48	23,6	100,12	0	0	0
Cibuľa	255 341,55	27 909,10	5 158,54	4 410,50	5 785,21	0	39	270
Citróny	327 759,34	23 453,81	1 552,91	225,5	6,6	6,55	20	0
Cuketa	1 292,60	102,1	6,4	76	8,34	0	0	0
Čerešne a višne	4 700,00	46,5	5,9	10	35,5	0	0	0
Dyňa červená	154 294,30	611	21	542	10	0	0	0
Fazuľa struková	335	65	23,5	7	0	0	0	0
Hrášok záhradný	170	10	3	0	0	0	0	0
Hrozno stolové	73 545,20	24 570,50	22 000,57	4 823,50	202,54	2	0	0
Hrušky	25 151,00	641,3	70,1	272	46,45	0	0	0
Jablka	501 693,20	9 315,90	777,88	4 704,00	1 505,88	204,8	203	0
Jahody	3 438,50	219,75	61,89	34	17,37	0	0	0
Kapusta a kel	164 369,90	18 346,50	3 741,46	10 676,00	976,87	0	82	0
Karfiol	20 671,20	1 837,98	602,62	24,23	311,27	0	0	0
Kivi	27 323,66	3 568,17	129,17	1 916,92	58,58	1 810,99	0	0
Lieskovce	2 900,00	0	0	0	0	0	0	0
Mandarinky	273 942,70	38 080,80	6 309,77	336	177,03	0	0	0
Marhule	2 703,00	646	375,2	0	0	0	0	0
Melón cukrový	6 241,30	263,3	31,86	86,8	48,06	0	0	0
Mrkva	99 461,60	2 841,60	641,15	1 071,00	481,58	12,35	0	4,5
Orechy vlašské	4 272,00	60	0	60	24	0	0	0
Paprika zeleninová	234 595,53	3 799,88	753,38	1 261,30	445,13	0	80	0
Pomaranče	134 116,85	19 787,65	10 951,96	354	3 820,90	0	0	0
Pór	5 046,20	307,94	155,59	97,94	55,08	0	0	0
Rajčiaky	265 561,28	119 851,72	10 420,02	1 295,98	21 375,70	0	0	0
Slivky a slivkoviny	7 762,40	867,2	104,86	266,7	65,29	0	0	0
Šalát hlávkový	7 996,94	399,98	80,52	98,5	205,9	0	0	0
Šampiňóny	1 427,00	3	0	3	0	0	0	0
Špargľa	6 390,50	60,5	16	0	40	0	0	0
Uhorky	275 960,84	2 515,90	417,09	922	399,81	104,3	19	0

2. Cielené kontroly v roku 2007

V roku 2007 ŠVPS SR vyhlásila 5 cieľných kontrol. Inšpektori vykonali celkovo 1 062 cieľných kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 4 976 vzoriek. Z tohto množstva nevyhovelo požiadavkám kvality 530 vzoriek, čo predstavuje 24 198,36 kg.

Cielená kontrola OZ č. 137 - kontrola citrusových plodov, obsah šťavy

Za kontrolované obdobie bolo vykonaných 43 kontrol. Do laboratória ŠVPÚ bolo odobratých 46 vzoriek citrusových plodov. Všetky vzorky vyhoveli norme kvality v obsahu šťavy.

Cielená kontrola OZ č. 139 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny v maloobchodných prevádzkach

Za kontrolované obdobie bolo vykonaných 614 kontrol v maloobchodných prevádzkach. Kontroly boli vykonané i po 17.00 hodine a počas víkendov. Okrem menších predajní boli prekontrolované predajne všetkých obchodných reťazcov. Celkovo bolo na mieste posúdených 2 900 dávok čerstvého ovocia a zeleniny, čo predstavuje 154 920 kg. Z tohoto množstva nevyhovelo normám kvality 384 dávok, čo predstavuje 13 583,9 kg. Na nevyhovujúce dávky boli vydané nálezy o nezhode a boli zakázané uvádzať do obehu.

Cielená kontrola OZ č. 145 - kontrola výkupní čerstvého ovocia a zeleniny

Za kontrolované obdobie bolo vykonaných 60 kontrol zhody čerstvého ovocia a zeleniny vo výkupniach. Inšpektori vykonali 231 hodnotení na mieste, o celkovej hmotnosti 13 325 kg. Všetky hodnotené vzorky vyhovovali normám kvality.

Cielená kontrola OZ č. 151 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny

V kontrolovanom období autorizovaní inšpektori RVPS vykonali 345 kontrol obchodnej kvality predávaného čerstvého ovocia a zeleniny. Kontroly boli vykonané prednostne v hyper a super marketoch. Celkovo bola vykonaná kontrola zhody s obchodnými normami kvality u 1802 plodín, prekontrolované množstvo 242 154,96 kg. Z tohto množstva 1 661 plodín vyhovelo požiadavkám noriem kvality a 146 plodín s celkovou hmotnosťou 10614,46 kg nevyhovelo požiadavkám noriem kvality. Na nevyhovujúce dávky boli vydané nálezy o nezhode a boli zakázané uvádzať do obehu.

3. Kontrola dovozu a vývozu ovocia a zeleniny

V roku 2007 bolo pri dovoze z tretích krajín skontrolovaných 33 zásielok tovaru z **tretích krajín s uznanou inšpekčnou službou (§ 7 Nar. EK 1148/2001)**. Zásielky boli z Maroka a Turecka. Plodiny boli hodnotené ako vyhovujúce. Spolu bolo prekontrolované 122,23 ton plodín.

Vyhodnotenie kontroly tovaru z tretích krajín s uznanou inšpekčnou službou

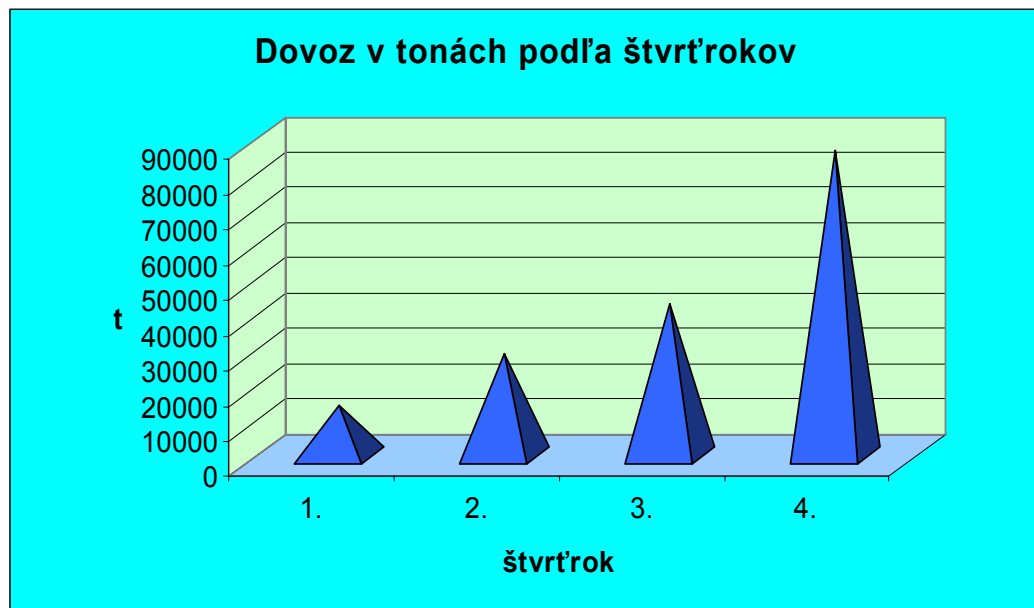
plodina	pôvod	počet zásielok	tony
Citróny	Turecko	1	20,224
Citróny	Turecko	1	4,6
Citróny spolu	Turecko	2	24,82
Mandarínky	Turecko	1	19,06
Mandarínky	Turecko	1	11,75
Mandarínky spolu	Turecko	2	30,81
Paprika	Maroko	1	1,7
Paprika	Maroko	1	0,5
Paprika	Maroko	1	0,2
Paprika	Maroko	1	2
Paprika	Maroko	1	0,5
Paprika	Maroko	3	1,35
Paprika	Maroko	3	4
Paprika	Maroko	1	0,6
Paprika	Maroko	3	14,6
Paprika	Maroko	1	0,36
Paprika spolu	Maroko	16	25,81
Rajčiaky	Maroko	1	2
Rajčiaky	Maroko	1	0,8
Rajčiaky	Maroko	1	1,5
Rajčiaky	Maroko	1	15
Rajčiaky	Maroko	1	5
Rajčiaky	Maroko	1	0,3
Rajčiaky	Maroko	1	3,5
Rajčiaky spolu	Maroko	7	28,1
Uhorky	Maroko	1	0,6
Uhorky	Maroko	1	2,8
Uhorky	Maroko	1	0,08
Uhorky	Maroko	1	7,5
Uhorky	Maroko	1	0,6
Uhorky	Maroko	1	1,1
Uhorky spolu	Maroko	6	12,68
Spolu		33	122,23

3.1. Kontrola dovozu z tretích krajín

Pri **dovoze** plodín z tretích krajín bolo prekontrolovaných 106 zásielok v množstve 1 392,02 ton.

plodina	počet zásielok	tony
Banány zelené	26	544,45
Cesnak	46	433,03
Cibuľa	1	15,67
Citróny	10	115,89
Dyňa červená	2	37,2
Jahody	1	10,5
Kapusta hlávková	5	102,69
Mandarínky	5	59
Malón cukrový	1	4,6
Paprika	1	1,14
Pomaranče	3	23,97
Pór	2	1,62
Rajčiaky	2	37,49
Uhorky	1	4,73
spolu	106	1 392,02

Všetky uvedené zásielky pri dovoze zodpovedali normám kvality.

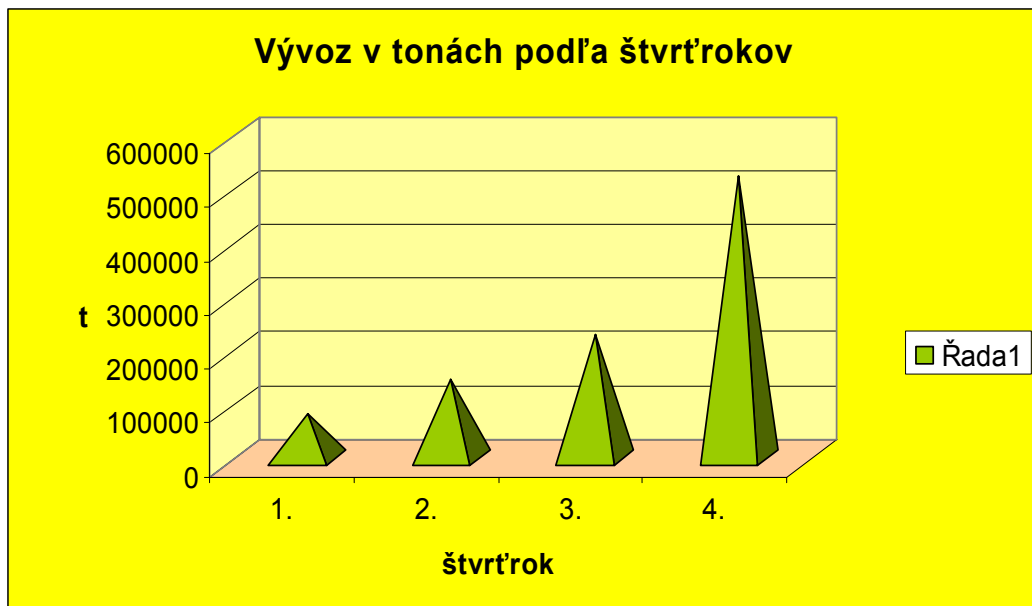
Vyhodnotenie podľa krajiny pôvodu

Krajina pôvodu	počet zásielok	tony
Čína	46	433,03
Egypt	1	10,,5
Izrael	3	38,64
Kostarika	26	544,45
Macedónsko	6	107,42
Srbsko	3	41,8
Turecko	21	216,17

3.2. Kontrola vývozu do tretích krajín

Pri **vývoze** do tretích krajín bolo skontrolovaných 541 zásielok v množstve 5 252,8 ton

plodina	počet zásielok	tony
Avokáda	10	5,74
Broskyne	10	110,8
Citróny 35	35	422,19
Cukety	4	2,89
Hrozno stolové	73	574,01
Hrušky	30	112,83
Jablká	99	906,34
Karfiol	9	14,26
Kivi	71	1 346,04
Mandarínky	63	1 013,82
Marhule	4	25,29
Nektárinky	21	178,68
Paprika	28	161,95
Pomaranče	21	133,5
Rajčiaky	18	108,88
Slivky	8	26,15
Šalát hlávkový	1	2,94
Špargľa	29	49,78
Uhorky	7	56,64
Spolu	541	5 258,8

Všetky uvedené zásielky pri vývoze zodpovedali normám kvality, okrem 2 zásielok. Vydané boli dva nálezy o nezhode, vývoz na Ukrajinu, plodina nektárinky , celkové množstvo 25,367 t, krajina pôvodu Španielsko.

Vyhodnotenie podľa krajiny určenia:

Krajina určenia	počet zásielok	tony
Rusko	34	349,3
Švajčiarsko	29	49,78
Ukrajina	478	4853,71

3.3. Hlásenie zásielok s nezhodou na Awai portál

Aplikácia Amis web na portáli Európskej únie „Awai“ bola vyvinutá za účelom zlepšenia prenosu dát a informácií o tovare nespĺňajúcom požiadavky obchodných noriem vnútri EÚ a na zasielanie zistení o nezhode tovaru na Európsku komisiu a medzi jednotlivými ČŠ.

Do tohto programu sa zapisujú informácie o množstve a krajine pôvodu tovaru, adresy prepravcov, baliarne alebo vývozcov, mieste a dátume kontroly, zistených poškodeniach produktu, uložených opatreniach a podrobné údaje o dodávke.

Hlásenie sa zasiela, ak nezhodný tovar zistený pri kontrole je pôvodom iný ako zo Slovenskej republiky a hmotnosť kontrolovanej dávky je vyššia ako 50 kg.

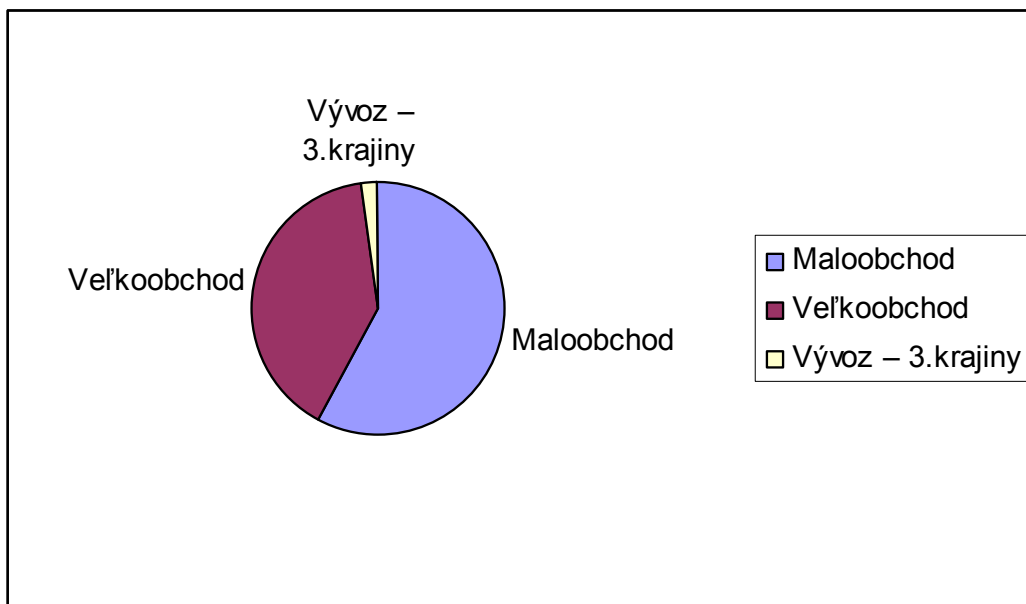
Na komunikačný portál EÚ bolo v roku 2007 odoslaných celkovo 99 hlásení. Celkové množstvo nahláseného nezhodného tovaru predstavovalo 143 994 kg.

Počet hlásení nezhodného tovaru podľa druhu plodín:

Plodina	Počet hlásení
Kapusta hlávková	20
Jablká	12
Cibuľa	11
Citrusové plody	8
Kivi	8
Rajčiaky	7
Mrkva	7
Karfiol	5
Nektárinky	4
Uhorky	4
Paprika	4
Cesnak	4
Dyňa červená	2
Zeler rebrovaný	1
Slivky	1
Broskyne	1
Kel hlávkový	1

Stupeň kontroly, na ktorom bol zistený nezhodný tovar:

Stupeň kontroly	Počet zistení nezhody
Maloobchod	57
Veľkoobchod	40
Vývoz – 3. krajiny	2

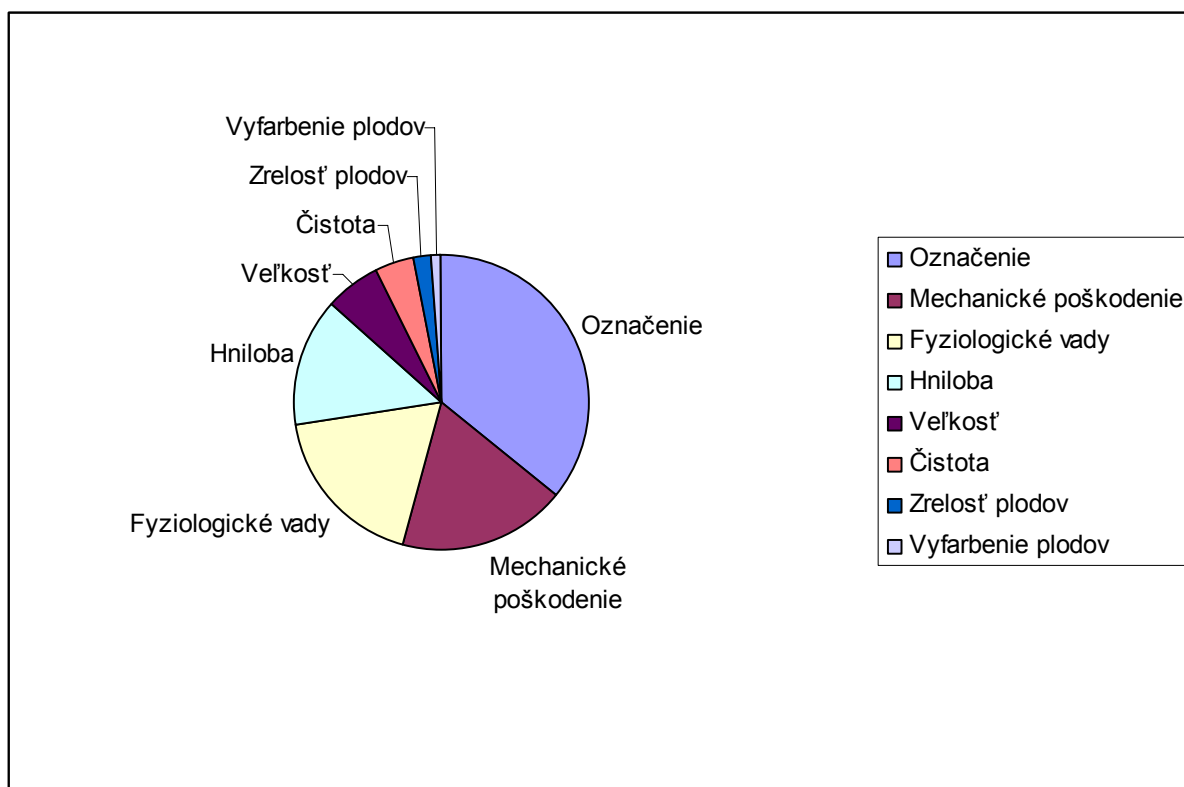

Nezhodný tovar nahlásený Slovenskou republikou na portál EÚ podľa jednotlivých krajín pôvodu:

Krajina pôvodu	Počet hlásení zo SR
Poľsko	29
Španielsko	15
Taliansko	12
Neznáma krajina pôvodu	10
Česká republika	8
Holandsko	5
Maďarsko	3
Nemecko	3
Francúzsko	2
Turecko	2
Čína	2
Macedónsko	2
Nový Zéland	1
Maroko	1
Bulharsko	1
Dánsko	1
Grécko	1
Slovinsko	1

Príčiny nezhody tovaru:

Dôvod nezhody tovaru	Počet hlásení
Označenie	35
Mechanické poškodenie	18
Fyziologické vady	18
Hniloba	14
Veľkosť	6
Čistota	4
Zrelosť plodov	2
Vyfarbenie plodov	1

Opatrenia uložené na mieste inšpektormi:

Opatrenie	Počet opatrení
Preznačenie tovaru	33
Pretriedenie tovaru	31
Vrátenie tovaru dodávateľovi	19
Zničenie tovaru	14
Preklasifikovanie	2

4. Správne konanie

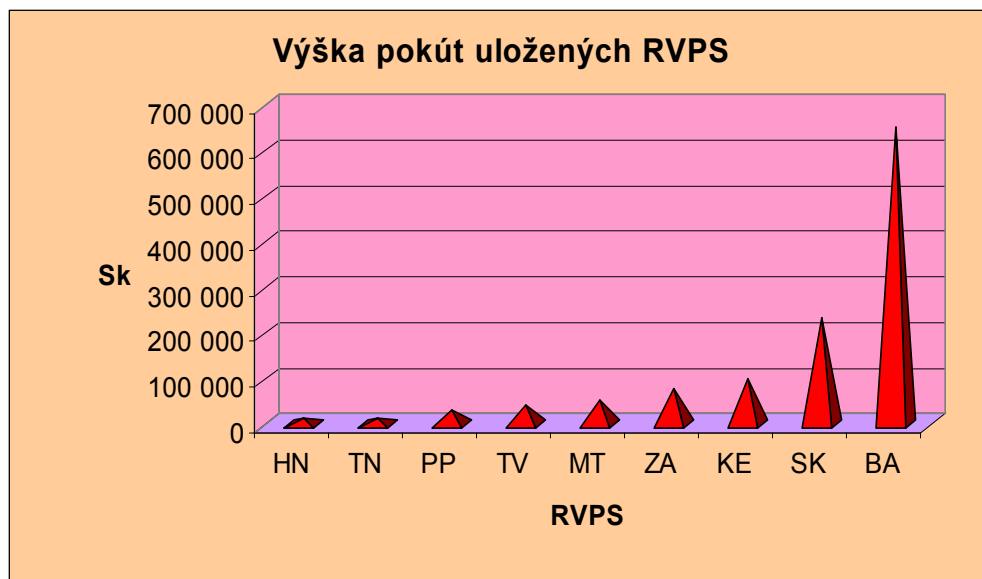
V roku 2007 (1.1. až 28.2. 2007) bolo na ŠVPS SR ukončených 8 správnych konaní voči subjektom podnikajúcim v sektore ovocia a zeleniny za porušenie zákona č.491/2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami. Na základe porušenie tohto zákona boli právnym subjektom uložené pokuty vo výške **845 000 Sk.**

1.3. 2007 nadobudla účinnosť novela zákona č.491/2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami, čím sa ŠVPS SR stala odvolacím orgánom a RVPS prvostupňovým orgánom pre správne konanie. Na základe porušenia zákona na ôsmich RVPS zahájili 54 správnych konaní, z čoho 50 bolo ukončených právoplatným rozhodnutím. Právnym subjektom uložili RVPS celkove pokuty vo výške **1 194 000 Sk.**

Na neuvedených RVPS neboli zahájené správne konania.

ŠVPS SR	Počet celkom	Právoplatne ukončené	Pokuta Sk
Bratislava	8	8	845 000

RVPS	Počet celkom	Právoplatne ukončené	Pokuta Sk
Bratislava	9	9	650 000
Košice	21	20	99 000
Martin	4	4	50 000
Poprad	2	2	30 000
Snina	1	1	10 000
Svidník	6	6	230 000
Trebišov	2	1	40 000
Trenčín	1	1	10 000
Žilina	8	6	75 000

5. Kontrola vnútornej kvality plodov

Kontrola vnútornej kvality (obsahu cukru) v plodoch kivi a jablkách sa vykonávala na základe požiadavky Európskej komisie.

5.1. Obsah cukru v plodoch kivi

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru v plodoch kivi za prvý polrok 2007

odroda	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Hayward	42	12,93
neuveденá	20	13,12
spolu	62	

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru v plodoch kivi za prvý polrok 2007 podľa pôvodu

pôvod	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Grécko	2	10,5
Španielsko	1	11
Taliansko	59	13,14

**Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch kivi za druhý polrok 2007**

odroda	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Hayward	28	12,55
neuvedená	17	13,37
spolu	45	

**Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch kivi za druhý pôvod 2007
podľa pôvodu**

pôvod	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Grécko	2	11,3
Chile	2	12,01
Nový Zéland	5	12,85
Taliansko	36	12,95

5.2. Obsah cukru v plodoch jabík

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabík za január až jún 2007

odroda	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Braeburn	2	12,7
Eliza	1	12,5
Fuji	2	18,0
Gala	1	12,5
Gloster	8	13,9
Golden Delicious	72	12,4
Granny Smith	3	13,4
Idared	29	12,1
Jonagold	30	12,4
Jonagored	3	13,8
Jonathan	1	12,4
Melodia	1	13,1
Melrose	2	12,4
Pinova	4	13,6
Red Winter	2	13,9
Rubinola	1	13,6
Šampión	5	13,4
Topaz	2	14,7
spolu	169	-

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabík za január až jún 2007

odroda	poradie	priemerná hodnota °Brix
Fuji	1	18
Topaz	2	14,7
Gloster	3	13,9
Red Winter	4	13,9
Jonagored	5	13,8
Pinova	6	13,6
Rubinola	7	13,6
Granny Smith	8	13,4

Šampión	9	13,4
Melodia	10	13,1
Braeburn	11	12,7
Eliza	12	12,5
Gala	13	12,5
Golden Delicious	14	12,4
Jonagold	15	12,4
Jonathan	16	12,4
Melrose	17	12,4
Idared	18	12,1

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabĺk za január až jún 2007
podľa pôvodu

pôvod	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Belgicko	3	13
Česká republika	13	13,2
Holandsko	11	10,9
Maďarsko	11	11,6
Poľsko	19	12,8
Rakúsko	9	13
Slovenská republika	67	13,4
Taliansko	36	13

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabĺk za júl až december 2007

odroda	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Braeburn	1	13,6
Early Gold	1	13,2
Fuji	2	14
Gala	8	12,6
Gloster	4	13,4
Golden Delicious	43	12,9
Granny Smith	6	13,6
Idared	14	12,4
Jonagold	11	13,7
Jonagored	1	14,3

Jonathan	3	12,4
Malodia	2	14
Melrose	1	13,2
Ontario	2	11,9
Pinova	3	12,9
Red Delicious	1	15,3
Šampion	5	12,5
Topaz	2	14,6
spolu	110	

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabák za júl až december 2007

podľa pôvodu

pôvod	počet meraní	priemerná hodnota °Brix
Belgicko	7	13,0
Česká republika	4	13,9
Holandsko	1	14,6
Čile	2	13,7
Južná Afrika	1	15,2
Maďarsko	6	12,3
Nový Zéland	1	13,0
Poľsko	8	12,5
Rakúsko	2	12,9
Slovensko	53	13,1
Španielsko	2	14,1
Taliansko	23	12,9

Vyhodnotenie kontroly obsahu cukru
v plodoch jabák za júl až december 2007

podľa obsahu cukru

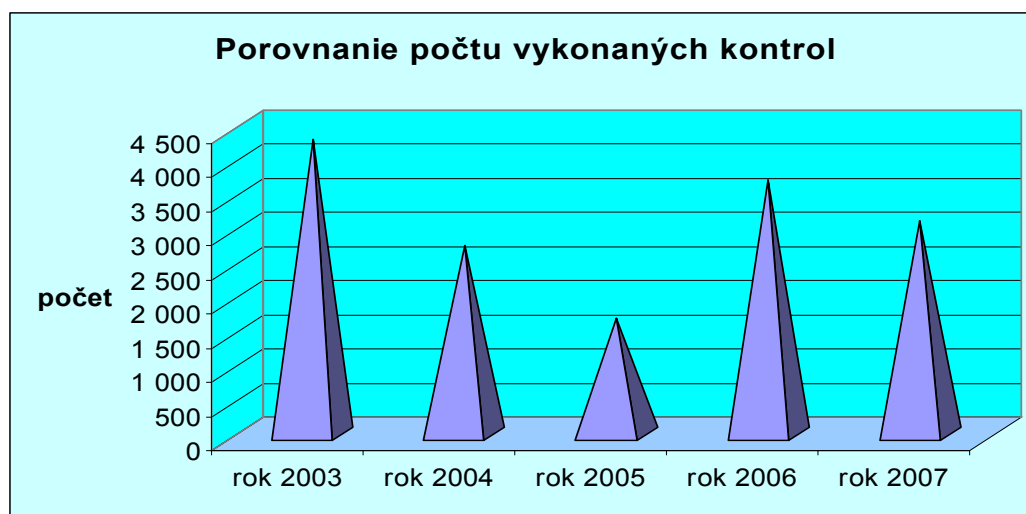
odroda	poradie	priemerná hodnota °Brix
Red Delicious	1	15,3
Topaz	2	14,6
Jonagored	3	14,3
Fuji	4	14,0
Melodia	5	14,0
Jonagold	6	13,7

Braeburn	7	13,6
Granny Smith	8	13,6
Gloster	9	13,4
Early Gold	10	13,2
Melrose	11	13,2
Golden Delicious	12	12,9
Pinova	13	12,9
Gala	14	12,6
Šampion	15	12,5
Idared	16	12,4
Jonathan	17	12,4
Ontario	18	11,9

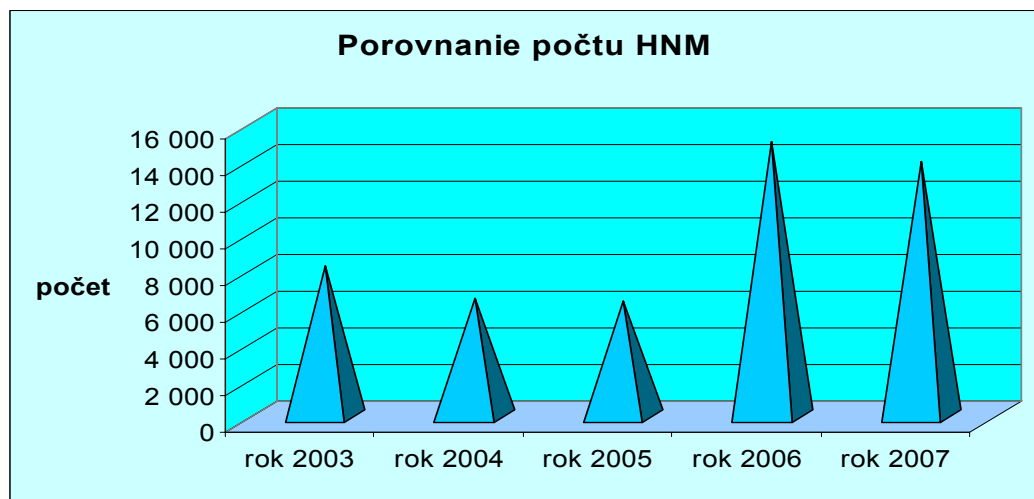
Meranie obsahu cukru bolo vykonané u 214 dávok kivi, u 2 odrôd, z piatich krajín. U plodov jablák bolo meranie vykonané u 279 dávok, u 21 odrôd, z 12 krajín.

6. Celkové porovnanie kontrol v roku 2003 až 2007

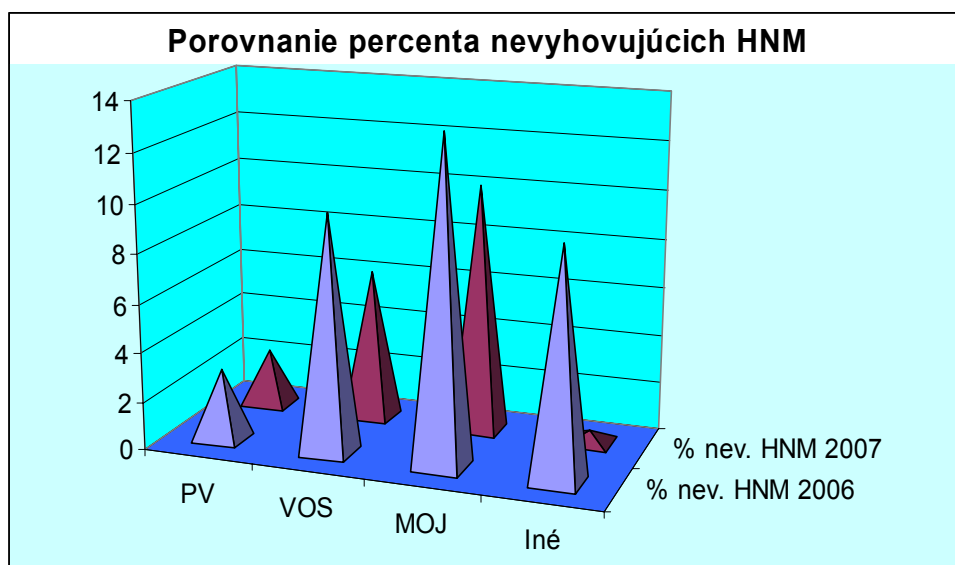
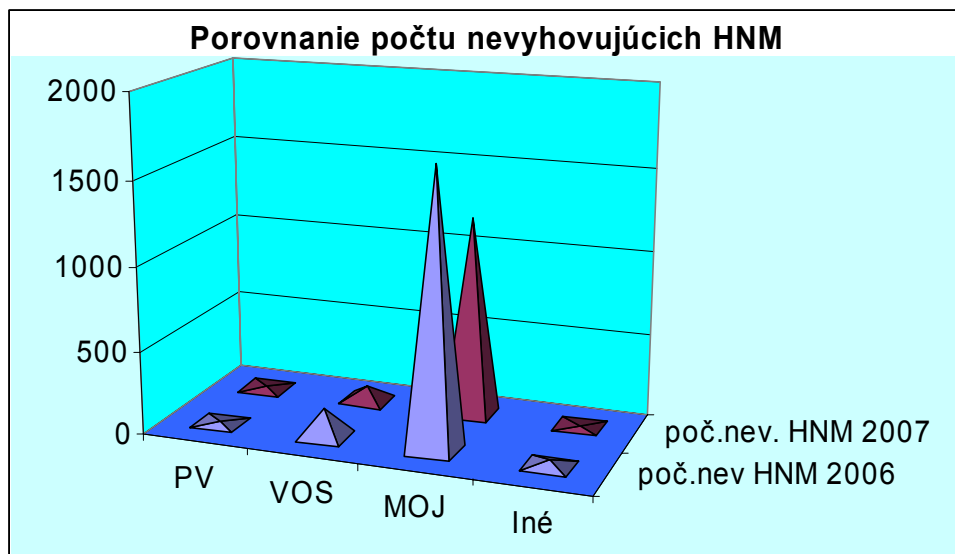
Kategória - subjekt	Počet kontrol 2003	Počet kontrol 2004	Počet kontrol 2005	Počet kontrol 2006	Počet kontrol 2007
Prvovýroba	216	275	154	175	131
Veľkoobchod	750	670	382	529	351
Maloobchod	3 345	1 814	1 154	2 860	2 275
Iné	-	-	-	152	373
Spolu	4 311	2 759	1 690	3 716	3 130

Kategória - subjekt	Počet HNM 2003	Počet HNM 2004	Počet HNM 2005	Počet HNM 2006	Počet HNM 2007
Prvovýroba	193	383	375	338	260
Veľkoobchod	1 467	1 478	1 318	1 792	1 481
Maloobchod	6 571	4 580	4 636	12 496	11 802
Iné	-	-	-	374	368
Spolu	8 231	6 441	6 329	15 000	13 911

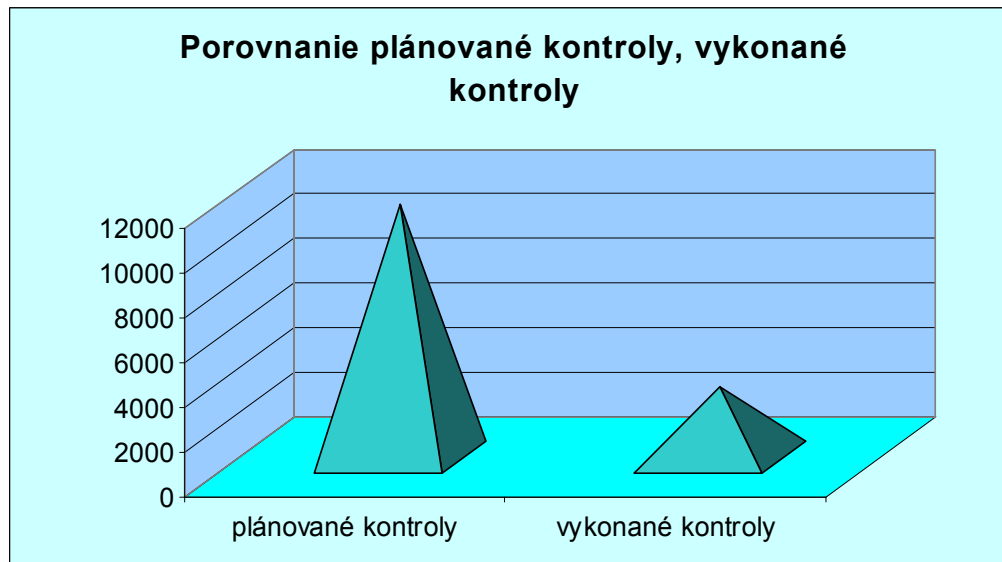
Kategória/subjekt	2006	2007
	Počet nevyhovujúcich HNM / % porušenosti	Počet nevyhovujúcich HNM / % porušenosti
Prvovýroba	10 / 2,9	6 / 2,3
Veľkoobchod	174 / 9,7	92 / 6,2
Maloobchod	1 650 / 13,2	1 200 / 10,2
Iné	35 / 9,3	2 / 0,5
Spolu	1 869 / 12,5	1 300 / 9,3

V roku 2007 prišlo k poklesu počtu kontrol oproti roku 2006 o 586 kontrol. Počet hodnotení na mieste vykonaných v roku 2007 dosiahol v sledovanom období vyššiu úroveň ako v roku 2006. Na jednu kontrolu vychádzajú 4,4 hodnotenia na mieste. V roku 2006 to boli 4 hodnotenia, Počet nevyhovujúcich vzoriek v roku 2007 predstavuje 9,3 % porušenosť, v roku 2006 dosiahla porušenosť 12,5%.

Začiatkom roka 2007 vykonávalo kontrolu zhody 31 autorizovaných inšpektorov. V priebehu roka traja inšpektori ukončili pracovný pomer. Na autorizáciu bolo pripravovaných 10 nových inšpektorov RVPS.V priebehu roka 2007 boli dvaja inšpektori autorizovaní (RVPS Púchov, RVPS Trenčín). Celkom 28 inšpektorov autorizovaných na kontrolu obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny

pracujúcich na 23 RVPS vykonalo spolu 3 130 kontrol a 13 911 hodnotení na mieste (kontrol zhody), čo je v priemere 136 kontrol a 605 hodnotení na mieste na jednu RVPS. Podľa analýzy rizika (v zmysle nar. ES 1148/2001) vychádzajúcej z počtu a druhu prevádzok, ktorú vypracovala ŠVPS SR je potrebné vykonať ročne na Slovensku 11 283 kontrol zhody ovocia a zeleniny. Táto požiadavka bola v roku 2007 splnená na 28 %. V analýze rizika sa počítalo s menším počtom pracovníkom ako 28.

b) Kontrola kvality a zdravotnej neškodnosti vína

V roku 2007 ŠVPS SR vykonávala kontrolu vína v zmysle nariadenie Rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom (Ú.v. ES L 179, 4.7.1999), nariadenia Komisie (ES) č. 2729/2000 zo 14. decembra 2000 ustanovujúceho podrobné vykonávacie pravidlá kontroly vo vinohradníckom sektore (Ú.v. ES L 316, 15.12.2000), nariadenia Komisie (ES) č. 753/2002 ktorým sa ustanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1493/1999 a zákona č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve.

Výkon kontroly vína a vinárskych výrobkov bol v roku 2007 zabezpečený dvadsiatimi poverenými špecializovanými inšpektormi RVPS s krajskou pôsobnosťou, ktorí spĺňali odborné požiadavky v zmysle zákona č.182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve a úspešne absolvovali senzorické skúšky II. stupňa pre hodnotenie vína.

1. Vyhodnotenie výsledkov

V sledovanom období bolo poverenými inšpektormi RVPS vykonaných 830 kontrol v maloobchodných prevádzkach a 440 kontrol vo výrobných prevádzkach, čo celkovo predstavuje 1270 kontrol.

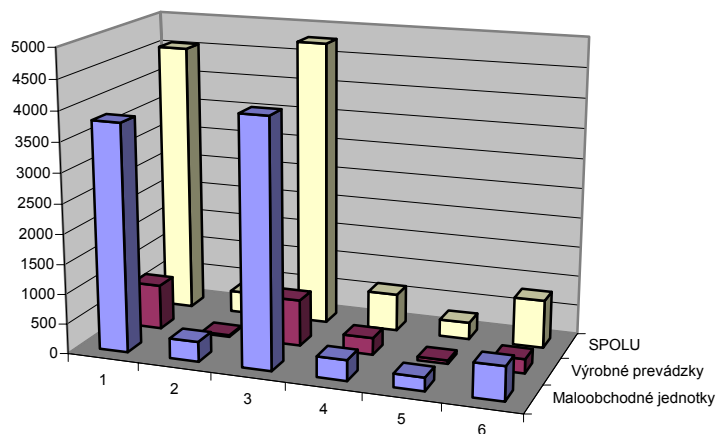
Vína boli pri previerkach hodnotené na mieste (HNM), prípadne boli odoberané vzorky predávaných vín do laboratórií ŠVPÚ na senzorické a analytické vyšetrenia.

Najviac nedostatkov bolo zistených v maloobchodných jednotkách pri hodnotení označovania etikiet zahraničných vín a pri senzorickom hodnotení sudových vín odobratých do laboratórií ŠVPÚ v sledovaných znakoch čírosť, farba, vôňa, chuť a v analytických znakoch obsah alkoholu, prchavých kyselín a nesprávne uvedené označenie na etikete zbytkového cukru porovnaním s analyzovaným obsahom.

Sumárny prehľad počtu prekontrolovaných vín za rok 2007

	Maloobchodné jednotky	Výrobné prevádzky	SPOLU
HNM vyhovujúce	3800	750	4550
HNM nevyhovujúce	330	25	355
SPOLU	4100	775	4875
Odber vzoriek do laboratória vyhovujúce	345	280	625
Odber vzoriek do laboratória nevyhovujúce	220	60	280
SPOLU	565	240	805

Sumárny prehľad počtu prekontrolovaných vín

	1	2	3	4	5	6
■ Maloobchodné jednotky	3800	330	4100	345	220	565
■ Výrobné prevádzky	750	25	775	280	60	240
■ SPOLU	4550	355	4785	625	280	805

1.1. Maloobchodné prevádzky

V maloobchodných jednotkách (MOJ) boli zistené nedostatky v 550 prípadoch, v sensorických a analytických znakoch.

V zahraničných vínach bolo zistených 255 nedostatkov:

Najviac nedostatkov v počte 68 zistení bolo v označovaní fľašových vín - nesprávne označovanie na dolepkách v štátnom jazyku slovný údaj - obsahuje siričitany alebo oxid siričitý.

Pri odbere vín do laboratórií ŠVPÚ v 45 vzorkách vín bol nesprávne uvedený obsah zbytkového cukru na etike s porovnaním s údajom zisteným analýzou v laboratóriu. V 64 vzorkách bol nesprávne uvedený obsah alkoholu na etike s porovnaním s nameranými hodnotami v laboratóriu ŠVPÚ.

V sensorickom hodnotení nevyhovovalo 78 vzoriek vín. Hlavným nedostatkom bola oxidácia vo vône a chuti, sensoricky detekovateľný obsah kyseliny octovej – hlavne v maďarských stolových vínach.

V slovenských vínach bolo zistených 295 nedostatkov.

Najčastejšie nedostatky boli zistené v predajniach sudových vín, najmä v označení v 115 vzorkách predávaných sudových vín, ktoré neboli označené triedou kvality – základného členenia vín.

Kvalita sudových vín nevyhovovala v 94 odobratých vzorkách v sensorických znakoch, najmä čo sa týka čírosti, vône a chuti (chuť a vôňa nečistá po jablčno-mliečnej fermentácii (JMF), výskyt gumových a pripálených pachov, zápachy pripomínajúce kvasenú kapustu a sírovodíkové zápachy). Príčina týchto nedostatkov bola spôsobená nedokonalým zastabilizovaním vína a nesprávnou technológiou skladovania.

Nesprávne označený údaj o obsahu alkoholu bol zistený v 60 prípadoch. Údaj o obsahu skutočného alkoholu na etikete sa nezhodoval s údajom z analytického rozboru vykonanom v laboratóriu.

Pri odbere vín do laboratórií ŠVPÚ v 30 vzorkách vín bol nesprávne uvedený obsah zbytkového cukru na etikete s porovnaním s údajom zisteným analýzou v laboratóriu

Celkovo boli v maloobchodných jednotkách MOJ zistené nedostatky v 30 251 litrov vína.

1.2. Výrobné prevádzky

Vo výrobných prevádzkach bolo zistených 85 nedostatkov v kvalite a označovaní vyrobeného vína. Najčastejšie nedostatky boli zistené v nesprávnom označení údajov o obsahu alkoholu. Údaj o obsahu skutočného alkoholu na etikete sa nezhodoval s údajom z analytického rozboru vykonaného v laboratóriu.

Najčastejšie nedostatky boli zistené v stolových a oblastných vínach v sudovej forme v množstve 11 000 litrov. Celkovo vo výrobných prevádzkach právnym predpisom nevyhovelo 17 100 litrov vína. Najzávažnejšie nedostatky sa vyskytli v sensorickom hodnotení, a v analytických znakoch obsah oxidu siričitého, obsah kyseliny octovej.

1.3. Cielené kontroly

Okrem plánovaných kontrolných akcií sa v roku 2007 uskutočnili aj cieľové akcie so zameraním na kontrolu označovania a kvalitu zahraničných vín predávaných v obchodných reťazcoch. Cieľové kontroly so zameraním na označovanie, kvalitu a zdravotnú neškodnosť vína boli vykonávané v zmysle nariadenia Rady (ES) č.1493/1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom, nariadenia Komisie (ES) č. 753/2002, ktorým sa stanovujú určité pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č.1493/1999, pokiaľ ide o popis, označovanie, prezentáciu a ochranu určitých vinárskych výrobkov a zákona č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve.

Inšpektori poverení ŠVPS na kontrolu vína vykonali v máji na území Slovenskej republiky celkom 20 kontrol hlavne v obchodných reťazcoch. V označovaní spotrebiteľských obalov bolo zistených 24 nedostatkov, najmä neuvedenie na dolepkách v štátnom jazyku slovný údaj o obsahu oxidu siričitého a neuvedenie fľašovateľa.

Nedostatky zistené v minulom roku ohľadom označovania zahraničných vín slovom akostné v roku 2007 neboli zistené.

V priebehu cieľovej kontroly bolo odobratých do laboratória ŠVPÚ 75 vzoriek na kvalitu a zdravotnú neškodnosť. Nesprávne označený údaj o obsahu alkoholu bol zistený v 15 vzorkách. Údaj o obsahu skutočného alkoholu na etikete sa nezhodoval s údajom z analytického rozboru vykonaného v laboratóriu. V sensorických znakoch bola zistená porušenosť v 7 vzorkách, najmä v znakoch vôňa a chuť – nečistá po oxidácii.

V júli bola cieľená previerka zameraná na kvalitu predávaných sudových vín. Celkovo bolo vykonaných 50 kontrol, z toho 40 kontrol bolo na úrovni maloobchodu a 10 vo výrobných podnikoch.

Inšpektori hodnotili na mieste v 40 predajniach sudového vína 150 vzoriek.

V priebehu cieľenej kontroly bolo odobratých spolu 60 vzoriek vín, ktoré boli hodnotené na označovanie, kvalitu a zdravotnú neškodnosť.

Rozbormi v laboratóriách ŠVPÚ bolo zistené:

V 8 vzorkách stolových sudových vín bola zistená porušená kvalita pri komisionálnom senzorickom hodnotení. Vína nevyhovovali pre nedostatky v čírosti – zákal a sediment z dôvodu sekundárneho rozkvasenia. V 10 vzorkách stolových bielych vín bolo zistené porušenie vo vône a chuti – nečistá po jablčno-mliečnej fermentácii. V 5 vzorkách stolového červeného vína bola zistená porušenosť vo vône - zvýšený obsah kyseliny octovej.

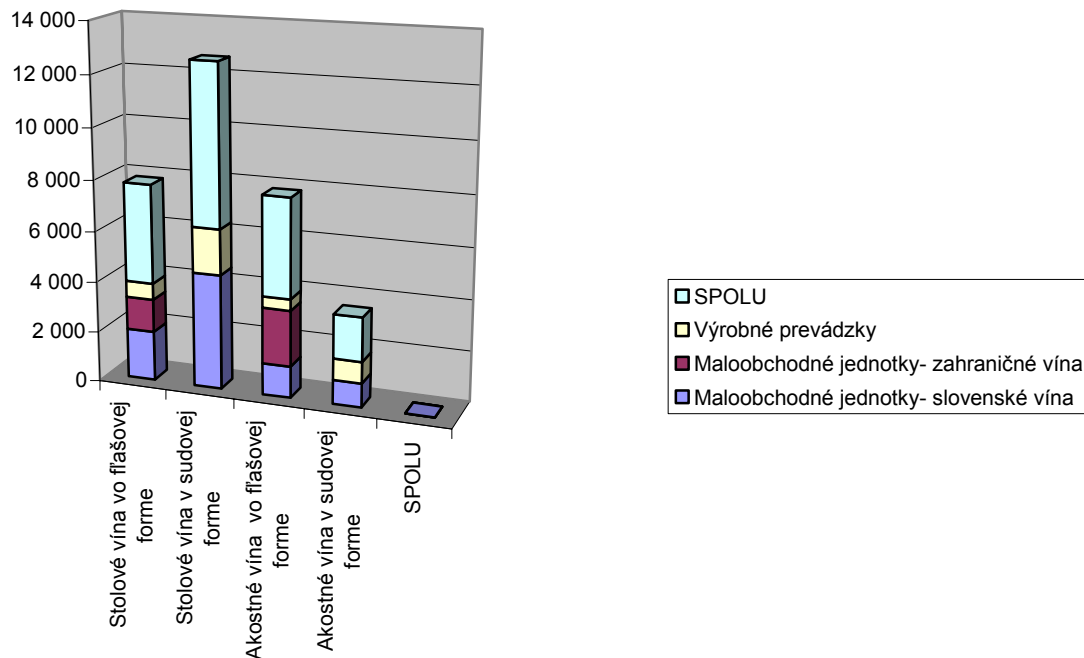
Vo výrobných podnikoch počas cieľenej kontroly na kvalitu a zdravotnú neškodnosť neboli zistené závažné nedostatky.

Kontrolovaným subjektom za uvedené nedostatky boli uložené sankcie formou správneho konania v zmysle § 40 zákona č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve.

Prehľad množstiev vín v litroch so zistenými nedostatkami v roku 2007

Kategória vína	Maloobchodné jednotky- slovenské vína	Maloobchodné jednotky- zahraničné vína	Výrobné prevádzky	SPOLU
Stolové vína vo fľašovej forme	1 950	1 300	650	3 900
Stolové vína v sudovej forme	4 520	Nenachádzali sa v predaji	1 800	6 320
Akostné vína vo fľašovej forme	1 250	2200	450	3 900
Akostné vína v sudovej forme	950	Nenachádzali sa v predaji	842	1 729
SPOLU	8 670	3 500	3 742	15 849

Sumárne množstvo vína s nedostatkami vyjadrené v litroch

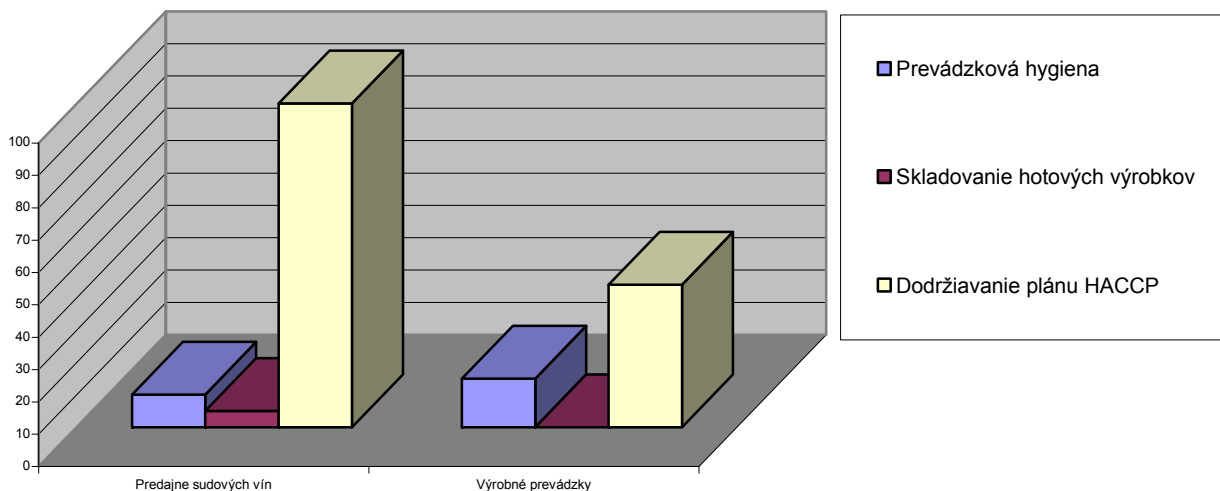
Vo výrobných prevádzkach bola pri výrobe vína najčastejším nedostatkom nedodrhaná hygiena technologických zariadení a nedodržiavanie hygienického plánu HACCP.

V prevádzkovej hygiene a skladovaní hotových výrobkov boli nedostatky v predajniach sudových vín, a to v čistote predajných nádob a v použití nevhodných nádob pri predaji vína v sudovej forme.

Nedostatky v prevádzkovej hygiene a dodržiavaní HACCP

Nedostatky zistení	v počte	Predajne sudových vín	Výrobné prevádzky	SPOLU
Prevádzková hygiena		10	15	25
Skladovanie hotových výrobkov		5	0	5
Dodržiavanie HACCP	plánu	100	44	144
SPOLU		115	59	174

Nedostatky v hygiene a dodržiavaní HACCP

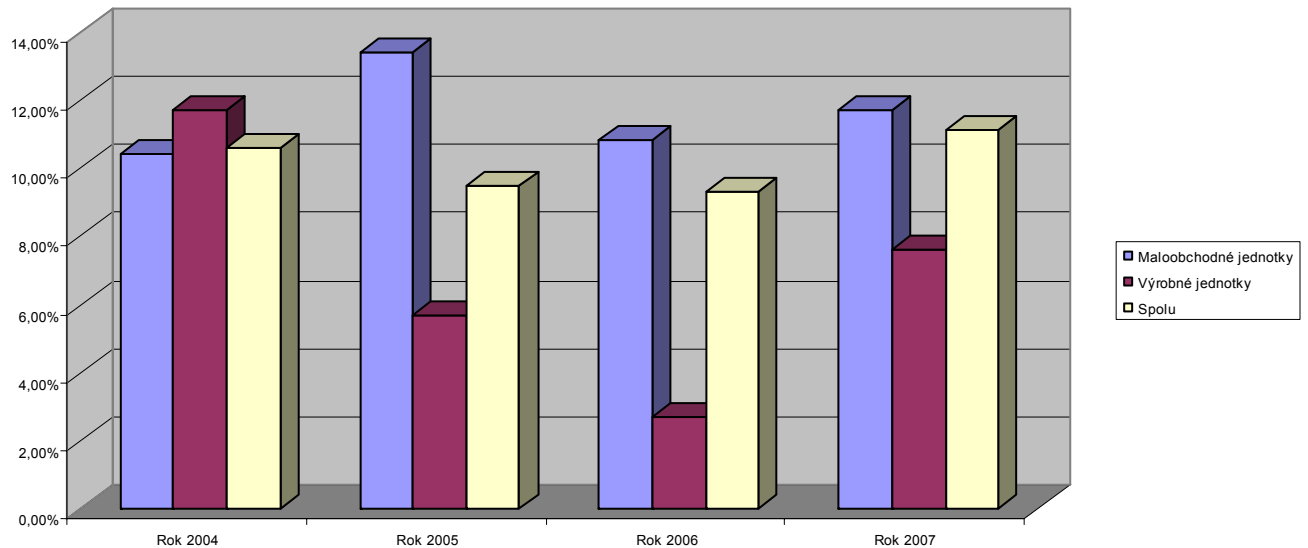

Porovnanie porušenosti v rokoch 2004, 2005, 2006 a 2007

Rok	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007
Maloobchodné jednotky	10,4 %	13,4 %	10,8%	11,7%
Výrobné jednotky	11,7 %	5,7 %	2,7%	7,6%
Spolu	10,6 %	9,5 %	9,3%	11,1%

Porušenosť v roku 2007 bola v maloobchodných jednotkách 11,7 % a vo výrobných prevádzkach 7,6 %.

Porovnanie porušenosti za roky 2004,2005,2006 a 2007

c) Kontrola rezaných kvetov

V roku 2007 bolo vykonaných 12 previerok vo veľkoskladoch rezaných kvetov a previerok u výrobcov. Poverení inšpektori vykonávali kontrolu rezaných kvetov v zmysle Nariadenie Rady (EHS) č. 316/68, ktoré stanovuje normy kvality čerstvých rezaných kvetov a čerstvých okrasných listov.

Previerky u výrobcov boli zamerané na kvalitu vypestovaných a uskladnených ruží a gerber. U týchto pestovateľov neboli zistené nedostatky a tovar spĺňal základné požiadavky kvalitatívnych noriem.

Vo veľkoskladoch všetky druhy rezaných kvetov vyhovovali základným požiadavkám nariadenia Rady a nariadenia Komisie ES a boli správne označené triedou kvality. U výrobcov neboli zistené závažné nedostatky pri balení a skladovaní rezaných kvetov.

d) Kontrola klasifikácie jatočného hovädzieho dobytká

V roku 2007 bolo vykonaných 86 kontrol klasifikácie jatočných tiel hovädzieho dobytká, čo predstavuje 28% z plánovaného počtu vyplývajúceho z nariadenia 344/1991. Celkovo bolo za rok 2007 skontrolovaných 1143 tiel.

Od 1.1. 2007 do 30.4.2007 bolo vykonaných 45 kontrol klasifikácie jatočných tiel hovädzieho dobytká, skontrolovalo sa 679 tiel a bolo zahájených 6 správnych konaní voči klasifikátorom a podnikateľským subjektom. V uvedenom období legislatívne patrilo výkon klasifikácie do potravinovej legislatívy a vykonávali ho veterinárni inšpektori.

Kontrola klasifikácie jatočných tiel hovädzieho dobytká pokračovala v druhej fáze po legislatívnych a organizačných zmenách od 1.10.2007, kedy bola kontrola klasifikácie začlenená do zákona č. 491/2001 v znení neskorších predpisov a jej výkonom bol poverený odbor organizácie trhu ŠVPS SR. V období od 1.10 do 31.12.2007 bolo vykonaných 41 kontrol a skontrolovalo sa 464 tiel.

Stručný prehľad výsledkov kontrol je v nasledujúcej tabuľke:

HD Kategória							Mäsiťosť					Prečučnosť				
T	M	A	B	C	D	E	Nad1	Nad+	Pod1	Pod+	Ozn.	Nad1	Nad+	Pod1	Pod+	op
7	3	308	105	5	616	99	88	4	26	0	58	36	0	64	2	40

Vysvetlivky: Nad1 – nadhodnotené o 1 triedu
 Nad+ - nadhodnotené viac ako o 1 triedu
 Pod1 - podhodnotené o 1 triedu
 Pod+ - podhodnotené o viac ako 1 triedu
 Ozn. – chybné označenie na tele, resp. na etikete
 Op. - chybné opracovanie jatočného tela

e) Delegované činnosti

V zmysle Dohody o delegovaných činnostiach medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA) a Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR vykonáva ŠVPS SR kontrolné činnosti pre potreby Spoločnej organizácie trhu EÚ.

Odbor organizácie trhu aktualizoval v roku 2007 všetky manuály na výkon delegovaných činností, aktualizovanú verziu schválil ústredný riaditeľ ŠVPS SR.

V súčasnom období odbor používa manuály pre tieto činnosti :

- **Manuál pre výkon kontroly zhody obchodných noriem čerstvého ovocia a zeleniny**
- **Manuál pre cenové spravodajstvo**
- **Manuál pre výkon kontroly spracovaného ovocia a zeleniny**
- **Manuál pre kontrolu na mieste: Predbežné uznanie organizácií výrobcov v sektore ovocie – zelenina v kategórii výroby určené na spracovanie**
- **Manuál pre výkon kontroly intervenčného a súkromného skladovania**
 - **hovädzieho a teľacieho mäsa**
 - **bravčového mäsa**
 - **ovčieho a kozieho mäsa**
- **Manuál pre výkon kontroly organizácie trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami**
- **Manuál pre výkon kontroly pri vývoze poľnohospodárskych výrobkov do tretích krajín v režime vývozných náhrad**

Z rozsahu delegovaných činností sa v roku 2007 vykonali kontroly v nasledovných oblastiach organizácie trhu :

- ❖ **kontroly prevádzok na mieste pre vývozné náhrady**
 - ❖ **odbery vzoriek intervenčného cukru a následné analýzy v laboratóriách ŠVPS SR**
 - ❖ **kvalita rajčiakov a hotového výrobku z rajčiakov, splnenie minimálnych požiadaviek kvality rajčiakov dodávaných na spracovanie, odbery vzoriek , analýzy v laboratóriách ŠVPS SR**
 - ❖ **kontroly kvality v súčinnosti s príslušným colným úradom, spojené s odberom vzoriek a analýzami v laboratóriách ŠVPS SR pri vývoze tovaru do tretích krajín pre vyplácanie vývozných náhrad**
- ❖ **Kontroly prevádzok na mieste v rámci vývozných náhrad boli vykonané za účelom overenia správnosti predložených receptúr a dodržiavania stálych vlastností a kvality spracovaných poľnohospodárskych výrobkov. Tieto kontroly zahŕňali hlavne :**
- **kontrolu pôvodu zložiek, splnenie ich zdravotných a kvalitatívnych kritérií**
 - **kontrolu dodržiavania receptúry t.j. overenie skutočných použitých množstiev jednotlivých zložiek oproti množstvám deklarovaným v žiadosti o registráciu receptúry**
 - **dokumentáciu pri zmene receptúry, dodržiavanie podmienok technológie a vedenia výrobných dokumentácie spracovaných poľnohospodárskych výrobkov**

- overovanie kvality výrobkov a s tým súvisiacej dokumentácie
- odbery vzoriek výrobkov pre kontrolu kvality
- zabezpečenie vykonania analýz

v týchto kontrolovaných subjektoch:

- **Kraft Foods Slovakia a.s., Bratislava**
- **I.D.C. Holding a.s., Bratislava**
- **RAJO a.s. , Bratislava**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Komisie (ES) č.1043/2005

❖ Kontroly na mieste spojené s odbermi vzoriek intervenčného cukru a následné analýzy boli vykonané v nasledujúcich intervenčných skladoch PPA:

- **sklad Nemšová 1**
- **sklad Nemšová 2**
- **sklad Nemšová 4**
- **sklad Agrosúča 1**
- **sklad Mikona 1**
- **sklad Mikona 2**
- **sklad Stavomontáže**

Vykonané analýzy boli zamerané na tieto kontrolované znaky :

- obsah invertného cukru,
- obsah popola,
- obsah sacharózy,
- typ farby,
- obsah vlhkosti.
- farby roztoku.

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Rady (ES) č.318/2006 a Nariadením Komisie (ES) č.884/2006 .

❖ Kontrola zameraná na zistenie uplatniteľných noriem minimálnej kvality výrobku zahŕňala:

- preverenie dodržania minimálnych požiadaviek na rajčiaky dodané na spracovanie
- kontrolu dokladov a preverenie dodržania minimálnych požiadaviek na kvalitu hotových výrobkov z rajčiakov
- odbery vzoriek a ich analýzy v laboratóriu ŠVPS SR

v kontrolovaných subjektoch:

- **DRUTOMA družstvo Kolárovo**
- **Odbytové družstvo ZEM Tvrdošovce**
- **Odbytové družstvo producentov rajčín , Dvory nad Žitavou**

- **ZPD-Zeleninárske družstvo Dvory nad Žitavou**
- **Poľnohospodárske družstvo Tvrdošovce**
- **KOLAGREX Int., spol.s.r.o., Kolárovo**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Rady (ES) č.2201/1996 , Nariadením Komisie (ES) č.1535/2003, Nariadením Komisie (ES) č.1764/1986 , Nariadením Komisie (ES) č.217/2002

- ❖ Kontroly pri vývoze tovaru do tretích krajín v režime vývozných náhrad v spolupráci s príslušným colným úradom boli zamerané na :
 - kontrolu kvality vyvážaného tovaru,
 - odbery vzoriek tovaru

v kontrolovaných subjektoch:

- **Amylum Slovakia s.r.o. , Boleráz**
- **Tauris Nitria s.r.o. , Mojmírovce**

Kontroly boli vykonané v súlade s Nariadením Komisie (ES) č.800/1999, Nariadením Komisie (ES) č.1854/2006, Nariadením Komisie (ES) č.1043/2005

V roku 2007 sa na základe Dohody o delegovaných činnostiach medzi ŠVPS SR a PPA vykonalo spolu **29 kontrol** na požiadanie Pôdohospodárskej platobnej agentúry a **18 kontrol** pri vývozných náhradách v súčinnosti s príslušným colným úradom.

Celkový prehľad vykonaných kontrol v rámci delegovaných činností v roku 2007:

KONTROLY PRE P P A 2007	INTERVENČNÝ CUKOR	VÝVOZNÉ NÁHRADY	KVALITA RAJČIAKOV	KONTROLA S COLNÝM ÚRADOM	SPOLU
ZHODA	7	7	13	18	45
NEZHODA	0	0	1	0	1
INÉ	0	1	0	0	1
SPOLU	7	8	14	18	47

f) Kontroly RVPS - audit

V roku 2007 boli vykonané dve kontroly na RVPS.

V RVPS Komárno boli zistené nedostatky a z kontroly bol vypracovaný protokol.
RVPS Nové Zámky neboli zistené nedostatky

g) Vzdelávacie aktivity

Odbor organizácie trhu realizoval v roku 2007 tieto školenia:

Ovocie – zelenina:

22. až 23.1. 2007

Novela z.491/2001 - dopad na výkon kontroly zhody

Miesto: IVVL Košice

25.4. 2007

Špargľa - obchodná norma kvality – Nariadenie Komisie č.2377/1999,
a praktické hodnotenie špargle na mieste u pestovateľa v Nových Zámkoch

Kvalitatívne požiadavky na rezané cibuľové kvety

Miesto: Nové Zámky

31.5. 2007

Príprava inšpektorov na autorizáciu pre kontrolu obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny

Miesto: Doškoľovacie centrum ŠVPS SR v Modre

27.9. 2007

Príprava inšpektorov na autorizáciu pre kontrolu obchodnej kvality čerstvého ovocia a zeleniny

Miesto: Doškoľovacie centrum ŠVPS SR v Modre

24. až 25.10. 2007

- Obchodné normy kvality na:

Jablká – Nariadenie Komisie č.85/2004

Hrušky – Nariadenie Komisie č. 86/2004

Mrkva – Nariadenie Komisie č.790/1999

- Delegované činnosti PPA

Miesto: IVVL Košice

Víno:

10. 2. 2007

Analýza sensorického profilu vybraných odrôd slovenských vín

Miesto: ŠVPÚ Bratislava

14.3. 2007

Kontrola označovania a prezentácia novely ES nariadenia komisie 753/2002 o prezentácii a označovaní vína

Miesto: Dudince

25.6. 2007

Senzorické hodnotenie vína a rozoznávanie chýb a chorôb vo víne

Miesto: Dudince

20.9. 2007

Kontrola predaja burčiaku a prezentácia novely zákona č. 182/2005 Z.z. o vinohradníctve a vinárstve

Miesto: Dudince

Rezané kvety:

25.4. 2007– Prezentácia rezaných kvetov , požiadavky na kvalitu pre vybrané druhy rezaných kvetov : ruže, gerbery, gladioly

Miesto: Nové Zámky

h) Zahraničné aktivity:

Belgicko, Brusel, EK, ER – účasť na zasadnutiach PS pri ER, RV pre čerstvé ovocie a zeleninu, účasť na zasadnutiach expertnej skupiny pre ovocie a zeleninu.

Január 2007 - Úspešne ukončenie projektu Qualiman – vydanie a zverejnenie manuálu na certifikáciu v Eurep-Gap a manuálu pre pestovateľov cibule

ČR, Olomouc, 29.1. až 31.1. 2007, Zelinářské dny Olomouc 2006 – účasť

Nemecko, Bonn, 4. až 7.3. 2007, 26. medzinárodné stretnutie inšpektorov kvality ovocia a zeleniny – účasť

Švajčiarsko, Ženeva, 30.4.- 3.5.2007, 16. zasadnutie špecializovanej sekcie pre mäso – účasť

Švajčiarsko, Ženeva, 21.-25.5.2007, 53. zasadnutie špecializovanej sekcie pre čerstvé ovocie a zeleninu - účasť

Švajčiarsko, Ženeva, 25. až 29.6. 2007, 54. zasadnutie špecializovanej sekcie EHK/OSN pre suché a sušené plody – účasť

Francúzsko, Bordeaux, Vinexpo 2007 20- 25 Jún – medzinárodné stretnutie vinárov spojené s prednáškami a prezentáciou najmodernejších technológií výroby vína

Čechy, Pardubice, Vinoforum 2007, 8.7. 2007- medzinárodná degustácia vín, zastupovania Slovenska v degustačnej komisii

Slovensko- účasť chorvátskych expertov na programe TAIEX – výkon kontroly zhody čerstvého ovocia a zeleniny, september 2007

Turecko, Izmir, 13. zasadnutie zástupcov inšpekčných služieb pre kontrolu kvality ovocia a zeleniny Schémy OECD, 17.-20.10.2007 – aktívna účasť

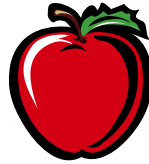
Švajčiarsko, Ženeva, 63. zasadnutie WP7 Poľnohospodárske normy kvality, 5.- 9.11.2007 – aktívna účasť (predseda WP7)

Francúzsko, Paríž, 66. Plenárne zasadnutie Schémy OECD pre uplatňovanie medzinárodných noriem kvality pre ovocie a zeleninu, 11.- 12.12.2007, účasť

i) Medzinárodné konferencie organizované OOT:

1.

12. medzinárodný školiaci kurz pod záštitou OECD a EHK/OSN

„HARMONIZÁCIA HODNOTENIA KVALITY OVOCIA A ZELENINY“

V termíne od 18. do 20. júna 2007 sa v Mojmirovciach uskutočnil 12. ročník medzinárodného školiaceho kurzu „Harmonizácia hodnotenia kvality ovocia a zeleniny“.

Program kurzu bol zameraný na interpretáciu noriem kvality a ich uplatňovanie v praxi. Odprezentované boli normy kvality OECD / EHK/OSN pre šampiňóny (Fred Jacobs, Holandsko), ananás (Miloš Hlista, Slovensko), papriku (Balázs Herzog, Maďarsko), melóny (George Kyrris, Cyprus), broskyne a nektarinky (Rafael Jaen Tapiola, Španielsko) a pór (Gunter Jessl, Rakúsko).

Zástupcovia sekretariátov OECD (Csaba Gáspár) a EHK/OSN (Claudio Meza) informovali o najnovších udalostiach v obidvoch medzinárodných organizáciách.

Národné inšpekčné služby pre kontrolu kvality ovocia a zeleniny predstavili: Rumunsko (Octavian Sivu), Slovinsko (Ana Trempus) a Maurícius (Shalini Neeliah).

Ďalšou témou kurzu boli otázky týkajúce sa odberu vzoriek a uplatňovania tolerancií pri kontrole kvality ovocia a zeleniny, odprezentované boli Metódy vzorkovania používané pri kontrolách (Fred Jacobs, Holandsko) a Odchýlky v normách kvality a ich aplikácia (Sam Grey, Veľká Británia).

Zaistenie kvality ovocia a zeleniny zo strany súkromného sektora prezentovala Bärbel Jacobs (Nemecko), aspekty vnútornej kontroly zo strany obchodných sietí podnikateli rozsiahlu diskusiu na túto tému.

Nakoľko bylinky sa dostali v rámci reformy SPP EÚ do Spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou, prednáška Motty Hillela (Izrael) poskytla účastníkom kurzu podrobné informácie o spôsobe kontroly kvality aromatických bylín v Izraeli.

Zástupca medzinárodnej organizácie COLEACP Denis Felicité Zulma informoval účastníkov kurzu o situácii v komunitárnom a svetovom obchode s ananásom.

V rámci exkurzie navštívili zahraniční a slovenskí účastníci kurzu firmu LSI Veľké Saliby, najväčšieho pestovateľa zemiakov a dyne červenej na Slovensku.

Kurzu sa zúčastnilo spolu 83 účastníkov z 19 krajín sveta (Slovinsko, Maďarsko, Česká republika, Rakúsko, Holandsko, Cyprus, Veľká Británia, Izrael, Lotyšsko, Nemecko, Estónsko, Španielsko, Švédsko, Turecko, Malta, Maurícius, Chorvátsko, Rumunsko a Slovenská republika).

Kurzu sa zúčastnili aj zástupcovia OECD, EHK/OSN a COLEACP.

Všetci účastníci kurzu absolvovali záverečný test a obdržali osvedčenia počas slávnostnej recepcie, ktorú podávalo Ministerstvo pôdohospodárstva.

2.

Budúcnosť kontroly kvality vína v EU a reforma spoločnej organizácie trhu s vínom

Pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva a O.I.V. (International Organization of Vine and Wine) v dňoch 21.11. – 22.11. 2007 Štátna veterinárna a potravinová správa SR zorganizovala v Mojmírovskom kaštieli medzinárodnú konferenciu pod názvom - Budúcnosť kontroly kvality vína v EU a reforma spoločnej organizácie trhu s vínom. Na konferencii boli témy týkajúce sa reformy nariadenia Rady č.1493/1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom a kontroly kvality vína v jednotlivých krajinách Európskeho spoločenstva. K téme o pripravovanej reforme organizácie trhu s vínom úvodné prednášky boli odprednášané od zástupcu Európskej komisie pani Helen Philipp – EU reforma spoločnej organizácie trhu s vínom – princípy reformy a zástupcu O.I.V. v Paríži pána Ignacia Sancheza - Očakávaný dopad reformy na vývoj vinohradníctva v EU a dlhodobý vývoj vinohradníctva z pohľadu O.I.V.

K pripravovanej reforme sa vyjadrovali : Zväz výrobcov vína na Slovensku v zastúpení Ing. Jarmily Pátkovej s prednáškou reforma v sektore vína a jej dopad na slovenské vinohradníctvo a zástupca Českého Vinařského fondu Ing. Jaroslav Machovec s prednáškou Pozícia zväzu českých vinárov k EU reforme v sektore vína.

Ďalší okruh tém ohľadom kontroly kvality vína a kontrolné systémy vo vybraných členských krajinách spoločenstva boli prezentované zástupcami kontrolných inštitúcií:

Zástupcami slovenskej kontroly vína – Ing. Závrackým, Ing. Somorovským RNDr. Laštincovou bol prezentovaný systém kontroly vína na Slovensku, pôsobenie a kompetencie dvoch kontrolných inštitúcií.

Zástupcom rakúskej Bundeskellereiinspektion vo Viedni Ing. Petrom Sommerom bola prezentovaná významná reforma kontroly vína v Rakúsku – Efektivita novovytvoreného systému kontroly kvality vína.

Zástupcom Státní zemedelskej a potravinárskej inšpekcie v Brne Ing. Pavelkom bola prezentovaná kontrola vín v Čechách.

Systém hodnotenia vína a kontroly kvality v Maďarsku bol prezentovaný zástupcom p. Mullerom.

Záverečnou prezentáciou kontroly kvality vína bola prednáška slovinskej kontrolnej inšpekcie s prednáškou Systém kontroly kvality vína v Slovinsku, prezentoval zástupca Inšpekcie pre poľnohospodárstvo, lesníctvo a potraviny - Darko Cerkvenik

ŠAMPIÓN ŠVPS SR - SLOVENSKÉ VÍNO 2007

Pod záštitou Ministerstva pôdohospodárstva SR sa dňa 20.11. 2007 uskutočnila pri príležitosti medzinárodnej konferencie **Budúcnosť kontroly kvality vína v EU a reforma spoločnej organizácie trhu s vínom** aj degustácia slovenských vín, ktorú prvýkrát organizovala Štátna veterinárna a potravinová správa SR pod názvom SLOVENSKÉ VÍNO 2007.

Prezentovaná bola zbierka kvalitných vín od renomovaných vinohradníkov a vinárov z celého Slovenska. Do súťaže bolo prihlásených 139 vzoriek vín, ktoré boli hodnotené tromi degustačnými komisiami v nasledovných štyroch kategóriách:

1. *Vína tiché biele suché*
2. *Vína tiché biele ostatné*
3. *Vína tiché červené*
4. *Tokajské vína*

Každá komisia hodnotila približne 45 vzoriek vín, vína boli hodnotené 100 bodovým hodnotiacim systémom O.I.V., podľa ktorého môžu vína získať nasledovné ocenenia:

- 90 až 100 bodov - "Zlatá medaila"
- 85,00 až 89,99 bodov - "Strieborná medaila"
- 80,00 až 84,99 bodov - "Bronzová medaila"
- do 79,99 bodov - "Čestný diplom"

Medzinárodná komisia bola zložená s popredných degustátorov zo Slovenska, Čiech a Slovinska.

Štátna veterinárna a potravinová správa, ako orgán štátneho odborného dozoru, po prvýkrát vo svojej histórii zorganizovala odbornú degustáciu a na základe výsledkov udelila titul ŠAMPIÓN ŠVPS SR za jednotlivé kategórie hodnotených vín. Titul Šampión získava víno, ktoré spĺňa najprísnejšie kvalitatívne kritéria a súčasne sa predáva a ponúka spotrebiteľovi.

Z celkového počtu 139 vzoriek získalo 26 vín striebornú a 7 vín zlatú medailu. Titul Šampióna súťaže získalo najlepšie hodnotené víno v každej zo štyroch kategórií súťaže. Z každej kategórie bolo vybraných šesť najlepšie hodnotených vín, z ktorých degustátori vybrali to najlepšie - najkvalitnejšie víno – šampióna súťaže.

Šampión ŠVPS SR za jednotlivé kategórie: I, II, III, IV

Šampión I. kategórie:

Ján & René Predselmayer - Rúlandské šedé, bobuľový výber 2006

Šampión II. Kategórie:

Vitis Pezinok – Rizling rýnsky, slamové víno 2006

Šampión III. Kategórie:

Víno Ludvik – Cabernet Sauvignon, bobuľový výber 2006

Šampión IV. Kategórie:

Tokaj & CO s.r.o. Malá Trňa Tokajský výber 6 putňový 2003

Laboratórna diagnostika

Laboratórnu diagnostiku na úseku zdravia zvierat, na úseku vyšetrovania potravín a surovín rastlinného a živočíšneho pôvodu a na úseku vyšetrovania krmív a prostredia potravinárskych prevádzok vykonávalo v období do 1.6.2007 **6 štátnych veterinárnych laboratórií**, (1 štátny veterinárny ústav a 5 štátnych veterinárnych a potravinových ústavov): **od 1.6.2007 5 ústavov** (1 štátny veterinárny ústav a 4 štátne veterinárne a potravinové ústavy Štátny veterinárny a potravinový ústav Prešov bol pričlenený ako detašované skúšobné laboratórium ku Štátnemu veterinárnemu a potravinovému ústavu Dolný Kubína), **od 1.10.2007 4 ústavy** (Štátny veterinárny a potravinový ústav Nitra bol pričlenený ako detašované skúšobné laboratórium ku Štátnemu veterinárnemu a potravinovému ústavu Bratislava).

1. Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava s detašovaným skúšobným laboratóriom Nitra

Vo svojich hlavných činnostiach **ŠVPÚ Bratislava** zabezpečil:

- plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat, najmä diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a kvalitu,
- skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe.

Vykonávalo radiologické kontroly životného prostredia, tak ako sú definované v Technickej správe Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu vrátane vzoriek vstupných a výstupných surovín, polotovarov a hotových produktov poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva ako aj základné prvky životného prostredia. Monitorovalo prítomnosť hormonálnych látok, ich rezíduí v živých zvieratách a v jednotlivých produktoch (matriciach) živočíšneho pôvodu v rámci NPKR screeningovými a následne konfirmačnými technikami.

ŠVPÚ Bratislava je v súčasnosti jediným pracoviskom v SR, ktoré stanovuje v najširšom rozsahu rezíduá pesticídov, N-nitrozamínov, 3-MCPD, solanínu, vyšetruje tabak a tabakové výrobky, falšovanie medu a liehu.

V rámci ústavu sú tieto národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- Národné referenčné laboratórium pre organochlórované látky, organofosfáty, karbamáty a pyretroidy, nesteroidné a protizápalové lieky a niektoré zakázané látky –metronidazol, ronidazol, dimetridazol - A6
- Národné referenčné laboratórium chorôb hydiny (infekcia Salmonella spp. a infekcie Mycoplasma gallisepticum a Mycoplasma meleagridis)
- Národné referenčné laboratórium salmonelóz
- Národné referenčné laboratórium pre monitoring obsahu cudzej vody v hydinovom mäse
- Národné referenčné laboratórium pre parazity (najmä Trichinella, Echinococcus a Anisakis)
- Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v potravinách živočíšneho pôvodu
- Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v ovocí a zelenine
- Národné referenčné laboratórium pre metódy stanovenia jednotlivých rezíduí pesticídov
- Národné referenčné laboratórium pre pesticídy v cereáliách a krmivách
- Referenčné laboratórium pre toxoplasmózu
- Národné referenčné laboratórium pre tuberkulózu (M. bovis) a iné mykobakteriózy zvierat
- Národné referenčné laboratórium pre tieto látky: stilbény, deriváty stilbénov a ich soli a estery, steroidy, laktóny kyseliny rezorcylovej vrátane zeranolu, beta-agonisti
- Referenčné laboratórium rádiometrie a rádiológie
- Národné referenčné laboratórium pre mlieko a mliečne výrobky
- Referenčné laboratórium pre kvalitatívne ukazovatele v mäse a mäsových výrobkoch

2. Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín s detašovaným skúšobným laboratóriom Prešov

Vo svojich hlavných činnostiach **ŠVPÚ Dolný Kubín** zabezpečil:

- plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a kvalitu,
- skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,
- analýzy rezíduí antibiotík podľa 2377/90 EC vrátane použitia screeningových a post screeningových metód,
- analýzy aditívnych látok v potravinách (farbivá, konzervačné látky, sladidlá, iné povolené prídavné látky), analýzy morských biotoxínov, analýzy PAHs,

- analýzy medu na rezíduá ATB,
- zavádzanie nových metód na úseku chorôb rýb a produktov rybolovu
- analýzy na falšovanie rôznych druhov potravín za použitia metód PCR, ELISA,
- zabezpečovanie monitorovaní zoonóz v rámci svojich referencií, ATB rezistencie, epidemiológie, šetrenie ohnísk,
- analýzy GMO v potravinách
- Diagnostiku vírusov v potravinách so zameraním na Norovirus, hepatitídu A, v súčinnosti s detekciou bakteriofágov- pri závažných epidemiologických situáciách najmä vo vode, v rybách, v mäse a v ďalších komoditách

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratória a referenčné laboratória:

- Národné referenčné laboratórium pre choroby rýb
- Národné referenčné laboratórium pre monitorovanie vírusovej a bakteriálnej kontaminácie lastúrníkov
- Národné referenčné laboratórium pre sledovanie morských biotoxínov
- Národné referenčné pre antimikrobiálnu rezistenciu
- Národné referenčné laboratórium pre geneticky modifikované potraviny a krmivá
- Národné referenčné laboratórium pre Campylobacter
- Národné referenčné laboratórium pre Listeria monocytogenes
- Národné referenčné laboratórium pre Escherichia coli, vrátane verotoxín produkujúcich E.coli /VTEC/
- Národné referenčné laboratórium pre koagulázopozitívne stafylokoky vrátane Staphylococcus aureus
- Národné referenčné laboratórium pre antibakteriálne látky, (tetracyklíny, sulfonamidy, quinolóny) a iné farmakologicky aktívne látky, farbivá a niektoré zakázané látky (B1, B2f, B3e, A6 – chloramfenikol, nitrofurány
- Národné referenčné laboratórium pre polycyklické aromatické uhľovodíky
- Referenčné laboratórium chorôb včiel a zdravotnej nezávadnosti včelích produktov
- Referenčné laboratórium pre infekčnú epididymitídu baranov
- Referenčné laboratórium pre diagnostiku vírusov v potravinách
- Referenčné laboratórium pre pôvodcu zoonózy Yersinia sp.

3. Štátny veterinárny ústav Zvolen

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVÚ Zvolen zabezpečil:

- plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich monitorovania,
- objasňovanie príčin produkčných a reprodukčných porúch,
- úlohy monitorovania chorôb zvierat a preventívnu kontrolu prenosných ochorení a ich diagnostiku
- spoluprácu pri vypracovaní národných programov ozdravovania pre jednotlivé druhy zvierat

Malo strategickú pôsobnosť v oblasti

- laboratórnej diagnostiky väčšiny bakteriálnych, vírusových, parazitárnych, priónových ochorení zvierat a ich pôvodcov
- molekulárnej biológie ochorení zvierat
- imunologických aspektov ochorení

Vykonávalo epidemiologické štúdie, ochorení zvierat v rámci ozdravovacích, eradikačných a kontrolných programov ako i programov monitorovania

- besnoty u domácich a divo žijúcich zvierat, protilátok besnoty u psov ako dôkaz vakcinácie
- klasického moru ošípaných
- influenzy hydiny
- enzootickej bovinnej leukózy
- Aujeszkyho choroby
- brucelózy

Zhromažďovalo údaje národnej databanky výskytu

- klasického moru ošípaných u domácich ošípaných
- klasického moru ošípaných, Aujeszkyho choroby u diviakov
- besnoty u domácich a divožijúcich zvierat
- bovinnej spongioformnej encefalopatie
- scrapie
- genotypizácie oviec

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratória a referenčné laboratória:

- Národné referenčné laboratórium klasického moru ošípaných
- Národné referenčné laboratórium afrického moru ošípaných
- Národné referenčné laboratórium pseudomoru
- Národné referenčné laboratórium moru hydiny
- Národné referenčné laboratórium brucelózy
- Národné referenčné laboratórium enzootickej bovinnej leukózy
- Referenčné laboratórium Aujeszkyho choroby
- Národné referenčné laboratórium besnoty
- Národné referenčné laboratórium vezikulárnej choroby ošípaných
- Referenčné laboratórium Infekčnej bovinnej rinotracheitídy/Infekčnej pustulárnej vulvovaginitídy
- Národné referenčné laboratórium prenosných spongiformných encefalopatií
- Národné referenčné laboratórium afrického moru koní
- Národné referenčné laboratórium zhubnej katarálnej horúčky oviec a hovädzieho dobytky

4. Štátny veterinárny a potravinový ústav Košice

Vo svojich hlavných činnostiach ŠVPÚ Košice zabezpečil:

- plnenie úloh na úseku veterinárnej starostlivosti o zdravie zvierat formou diagnostiky pôvodcov chorôb a hynutia zvierat a diagnostiky zoonóz, ako aj ich

monitorovania,

- skúšanie potravinárskych surovín a potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a kaviťu,
- skúšanie krmív živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť a výživnú hodnotu,
- skúšanie vôd použitých v potravinárskej a poľnohospodárskej výrobe,

Vykonávalo plnenie úloh v oblasti ochrany štátneho územia pred zavlečením nákazlivých chorôb, v ochrane spotrebiteľov cestou zabezpečenia zdravotnej nezávadnosti surovín a potravín živočíšneho pôvodu, rastlinného a zmiešaného pôvodu, v ochrane životného prostredia cestou monitorovacích aktivít.

V rámci ústavu sú nasledovné národné referenčné laboratóriá a referenčné laboratóriá:

- Národné referenčné laboratórium pre chemické rizikové prvky, mykotoxíny, antihelmintiká, antikokcidiká, sedatíva a tyreostatiká
- Národné referenčné laboratórium pre ťažké kovy
- Národné referenčné laboratórium pre mykotoxíny
- Národné referenčné laboratórium pre živočíšne proteíny v krmivách
- Národné referenčné laboratórium pre dioxíny a PCB

Spolu na štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch a štátnom veterinárnom ústave pracovalo v roku 2007 400 pracovníkov, z toho 170 vysokoškolsky vzdelaných, 184 stredoškolsky vzdelaných a 46 pomocného personálu.

Z údajov z laboratórneho vyšetřovania v Štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch vypracovali pracovníci odboru laboratórnej diagnostiky tieto súhrnné správy

- Vyhodnotenie diagnostickej činnosti veterinárnych laboratórií za rok 2006
- Vyhodnotenie činnosti národných referenčných a referenčných laboratórií za rok 2006
- Správa o trendoch a zdrojoch zoonóz, pôvodcov zoonóz a ich antimikrobiálnej rezistencii za rok 2006, ktorá bola zaslaná do Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín
- Správa o zoonózach a pôvodcoch zoonóz v potravinách, krmivách a u zvierat na veterinárnom úseku za rok 2006
- Správa zo štúdie prevalencie Salmonelly u jatočných ošípaných, ktorá prebiehala od septembra 2006 do septembra 2007
- Vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu za rok 2007
- Vyhodnotenie kontroly prítomnosti dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách za rok 2007

V roku 2007 bol aktualizovaný zoznam úradných metód nákaz zvierat, vydávaný vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva SR. V spolupráci s Fakultou verejného zdravotníctva SZU bola zorganizovaná vedecká konferencia „Komplexný prístup k prevencii kampylobakteriôz“.

Okrem toho odbor spolupracoval na príprave metodických pokynov a usmernení, ktoré boli vydané ŠVPS SR.

Kontrolná činnosť

Pracovníci odboru vykonali spolu 13 kontrol. Dve kontroly sa týkali činnosti štátnych veterinárnych a potravinových ústavov, 1 kontrola sa vykonala na štátnom veterinárnom ústave. Desať kontrol sa vykonalo na regionálnych veterinárnych a potravinových správach.

Prehľad pracovných porád a školení

- 3 x porady riaditeľov ŠVPÚ a ŠVÚ
- 2 x porady s pracovníkmi ŠVPÚ
- 3 x porady s pracovníkmi RVPS
- 4 x školenie s pracovníkmi ŠVPÚ a ŠVÚ a RVPS

Vyhodnotenie niektorých monitorovacích programov za rok 2007

Vyhodnotenie kontroly na stanovenie prítomnosti dioxínov, furánov, dioxínom podobných PCB vo vybraných potravinách v roku 2007

RVPS v SR vykonali na základe pokynu ŠVPS SR č. 2119/07-270 zo dňa 20.7.2007 v období august až november 2007 odber úradných vzoriek vybraných potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu. Vzorky boli domáceho pôvodu a z iných členských štátov.

Všetky vzorky sa laboratórne vyšetrovali v ŠVPÚ Košice (*Metóda analýzy: Stanovenie dioxínov skríningovou metódou DR CALUX*).

Vzorky boli hodnotené podľa Nariadenia Komisie č.1881/2006/ES z 19.decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách v znení neskorších predpisov. Z celkového počtu 121 vzoriek neboli zistené žiadne vzorky s prekročenou maximálnou hodnotou obsahu sledovaných kontaminantov.

Podrobnejšie údaje z vyhodnotenia kontroly sú uvedené v priložených tabuľkách.

Tab.1 Sumárny prehľad zistených množstiev dioxínov v roku 2007

Komodita	Počet vzoriek	Minimálna nameraná hodnota	Maximálna nameraná hodnota	Priemer nameraných hodnôt	Limit a merná jednotka
Mäso z hovädzieho dobytky	16	0,8	4,1	2,45	4,5 Pg/TEQ/g tuku
Mäso z oviec	4	<LOD*	2,8	1,57	4,5 Pg/TEQ/g tuku
Pečeň bravčová/hovädzia	7	<LOD*	5,7	2,54	12,0 Pg/TEQ/g tuku
Mäso z ošípaných	10	<LOD*	1,3	0,82	1,5 Pg/TEQ/g tuku
Tuk z ošípaných	1	1,0	1,0	1,0	1,5 Pg/TEQ/g tuku
Mäso z hydiny	16	<LOD*	3,7	1,97	4,0 Pg/TEQ/g tuku
Ryby- sladkovodné	9	0,2	1,0	0,36	4,0 Pg/TEQ/g čerstvej hmotnosti
Maslo	5	0,8	2,0	1,12	6,0 Pg/TEQ/g tuku
Mlieko	22	<LOD*	5,0	2,59	6,0 Pg/TEQ/g tuku
Smotana	2	4,2	4,4	4,1	6,0 Pg/TEQ/g tuku
Syry	5	0,9	2,4	1,64	6,0 Pg/TEQ/g tuku
jogurty	3	1,2	2,7	1,8	6,0 Pg/TEQ/g tuku
Vajcia	15	<LOD*	4,2	2,06	6,0 Pg/TEQ/g tuku
Rastlinné oleje	2	0,8	1,3	1,05	1,5 Pg/TEQ/g tuku

*LOD = 0,03 (limit detekcie)

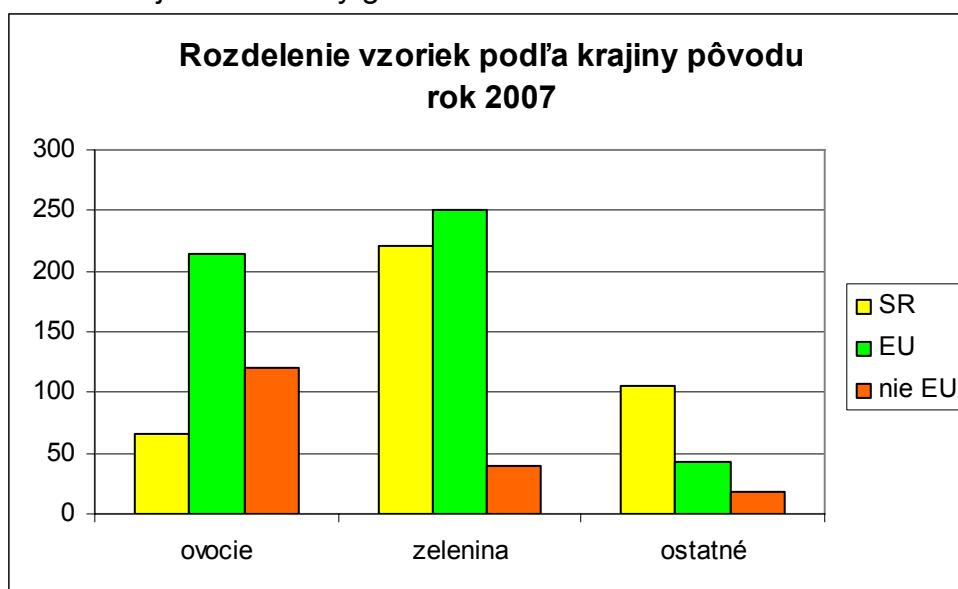
Vyhodnotenie kontroly rezíduí pesticídov za rok 2007 v potravinách rastlinného pôvodu

Kontrola rezíduí pesticídov vychádza z Európskeho monitorovacieho programu a je vykonávaná v súlade s legislatívou EU. Na ŠVPS SR sa každoročne

vypracováva „Národný plán kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu, ktorý bližšie určuje druh a počet vzoriek ako aj rozsah analytov, ktoré sa majú v odobratých vzorkách analyzovať. Predmetom kontroly sú vzorky potravín, pochádzajúcich od domácich pestovateľov, vzorky pochádzajúce z krajín EU ako aj vzorky pochádzajúce z tretích krajín, ktoré sa odoberajú v obchodnej sieti ale aj priamo pri ich importe v „mieste vstupu“. Analýzou vzoriek odobratých na zisťovanie prítomnosti a množstva rezíduí pesticídov je poverený Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava, národné referenčné laboratórium pre rezíduá pesticídov.

V roku 2007 bolo na uvedenom pracovisku analyzovaných 1078 vzoriek ovocia, zeleniny, obilia a výrobkov z nich, ktoré pochádzali z domácej produkcie, zo štátov Spoločenstva a z tretích krajín.

Pôvod vzoriek v rozdelení do základných skupín analyzovaných potravín dokumentuje nasledovný graf:

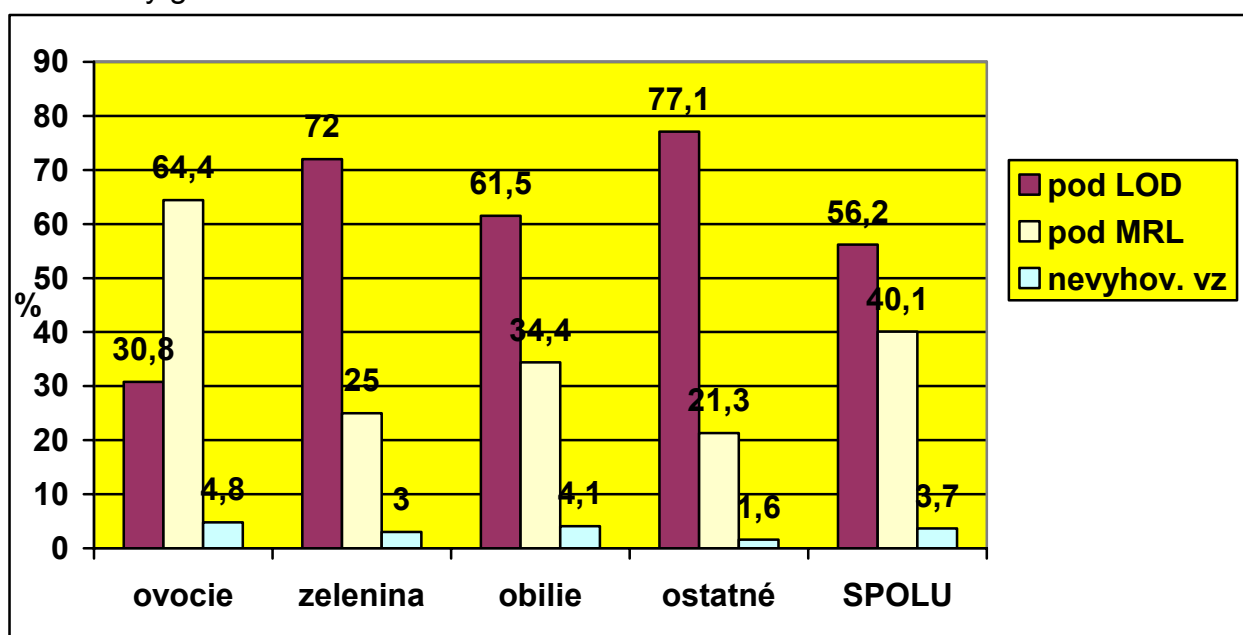

V 606 analyzovaných vzorkách nebol zaznamenaný žiadny nález pesticídov. Pozitívne nálezy boli zistené v 472 vzorkách, pričom z uvedeného počtu porušenie platnej potravinovej legislatívy sme zaznamenali u 40 vzoriek, u ktorých namerané množstvá prekročili stanovené MRL pre dané druhy pesticídov. V 102 vzorkách bola zistená prítomnosť aspoň dvoch druhov pesticídov (tzv. multireziduálny nález), pričom najviac rezíduí bolo namerané v 1 vzorke broskýň – 8 rôznych druhov. Vo všetkých analyzovaných vzorkách sa na Štátnom veterinárnom a potravinovom ústave v Bratislave stanovovalo 139 druhov pesticídov – v rámci jednej multireziduálnej metódy a 4 tzv. „single“ metód.

Prehľad výsledkov analýz je zhrnutý v nasledovnej tabuľke

Kategória potravín	počet vzoriek			
	celkom	< LOD	>LOD	z toho nevyhovujúcich
ovocie	396	122	274	19
zelenina	525	378	147	16
obilie	96	59	37	4
ostatné	61	47	14	1
SPOLU	1078	606	472	40

Podiel jednotlivých druhov nálezov pre uvedené kategórie potravín vyjadruje nasledovný graf

Z grafického znázornenia je zrejmé, že najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek sa vyskytuje u **ovocia**, kde bolo detegovaných aj najviac pozitívnych nálezov až 64,4 % pesticídov (nad limit detekcie analytickej metódy - LOD, ktoré však neprekračujú stanovený MRL).

Z celkového počtu analyzovaných vzoriek 40 vzoriek bolo vyhodnotených ako nevyhovujúcich pre prekročenie európskeho alebo národného MRL. Porušenie platnej potravinovej legislatívy sa zistilo vo vzorkách ovocia (citrusy, hrozno, broskyne, jablká, jahody, ríbezle), zeleniny (hlávkový šalát, rajčiny, kel, mrkva, kapusta, kaleráb, brokolica) a v jednej vzorke ryže.

Na prítomnosť rezíduí pesticídov boli v roku 2007 kontrolované aj vybrané bioprodukty rastlinného pôvodu (produkty organického poľnohospodárstva). U vzoriek domácej produkcie sme zaznamenali v 4 vzorkách pozitívny nález (nad LOD) – po dve vzorky biošpargle a biomúky.

Podrobné vyhodnotenie Národného plánu kontroly rezíduí pesticídov v potravinách rastlinného pôvodu za rok 2007 bude zostavené podľa požiadaviek Európskej Komisie (EK) a zaslané prostredníctvom MP SR aj na EK v určenom termíne.

Priebežné vyhodnotenie monitoringu akrylamidu v potravinách za rok 2007

Akrylamid ako kontaminant zatiaľ ešte nemá ustanovený limit na úrovni EU (ani v SR).

Európska Komisia vydala dňa 3.mája 2007 Odporúčanie č. 2007/331/ES, v ktorom vyzýva členské štáty Spoločenstva monitorovať množstvá akrylamidu v potravinách. Cieľom monitoringu je zhromažďovanie údajov za účelom získania prehľadu o jeho množstve najmä v tých potravinách, o ktorých je známe, že obsahujú vysoké množstvo akrylamidu alebo sú významné z hľadiska ich denného príjmu.

V priebehu rokov 2007 až 2009 sa vykoná na základe uvedeného Odporúčania monitoring akrylamidu v potravinách, pričom každoročne bude odobratých cca 50 vzoriek domáceho pôvodu alebo pochádzajúce z krajín EU. Analýzu vzoriek vykonáva Štátny veterinárny a potravinový ústav v Dolnom Kubíne.

Priebežné výsledky za rok 2007 u 52 odobratých a analyzovaných vzoriek sú nasledovné:

Komodita	Počet vzoriek	Hodnota min. (µg/kg)	Hodnota max. (µg/kg)	Priemerná hodnota (µg/kg)
Zemiakové lupienky	8	<10	4107,5	1016
Predsmažené hranolky	4	57	1406,5	546,2
Chlieb	5	<10	<10	<10
Raňajkové cereálie	4	<10	132	85
Sušienky a detské piškóty	8	<10	71	47,5
Pražaná káva	6	175	333	243,5
Instantná a kávovinová káva	8	<10	401	50
Polotovary z múky a zemiakov	9	295	3025	1126,6

Z prehľadu je zrejmé, že vysoké hodnoty tohto kontaminantu boli zistené v zemiakových lupienkoch a polotovaroch zo zemiakov a múky (zemiakové cesto v prášku, zmes na prípravu perníka).

Profesné zväzy výrobcov a spracovateľov zemiakov a obilia na európskej úrovni vydali pre svojich výrobcov príručky, v ktorých je vysvetlený mechanizmus vzniku akrylamidu. V príručkách – letákoch sú zverejnené „súbory nástrojov“, ktorými pri ich aplikácii vo výrobnej praxi možno znížiť množstvo akrylamidu v potravinách. Monitoring akrylamidu bude pokračovať aj v roku 2008 a 2009, pričom sa zároveň preverí aj uplatňovanie zásad správnej výrobnej praxe v súvislosti s redukciami akrylamidu v potravinách.

Vyhodnotenie monitoringu dioxínov, furánov a PCB za rok 2007

ŠVPS SR sa v roku 2007 zapojila do európskeho monitoringu dioxínov, furánov a polychlórovaných bifenylov (PCB) vo vybraných potravinách a surovinách na ich výrobu.

Európsky monitoring dioxínov a PCB upravuje Odporúčanie Komisie 2006/794/ES, v ktorom sa odporúča monitorovať uvedené kontaminanty v predpísanom rozsahu pre každý členský štát v priebehu rokov 2007 a 2008.

V zmysle uvedeného odporúčania bolo v roku 2007 odobratých a analyzovaných 20 vzoriek potravín domáceho pôvodu. Vzorky boli zaslané na analýzu na Slovenskú zdravotnícku univerzitu v Bratislave, do Národného referenčného laboratória pre dioxíny. Podľa odporúčania sa vo vzorkách stanovovali predpísané kongenéry uvedených kontaminantov jednotlivo, a preto sa musela použiť finančne náročná konfirmačná analytická metóda HRGC/HRMS.

Výsledky analýz vzoriek monitoringu sú zhrnuté v tabuľke. Pre prehľadnenie sú namerané hodnoty jednotlivých kongenéroov zosumarizované.

Komodita	PCDD/F (pg/g tuku)	PCDD/F+dIPCB (pg/g tuku)	Suma PCB (ng/g tuku)
Pstruh dúhový*	0,087	0,413	3,45
Pstruh dúhový*	0,065	0,330	2,29
Kapor obyčajný*	0,477	1,05	7,38
Kapor obyčajný*	0,179	0,337	2,37
Mäso hovädzie	0,534	1,75	8,42
Mäso hovädzie	0,668	2,05	5,30
Mäso bravčové	0,111	0,282	5,91
Mäso bravčové	0,067	0,111	0,64
Mäso bravčové	0,079	0,107	2,84
Ovčie mäso	0,420	1,13	2,01
Kuracie mäso	0,300	0,377	1,96
Kuracie mäso	0,127	0,360	4,73
Morčacie mäso	0,152	0,379	4,43
Mlieko kravské	0,323	0,803	2,01
Mlieko kravské	0,286	0,707	2,92
Mlieko kravské	0,235	0,748	2,45
Mlieko ovčie	0,172	0,523	1,17
Mlieko ovčie	0,633	1,37	1,64
Slepačie vajcia	0,147	0,253	2,73
Slepačie vajcia	0,405	0,759	11,04

*namerané hodnoty sú vyjadrené na čerstvú hmotnosť

Z nameraných hodnôt ani jeden parameter nepresiahol legislatívne stanovený harmonizovaný alebo národný limit.

Výsledky európskeho monitoringu budú zaslané na Európsku Komisiu v predpísanom formáte a rozsahu.

Vyhodnotenie monitoringu furánu za rok 2007

Európska Komisia vydala Odporúčanie č. 2007/196/ES, v ktorom vyzýva členské štáty Spoločenstva monitorovať množstvá furánu v potravinách v rokoch 2007 a 2008. Cieľom monitoringu je zhromažďovanie údajov za účelom získania prehľadu o jeho množstve v tepelne ošetrovaných potravinách a tým umožniť vedeckému panelu pre kontaminanty pri EFSA posúdiť riziko pre spotrebiteľa súvisiace s expozíciou furánu z potravín.

ŠVPS SR sa do monitoringu zapojila a v roku 2007 inšpektori RVPS odobrali 50 vzoriek potravín. Vzorky analyzuje ŠVPÚ v Dolnom Kubíne priebežne v rámci svojich kapacitných možností. Väčšina vzoriek sa analyzuje dvakrát: vo forme v akej sú komerčne dostupné a tiež aj vo forme v akej sa konzumujú - to znamená potraviny, ktoré si vyžadujú pred spotrebou tepelnú úpravu sú analyzované pred a po (tepelnej) úprave.

Rozsah zhromažďovaných údajov o odobratých vzorkách, podmienky ich analýzy a špecifikácia požiadaviek o získaných informáciách a nameraných hodnotách sú upravené v dokumente o predkladaní údajov o furáne, ktorý vydala EFSA spolu s príslušným formulárom.

Monitoring furánu v potravinách bude pokračovať aj v roku 2008 a jeho celkové vyhodnotenie bude spracované do 31.decembra 2008 a zaslané na EFSA a Európsku Komisiu.

Certifikácia

Štátna veterinárna a potravinová správa SR má vytvorený Certifikačný orgán pre poľnohospodárske a potravinové výrobky v rámci Odboru laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie, akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou Osvedčením o akreditácii č. P-025 zo dňa 13.10.2005.

Svoju pripravenosť certifikovať na požiadanie výrobky preukázal Certifikačný orgán počas dohľadu, ktorý vykonala Slovenska národná akreditačná služba v novembri 2007. Počas dohľadu bolo preverené plnenie akreditačných kritérií v zmysle STN EN 45 011 Všeobecné požiadavky na orgány prevádzkujúce certifikačné systémy výrobkov s osobitným zameraním na nezávislosť, nestrannosť a dôvernosť výkonu certifikácie, na spôsobilosť a kompetentnosť subdodávateľov (akreditovaných skúšobných laboratórií), na kompletnosť, vypovedaciu schopnosť a logickú nadväznosť dokumentov a formulárov potrebných k výkonu certifikácie, na výkon interných auditov a na pripravenosť Certifikačného orgánu na riešenie sporov, podnetov a sťažností zákazníkov.

Potraviny nie sú zaradené medzi určené výrobky na posudzovanie zhody/certifikáciu podľa zákona č. 264/99 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky v znení neskorších predpisov, certifikácia sa vykonáva na požiadanie.

V roku 2007 nepožiadal žiaden výrobca ani dovozca potravín o certifikáciu typu výrobku/posudzovanie zhody.

Metrológia

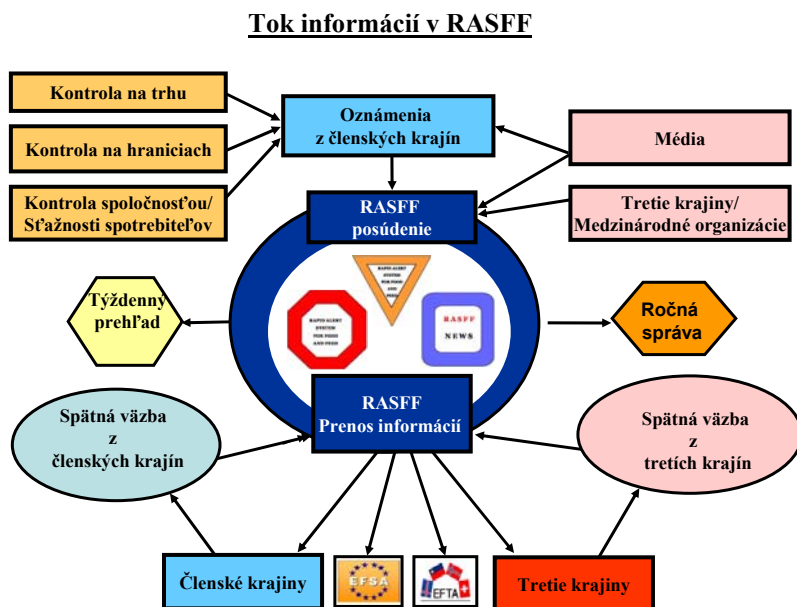
V roku 2007 bolo zavedené v ŠVPS SR a ňou riadených organizáciách jednotné metodické usmerňovanie pracovníkov v oblasti merania a využívania výsledkov merania. Na odbore laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie bola vytvorená základňa metrologickej legislatívy a ostatných nadväzujúcich odborných a technických dokumentov, ktorá sa systematicky dopĺňa. Na každej KVPS, RVPS a HIS bol určený pracovník zodpovedný za zabezpečovanie plnenia metrologických požiadaviek. Každý samostatný subjekt zaviedol evidenciu meradiel používaných v rámci kontroly a zabezpečil ich metrologickú nadväznosť. ŠVPS SR zabezpečila interné školenie pre týchto pracovníkov, v rámci ktorého boli oboznámení s metrologickou legislatívou a jej aplikáciou v praxi.. Ako pomôcka pre týchto pracovníkov boli vypracované informačné materiály o štruktúre metrologickej legislatívy s prehľadmi konkrétnych ustanovení jednotlivých metrologických predpisov. Bol spracovaný **Prehľad o množstvách a druhoch meradiel** používaných na jednotlivých pracoviskách, ktorý slúži ako podklad k plánovaniu ďalšieho rozvoja oblasti merania a tiež k plánovaniu prostriedkov potrebných na dopĺňanie meracej techniky a na zabezpečovanie metrologickej nadväznosti (overovania a kalibrácie) v zmysle zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii v znení zákona č. 431/2004 Z.z. Pre zabezpečenie správnosti merania teploty bol vydaný **Metodický pokyn č. 12/2007 pre postupy merania teploty v rámci úradných kontrol.**

Zabezpečovanie Systému rýchlej výmeny informácií v Slovenskej republike

V rámci legislatívy Slovenskej republiky je problematika rýchleho výstražného systému (RASFF – Rapid alert system for food and feed) rozpracovaná v novelizovanom zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení zákona NR SR č. 472/2003 Z. z., ktorý vstúpil do platnosti 1. decembra 2003 a novely 195/2007 Z.z., ktorá vstúpila do platnosti 1.5.2007.

Okrem zákona o potravinách a Vyhlášky č. 99 Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 26. januára 2004 o postupoch uplatňujúcich sa v rámci systému rýchlej výmeny informácií o potravinách a krmivách v prípade vážneho a bezprostredného ohrozenia zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov, ktoré tvoria legislatívnu bázu pre fungovanie systému rýchlej výmeny informácií, bol ŠVPS SR vydaný metodický pokyn č. 9 Príručka – Rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá, ktorá je záväzná a platná pre všetky zúčastnené organizácie (ŠVPS SR, ÚKSÚP, ÚVZ) v rámci systému. Príručka podrobne popisuje technické fungovanie systému v podmienkach SR a vo väzbe na EÚ - zasielanie jednotlivých oznámení, uvádza kedy sa jedná o výstražné a kedy o informatívne oznámenie, kontaktné údaje jednotlivých inštitúcií a kontaktných osôb z rezortu pôdohospodárstva a zdravotníctva, schémy podávania a prijímania oznámení o nebezpečnej potravine alebo nebezpečnom krmive, tlačivá na zasielanie oznámení, kategórie nebezpečenstva, ktoré môže predstavovať

potravina alebo krmivo. V prípade akýchkoľvek zmien je príručka priebežne aktualizovaná. Posledná aktualizácia bola vydaná 23.10.2007. Rozhodnutie o type oznámenia, či sa jedná o výstražné alebo informačné oznámenie, prijíma Európska Komisia. Tok informácií v rámci RASFF znázorňuje obr.č.1.

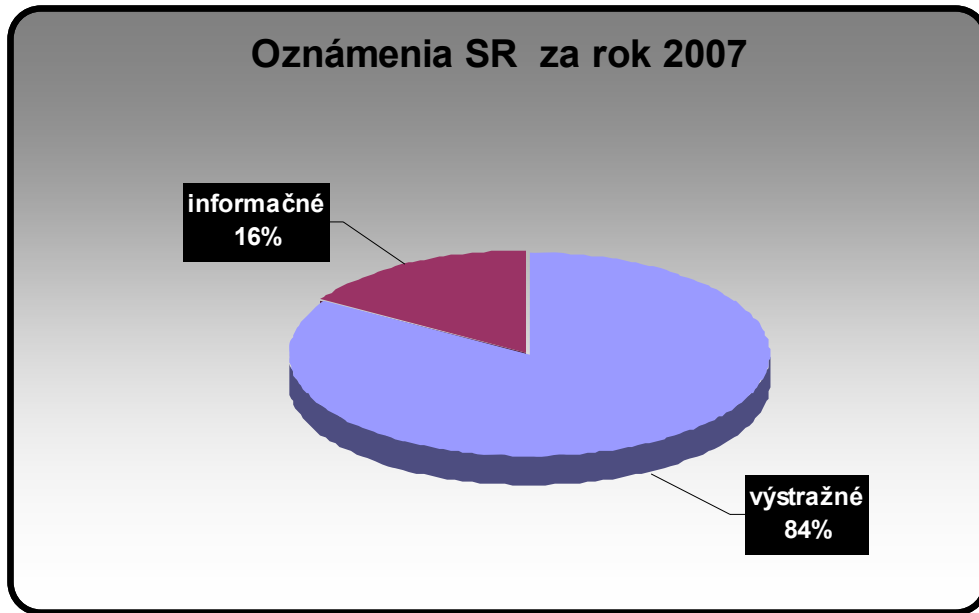
obr.č.1 – Tok informácií v rámci RASFF systému

2.2. Činnosť RASFF v Slovenskej republike v roku 2007

Sieť RASFF v SR tvorí:

- kontaktné miesto - Štátna veterinárna a potravinová správa SR
- 8 krajských veterinárnych a potravinových správ
- 40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
- Úrad verejného zdravotníctva SR
- 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva
- hraničné inšpekčné stanice (Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou)
- v krízových situáciách sa do siete zapájajú aj MP SR a MZ SR

V roku 2007 zaslalo kontaktné miesto SR Európskej Komisii 61 oznámení, z toho 51 oznámení bolo vyhodnotených ako výstražných, čo predstavuje 84% a 10 oznámení bolo vyhodnotených ako informačných, čo predstavuje 16% zo všetkých oznámení (obr.2).

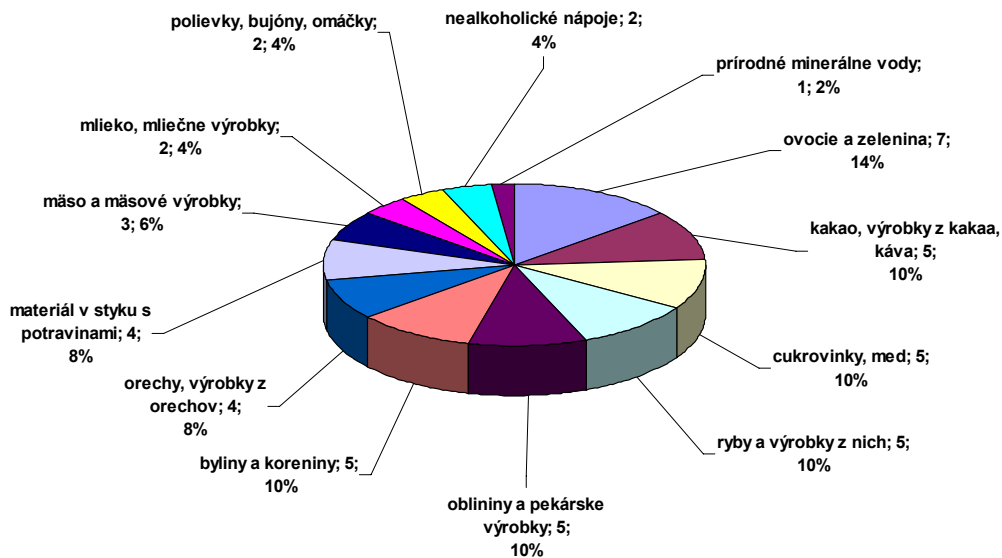

Obr.č.2 Počet oznámení zaslaných kontaktným miestom SR Európskej Komisii za rok 2007

Z celkového počtu zaslaných oznámení sa jedno týkalo krmív, ostatné sa týkali potravinárskych komodít.

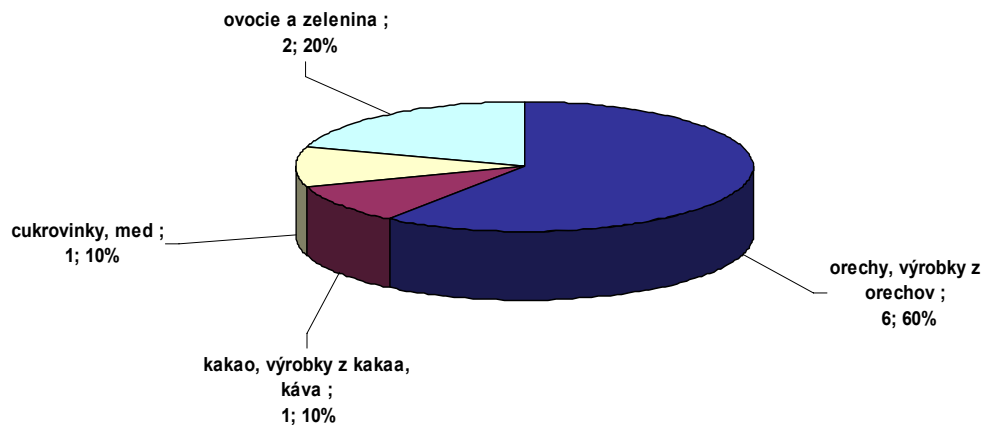
Zastúpenie jednotlivých potravinárskych komodít vo výstražných a informačných oznámeniach uvádza obr. č. 3 a obr. č. 4.

Výstražné oznámenia - rok 2007

Obr.č.3 Výstražné oznámenia zaslané kontaktným miestom SR Európskej Komisii podľa kategórie potravín v roku 2007

Informačné oznámenia - rok 2007

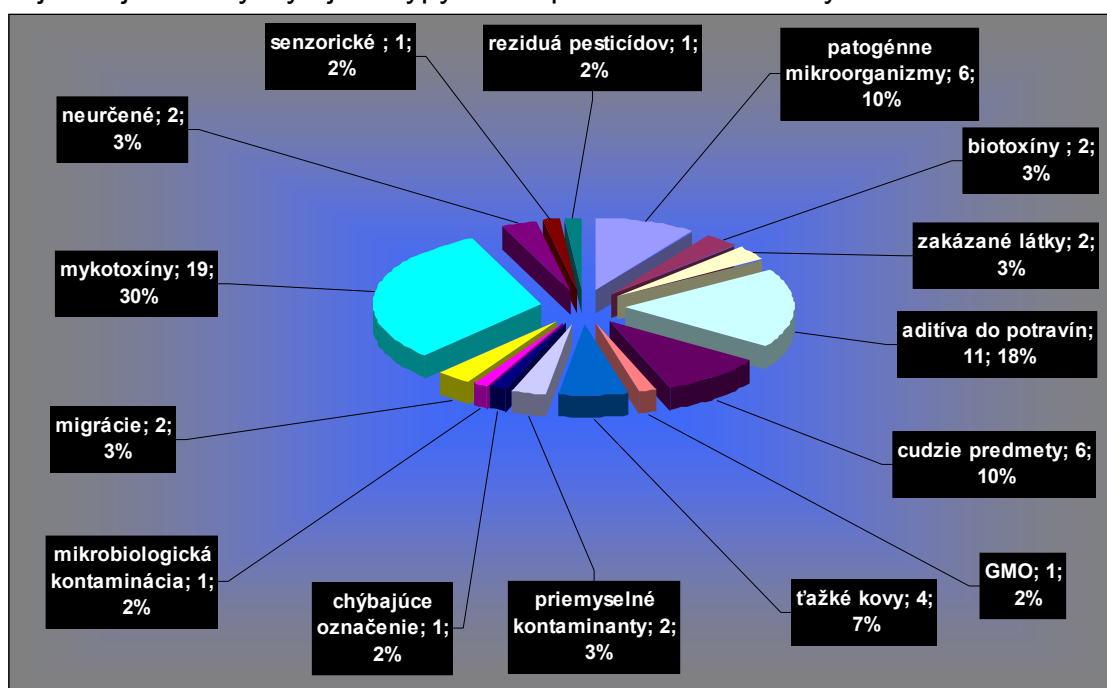
Obr.č.4 Informačné oznámenia zaslané kontaktným miestom SR Európskej Komisii podľa kategórie potravín v roku 2007

Oznámenia zaslané SR do EK boli odoslané na základe zistení :

- regionálnych veterinárnych a potravinových správ – 54 oznámení (t.j. 88,52 % z celkového počtu oznámení)
- orgánov potravinového dozoru v pôsobnosti MZ – 6 oznámenia (t.j. 9,84 % z celkového počtu zaslaných oznámení)
- orgánov dozoru pre krmivá v pôsobnosti ÚKSUP - 1 oznámenie (t.j. 1,64 % z celkového počtu oznámení).

Podrobnosti o všetkých oznámeniach uvádza tabuľka v Prílohe 1.

Najčastejšie sa vyskytujúce typy nebezpečenstva v zaslaných oznámeniach.

Obr.č.5

Zistené nebezpečenstvo v oznámeniach zaslaných SR Európskej Komisii v roku 2007

Podľa zisteného nebezpečenstva bol zaslaný najväčší počet oznámení zo SR do systému RASFF na:

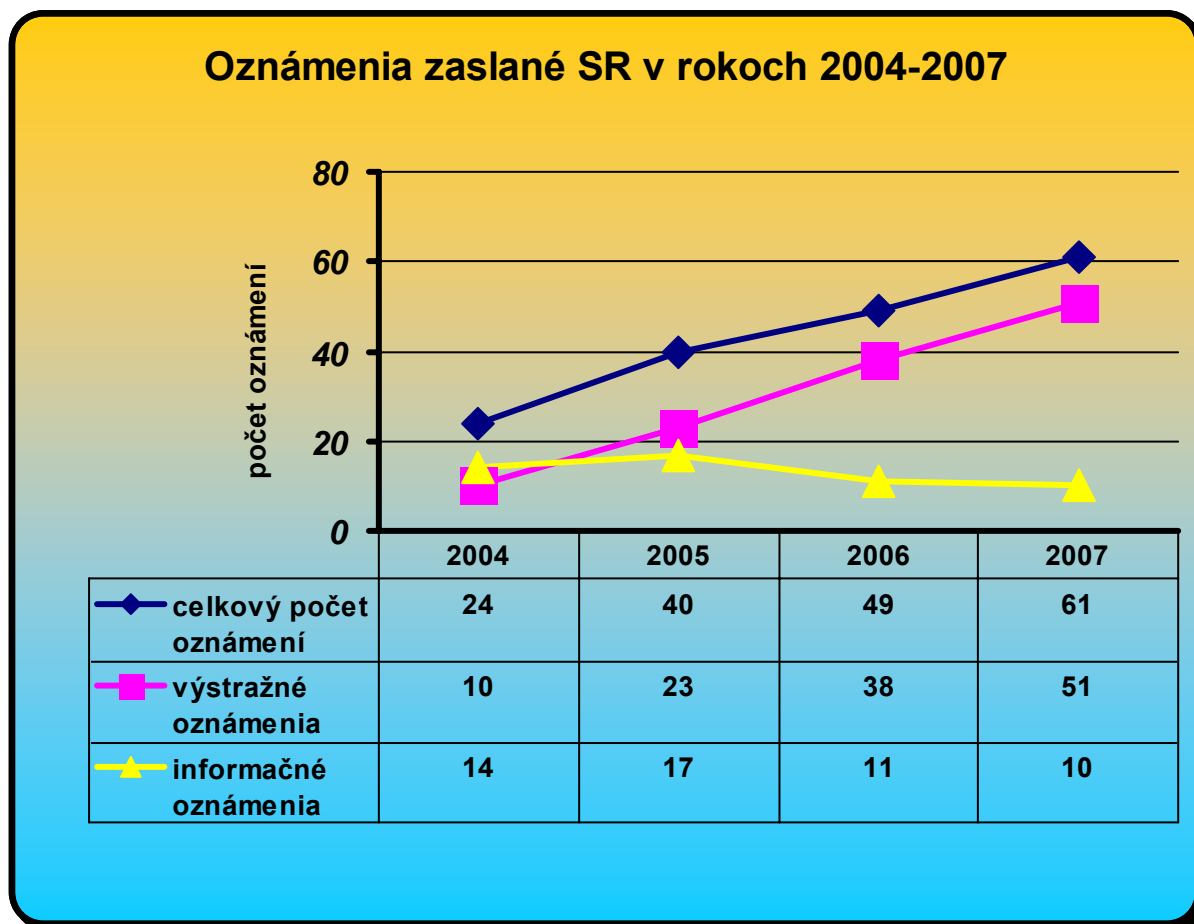
1) mykotoxíny – (spolu **19 oznámení**).

- v 14 oznámeniach bola zistená prítomnosť nadlimitného množstva aflatoxínov (arašidy, lieskovce, pistácie),
- v 3 oznámenia bola zistená prítomnosť nadlimitného množstva ochratoxínu A (káva, hrozienka)
- v 2 oznámeniach bola zistená prítomnosť nadlimitného množstva DON-deoxynivalenolu (pukancová kukurica, cestoviny)

2) aditívne látky do potravín – (spolu **11 oznámení**), a to z dôvodu prekročenia obsahu povoleného množstva

- farbív E129, E110 (cukrovinky, kaviár),
 - konzervačných látok - kyseliny benzoovej E 210 (sterilizovaná zelenina, cukrovinky sušené slivky),
 - náhradného sladidla - sacharínu E 952 (instantný nápoj)
- 3) patogénne mikroorganizmy – (spolu **6 oznámení**) z dôvodu prítomnosti
- *Listeria monocytogenes* (syry, údený losos),
 - *Salmonella* Derby (trvanlivá saláma),
 - *Escherichia coli* (minerálna voda)
- 4) ťažké kovy – (spolu **4 oznámenia**) z dôvodu prítomnosti
- kadmia v potravinách (ryža, ovsené vločky)
 - migrácie kadmia z materiálov v styku s potravinami (poháre a hrnčeky na pitie).

Porovnanie počtu oznámení zaslaných Slovenskom do RASFF systému v rokoch 2004 - 2007

Obr.č.6 Prehľad oznámení zaslaných SR Európskej Komisii v rokoch 2004-2007

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že počet zaslaných oznámení SR Európskej Komisii cez RASFF narastá. Neznamená to, že sa na Slovensku zhoršuje situácia s bezpečnosťou potravín alebo krmív, ale poukazuje na to, že bolo vykonané veľké

množstvo kontrol a opatrení kontrolnými orgánmi, že bola využitá kvalitná laboratórna diagnostika a súčasne to poukazuje aj na fakt, že komunikácia v rámci celej siete Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá je na dobrej úrovni.

V 7 prípadoch sa stali oznámenia SR (2007.0867, 2007.0822, 2007.0764, 2007.0763, 2007.0649, 2007.0611, 2007.CAO) zaslané do RASFF podnetom k zaslaniu upozornení Európskou Komisiou tretím krajinám (Indonézie, Iránu, Číne, Čile a Maroku), v ktorých EK poukazuje na riziko v potravinách pôvodom z týchto krajín.

V roku 2007 prijala SR opatrenia na základe 39 oznámení zaslaných Európskou Komisiou. V prijatých oznámeniach bola SR jednak miestom distribúcie nebezpečných výrobkov alebo bola krajinou pôvodu nebezpečných výrobkov. Príslušnými orgánmi dozoru boli vykonané kontroly, nebezpečné výrobky boli z trhu stiahnuté. Následne boli zistenia zaslané Európskej Komisii, ktorá ich zverejnila buď ako dodatočné informácie k pôvodným oznámeniam alebo len ako informácie v denných tabuľkách RASFF oznámení.

V prevažnej miere t.j. v 24 prípadoch vykonali kontrolu a nariadili opatrenia orgány dozoru v pôsobnosti ŠVPS SR, v 11 prípadoch orgány dozoru v pôsobnosti MZ SR a v 2 prípadoch orgány dozoru v pôsobnosti ÚKSUP. Uvedené počty boli ovplyvnené jednak predmetom oznámenia a tiež príslušnou kompetenciou orgánu dozoru k oznámenému výrobku.

V prijatých oznámeniach sa vyskytovali nebezpečné výrobky najmä z týchto komodít:

- orechy, výrobky z orechov, snacky (5 oznámení)
- doplnková výživa (5 oznámení)
- ovocie a zelenina (4 oznámenia)
- ryby a výrobky z rýb (3 oznámenia)
- cukrovinky, med (3 oznámenia)
- obilniny a pekárske výrobky (3 oznámenia)
- mlieko a mliečne výrobky (3 oznámenia)
- materiál v styku s potravinami (3 oznámenia)
- byliny a koreniny (2 oznámenia)
- prírodné minerálne vody (2 oznámenia)
- po 1 oznámení boli výrobky z nasledovných komodít (hotové jedlá, kakao, výrobky z kakaa a káva, mäso a výrobky z mäsa, a aditívne látky do potravín)

Z celkového počtu prijatých oznámení sa iba 2 oznámenia týkali krmív. Jednalo sa o dioxíny v doplnkovej krmnej zmesi a kadmium v sírane zinočnate. Ostatné oznámenia sa týkali potravín.

V tab. č. 1 sú uvedené príklady zistených nebezpečenstiev podľa komodity a druhu potravín v oznámeniach prijatých SR v roku 2007.

Komodita	Zistené nebezpečenstvo	Druh potraviny
orechy, výrobky z orechov, snacky	aflatoxíny škodcovia	pistácie, arašidy pistácie
doplnková výživa a detská výživa	nepovolená látka sildenafil, prekročené povolené množstvo kyseliny nikotínovej	doplnková výživa
	benzo(a)pyrén	cesnakové kapsule
	Enterobacter sakazakii	detská výživa
ovocie a zelenina	carbendazim škodcovia	jahody sušené figy, sušené marhule
ryby a výrobky z rýb	histamín úlomky skla	mrazený tuniak marinovaný sled' v sklenom pohári
	vysoký obsah E452-polyfosfátov	hlboko zmrazené filety z tresky
cukrovinky, med	zmenený dátum spotreby, chýbajúci dátum spotreby	rôzne cukrovinky
	nepovolené antibiotikum sulfadimidin	med
obilniny a pekárske výrobky	nepovolené GMO	ryžové rezance
mlieko a mliečne výrobky	aflatoxín B1	mlieko
	zmenené senzorické vlastnosti a plesne	bryndza
materiál v styku s potravinami	migrácia primárnych aromatických amínov	kuchynské pomôcky
	migrácia kadmia	ozdobený hrnček

V 17 oznámeniach (t.j. v 14 výstražných a 3 informačných oznámeniach) z celkového počtu cca 2 900 oznámení zaslaných štátmi EÚ do RASFF v roku 2007 bolo Slovensko uvedené ako krajina pôvodu. Jednalo sa o výrobky vyrobené na Slovensku (8 oznámení) alebo o výrobky, ktoré spracovali, zabalili slovenskí výrobcovia z dovezenej suroviny (9 oznámení).

V tab. č. 2 sú uvedené príklady zistených nebezpečenstiev podľa komodity a druhu potravín pôvodom zo Slovenskej republiky v oznámeniach zaslaných členskými štátmi EÚ v roku 2007.

Tab.č.2

Komodita	Zistené nebezpečenstvo	Druh potraviny
prírodné minerálne vody	Escherichia coli, Pseudomonas aeruginosa, vysoký počet koliformných mikróbov	dojčenská voda
	nepríjemná vôňa	minerálna voda s horčíkom a prírodným CO ₂
doplnková výživa	nepovolená látka sildenafil	doplnková výživa
cukrovinky, med	nepovolené antibiotikum sulfadimidin	med
ryby a výrobky z rýb	nadlimitné množstvo E452-polyfosfátov	hlboko zmrazené filety z tresky
kakao, výrobky z kaka, káva	hmyz a zámotky hmyzu	mliečna čokoláda s hrozičkami, arašidmi a želé
mlieko a mliečne výrobky	zmenené sensorické vlastnosti a plesne	bryndza
mäso a mäsové výrobky	Salmonella Duisburg	mrazené mäso z bravčových hláv
Komodita	Zistené nebezpečenstvo	Krmivo
aditíva do krmív	kadmium	síran zinočnatý

Oznámenia zaslali najmä Česká republika, ďalej Poľsko, Lotyšsko a Bulharsko.

Hodnotenie rizika pre potreby rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá vykonával v roku 2007 Výskumný ústav potravinársky (VÚP), ako rezortné pracovisko pre hodnotenie rizika, ktorý bol pre túto činnosť poverený MP SR v súlade s §18a zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a §4 Vyhlášky MP SR č.99/2004 Z. z. o postupoch uplatňujúcich sa v rámci systému rýchlej výmeny informácií o potravinách a krmivách. Kontaktné miesto sa obrátilo na VÚP so žiadosťou o hodnotenie rizika pre spotrebiteľa v 9 prípadoch. Z toho v 3 prípadoch (blen v maku-2x, rezíduá pesticídov v hrozne) bolo VÚP zistené, že namerané hodnoty predstavujú

riziko pre človeka, a preto boli o týchto výrobkoch zaslané oznámenia SR do systému RASFF aj s hodnotením rizika.

Kontaktné miesto SR pre rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá uverejňuje na internetovej stránke ŠVPS SR <http://www.svssr.sk/> každý týždeň slovenské preklady týždňových oznámení (výstražných aj informačných), ktoré zverejňuje

Európska Komisia na svojej internetovej stránke (http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm).

Na internetovej stránke ŠVPS SR je uvedená e-mailová adresa – spotrebiteľ@svssr.sk - kde môžu spotrebiteľia zasielať svoje postrehy, otázky a informácie ohľadne bezpečnosti potravín. Táto adresa nie je určená pre podávanie sťažností v zmysle zákona NR SR č.152/1998 Z.z. o sťažnostiach. V priebehu roka 2007 bolo na túto adresu zaslaných 6 podnetov od spotrebiteľov. Jeden sa týkal sťažnosti na zdravotnú bezpečnosť potravinových výrobkov.

Pracovníčka kontaktného miesta SR sa 2-3 krát ročne zúčastňuje na pravidelných zasadaniach pracovnej skupiny RASFF v Bruseli. Tieto zasadania sú dôležitým zdrojom informácií pre prácu a správne fungovanie systému na Slovensku. Informácie zo zasadaní sú formou správ zverejnené na Intranete ŠVPS SR a súčasne sú zasielané na MP SR.

V roku 2007 boli v súlade s čl. VIII. „Smernice č.2/2005 ústredného riaditeľa ŠVPS SR v rámci plánu kontrolnej činnosti na zabezpečenie a výkon vnútornej kontroly“ vykonané 2 kontroly, ktorých cieľom bolo zistiť, ako funguje rýchly výstražný systém na úrovni RVPS. Kontrola bola vykonaná v apríli 2007 na RVPS Nitra a v októbri 2007 na RVPS Zvolen. Vykonanou kontrolou nebolo zistené porušenie všeobecných záväzných právnych predpisov v oblasti veterinárnej starostlivosti, potravinového dozoru ani interných predpisov a bolo zistené, že rýchly výstražný systém na regionálnej úrovni bol funkčný.

V rámci národného programu vzdelávania IVVL v oblasti potravinového dozoru a úradnej kontroly potravín sa uskutočnili v mesiacoch jún a december 2007 školenia o rýchlom výstražnom systéme pre pracovníkov RVPS.

V rámci výmeny informácií o bezpečnosti potravín v rámci celosvetovej informačnej siete Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) – INFOSAN bolo v novembri 2007 národné kontaktné miesto pre RASFF oficiálne poverené Ministerstvom pôdohospodárstva SR funkciou – krízový kontaktný bod (INFOSAN Emergency Contact Point).

Výpočtová technika a jej význam pre činnosť organizácie

V uplynulom roku sa na odbore informatiky riešil komplex úloh na zabezpečenie informatizácie veterinárnej a potravinovej správy SR. Odbor informatiky sa venoval zabezpečeniu plnej funkčnosti prenosu a spracovávaní informácií, rozvoju jednotlivých existujúcich informačných systémov a spracovávaní informácií v rámci svojich kompetencií.

V uplynulom roku odbor informatiky venoval značné úsilie pri realizácii nového informačného systému „VIS“, ktorého uplatnenie je nevyhnutné na riešenie veterinárnych úloh na jednotlivých stupňoch riadenia. Informačný systém „VIS“ sa dostal do fázy skúšobnej prevádzky a do fázy odladenia jednotlivých modulov.

V uplynulom roku sa pokračovalo aj v rozvoji celoslovenského sieťového programu KIC (produkt odboru informatiky ŠVPS SR) cez existujúcu VPN sieť. Sieťová aplikácia KIC sa priebežne aktualizovala a upravovala v zmysle platných nariadení a smerníc. V rámci uplatnenia systému bolo nevyhnutné riešiť vybavenie, pripojenie a komunikáciu s detašovanými pracoviskami jednotlivých regiónov.

Intranetová aplikácia „VLAS“ – výsledky laboratórných analýz a ich štatistika“ bola podľa kritérií užívateľov doplnená o ďalšie moduly na zobrazovanie štatistík. Aplikácia bude aj naďalej rozvíjaná podľa požiadaviek užívateľov.

Odbor informatiky venoval v uplynulom roku pozornosť aj vzdelávacím činnostiam najmä z oblasti počítačovej gramotnosti jednotlivých užívateľov a tiež aj vzdelávaniu užívateľov odborných IT aplikácií.

Odbor informatiky sa popri týchto úlohách ďalej venoval aj všetkým činnostiam, ktoré vyplývajú z náplne práce jednotlivých zamestnancov odboru, ako napr. zber, korekcia a vyhodnocovanie dát z jednotlivých ŠVPÚ, aktualizácia internetových a intranetových stránok ŠVPS SR, starostlivosť o jednotlivých užívateľov IT, obnova IT na jednotlivých regiónoch, poradenstvo a riešenia havarijných stavov na jednotlivých KVPS, RVPS a HIS. Odbor informatiky zabezpečil pre veterinárnych pracovníkov mobilnú technológiu na kontroly „CESKO“ a na certifikácie (TRACES) v teréne.

Pracovníci odboru tiež trvale spolupracujú s ŠPÚ a MP SR pri úpravách a doplneniach software CEHZ, aktívne sa podieľajú na uplatnení a skvalitnení aplikácií EÚ a tiež sú aj členmi pracovných skupín v komisiách EÚ.

V uplynulom roku riešil odbor informatiky aj mimoriadne závažný problém, problém nevyžiadanej pošty. Tento problém sa podarilo vyriešiť k spokojnosti všetkých užívateľov systému MS Exchange ŠVPS SR.

V roku 2008 je prioritou odboru informatiky pokračovať v zabezpečení bezproblémového a bezporuchového informačného servisu pre celú ŠVPS SR a jej podriadené organizácie (8 KVPS, 40 RVPS a 3 HIS) na zabezpečenie všetkých jej činností závislých od informačných systémov. Táto úloha je veľmi komplexná a zahŕňa v sebe kompletnú starostlivosť o jednotlivé technické prostriedky – hardware a kompletnú starostlivosť o základné a aplikačné programové vybavenie - software jednotlivých užívateľov. Táto základná úloha odboru predpokladá vytvorenie a zabezpečenie optimálneho pracovného prostredia z hľadiska informatiky pre každého odborného pracovníka ŠVPS SR a jej podriadených organizácií.

Ďalšie úlohy odboru informatiky pre rok 2008 jednoznačne vyplývajú zo všeobecnej základnej priority.

Z oblasti aplikačného programového vybavenia k nim patria najmä:

- Ďalší rozvoj sieťového informačného systému KÍČ určený na záznam a vyhodnotenie jednotlivých kontrolných inšpekčných činnosti.
- Testovanie a ďalší rozvoj nového veterinárneho informačného systému „VIS“ zabezpečujúceho komplexný prístup k veterinárnym činnostiam.
- Správa informačného systému „CESKO“ na vykonávanie kontrol najmä z hľadiska ochrany zdravia zvierat.
- Ďalší rozvoj informačného systému VLAS na vyhodnocovanie informácií z oblasti laboratórnej diagnostiky.
- Tvorba a rozvoj internetových a intranetových stránok ŠVPS SR.
- Vedenie registrov – zoznamov a ich aktualizácie patriace do kompetencie ŠVPS SR
- Zabezpečenie mobilnej počítačovej komunikácie (KÍČ) pre pracovníkov v oblasti potravinového dozoru v teréne

Z oblasti hardware vybavenia k nim patria najmä:

- Obnova morálne a fyzicky zastaranej informačnej technológie na všetkých organizačných stupňoch.
- Dopĺňanie informačnej technológie či už pre novoprijatých pracovníkov, alebo z dôvodu zvýšenia informačnej kvality na všetkých organizačných stupňoch.
- Úprava základného komunikačného hardware pre jednotlivé priamo riadené organizácie – rackovanie jednotlivých komponentov
- Vybavenie mobilnou počítačovou technológiou odborných pracovníkov RVPS v oblasti potravinového dozoru v teréne

Zo všeobecných oblastí sú to najmä:

- Zvyšovanie počítačovej gramotnosti užívateľov informačných technológií.
- Zabezpečenie informačnej bezpečnosti či už lokálnej na jednotlivých úrovniach, alebo aj celkovej vyplývajúcej z dátových prepojení medzi ŠVPS SR a jej jednotlivých podriadených organizácií.

Rozpočet organizácie

V zmysle zákona NR SR č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ďalej len ŠVPS SR) zapojená na rozpočet kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva SR. V roku 2007 zabezpečovala financovanie 8 krajských veterinárnych a potravinových správ (ďalej len KVPS), 40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len RVPS) a Ústavu štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov Nitra.

V prehľade uvádzame **rozpis ukazovateľov verejného rozpočtu a jeho plnenie** za rozpočtové organizácie v riadení ŠVPS SR:

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy RO	100 000 000	100 000 000	128,521.791,17	128,49
Výdavky spolu	743 716 000	798 364 000	826,935.267,91	103,58
v tom:				
kapitálové výdavky	45 000 000	47 000 000	46,948.305,32	99,89
bežné výdavky	698 716 000	751 364 000	779,986.962,59	103,81
v tom: mzdy	307 909 000	317 558	317,557.902,-	99,99

V roku 2007 boli realizované rozpočtové opatrenia:

- Úprava rozpočtu v časti kapitálové výdavky (08W0101)– navýšenie o **10 700 tis. Sk** na V-GIS z roku 2006.
- Na základe požiadavky ŠVPS SR boli rozpočtovými opatreniami presunuté finančné prostriedky z príspevkových organizácií:
 - 08W0101 **38 000 tis. Sk**
 - 08W0102 **3 700 tis. Sk**
- Úprava rozpočtu v časti bežné výdavky – viazanie vo výške **2,048.920,- Sk**
- Úprava rozpočtu v časti kapitálové výdavky (08W0101) – viazanie vo výške **5 000 tis. Sk**
- Úprava rozpočtu v časti bežné výdavky na kategórii 610 – mzdy z dôvodu valorizácie a hodnotenia štátnych zamestnancov – navýšenie o **10 997 tis. Sk**
- Na základe požiadavky ŠVPS SR boli rozpočtovými opatreniami presunuté finančné prostriedky medzi podprogramami:
 - 08W0101 7 000 tis. Sk
 - 08W0103 3 000 tis. Sk
 - 08W0104 -10 000 tis. Sk
- Úprava rozpočtu v časti bežných výdavkov – navýšenie o **500 tis.** na realizáciu vyšetrení (modrý jazyk)

- ostatné príjmy (za nevyhovujúce vzorky, náhodné) **8,662.753,44**

Výdavky:

Celkový rozpočet výdavkov po úpravách predstavoval výšku **798 364** tis. Sk. V zmysle rozpočtových pravidiel bolo povolené prekročenie výdavkov z titulu:

- prijatia finančných prostriedkov EÚ **28,287,800,68** Sk
- z titulu poisťného plnenia 675.086.- Sk, z toho nárokovateľné **558.550,-** Sk

Upravený rozpočet pri povolenom prekročení: **827,217.957,68** Sk
 Čerpanie bežných a kapitálových výdavkov predstavuje výšku 826,935.267,91
 nedočerpanie: **282.689,77** Sk

Kapitálové výdavky:

Z celkového upraveného rozpočtu **47 000** tis. Sk boli čerpané prostriedky vo výške **46 948 305,32** Sk :

ŠVPS SR : **33 266** tis. Sk

nákup software Veterinárny informačný systém, nákup výpočtovej techniky, prevádzkových strojov, telekomunikačnej techniky, dopravných prostriedkov pre podriadené rozpočtové organizácie, rekonštrukcia vstupných priestorov, interiérové vybavenie auly vrátane dodávky technológie pre aulu, zastrešenie garáží v objekte ŠVPS SR, doplnenie klimatizácie priestorov v bloku A budovy.

rozpočtové organizácie: **13 734** tis. Sk

KVPS Bratislava	217 tis. Sk	počítačová sieť v nových priestoroch
RVPS Bratislava m.	300 tis. Sk	elektrické zabezpečenie stavby
RVPS Senec	40 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS Dunajská Streda	800 tis. Sk	klimatizácia priestorov v AB
RVPS Púchov	105 tis. Sk	projektová dokumentácia pre
rekonštr. kotolne		
KVPS Nitra	149 tis. Sk	klimatizácia AB
RVPS Nitra	143 tis. Sk	elektrické zabezpečenie stavby
RVPS Nové Zámky	60 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS Šaľa	85 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
KVPS Žilina	67 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS Dolný Kubín	850 tis. Sk	rekonštrukcia strechy AB
RVPS Žilina	2 922 tis. Sk	rekonštrukcia AB – I.etapa, vrátane
vypracovania		

projektovej dokumentácie

KVPS Banská Bystrica	119 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS Rimavská Sob.	1 282 tis. Sk	výstavba kotolne, vrátane vypracovanie projekto-vej dokumentácie, nákup prevádz. strojov
RVPS Zvolen	64 tis. Sk	nákup telekomunikačnej techniky
RVPS Žiar nad Hronom	99 tis. Sk	nákup prevádzkových strojov
RVPS Poprad	100 tis. Sk	nákup telekomunikačnej techniky
RVPS Prešov	1 532 tis. Sk	výstavba parkoviska a inž. sietí pre garáže
RVS Stará Ľubovňa	900 tis. Sk	zateplenie AB
RVPS Svidník	700 tis. Sk	rekonštrukcia podkrovia AB
RVPS Košice-mesto	3 000 tis. Sk	rekonštrukcia strechy
ÚŠKVBL Nitra	200 tis. Sk	nákup výpočtovej techniky.

Nedočerpanie predstavuje výšku: **51 694,68** Sk.

Bežné výdavky:

Po úprave výšky mzdových prostriedkov z titulu valorizácie, hodnotenia štátnych zamestnancov a pridelených finančných prostriedkov na hmotnú stimuláciu zamestnancov veterinárnej služby zo strany MP SR sa z čiastky **317 558** tis. Sk čerpalo za hodnotené obdobie

317, 557.902,- Sk, nedočerpanie 98,- Sk.

Čerpanie bežných výdavkov podľa programov:

08W0101	688,489.518,68
08W0102	1,999.494,-
08W0103	71,499.840,14
08W0104	17,998.109,77

Plnenie záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu: **ŠVPS SR – vlastná činnosť**

ŠVPS SR zabezpečovala v roku 2007 financovanie vlastnej činnosti vrátane 3 hraničných inšpekčných staníc (Vyšné Nemecké, Čierna nad Tisou a Bratislava letisko).

Položka	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Výdavky CELKOM	230,431.000	206,513.080	234,727.182,45	113,66
Kapitálové výdavky (700)	26,158.000	33,266.000	33,226.822,53	99,88
Bežné výdavky (600)	204,273.000	173,247.080	201,500.359,92	116,30
v tom: mzdy a platy (610)	46,353.000	35,742.000	35,742.000	100
odvody (620)	16,200.000	12,080.000	12,080.000	100
tovary a služby(630)	141,720.000	125,425.080	153,678.359,92	122,53
z toho: cestovné (631)	3,800.000	3,012.000	3,011.690,12	
energie(632)	5,600.000	5,145.000	5,144.474,05	
materiál (633)	7,674.000	6,037.000	6,035.982,47	
dopravné (634)	4,150.000	3,020.000	3,018.841,78	
údržba (635)	2,200.000	3,084.000	3,082.796,80	
nájomné (636)	600.000	189.000	187.712,14	
služby (637)	117,696.000	104,938.080	133,196.862,56	

Povolené prekročenie rozpočtu tvorí čiastku **28,287.800,68 Sk** z dôvodu prijatia finančných prostriedkov z Európskej komisie. Celkove sme upravený rozpočet nedočerpali vo výške 73.698,23 Sk, z toho kapitálové výdavky 39.177,47 a a bežné výdavky 34.520,76 Sk.

Z prijatých prostriedkov EÚ sa uhradili výdavky na:

TSE	17,447.666,32
IBR	483.680,-
salmonela náhrady chovateľom	1,782.478,-
besnota	8,573.976,36

V rámci vlastného rozpočtu ŠVPS SR vynaložila finančné prostriedky na programoch:

08W0102 potravinový dozor	1,999.494,-
08W0103 eradikačné programy	71,499.840,14
08W0104 BSE	17,998.109,77

08W0103 – eradikačné programy:

V zmysle rozhodnutia Európskej komisie z 12. októbra 2006 o programoch na eradikáciu a monitorovanie niektorých chorôb zvierat, na prevenciu zoonóz, na monitorovanie prenosných spongiformných encefalopatií (PSE) a na eradikáciu BSE a krívačky, ktoré

spĺňajú podmienky na finančný príspevok Spoločenstva v roku 2007 boli z rozpočtu ŠVPS SR použité výdavky nasledovne:

názov choroby	čiasťka v Sk
besnota	25,543.227,64
klasický mor ošípaných	29,292.713,60
scrapie	7,719.798,40
TSE	2,723.787,-
salmonella	797.515,-
salmonella prevalencia ošípaných	126.140,-
salmonella prevalencia u moriek	125.840,-
BSE jelene	2.677,20
vtáčia chrípka	1,241.330,-

Financovanie niektorých vybraných ukazovateľov:

BSE – SVL	213.880,30
dioxíny - vyšetrenia	496.825,00
salmonella - vakcína	1,289.206,00
trichinelóza	228.800,00
rádiometria	1,024.770,00
trichinely – vyšetrenia	2,294.520,00
trichinely cestovné	853.602,96
trichinely domáce zabíjačky	588.040,00
trichinely ostatné náklady	493.184,77
víno - cestovné	278.826,40
ovocie, zelenina – zhoda	87.033,00
havárie, došetrovanie, cielené kontroly	1,270.807,54
aviárna influenza – ostatné náklady	123.288,60
zástrelné za líšky a diviaky	1,979.240,00
pseudomor hydiny – vyšetrenia	616.420,00
VPO – krmivá	102.295,00
salmonela ošípané – ostatné výdavky	4.179,00
kontrola ad hoc – výdavky	24.898,10
IBR	1,698.100,00
spolu:	13,667.916,67

PRIJMY	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	%
200 – príjmy celkom	97, 298.000,-	97,185.000,-	2,554.405,79	
príjmy z vlastníctva (212)	30 000,-	30.000,-	69.479,60	
pokuty (222)			636.112,80	
poplatky platby z náh.predaja (223)			1,677.578,39	
príjem z kapitálových aktív (231)			74.400,-	
ostatné príjmy (292)			96.835,-	

Poznámka:

V stĺpcoch schválený a upravený rozpočet sú zahrnuté rozpočtované príjmy za poplatky z veterinárnych kontrol a inšpekcií všetkých rozpočtových organizácií riadených ŠVPS SR.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutočnosť	%
700 – kapitálové výdavky celkom	26,158.000,-	33.266.000,-	33,226.822,53	99,88
v tom: Nákup softveru VIS	0	7,000.000,-	6,969.150,50	
Interiérové vybavenie - aula	0	2,735.000,-	2,734.165,00	
Výpočtová technika	13,000.000,-	5,630.000,-	5,627.594,53	
Telekomunikačná technika	458.000,-	58.000,-	57.845,90	
Prevádzkové stroje	500.000,-	569.000,-	568.542,00	
Prevádzkové stroje - aula	0	2,296.000,-	2,295.202,00	
Dopravné prostriedky	10,000.000,-	8,924.000,-	8,923.972,00	
PD – Zastrešenie garáží	0	70.000,-	69.483,00	
PD – Interiér aula	0	56.000,-	56.000,00	
Zastrešenie garáží	2,200.000,-	1,348.000,-	1,348.000,00	
Klimatizácia blok A	0	980.000,-	978.541,80	
Rekonštrukcia vstupných priest.	0	3,600.000,-	3,598.325,80	

V roku 2007 boli kapitálové výdavky na ŠVPS SR vyčlenené predovšetkým na vybavenie rekonštruovaných priestorov auly, na rekonštrukciu vstupných priestorov budovy, na I. etapu zastrešenia garáží v areáli ŠVPS SR a na doplnenie klimatizácie v bloku „A“ budovy v nasledujúcich rozpočtových nákladoch :

- Interiérové vybavenie auly (vrátane dodávky technológie) – rozpočtový náklad : 5 087 tis. Sk

- Rekonštrukcia vstupných priestorov – rozpočtový náklad : 3 600 tis. Sk.
- Zastrešenie garáží – rozpočtový náklad : 1 418 tis. Sk
- Klimatizácia blok „A“- rozpočtový náklad : 980 tis. Sk.
-

Realizáciou uvedených stavebných akcií ŠVPS SR bola ukončená rekonštrukcia auly, ktorej prvá etapa (t.j. stavebné úpravy priestorov) bola zahájená v roku 2006 a zároveň bol rekonštruovaný vstup do budovy, ktorý zároveň tvorí vstupnú halu pre aulu. Taktiež bola v roku 2007 dokončená klimatizácia bloku „A“ budovy a to formou doplnenia klimatizácie do kancelárií v rámci technických možností vonkajšej klimatizačnej jednotky.

Súčasne boli začaté práce na prvej etape zastrešenia garáží v areáli ŠVPS SR, ktorej ukončenie sa predpokladá v roku 2008.

ŠVPS SR v roku 2007 realizovala obstaranie a dodávku softveru Veterinárny informačný systém, nákup výpočtovej techniky, prevádzkových strojov a dopravných prostriedkov v čerpaní :

- softver VIS : 6 970 tis. Sk
- nákup výpočtovej techniky : 580 tis. Sk
- nákup prevádzkových strojov : 388 tis. Sk
- nákup dopravných prostriedkov : 2 481 tis. Sk.

ŠVPS SR v roku 2007 taktiež zabezpečila pre podriadené organizácie v súlade s požiadavkami organizácií a s prideleným objemom finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu:

- nákup výpočtovej techniky **5 047** tis. Sk
- nákup prevádzkových strojov **161** tis. Sk
- nákup osobných motorových vozidiel **6 442** tis. Sk.

Časť kapitálových prostriedkov vo výške **3 700** tis. Sk, určených ŠVPS SR na obstaranie Veterinárneho geografického a informačného systému, boli presunuté na dočerpanie v roku 2008.

Verejné obstarávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác a zákaziek na poskytnutie služieb :

V roku 2007 pripravovala ŠVPS SR celkom 3 nadlimitné zákazky (z toho realizovala iba 1 nadlimitnú zákazku), realizovala 12 podlimitných zákaziek (z toho 11 zákaziek predstavovali čiastkové zmluvy na dodanie tovaru v zmysle platných rámcových zmlúv), 3 podprahové zákazky a 8 zákaziek s nízkou hodnotou podľa Smernice na zadávanie zákaziek s nízkymi hodnotami, vypracovanej ŠVPS SR.

Zmluvné ceny s DPH celkom za realizované súťaže – nadlimitné, podlimitné, podprahové zákazky a zákazky s nízkou hodnotou - v roku 2007 predstavujú cca 73 860 tis. Sk s DPH.

Pri realizácii **nadlimitnej zákazky** bol použitý postup verejného obstarávania verejná súťaž (výber dodávateľa softverového vybavenia Veterinárny informačný systém).

V rámci **podlimitných zákaziek** boli použité postupy verejného obstarávania : verejná súťaž súťaž – jedenkrát a rokovacie konanie bez zverejnenia – jedenásťkrát.

Postup rokovacie konanie bez zverejnenia bol použitý v jedenástich prípadoch z dôvodu realizácie čiastkových zmlúv s dodávateľmi tovarov (vakcína na orálnu imunizáciu líšok proti besnote pre jarnú a jesennú kampaň 2007, vakcína na orálnu imunizáciu diviakov proti KMO pre jarnú, letnú a jesennú kampaň 2007 nákup osobných motorových vozidiel), ktorí boli víťazmi verejných súťaží a s ktorými boli uzavreté rámcové zmluvy.

Rámcovú zmluvu na dodávku osobných motorových vozidiel uzavrelo v roku 2003 Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky v rámci spoločného obstarávania tovaru pre podriadené organizácie.

Verejná súťaž bola použitá za účelom výberu dodávateľa na zabezpečenie výberu dodávateľa výpočtovej techniky.

Podprahové zákazky boli použité na zabezpečenie dodávateľa :

- motorových vozidiel 4x4,
- nábytku pre aulu,
- leteniek a služieb, súvisiacich s leteckou prepravou zamestnancov.

Personálne otázky

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky je rozpočtovou organizáciou s celoslovenskou pôsobnosťou, začlenenou do rezortu Ministerstva pôdohospodárstva SR.

V jej priamej riadiacej pôsobnosti je celkom 54 organizácií, z toho 49 rozpočtových a 5 príspevkových organizácií.

Rozpočtové organizácie v priamom riadení Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR sú :

Regionálne veterinárne a potravinové správy v celkovom počte 40

Krajské veterinárne a potravinové správy, celkom 8

Ústav pre štátnu kontrolu veterinárnych biopreparátov a liečiv so sídlom v Nitre

Príspevkové organizácie v priamej riadiacej pôsobnosti Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR sú :

Inštitút veterinárnych lekárov v Košiciach

Štátne veterinárne a potravinové ústavy v Bratislave, Dolnom Kubíne a Košiciach,

Štátny veterinárny ústav vo Zvolene

Príspevkové organizácie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva SR.

Na základe Uznesenia vlády SR č. 856/2006 prebehli počas roka 2007 dve etapy znižovania počtu zamestnancov ŠVPS SR, KVPS, RVPS a ÚŠKVB, na základe ktorých je

k 31.12.2007 celkový počet zamestnancov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR a riadených organizácií 1.658 zamestnancov, z toho :

ŠVPS SR a riadené rozpočtové organizácie celkom 1.246 zamestnancov v členení:

972 zamestnancov v štátnej službe

274 zamestnancov vo verejnej službe

V príspevkových organizáciách je celkom 412 zamestnancov vo verejnej službe.

Hlavné činnosti v personálnej oblasti :

Činnosti v oblasti personálnej práce zabezpečuje osobný úrad ŠVPS SR pre zamestnancov služobného úradu ŠVPS SR a riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR. Vo svojej práci sa riadi najmä zákonom NR SR č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonmi č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, zákonom č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákonníkom práce a súvisiacimi predpismi.

Organizácie v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR sú samostatnými právnymi subjektami, ktoré si personálne činnosti zabezpečujú sami na základe metodického riadenia a usmerňovania osobným úradom ŠVPS SR z dôvodu, že v týchto služobných úradoch nie sú zriadené osobné úrady.

Za účelom zabezpečenia stanovenej personálnej potreby a naplnenia záväzného limitu počtu zamestnancov - štátnozamestnaneckých miest ako aj miest vo verejnom záujme ŠVPS SR bolo v roku 2007 jednou z prioritných úloh osobného úradu zabezpečiť zníženie počtu zamestnancov v zmysle Uznesenia vlády SR č. 856/2006 a následne realizovať výberové konania na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest .

V roku 2007 osobný úrad ŠVPS SR požiadal Ministerstvo pôdohospodárstva SR o vyhlásenie celkom 7 výberových konaní na voľné štátnozamestnanecké miesta.

Z uvedeného počtu bolo :

zrealizovaných celkom 7 výberových konaní

Z toho : 6 výberových konaní úspešných

1 neúspešné z dôvodu, že prihlásení uchádzači nevyhoveli stanoveným požiadavkám.

Dve výberové konania boli vyhlásené v služobnom úrade ŠVPS SR na funkciu hlavný radca v Odbore hygieny potravín živočíšneho pôvodu a Odbore laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie. Výberové konania boli úspešné.

Z piatich výberových konaní vyhlásených na funkciu odborný radca – predstavený, vedúci služobného úradu RVPS Senec, Nitra, Zvolen, Púchov a Žilina. Neúspešné bolo neúspešné výberové konanie na vedúceho služobného úradu RVPS Nitra.

Jedno miesto bolo obsadené formou trvalého preloženia v súlade so zákonom o štátnej službe z RVPS Prievidza z dôvodu vytvorenia oddelenia pre klasifikáciu tiel jatočne opracovaného HD na základe poverenia Ministerstvom pôdohospodárstva SR.

V oblasti personálnych činností osobný úrad zabezpečoval tvorbu koncepcie personálnej činnosti, ďalšie vzdelávanie zamestnancov, koncepciu mzdovej politiky a odmeňovaní zamestnancov služobného úradu, riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií a vedúcich služobných úradov v riadiacej pôsobnosti ŠVPS SR, zabezpečoval menovanie úradných veterinárnych lekárov, vypracovával návrh záväzného limitu počtu zamestnancov ŠVPS SR, koordinoval úlohy súvisiace s vypracovaním a úpravami návrhu záväzného limitu počtu zamestnancov ŠVPS SR a priamo riadených organizácií .

Dôležitou oblasťou činnosti osobného úradu je ďalšie vzdelávanie zamestnancov v štátnej službe ako aj zamestnancov vo verejnom záujme.

Za účelom zabezpečenia úloh vyplývajúcich zo zákona o štátnej službe a z Národného programu vzdelávania štátnych zamestnancov ŠVPS SR a riadených organizácií v roku 2007 bolo preškolených celkom 4242 odborných zamestnancov v rámci 167 odborných aktivít.

Konkrétny odpočet vzdelávacích aktivít je podrobne uverejnený vo Výročnej správe Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie veterinárnych lekárov v Košiciach..

Štátna veterinárna a potravinová správa SR rozšírila databázu národných expertov pre prácu v rámci európskych štruktúr, ktorá je zabezpečovaná Ministerstvom pôdohospodárstva SR o ďalších svojich zamestnancov a zamestnancov z radov riadených organizácií KVPS a RVPS na počet 17 zamestnancov. Z tohto počtu 10 zamestnancov sa zapojilo do Národného projektu vzdelávania štátnych zamestnancov zameraného na legislatívne zručnosti a prípravu a vypracúvanie legislatívnych

dokumentov. V roku 2007 absolvoval vzdelávanie jeden národný expert, ďalší sú zaradení do vzdelávania v roku 2008.

Okrem predmetných aktivít sa zamestnanci zúčastňovali v roku 2007 odborných aktivít organizovaných rôznymi vzdelávacími inštitúciami. Touto formou bolo vyškolených celkom 33 zamestnancov v štátnej a verejnej službe.

V súlade so zákonom NR SR č. 315/1996 Z.z. o premávke na verejných komunikáciách

sa 42 vodičov osobných motorových vozidiel zúčastnilo preškolenia.

Realizované bolo aj pravidelné školenie predstavených a ostatných zamestnancov ŠVPS SR o požiarnej ochrane a BOZP.

Zvyšovania kvalifikácie formou atestačnej prípravy sa zúčastňuje 30 atestantov na získanie atestácie I. stupňa a 29 atestantov na získanie atestácie II. stupňa.

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Činnosti zabezpečované organizáciami ŠVPS SR nie sú len plánované, ale vznikajú aj na základe podnetov alebo vzniku neočakávaných situácií vo väzbe na výskyt nebezpečných nákaz často prenosných na človeka, potravinových nebezpečenstiev, škandálov (zdravotne rizikové potraviny na trhu) alebo dovozu zvierat, surovín a potravín zo štátov EÚ alebo tretích krajín, ktoré predstavujú značné nebezpečenstvo na slovenskom trhu. V takomto prípade je potrebné konať bezprostredne a robiť systémové opatrenia tak, aby nedošlo k ohrozeniu zvierat, ale predovšetkým zdravia spotrebiteľa. V takýchto krízových situáciách je potrebné disponovať značným počtom odborníkov, aby sa prijali včasné ochranné opatrenia a realizovali sa ciele kontroly podľa analýzy rizika.

Významne po vstupe Slovenska do EÚ narástol rozsah práce a aktivity ŠVPS SR a jej organizácií smerom k plneniu úloh k zahraničiu. Misie z Európskej komisie organizované Potravinovým a veterinárnym úradom v Dubline, ktoré každý rok navštevujú Slovensko vyžadujú perfektnú prípravu dokumentov (príprava vyžaduje minimálne jeden mesiac intenzívnej práce na jednu misiu) a rovnako 100% zvládnutie priebehu misie. Na príprave každej misie pracuje podľa jej zamerania 10 až 15 odborných pracovníkov a na priebehu misie podľa počtu kontrolovaných subjektov 20 až 50 zamestnancov. Ďalšou náročnou činnosťou k zahraničiu, ktorá je založená na dostatočnom počte vysokokvalifikovaných odborníkov je účasť na zahraničných rokovaniach predovšetkým pracovných skupín EK, OIE, WTO, EFSA, OECD, WHO, atď. V súčasnosti pri existujúcom počte zamestnancov ŠVPS nedokáže obsadiť odborníkmi všetky zahraničné a rovnako niekedy domáce rokovania (limitovaný počet zamestnancov pre plnenie pracovných úloh v zahraničí a doma).

Súčasnú materiálo-technickú podmienku (budovy, informačné technológie, doprava, atď.) musia spĺňať minimálne požiadavky, aby mohli byť zabezpečované odborné činnosti na požadovanej úrovni a boli komparovateľné s európskymi úradmi rovnakého zamerania pre kontrolu zdravia zvierat, bezpečnosti potravín a verejného zdravia.

Národný veterinárny servis na Slovensku (ŠVPS SR) ako je uvedené vyššie – pracuje v súlade s OIE kódexom na 6 princípoch:

1. transparentnosť (garantuje transparentnosť doma a v zahraničí v zdraví zvierat a zoonózach na základe sanitárneho národného statusu)
2. vedecká informovanosť (sumarizuje, analyzuje a distribuuje svetové vedecké informácie z oblasti veterinárnej medicíny a príbuzných odborov)
3. medzinárodná solidarita (zabezpečuje expertízu, podporuje a ovplyvňuje medzinárodnú solidaritu pri kontrole pri kontrole chorôb zvierat a verejnom zdraví)
4. hygienická bezpečnosť svetového obchodu so zvieratami a produktmi (sanitárne a fytosanitárne dohody, opatrenie v svetovom obchode stanovením štandardov zdravia)
5. postavenie veterinárneho servisu (zlepšovanie infraštruktúry ŠVPS SR a riadených organizácií)
6. bezpečnosť potravín a animal welfare (zabezpečenie spoľahlivých garancií pre bezpečnosť potravín živočíšneho a rastlinného pôvodu a podpora ochrany zvierat na základe vedeckých poznatkov)

Z hľadiska analýzy vývoja organizácie je dôležitým bodom aj personálne zabezpečenie organizácií na realizáciu všetkých činností vychádzajúcich z platnej legislatívy. V tejto súvislosti je na mieste aj okruh racionalizácie činností a počtu pracovníkov. Tak, ako je uvedené vyššie je táto problematika nielen z hľadiska ľudského ale hlavne z hľadiska odborného posúdenia veľmi

citlivá . Redukcia počtu zamestnancov môže viesť znefunkčneniu vykonávania úradných kontrol, čo môže mať dopad na :

- ✚ garantovanie ochrany zdravia občanov Slovenskej republiky ako i občanom ostatných členských štátov EÚ na spoločnom trhu s možnými dopadmi na ekonomiku SR (zvýšená práceneschopnosť, náklady na liečenie, zníženie produktivity práce, atď.)
- ✚ ochranu spotrebiteľa (falšovanie potravín, nereagovanie na sťažnosti spotrebiteľov, nekalé obchodné praktiky neseriózných podnikateľov a na vznik rôznych potravinových škandálov, ktoré Slovenská republika doteraz práve vďaka súčasnému personálnemu stavu dokázala riešiť.
- ✚ obchodovanie nezabezpečením záruk, vyžadovaných v medzinárodnom a vnútro spoločenskom obchode, napr. schvaľovanie prevádzkarní a ich kontrola v predpísanom rozsahu, vystavovanie veterinárnych osvedčení, nevykonávanie importných kontrol, čo môže mať za následok obmedzenie prístupu slovenského podnikateľa na vnútro spoločenský trh a na trh v tretích krajinách. Uvoľnený priestor na trhu v SR bude vyplňovaný produktmi z ostatných členských štátov a z 3. krajín. Z makroekonomického hľadiska to povedie k zníženiu rastu HDP.
- ✚ zdravie a ochranu zvierat a to nezvládnutím nákazovej situácie s dopadom na stavy hospodárskych zvierat a nebezpečenstvom prenosu chorôb – zoonóz na občanov SR nezabezpečením jednej z priorít Európskej komisie vyhlásenej Akčným plánom EK a OIE (Medzinárodný úrad pre nákazy zvierat) na roky 2006 – 2011, týkajúcim sa ochrany zvierat.

Vyhodnotenie kontrolnej činnosti ŠVPS SR Bratislava

za rok 2007

Základné pravidlá kontrolnej činnosti v podmienkach Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Bratislava /ďalej len „ŠVPS SR Bratislava“/ sú vymedzené príslušnými ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe a zákona č.502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nariadení a pokynov.

Na vymedzenie vnútorného kontrolného systému a pravidiel výkonu kontrolnej činnosti v ŠVPS SR slúži „Smernica ústredného riaditeľa ŠVPS SR Bratislava pre zabezpečenie vnútornej a vonkajšej kontroly“.

Organizácia a samotný výkon kontroly sa realizuje podľa vypracovaného časového a obsahového plánu kontrolnej činnosti, spracovaného na polročné obdobie, alebo mimoriadne na základe rozhodnutia ústredného riaditeľa ŠVPS SR, resp. na dožiadanie orgánov činných v trestnom konaní, orgánov na to splnomocnených, Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, ako aj Úradu vlády SR.

Obsahové zameranie kontrol je určené podľa problematiky a špecifik kontrolnej akcie a je súčasťou polročných plánov kontrolnej činnosti a programov – osobitne spracovanej metodiky pre kontrolovanú oblasť :

- plnenie úloh štátnej správy vo veterinárnej oblasti, najmä na úseku zdravia zvierat, ochrany zvierat, hygieny krmív, veterinárnej ekológie, farmácie, hygieny potravín a potravinového dozoru,
- výkon laboratórnej diagnostiky v oblasti plnenia úloh veterinárnej prevencie, ochrany štátneho územia a potravinového dozoru,
- výkon hraničnej veterinárnej kontroly,
- plnenie pokynov ŠVPS SR pre vykonávanie veterinárnej certifikácie zásielok zvierat a produktov určených na obchodovanie v rámci EÚ a na vývoz do tretích krajín,
- dodržiavanie požiadaviek na umiestnenie a starostlivosť o zvieratá používané na pokusné účely v súlade s Nariadením vlády SR č.289/2003 Z.z.,
- plnenie úloh vyplývajúcich z „ Dohody“ medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou a ŠVPS SR na úseku vykonávania delegovaných činností,
- dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a s majetkom štátu,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a opatrení vydaných na ich základe,

- vybavovanie petícií, sťažností, oznámení a podnetov,
- plnenie opatrení na nápravu zistených nedostatkov.

Prehľad o počte plánovaných a vykonaných kontrolách v r. 2007 :

ú t v a r	p l á n	skutočnosť	záznam	protokol
Oddelenie kontroly	22	23	22	1
Odbor laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie	11	15	13	2
Odbor hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie	5	5	3	2
Odbor zdravia a ochrany zvierat	18	16	15	1
Odbor veterinár. certifikácie a kontrol pri výmenách, dovozoch a vývozoch	7	7	5	2
Ekonomický úsek	17	18	18	0
Osobný úrad	10	7	7	0
Odbor organizácie trhu	2	2	1	1

Odbor surovín a potravín rastlinného pôvodu	2	2	2	0
S p o l u :	94	95	86	9

Oddelenie kontroly

Počet vykonaných kontrol : 23
z toho 1 x protokol o kontrole

Podľa polročných plánov kontrolnej činnosti v roku 2007 boli oddelením kontroly vo vybraných rozpočtových a príspevkových organizáciách, riadených ŠVPS SR vykonané v spolupráci so sekciou ekonomiky následné finančné kontroly v zmysle zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Ich cieľom bolo overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom štátu.

Najčastejšími vyskytujúcimi sa nedostatkami , ktoré sa zistili následnými finančnými kontrolami boli:

- nesprávne uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie (§ 4,ods.4 zákona č. 523/2004 Z.z.
o rozpočtových pravidlách) podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy, vrátane ich vecného vymedzenia,
- v oblasti účtovníctva nedostatky týkajúce sa úplnosti, zrozumiteľnosti a jednoznačného určenia účtovných prípadov (§ 8, ods. 5 zákona č. 431/2002 Z.z.
o účtovníctve,
- nedodržanie jednotlivých ustanovení zákona č. 278/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov, najmä pri nakladaní s prebytočným a neupotrebitelným majetkom štátu
a jeho likvidácii a tiež pri prevode vlastníctva majetku štátu,
- v oblasti inventarizácie majetku a záväzkov nedodržanie ustanovenia §30, ods.2 a 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve – chýbali náležitosti účtovných záznamov /inventarizačných zápisov a inventarizačných súpisov/, ktorými sa zabezpečuje vecná správnosť a preukazateľnosť účtovníctva,

- nedodržanie pravidla 50% (ustanovenie § 21,ods.2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách a opatrenie MF SR č.1407/2003-92) v súvislosti s hospodárením príspevkovej organizácie IVVL Košice v rokoch 2006 a 2007.

Z vykonaných kontrol, ktoré boli zamerané na plnenie úloh a výkon štátnej správy v oblasti vybavovania petícií, sťažností, oznámení a podnetov v podmienkach kontrolovaných subjektov boli v zmysle zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v 8 prípadoch vypracované záznamy o kontrole / § 13 ods. 6 /. Vykonanými kontrolami nebolo zistené závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov vydaných na ich základe.

Odbor veterinárnej laboratórnej diagnostiky, rýchleho výstražného systému a certifikácie

Počet vykonaných kontrol : 15
z toho 2 x protokol o kontrole

Kontroly vykonané na Štátnych veterinárnych a potravinových ústavoch a vybraných RVPS boli zamerané najmä na:

- činnosť NRL pre radiometriu a radiológiu podľa č. 1260/1996-400, Metodického pokynu č.7/2003 a Metodického pokynu č.8/2003
- činnosť na úseku hygieny potravín a krmív podľa Metodického pokynu ŠVPS SR č.2/2006 a Plánu veterinárnej prevencie a ochrany na úseku krmív
- kontrolu fungovania rýchleho výstražného systému na úrovni RVPS
- výkon laboratórnej diagnostiky na ŠVPÚ a RVPS v rámci potravinového dozoru

Kontrolou internej dokumentácie na odd. hygieny potravín ŠVPÚ Nitra boli za obdobie júl a august 2007 prekontrolované dokumenty preukazujúce postupy a laboratórne praktiky. Vykonaná kontrola zistila porušenie pravidla o vykazovaní laboratórnych vyšetreniach a vystavovaní a zasielaní protokolov o odbere vzoriek. Na základe výsledkov kontroly a svedeckých výpovedí zamestnancov ŠVPÚ bol odvolaný z funkcie riaditeľ kontrolovanej organizácie a boli prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov.

Odbor hygieny krmív, ekológie a veterinárnej farmácie

Počet vykonaných kontrol : 5
z toho 2x protokol o kontrole

Zameranie kontrol:

- plnenie povinnej osoby v zmysle zákona č.211/2000 z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- dodržiavanie zákona NR SR č.140/1998 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení neskorších predpisov,
- činnosť ŠVPÚ na úseku hygieny potravín a krmív podľa Metodického pokynu

ŠVPS SR č.2/2006 a Plánu veterinárnej prevencie a ochrany na úseku krmív(č.62/06-264- príloha 2),

- kontrola vydaných rozhodnutí a výkon inšpektorov RVPS v schválenej prevádzkarni.
- výkon štátnej správy v oblasti veterinárnej činnosti v pôsobnosti RVPS so zameraním na výkon úradnej kontroly inšpektorov v oblasti živočíšnych vedľajších produktov.

Na základe výsledkov kontrol boli v súlade so zákonom č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov začaté správne konania. V prípade nedodržania postupu zo strany RVPS pri schvaľovaní prevádzkarne a pri výkone úradnej kontroly inšpektorov boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Odbor zdravia a ochrany zvierat

Počet vykonaných kontrol : 16
z toho 1x protokol o kontrole

Zameranie kontrol vykonaných na RVPS A KVPS:

- kontrola plnenia pokynov ŠVPS SR pre vykonávanie veterinárnej certifikácie zásielok zvierat a produktov určených na obchod v rámci EÚ a na vývoz do tretích krajín č. 13045/03-240 v znení úpravy z 21.12.2006 a usmernenia ŠVPS SR k certifikácii zásielok psov a mačiek, ktoré predmetom certifikácie zásielok určených do Talianska č.3434/06-240 z 22.12.2006,
- kontrola plnenia Metodického pokynu č. 2452/06-223 z 28.8.2006, dodržiavanie ročných a viacročných plánov RVPS a KVPS,
- dodržiavanie požiadaviek na umiestnenie a starostlivosť o zvieratá používané na pokusné účely v súlade s Nariadením vlády SR č.289/2003 Z.z.

Vykonanými kontrolami boli zistené nesprávne postupy zo strany RVPS pri certifikácii spoločenských zvierat, najmä pri vedení záznamov a zadávaní údajov do systému TRACES, nezaradenie chovov inej hydiny(morky, bažanty, brojlerky) a iných zvierat do plánu kontrol a nedodržanie lehôt, stanovených pre vakcináciu zvierat od dátumu narodenia. Na základe výsledkov kontrol bolo uložené vedúcim jednotlivých kontrolovaných subjektov / RVPS a KVPS / v určenej dobe prijať účinné opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku.

Odbor veterinárnej certifikácie a kontrol pri výmenách, dovozoch a vývozoch

Počet vykonaných kontrol : 7
z toho 2x protokol o kontrole

Zameranie kontrol:

- plnenie pokynov ŠVPS SR pre vykonávanie veterinárnej certifikácie zásielok zvierat a produktov určených na obchodovanie v rámci EÚ a na vývoz do tretích krajín,
- plnenie metodického pokynu na dodržiavanie požiadaviek na ochranu nosníc a kontrolu označovania vajec,
- overovanie kontroly plnenia požiadaviek na ochranu farmových zvierat,
- plnenie plánu prieskumu aviárnej influenzy a pseudomoru hydiny v roku 2007 a Národný ozdravovací program chovov hydiny od salmonelových infekcií v roku 2007,
- výkon hraničnej veterinárnej kontroly

Na základe výsledkov kontrol uvedených v protokoloch o výsledku kontroly bolo vedúcim kontrolovaných subjektov uložené prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin.

Ekonomický úsek

Počet vykonaných kontrol : 18

Priebežnými finančnými kontrolami zamestnancov ekonomického úseku, z ktorých vyplynul záznam boli zistené nedostatky formálneho charakteru (chýbajúce podpisy, správy zo ZPC). O nedostatkoch predkladania správ zo zahraničných pracovných ciest bol písomne informovaný dotknutý zamestnanec a riaditeľ pre ekonomiku. Kontrola fyzického stavu skladových zásob, jej realizácia bola pri riadnej inventarizácii majetku, pohľadávok a záväzkov. Navyše boli vykonané 2 kontroly zamerané na pohľadávky nájomníkov a nepredložené správy zo ZPC.

Zamestnanci ekonomického úseku sa okrem priebežných finančných kontrol v roku 2007 zúčastnili v spolupráci s oddelením kontroly tiež následných finančných kontrol vo vybraných organizáciách, riadených ŠVPS SR Bratislava.

Osobný úrad

Počet vykonaných kontrol : 7

Zameranie kontrol – výkon štátnej správy pri uplatňovaní a dodržiavaní zákona NR SR č.312/2001 Z.z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č.552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, zákona NR SR č.553/2003 Z.z. a Zákonníka práce v znení neskorších predpisov ako aj uplatňovanie vyššie uvedených právnych noriem v podmienkach RVPS

Vykonanými kontrolami nebolo v kontrolovaných subjektoch zistené závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov vydaných na ich základe.

Odbor organizácie trhu

Počet vykonaných kontrol : 2
z toho 1x protokol o kontrole

V roku 2007 boli vykonané dve kontroly na RVPS. V RVPS Komárno boli zistené nedostatky, z kontroly bol vypracovaný protokol, na odstránenie zistených nedostatkov boli prijaté opatrenia. V RVPS Nové Zámky neboli zistené nedostatky.

Odbor surovín a potravín rastlinného pôvodu

Počet vykonaných kontrol - auditov : 2

Cieľom interných auditov systému výkonu úradných kontrol potravín v podmienkach RVPS bolo overenie zhody zavedeného systému zabezpečenia výkonu úradných kontrol potravín a výkonu inšpektorov rastlinných komodít na všetkých stupňoch s platnou legislatívou, metodickými usmerneniami ŠVPS SR a internými pokynmi.

Interné audity vykonané v RVPS Lučenec a RVPS Humenné zistili, že auditované organizácie majú dobre zavedený a funkčný systém výkonu úradných kontrol potravín a výkonu inšpektorov rastlinných komodít. V priebehu auditu neboli zistené závažné nezhody, ktoré by ovplyvňovali funkčnosť systému výkonu úradných kontrol potravín. Pre dodržiavanie plánu úradných kontrol potravín rastlinného pôvodu boli v RVPS Lučenec doporučené prijať opatrenia na naplnenie stanoveného počtu štátno-zamestnaneckých miest na oddelení potravinového dozoru a hygieny potravín rastlinného pôvodu.

ÚDAJE O POČTOCH, DRUHOCH, SPÔSOBE VYBAVENIA A OPODSTATNENOSTI
PODANÍ AGENDY PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ A INÝCH PODANÍ ZA ROK 2007

a	b	ŠVPS SR				Spolu organizácie			
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
		c1	D1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1	CELKOM	-	21					-	119
1.1	- z toho z roku 2006	-	-					-	7
1.2.	- z toho za rok 2007	-	21					-	112
1.3.	vybavených v r. 2007	-	21					-	113
1.4.	nevybavených k 31.12.2007	-	-					-	6
2	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1.	odstúpením	-	5					-	9
2.2	prešetroním	-	14					-	99
2.3.	odložením	-	2					-	5
3	OPODSTATNENOSŤ								
3.1	opodstatnených	-	1					-	31
3.2.	neopodstatnených	-	11					-	61
3.3.	nevyhodnotených	-	2					-	5
4	ANONYMITA								
4.1.	anonymných podaní celkom	-	4					-	20
4.2.	- z toho prešetroných	-	3					-	17
4.3.	- odložených (neprešetroných)	-	1					-	3
4.4.	- z prešetroných opodstatnených	-	0					-	5
5.	OPAKOVANÉ PODANIA CELKOM	-	-					-	4
5.1.	- z toho opodstatnené	-	-					-	0
5.2.	- neopodstatnené	-	-					-	4
6.	VRÁTENÉ PODANIA	(-)	(1)	()	()	()	()	()	(0)

ÚDAJE O ZAMERANÍ OPODSTATNENÝCH PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2007

B.1. Zameranie a príčiny opodstatnených petícií: 0

B.2. Zameranie a príčiny opodstatnených sťažností:

B.2.1. súhrnne:

Za hodnotiace obdobie t.j. rok 2007 obdržala Štátna veterinárna a potravinová správa SR Bratislava a riadené organizácie :

- **celkom 119 sťažností z toho:**
- z toho za rok 2006 celkom 7 sťažností
- z toho za rok 2007 - 112
- vybavených v roku 2007 - 113
- nevybavených v roku 2007 - 6
- odstúpením 9
- prešetrením 99
- odložením 5
- **opodstatnených 31**
- neopodstatnených 61
- nevyhodnotených 5
- **anonymných sťažností 20**
- z toho prešetrených 17
- z toho odložených (neprešetrovaných) 3
- **z prešetrených opodstatnených 5**

opakované podania celkom 4

- z toho opodstatnené 0
- neopodstatnené 4

B.2.1 súhrnne

- sťažnosti firiem na činnosť RVPS v regiónoch,
- podania poukazujúce na hospodárenie s majetkom štátu,
- nesprávny - nedôsledný výkon úradnej kontroly ,
- zanedbanie úradnej kontroly,
- nesprávny postup veterinárnych inšpektorov pri úradnej kontrole

B.3. Charakter opatření přijatých na odstránenie nedostatkov:

- zlepšenie výkonu a účinnosti úradných kontrol podľa zákona o veterinárnej starostlivosti a zákona o potravinách na všetkých úrovniach výkonu štátnej správy ŠVPS SR, RVPS. KVPS ako aj nariadení EÚ,
- vykonávanie vnútorných kontrol v riadených organizáciách s uložením opatrení v zmysle zákona o následnej finančnej kontrole,
- zlepšovanie životného prostredia dodržiavaním požiadaviek pri chovoch ošípaných, hovädzieho dobytku a pod.,
- zlepšovanie podmienok v živočíšnej výrobe.

B.3.2. Opatrenia iné, napr.:

- organizačné: väčší dôraz na výkon úradných kontrol v obchodnej sieti,
- správne konanie – pokuta uložená podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách,
- správne konanie – pokuta uložená podľa zákona NR SR č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti,
- stiahnutie tovaru z obehu,
- vydané opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov v prevádzkovej hygiene.
- hygiena predaja, zákaz predaja po DNS,
- blokové pokuty uložené na mieste a pod.
- preverovanie kvality a uskladňovanie potravín ,
- ukládanie povinností pre zabezpečenie prevádzkovej hygieny pre potravinové subjekty uložením opatrení na mieste a pod.

**ÚDAJE O POČTOCH INÝCH PODANÍ
/ŽIADOSTI, PODNETY, NÁVRHY, OZNÁMENIA A POD./ ZA ROK 2007**

		Štátna veterinárna a potravinová správa SR Bratislava a riadené organizácie - spolu			
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM				2304
1.1	z toho z roku 2006				65
1.2	z toho za rok 2007				2239
1.3	vybavených v r. 2007				2229
1.4	nevybavených /k 31.12.2007/				75

Obsahové zameranie iných podaní: opodstatnenosť cca 48 % z celkového počtu.

- predaj nekvalitných výrobkov – ohrozenie zdravia ľudí – 230 / 2312
- predaj mäsa neznámeho pôvodu, zakrývanie údajov na obaloch – 230 /234
- nedodržanie nariadenia vlády /CEHZ/, nedodržanie hygieny chovu – 230 /231
- predaj výrobkov po uplynutí doby spotreby – 230/2341
- nedostatky v hygiene pri preprave pečiva – 230 /2341
- predaj nekvalitného ovocia a zeleniny – 230/2311
- predaj pečiva s cudzím predmetom - 230/2341
- porušovanie zásad ochrany zvierat /spoločenské zvieratá / - 230/2312
- únik psa počas chovu
- znečisťovanie prostredia chovom hospodárskych zvierat – 130/131
- predaj potravín po uplynutí dátumu spotreby – 230 / 2341
- predaj nekvalitných potravín /pokazené / 230 / 2341

Štatistické porovnanie: záver:

Štátna veterinárna a potravinová správa a riadené organizácie prijali v roku 2007 celkom 112 sťažností a z roku 2006 - 7 sťažností. Prešetrených bolo celkom 113 sťažností, nevybavených do 31.12.2007 bolo celkom - 6 sťažností. Opodstatnených sťažností bolo celkom 31.

V roku 2007 došlo k poklesu podaných sťažností. Úmerne k tomu narástol počet prešetrených a opodstatnených iných podaní. Bez zmeny zostal charakter problémov, ktoré trápia sťažovateľov, pretože sťažnosti a iné podania za minulé roky poukazovali na rovnaké porušenia a na tie isté nedostatky ako v roku 2006.

Hlavné skupiny užívateľov – výstupov a prezentovanej činnosti

Výsledky sú určené pre

- 1 orgány štátnej správy, predovšetkým MP SR ako rezortné ministerstvo ŠVPS SR
- 2 chovateľov hospodárskych zvierat a poľnohospodárske podniky
- 3 podnikateľské subjekty, ktoré sa zaoberajú výrobou, dovozom, distribúciou a predajom produktov a tovarov živočíšneho alebo rastlinného pôvodu
- 4 širokú verejnosť – občanov - vyplýva z úlohy ŠVPS SR ako orgánu potravinového dozoru SR, pričom občania sú o činnosti informovaní individuálne podľa ich požiadaviek, resp. prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov na základe komunikácie ich predstaviteľov so zástupcami ŠVPS SR

Záver

Bezpečnosť potravín je aj jednou z hlavných priorít v Európe. Na zaistenie bezpečnosti potravín je nevyhnutné neustále komplexne posudzovať všetky aspekty reťazca **produkcie potravín počnúc a vrátane prvovýroby potravín, výroby krmív pre zvieratá produkujúce potraviny, cez výrobu, spracovanie a distribúciu potravín, ich dovoz až po predaj konečnému spotrebiteľovi**, pretože každý z týchto prvkov môže mať závažný dopad na bezpečnosť potravín a tým aj na verejné zdravie. Do tohto komplexu bezpečnosti potravín sú zahrnuté rôzne špecifické oblasti, ako sú **krmivá pre zvieratá produkujúce potraviny vrátane medikovaných krmív a doplnkových látok do krmív, hygiena krmív a hygiena potravín, choroby prenosné zo zvierat na ľudí, najmä prostredníctvom potravín živočíšneho pôvodu (zoonotickí pôvodcovia), vedľajšie produkty živočíšneho pôvodu, rezíduá pesticídov, kontaminanty a veterinárne lieky a ich kontrola, kontrola a eradikácia chorôb zvierat, ktoré ovplyvňujú zdravie ľudí, prídavné látky do potravín, materiály prichádzajúce do styku s potravinami, pitná voda ako zložka potravín, geneticky modifikované potraviny, ako aj požiadavky na kvalitu, zloženie a označovanie potravín v záujme ochrany spotrebiteľov a zabezpečenia ich informovanosti.**

Celá riadiaca, rozhodovacia a kontrolná činnosť ŠVPS SR a jej riadených organizácií vychádza z kvality organizačnej štruktúry, ktorej obsahom sú:

- ✚ efektívnosť všeobecnej organizačnej štruktúry
- ✚ kvalita kontroly
- ✚ postupy a riadenie
- ✚ informovanosť, vybavovanie sťažností a požiadaviek
- ✚ dokumentácia
- ✚ samokontrola a hodnotenie
- ✚ komunikácia
- ✚ ľudské a finančné zdroje
- ✚ vzdelávanie

Sme presvedčení, že všetky činnosti opísané v tejto výročnej správe sú dostatočným vypovedajúcim článkom o zodpovednej úlohe a plnení si úloh a povinností všetkých pracovníkov ŠVPS SR a ňou riadených organizácií v prospech obyvateľov SR .